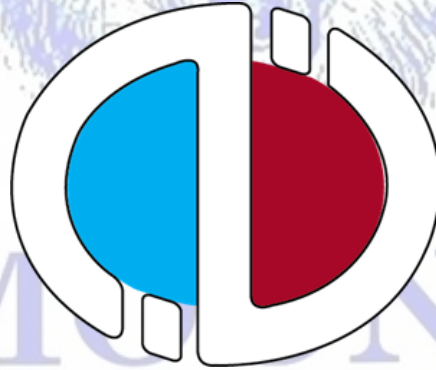

YENİLENEN
SİSTEME
GÖRE!

İKT401U AVRUPA BİRLİĞİ

DON'T ASK QUESTIONS, JUST FOLLOW

ÜNİTE ÖZETİ SORU-CEVAP ARA SINAV FİNAL ONLINE DÖNEMDE NELER SORULDU?

SKYMOONPDF

DON'T ASK QUESTIONS, JUST FOLLOW

“DERS GEÇMENİN EN KOLAY YOLU”

SINCE 2020

ÜNİTE 1: AVRUPA BİRLİĞİ'NİN BÜTÜNLEŞME TEORİSİ

GİRİŞ

Avrupa'nın birleştirilmesine yönelik fikirlerin ortaya çıkışını, Eski Yunan'a kadar götürmek mümkün olsa da birleşik bir Avrupa'nın yaratılması kavramının ilk kullanılmaya başlaması Ortaçağ'a rastlamaktadır. Daha sonraki dönemlerde de Birleşik Avrupa kurulması yönünde pek çok görüş ileri sürülmüşse de bu düşünceler 19. yüzyıla gelinceye kadar pratiğe yansımamıştır. Avrupa devletlerinin birleştirilmesine yönelik bir Avrupa Birliği'nin (AB) oluşturulması düşüncesi gerçek anlamda 19. yüzyılda şekillenmiştir. 1819 yılında Prusya'da dâhili ticarete ilişkin engellerin kaldırılması ve 1834 yılında Alman devletleri arasında Gümrük Birliğinin kurulması, Avrupa bütünleşmesi konusunda ileride atılacak adımlara örnek teşkil etmiştir.

ULUSLARARASI İŞBİRLİĞİ

AB kurumlarıyla, hukukuyla, politikalarıyla, müktesebatıyla günümüzde uluslararası politikanın oldukça önemli bölgesel ve küresel aktörlerinden biridir. Bununla beraber, AB'nin fikri temelleri yüzyıllar öncesine dayanmaktadır. Yine AB'nin bütünleşme aşamaları 1950'lerden günümüze, zaman zaman aksayarak olsa da evrilerek gelişmiştir. Bu çerçevede ünitemiz AB'nin söz konusu evriminin aşamaları üzerine yoğunlaşarak onu anlamaya ve anlatmaya gayret gösterecektir. Bu gayretin temelini ise AB'yi bugünlere taşıyan siyasal bütünleşme teorilerinin analizi oluşturacaktır. Bu nedenle, öncelikle uluslararası ilişkilerde ulus-devletler bakımından bütünleşme kavramının ne anlama geldiğini açıklamamız gerekmektedir. Ancak bütünleşme kavramına geçmeden önce kısaca uluslararası ilişkilerde ulus-devletler arasındaki işbirliklerini tarif etmek de gerekmektedir. Çünkü söz konusu bütünleşme kavramı, sonuçta bir işbirliği sürecidir.

Ulus-Devlet ve Uluslararası Örgütler

Ulus-devletlerin ekonomik, siyasal, kültürel ve askeri alanlarda birbirleriyle gerçekleştirdikleri işbirlikleri genel olarak kendi aralarında oluşturdukları örgütlenmeler, diğer bir deyişle uluslararası örgütler şeklinde ortaya çıkmaktadır. Bu tür örgütlenmelerde kararlar katılımcı aktörlerin, yani ulus-devletlerin doğrudan kendilerince alınır. Buna göre, uluslararası örgütlerin katılımcılarının onaylamadıkları bir kararın alınması mümkün değildir (Çaman, 2007: 167). Söz konusu alandaki bir diğer işbirliği süreci olan bütünleşme kavramı ise egemen devletlerin birarada yeni bir siyasal, ekonomik, sosyal veya kültürel alanda bir birlik meydana getirmeleri şeklinde açıklanabilir. Bu yaklaşımla bütünleşme, gerek katılımcı aktörler arasında gerekse de

bölgesel ve küresel anlamda, uzlaşma ile ortak değerlerin, kuralların, hedeflerin ve çıkarların korunduğu, temelde ise barışın sürdürülebilir kılınmasını hedefleyen siyasal bir topluluğun uluslararası arenadaki varlığına işaret etmektedir (Haas, 1958: 16).

Uluslararası İşbirliği ve Örgütlenmeye Teorik Yaklaşımlar

Bu anlamda ulus-üstü yönetim biçimleri, karşılıklı çıkarları hakkında devletlerin ortak eylem ve işbirliği yapmasına olanak tanıyan bir yönetim kavramıdır. Bu bakımdan ulusüstücülük, ulus devletin otoritesinden daha üstün ve iradesini ulus-devlete kabul ettirebilme kapasitesine sahip bir otoritenin varlığına işaret etmektedir. Bu bağlamda ulusüstücülük, egemenliği ve karar verme yetkisini kurucu devletlerden alıp bu niteliğe sahip bölgesel bir örgüte aktarmaktadır. Ulus-üstü bir organın ayırıcı özelliği de onun sadece bir ülkede değil birçok devleti içine alan uluslararası alanda yargı yetkisini kullanmasından gelmektedir. Bunu da ortak kurumlar ve bürokratik yapılar geliştirerek yaparlar. Ulusüstücülüğün gelişmesi ise küresel siyaset içindeki genel bütünleşme eğiliminin bir parçası olarak görülmektedir (Heywood, 2014a: 541).

Ulus-devletler bakımından federalizmde egemenlik, merkez ve çevreden oluşan iki seviyeli yönetim arasında paylaşılır. Fakat bu yönetim şeklinde asıl egemenlik anayasadadır. Ulus-üstü yaklaşım açısından ise federalizm, devletler arasındaki sorunların çözümünün ve işbirliğinin temelini ulusal düzeyden almaktadır. Aralarındaki sorunları çözmek ya da işbirliğini geliştirmek amacıyla biraraya gelen iki veya daha fazla devlet, egemen güç olarak tek başlarına yetki kullanımından feragat ederek bu yetkilerin kendilerinin üstünde olan bir otorite tarafından kullanılmasını kabul etmektedirler. Bu nedenle de temel özelliği egemenliğin paylaşılması fikridir. Bu da anayasal bir düzen çerçevesinde gerçekleştirilir. Nasıl ki federal yapıya sahip ulusdevletler oluşturdukları anayasalara bağlı şekilde hareket etmektedirler, burada da federalizm altında biraraya gelen devletler kendi aralarında oluşturacakları anayasaya bağlı şekilde hareket edeceklerdir. Karar alma süreçleri de bu anayasa metni ile belirlenmiş olacaktır. Bu durum da devletler arasında bir birlik meydana getirecektir (Heywood, 2014b: 115 ve 139). İşte ortaya çıkan bu yeni birlik ulus-üstü veya ötesi olarak adlandırılmaktadır. Bu tür federasyonların en önemli boyutu, savaş gibi uluslararası sistemdeki kalıcı sorunlara çözüm getirme potansiyelidir. Eğer savaş durumuna yol açan temel neden, ulus devletlerin kendi çıkarlarını diğer devletlerin ve aktörlerin çıkarlarının üstünde tutması ise; barış ancak ulus devletlerin belirli ölçüde egemenliklerini daha üst bir otoriteye

(federal organa) devretmeleri halinde sağlanabilecektir. AB bütünleşmesi açısından federalizm, AB üyeleri arasında tam bir bütünleşme konusunda istekli ve umutlu olduğu için “iyimserlik” (optimism) yaklaşımı olarak da nitelendirilmekte ve federalistler de “iyimserler” olarak adlandırılmaktadır.

Bu yaklaşıma eleştiri ise hükümetlerarasıcılık (intergovernmentalizm) üzerinden gelmektedir. Hükümetlerarasıcılık, genelde ulusüstücülük yaklaşımına ve özelden de federalizme karşı bir söylemdir. Hükümetlerarasıcılık, devletler arasında egemen bağımsızlık temelinde gerçekleşen karşılıklı ilişkileri ifade etmektedir. Bu bakımdan hükümetlerarasıcılık ulusdevletten daha üstün bir otoritenin olduğu ulusüstücülük yaklaşımından ayrılmaktadır. Hükümetlerarası nitelikteki örgütlenmelerin temel felsefesi, her üye devletin en azından hayati önemde gördüğü konularda itiraz (veto) hakkına sahip olmasıyla devletlerin egemenliğinin korunacağıdır. Bu yaklaşımın bilinen en yaygın şekli ülkeler arasındaki ikili antlaşmalar ve ittifaklardır. Bu antlaşma ve ittifaklar; ekonomik, askeri, siyasi ve güvenlik gibi özel bir alanda olabilir. Hükümetlerarasıcılık yaklaşımına göre, devletler bu tür uluslararası ilişkiler içine girmeleri nedeniyle ulusal egemenliklerinden vazgeçmiş olmazlar. Aksine, ulusal çıkar elde etmek için devletler antlaşmalar ya da ittifaklar yaparlar. Ayrıca, devletler ulusal çıkarlarına hizmet ettiği sürece antlaşmaya riayet ederler.

Avrupa bütünleşmesine olumsuz ve umutsuz yaklaşımı açısından “kuşkuculuk” (Euroscpticism) veya “kötümserlik” (pessimism) olarak da ifade edilen bu bakış açısı, AB bütünleşmesinin ulus-devletin egemenliğini zayıflattığı, bu nedenle bütünleşmenin yavaşlatılmasını, durdurulmasını ve bazen de bu süreci bitirecek adımların atılmasını desteklemektedir. Uluslararası sistemde ulusdevletleri merkezi aktörler olarak değerlendiren realist söylemden de etkilenen AB kuşkucuları, AB bütünleşmesinin daha ileri boyutlara taşınması anlamına gelecek olan bayrak, marş, pasaport ve para gibi ortak sembollerin ulusal kimlikleri eritmeye yönelik hamleler olduğunu savunmaktadırlar. AB içindeki çıkarların çatışma potansiyelinin varlığı ve AB vatandaşlarının önemli bir kesiminin bazı alanlarda ulusal egemenliğin Brüksel’e devri konusunda yaşadığı söz konusu endişeler, AB’nin bütünleşme yönünde hangi yöne doğru gideceğini de önemli ölçüde etkilemektedir. Kaldı ki AB’nin işlerliğini koruyabilmesi ve bütünleşme sürecini devam ettirebilmesi kurumsal gelişimini başarıyla tamamlayabilmesine bağlıdır. Bu süreç ise AB bütünleşmesinin hükümetlerarasıcılık mı, ulus-üstü mü, yoksa ikisinin arasında bir yaklaşımla mı sürdürüleceğinin cevabıyla

yakından ilgilidir. Bu sorunun cevabı henüz tam olarak kesinleşmemiş olsa da federalizm hükümetlerarasıcılık tartışmasının kendisi AB bütünleşmesinin teorik çalışmalarına önemli katkılar sağlamıştır. Belki de en önemli katkısı, bu iki yaklaşımı dengelemeye çalışan yeni bir yaklaşımın ortaya çıkmasına zemin hazırlamasıdır. Bu yaklaşım ise Yeni Kurumsalcılık olarak adlandırılmaktadır. Yeni Kurumsalcılığın temel varsayımı, siyasi aktörlerin davranış ve kararlarını belirlemede kurumların önemli olduğudur (March ve Olsen, 1984: 78). Bu bakımdan Yeni Kurumsalcılık, karar alma süreçlerinde ve AB’nin işleyişinde, kurumların resmî yapısının yanı sıra, taşıdıkları değerlerin ve fikirlerin de önemli olduğuna işaret etmektedir. Bu yaklaşıma göre, AB kurumlarının taşıdıkları değerler ve fikirler bütünleşme sürecinin de belirleyicisidir.

AB Komisyonu, Avrupa Parlamentosu (AP) ve Avrupa Birliği Adalet Divanı (ABAD) gibi ulusüstü niteliklere sahip kurumlar, AB düzeyindeki politikaların yerleşmesinde oldukça etkilidirler. Bu politikalar için en somut örnek, AB hukukunu ihlal ettiği iddiasıyla Komisyonun üye devletleri ABAD’a götürebilmesi, yani devletler aleyhine dava açabilmesidir. Parlamentonun Bakanlar Konseyi (Konsey) ile birlikte AB yasalarını onaylaması, değiştirebilmesi ya da reddedebilmesi de diğer bir örnektir. AB düzeyindeki politikaların geliştirilmesinde bir diğer örnek ise genişleme konusundan verilebilir; zira AB’ye aday ülkelere yönelik gerek ilgili AB kurumu gerekse de AB için genel anlamda geçerli olan adayların bütün kriterleri eksiksiz yerine getirmesinin denetlenmesi (şartlılık-conditionality) ilkesi bulunmaktadır. AB kurumlarının ortaya koyduğu kriterlerin, politikaların aday ülkelere benimsenip benimsenmemesi onların AB’ye üyelik sürecini doğrudan etkilemektedir. Bu itibarla kurumların ortaya koyduğu politikalar, bu politikalara muhatap olanlar açısından bir uyum zorunluluğu yaratmaktadır.

Diğer bir ulus-üstü yönetim biçimi ise konfederasyondur. Konfederasyon oybirliğiyle karar alınan bir yapı sunar. Dolayısıyla konfederasyon, üye devletlerin egemenliklerinin oy hakkı yoluyla korunduğu bir siyasi birliktir. Konfederasyonlar, egemenlik gücünü öncelikle çevre kurumlarına (yani devletlere) vererek oldukça gevşek bir merkezî birliği öngörmektedir. Bu yapılarıyla konfederasyonlar, federasyonlardan çok daha düşük yoğunlukta bir birlik yaklaşımıdır. Konfederasyonlarda belirli amaçlar etrafından birleşen devletlerin, uluslararası hukuk açısından varlıklarını devam ettirmelerine ve birliğin amacı dışındaki bütün uluslararası yetkilerini doğrudan kullanmalarına karşın, federasyonda iç içe geçmiş kurumlar ilke

olarak uluslararası varlığa sahip değillerdir (Pazarıcı, 2007: 177).

DÜŞÜNSEL ANLAMDA AVRUPA'DA BİRLİK VE BÜTÜNLEŞME

Birleşik Avrupa'nın kurulması çerçevesinde görüşler belirten ilk düşünürler, Dante (Durante degli Alighieri) ve Pierre Dubois olmuştur. 310 yılında kaleme aldığı Monarchia başlıklı yapıtında "birlikten" söz eden Dante'ye göre, Avrupa'da savaşların önlenmesi ve Roma'nın yeniden canlandırılması bu kıtada tek bir yönetimin kurulmasıyla gerçekleştirilebilecekti. 14. yüzyılda Pierre Dubois dönemin prensliklerine yaptığı birlik çağrısında ise ortak bir konseyin kurulması ve prenslikler arasındaki bütün uyuşmazlıkların çözümünde bu konseyin aracı olmasını önermiştir.

Dinsel Düşünce ile Avrupa'da Birlik ve Bütünleşme Fikirleri Arasındaki İlişki

Avrupa'nın kendini algılayışı olarak Hristiyanlık, 15. ve 16. yüzyıllarda yani Rönesans boyunca da dönemin anahtar fikri konumunda olmuştur (Hale, 1993: 46). Bu dönemde düşünsel anlamda "Avrupa'da birlik ve bütünleşme" kavramları yine Hristiyan cumhuriyet, Hristiyan birliği ve Hristiyan dünya, "Batı Avrupa" da Roma Katolik kilisesine ait insanların kilisesi olarak anılmıştır. Ayrıca, 17. yüzyıla kadar Avrupa ve Hristiyanlık kavramlarının, birbirlerinin yerine kullanılan kavramlar olduğu görülmektedir (Nexon, 2006: 260). Bununla birlikte, Doğu Avrupa Ortodoks kilisesi ve diğer Hristiyanlar bu birlikten dışlanmış ve din Batı birliğinin temeli olarak görülmüştür. Hristiyan dünyanın sınırları ise İngiltere, İspanya, İtalya, Fransa gibi Latin Hristiyanlarının yaşadıkları Batı Roma İmparatorluğu'nun ve Orta Çağ Latin Kilisesi'nin egemenlik alanları ile çizilmiştir. Örneğin, Papa II. Pius, 23 Eylül 1463'te kardinallere yaptığı konuşmasında 'Respublica Christiana' kavramını kullanmıştır (Schwoebel, 1967: 71). Ona göre Avrupa, dinsel bir bütündür ve kimliğini de buna göre tanımlamalıydı. Avrupa coğrafi bir anlam taşımamaktaydı; çünkü Avrupa'nın Hristiyan olmayanlara karşı elde ettiği zaferler, Hristiyanlara varlığını Akdeniz'in ötesine taşıma olanağı sunmaktaydı. Böylece Papa II. Pius, coğrafi sınırlardan ziyade manevi sınırlarla Avrupa'yı çizmişti. Bu bağlamda da Avrupa; fiziki alanıyla değil, kültür alanının kapsamıyla tanımlanmıştır (Semprun ve Villepin, 2006: 35). Ortaçağ sonrası dönemde Avrupa'da ulusal monarşiler, kent devletleri ve Kutsal Roma İmparatorluğu arasında yapılan savaşlar ve imzalanan barış antlaşmaları sırasında Avrupalıların birlikteliği ve örgütlenmeleri tekrar gündeme getirilmiştir. Fransa ile İngiltere arasında bir daha savaş yaşanmaması yolundaki çabalardan ilham alan William Penn'in 1693'te yazdığı "Avrupa'nın Şimdiki ve Gelecekteki Barışı

Üzerine Deneme" başlıklı kitap, bu döneme ait bir Avrupa örgütlenmesi planıdır. Benzer şekilde, 1713 yılında Avrupa örgütlenmesi teklifinde bulunan Fransız Katolik Charles-Irénée Castel de SaintPierre (abbé de Saint-Pierre), "Avrupa'da Kalıcı Barışın Sağlanması İçin Bir Proje" başlıklı eserinde bu örgütlenmenin Hristiyan devletleri kapsamının şart olduğunu ileri sürmüştür (Daltrop, 1986: 1). 24 Hristiyan devleti kapsayan ve Osmanlı İmparatorluğu'na yer verilmeyen bu projeye göre, bir senato kurulacak ve bu senatonun emrinde bir ordu olacaktı (Ortaylı, 2007: 9).

Aydınlanma ve Sanayi Devrimi Dönemlerinde Avrupa'da Birlik ve Bütünleşme Fikirleri

18. yüzyıl ise modern ve uygar kavramlarıyla kendisini tanımlayan Avrupa'nın dünyanın yeni merkezi olarak ortaya çıktığı bir dönemdir. Söz konusu dönemde Avrupa kendini; akılcılık, bilim ve hürriyetin üstünlüğü kavramları ile özdeşleştirmiştir. Dolayısıyla Avrupa için Aydınlanma dönemi; akılcı düşünceyi vurgularken, geleneksel ve değişmez kabul edilen varsayımlardan, önyargılardan ve ideolojilerden arınmak, bu sayede de skolastik düşünceden ve kilisenin etkisinden kurtulmak anlamına gelmiştir. İspanya Veraset Savaşları'nı sonlandıran ve günümüz Avrupa'sının temellerini atan 1713 tarihli Utrecht Antlaşması ise Avrupa'da Respublica Christiana teriminin geçtiği son uluslararası antlaşma olmuştur (Nexon, 2006: 260). Bundan sonra Avrupalılık bilinci, salt Hristiyanlık bağı ile ele alınmaktan vazgeçilmiştir. Sanayi Devrimi ve Fransız Devrimi'nin düşünsel altyapısı da bu çerçevede oluşmuştur (Roessler ve Miklos, 2003: 84-88). İngiltere'de 18. yüzyılın ikinci yarısında sanayi devriminin başlaması ve bütün Kuzeybatı Avrupa'ya yayılması, Avrupa'nın yeni kimliğinin belirleyici unsuru olmuştur. Avrupa'nın köklü ekonomik, politik ve sosyal alanda değişimi sanayi devrimi ile ivme kazanmış, özellikle üretilen sanayi mallarına pazar yaratma fikri önemli bir itici güç olmuştur. Bu bağlamda ilk olarak 1786 yılında, Fransa ile İngiltere arasında bir ticaret anlaşması imzalanmıştır (Henderson, 1957: 104-112). Ayrıca sanayi devrimiyle bir dizi teknolojik yeniliğin üretimde kullanımı, ekonomik, sosyal, politik ve kültürel alanlara da yansımıştır (Pancaldi, 2003). 1789 Fransız Devrimi ile sonrasındaki modernleşme süreçlerinin düşünsel anlamda kökenleri de aydınlanma felsefesine dayanmaktadır. Yeniçağ ile Batı Avrupa'da gelişen ulus-devlet olgusu, 19. yüzyılda tüm Avrupa'ya yayılmıştır. Ortak bir kimlik bilincinin oluşturulmasında dinin önceliğini yıkan ulusçuluk, ortak kimlik yaratılmasında en belirleyici unsur olmuştur (Yurdusev, 1997: 38). Kıta Avrupası'nda bir tür "Avrupa Birliği" oluşturulması fikri de, Fransız Devrimi'nin yarattığı etkilerden olan ulus-

devletlerin güçlenmesi süreciyle eş zamanlı olarak gelişmiştir. Bu çerçevede, Ortaçağ'da Avrupa kıtasındaki savaşların bitiminde merkezi krallıklar arasında yapılan barış anlaşmaları, Avrupa'da bir birlik oluşturulması çabalarının temelini oluşturmuştur.

1819-1945 ARASI AVRUPA'DA BİRLİK VE BÜTÜNLEŞME ARAYIŞLARI

Avrupa'nın bütünleşmesine yönelik planlar, 19. yüzyıla kadar sadece düşünceden ibaret kalmıştır. 19. yüzyılın başlarında gerçekleşen iki ayrı birleşme hareketi ise Avrupa bütünleşmesi konusunda ileride atılacak adımlar için örnek teşkil etmiştir. Bunlardan ilki 1819'da Prusya'da Maasen Tarifesi'nin kabulüyle iç ticaret engellerinin ilk kez kaldırılmasıdır (Henderson, 1975: 93). İkincisi ise 1834 yılında Alman devletleri arasında Gümrük Birliği'nin (Zollverein) kurulmasıdır (Henderson, 1975: 36). Sanayi devrimiyle birlikte ulus-devletlerin daha fazla üretim yapabilir hale gelmesi fakat elde edilen ürünlerin satılması için yurtiçi pazarların yeterli büyüklükte olmaması, ticari engellerin bulunmadığı ve serbest ticarete dayalı bir ekonomik birlik oluşturma düşüncesini doğurmuştur. Bu kapsamda aşamalı bir ekonomik bütünleşmeyi hedefleyen Alman Gümrük Birliği, ilk defa devletler-üstü bir otorite meydana getirmiştir (Bozkurt, 2001: 45). Aynı yüzyıldaki bir diğer önemli birlik girişimi de milliyetçilik duygularıyla hareket eden İtalyan düşünürleri ve yazarlarının İtalya'yı Avusturya egemenliğine karşı korumak ve İtalyan birliğini sağlamak yolundaki çabalarıdır. Nitekim İtalya birliği fikri, 1838-1870 yılları arasında uygulamaya konulmuştur. 19. yüzyılın ortalarında Almanya'da ve İtalya'da yaşanan bu bütünleşme çabaları ünlü Fransız edebiyatçı Victor Hugo'ya da esin kaynağı olmuştur.

Avrupa'da Federal Düşüncenin Gelişimi

Böylece, Avrupa devletlerinin birleştirilmesine yönelik bir AB düşüncesi gerçek anlamda 19. yüzyılda şekillenmiştir. Bu şekillenme ise bir siyasi bütünleşme ve örgütlenme modeli olan federalizm ve onun vücut bulmuş hali olan federasyon biçiminde tezahür etmiştir. Yukarıda açıklandığı üzere, federalizm ulus-devletin uluslararası sorunları çözmekte yetersiz kaldığı tezini savunarak, uluslararası sistemde özellikle de bölgesel anlamda kalıcı barışın ancak anayasal bir düzen eksenindeki federal karakterli bir oluşumun varlığı ile sağlanabileceğini iddia etmektedir. Federalizm, Birinci Dünya Savaşı'ndan büyük yara alarak çıkmış Avrupa'da yeni bir savaşın nasıl önlenilebileceği ve barışın yeniden nasıl tesis edilebileceği üzerinde durmuş; bunun cevabını da "en yüksek düzeyde bütünleşme" fikrinde bulmuştur. (Dedeoğlu, 2005). Victor Hugo'nun da "bir birimin şemsiyesi altında birleşeceksiniz" şeklinde vurguladığı

söylem, ulusal egemenliğin tek başına idame ettirilmesinden ziyade, ulusal egemenliğin ulus-devlet ile diğer üye devletler arasında paylaşıldığı bir bütünleşme modelini işaret etmektedir. Çünkü federasyonun temelini, ortak çıkarlarını gerçekleştirmek ve ortak faydalar elde etmek üzere devletlerin gönüllü olarak bir araya gelmesi oluşturur.

Birinci Dünya Savaşı sonrası dönemde Avrupa bütünleşmesi girişimleri, federalizm çerçevesinde gelişmiştir. Her ne kadar birlik sağlama yönündeki çabalar Avrupa'daki çatışma ve savaşları sonlandıramamışsa da savaşın yıkıcı etkileri bazı Avrupalı aydın ve devlet adamlarının bütünleşmeye olan inançlarını güçlendirmiş, savaş sırasında kesintiye uğrayan bütünleşme hareketlerine hız verilmesine neden olmuştur. Nitekim 1924 yılında Pan-Avrupa Hareketi (Pan-European Movement) kurulmuştur. Hareket, federalist kimliğe sahip Avrupa'da "barış için birleşme" çabalarının başında gelmektedir. Kutsal Roma İmparatorluğu'nu yeniden kurmayı hedefleyen Avusturyalı siyasetçi ve filozof Kont Richard von Coudenhove-Kalergi 1923'de yayınlanan Pan Europa başlıklı kitabında, Fransa ve Almanya'yı merkez alan, İngiltere ve Rusya'yı ise dışarıda bırakan federal bir Avrupa öngörmekteydi (Dinan, 2008: 19). Pan-Avrupa Hareketi, diğer bölgesel birlik çabalarını da teşvik edeceği ve böylece dünya barışının tesis edileceği yönünde kurgulanmıştı.

Her ne kadar Pan-Avrupa Hareketi ile Avrupa Federal Birliği Rejiminin Organizasyonu Hakkında Memorandum girişimi kısa ömürlü olmuşsa da Avrupa'da bu dönemde somut sonuçlara ulaşan bütünleşme girişimlerine de tanık oluyoruz. Bunlardan ilki 1932 yılında Belçika, Hollanda ve Lüksemburg arasında imzalanan Ouchy Sözleşmesi ile oluşturulan Benelüks ülkeleri grubudur. Daha sonra bu ülkeler arasında ekonomik bütünleşmeye giden düzenlemeler ortaya konulmuş; nihayet 1958 yılında Benelüks Ekonomik Birliği kurulmuştur. Bir diğer benzer gelişme de Kuzey Avrupa'da yaşanmıştır. İskandinav coğrafyasında NATO'nun kurucu ülkeleri arasında yer alan Norveç, İzlanda ve Danimarka; yanlarına tarafsız devlet olan İsveç'i de alarak Kuzey Konseyi'ni (Nordic Council) 1952 yılında kurmuşlardır. Bir diğer tarafsız devlet olan Finlandiya ise Fin-Sovyet ilişkilerinin normalleşmesinin ardından, 1955 yılında Konsey'e katılmıştır.

Diğer taraftan, federalizme bazı eleştiriler de getirilmiştir. En ciddi eleştiri ise siyasal egemenliklerini bir federal yapıya bırakmak konusunda ulus-devletlerin duyduğu endişeyi federalizmin göz ardı etmesiydi. Yukarıda değinildiği gibi, Pan Avrupa Hareketi'nin ve Avrupa Federal Birliği Rejiminin Organizasyonu Hakkında Memorandum girişiminin etkisiz kalma

nedeni de temel olarak bu eleştirilerdi. Bununla birlikte, federalizme yönelik bu temel eleştiriler İşlevselciliğin ortaya çıkmasına katkı sağlamıştır.

İşlevselcilik

Bir uluslararası bütünleşme teorisi olarak İşlevselcilik (Fonksiyonalizm), toplumlararası ve devletlerarasındaki ekonomik, siyasal, kültürel ve askeri ilişkilerin sürekli olarak ilerlediğini savunmaktadır (Bennett ve James, 2015: 312- 313). Bu ilerleyiş ise yeni ve farklı durumlar ortaya çıkarmaktadır. Ortaya çıkan bu yeni durumlar da yeni ihtiyaçları belirlemektedir. Benzer bir durumu Birinci Dünya Savaşı sonrası Avrupası için desöyleyebiliriz. Birinci Dünya Savaşı'nın yarattığı yıkım ve trajedi Avrupa toplumları ve ulus-devletleri arasında ekonomik, siyasal, kültürel ve askeri ilişkilerin yeniden kurulmasını zorunlu kılmış, bu durum ise ilgili alanlarda benzer olumsuzlukların bir daha yaşanmasını engelleyecek mekanizmalara olan ihtiyacı doğurmuştur. Unutmayalım ki bu ihtiyaçlar aynı zamanda Avrupa devletlerinin barış ve uzlaşma temelindeki ortak çıkarlarını da yansıtmaktadır.

İşlevselcilik ulusal çıkarlardan arınmış ve aktörler arasında daha yoğun bir işbirliğini hedefleyerek barışın tesisi konusunda işlevsel örgütlenmelerin varlığına vurgu yapmıştır. Ancak, Avrupa'da gerek tam anlamıyla barışın tesisi gerekse Avrupa siyasi bütünleşmesinin hayata geçirilmesi mümkün olmamıştır. Bir taraftan teorik açıdan federalizmin ve İşlevselciliğin bütünleşmeyi sağlamadaki yetersizliği, diğer taraftan pratikte de devletlerin ulusal çıkarlarını gözetenek dış politika yapmaları, barışın tesisi ve siyasi bütünleşme sürecindeki başarısızlıkların temel nedenleri olmuştur. Aynı zamanda bu başarısızlıklar, dünyayı 20.yüzyılda ikinci kez büyük bir yıkıma sürüklemiştir.

İKİNCİ DÜNYA SAVAŞI SONRASI AVRUPA BÜTÜNLEŞMESİ

İkinci Dünya Savaşı, gerek mağlup gerekse galip ülkelerde büyük tahribata yol açmıştır. Bu bakımdan, savaş sonrası Avrupa'nın karşı karşıya kaldığı temel sorunların ortaya konulması, Avrupa bütünleşmesi ve AB'nin oluşumu açısından son derece önemlidir (Thody, 1997: 1-23). Savaşın hemen sonrasında Batı Avrupa'nın ekonomik, siyasi ve güvenlik olmak üzere bazı temel öncelikleri bulunmaktaydı.

Savaş Sonrasında Avrupa'da Birlik Oluşturma Düşünceleri

İkinci Dünya Savaşı'nın enkazı üzerinde kurulacak yeni Avrupa'da barış ve istikrarı sürekli kılmak için ulaşılmak istenen temel hedef, ulusdevletler arasındaki tehlikeli rekabetin ve milliyetçiliğin aşılmasını sağlayacak yeni bir ulus-üstü siyasi düzenin kurulmasıydı. Fransa'nın Devlet Planlama Müsteşarı Jean Monnet'e göre bu proje, "devletler arasında bir koalisyon

oluşturmak değil; toplumlar arasında bir birlik kurmak" düşüncesiydi (Shore, 2000: 16). Bu çerçevede bir siyasi bütünleşme ve örgütlenme modeli olan federalizm, 1945-1955 döneminde Avrupa bütünleşmesi fikrinin temel teorisini oluşturmuştur. Diğer taraftan Fransa lideri General Charles de Gaulle, Avrupa'nın ekonomik, askeri ve kültürel alanlarda bir devletler birliği olabileceğini; ancak en azından uzun bir süre Avrupa'nın tek bir ulus olamayacağını ifade etmişti. De Gaulle'e göre, devletler egemenliklerinin bir bölümünün ortak bir kuruluşa devredilmesini kabul edecekler; ancak, bu kuruluş da her biri kendi varlığını, imgelerini ve ruhunu koruyan devletlerden oluşacaktı. Bu çerçevede de Gaulle şunlardan oluşan bir barış planı öngörmüştü (Akalin, 2006: 9).

Savaş Sonrasında Federalizm Söylemleri

Federalizm açısından bu dönemin ilk somut bütünleşme girişimi, 1946 yılında kurulan Avrupa Federalistler Birliği olmuştur. Bu Birlik savaş sonrası yeniden ayağa kalkmanın ancak Avrupa'nın bütünleşmesi ile gerçekleşebileceğini savunmuş ve bu doğrultuda federalizm fikrini önplanda tutmuştur. Yukarıda değinilen devletler arasındaki fikir ayrılıklarının yanı sıra, Avrupa'nın örgütlenme girişimlerinde bir diğer sorun ise İkinci Dünya Savaşı sonrasında Avrupa'da iki ayrı bloğun ortaya çıkmış olmasıydı. Bu dönemde Batı Avrupa bütünleşmesinin önemli kilometre taşlarından biri, Winston Churchill'in Zürih'te yaptığı 19 Eylül 1946 tarihli konuşmasıdır. Konuşmasında Churchill, Avrupa ailesinin mümkün olduğunca geniş tutulmasını, bunun bir barış, güvenlik ve özgürlük alanına dönüştürülmesi gerektiğini ileri sürmüş ve bir Avrupa Devletler Birliği oluşturulması görüşünü savunmuştur (Hallstein, 1962: 8). İngiltere ve Fransa'nın savunma amaçlı olarak 9 Mart 1947'de Dunkirk Antlaşması'nı imzalaması, Churchill'in teklifinin ilk somut göstergesi olmuştur. Öte yandan, Sovyetler Birliği'nin Avrupa'da etkinliğinin artması ve Çekoslovakya'da Şubat 1948'de gerçekleşen Sovyet yanlısı darbe, Avrupa'da bir savunma birliği kurulmasına yönelik çabaların artmasına yol açmıştır. Batı Avrupa ülkelerindeki bu tedirginlik, Dunkirk Antlaşması'nın ardından 17 Mart 1948'de bu kez Belçika, Fransa, Lüksemburg, Hollanda ve İngiltere arasında Brüksel Antlaşması'nın imzalanmasını tetiklemiştir. Ayrıca, Avrupa devletlerinin Avrupa savunması konusunda girişimleri ABD yönetimi de etkilemiş ve 4 Nisan 1949'da Kuzey Atlantik Anlaşması Örgütü'nün (NATO) kurulmasına öncülük etmesine yol açmıştır. Ancak NATO'nun oluşumu, Avrupa'nın savunma amaçlı kendi örgütünü oluşturma projesini ertelemesine neden olmuştur. Bu aşamada ikinci girişim ise Avrupa Kongresi'dir. Avrupa bütünleşmesi konusunda

çalışanlar; Uluslararası Birleşik Avrupa Hareketi Komitesi şemsiyesi altında, Hollanda'nın Lahey kentinde 7-11 Mayıs 1948 tarihleri arasında Avrupa Kongresi'ni toplamışlardır. 16 ülkenin hükümet-dışı kuruluşlarından yaklaşık bin delegeyi biraraya getiren Avrupa Kongresi'nde bir Avrupa federasyonu oluşturma fikrinden yola çıkılarak kurumlar, parasal birlik ve insan hakları sözleşmesi konuları gündeme gelmiştir. Toplantıya Winston Churchill başkanlık etmiştir. Lahey Kongresi olarak da adlandırılan bu kongre, savaş sonrasındaki Avrupa hareketinin zirve noktası olmuştur. Hareket, yüzyıllardır dillendirilen Avrupa Birliği taleplerinden ilham almıştır. Savaş sonrasında birleşik Avrupa için güçlü bir kamuoyunun yaratılmış olması, hareket üyelerinin de genel bir birleşik Avrupa amacını benimsemelerine cesaret vermiştir. Ancak buradaki temel sorun, birleşik Avrupa'nın nasıl gerçekleşeceği konusunda anlaşmazlık içinde olmalarıydı.

Kongre'de ortaya atılan fikirler Churchill'in projesinin ikinci somut ayağını da içeren Avrupa Konseyi'nin 1949 yılında oluşturulmasına giden yolu da açmıştır. Lahey (Avrupa) Kongresi'nin günümüze kadar varlığını devam ettiren boyutu ise, kongreyi örgütlemiş olan Uluslararası Birleşik Avrupa Hareketi Komitesi'nin Avrupa Hareketi adı altında bir örgüte dönüşmüş olmasıdır. Söz konusu bu yeni örgüt, Ekim 1948'de Churchill, Leon Blum, Alcide de Gasperi ve Paul-Henri Spaak'ın ortak başkanlığında kurulmuştur. AB bütünleşmesine ilişkin çalışmaların siyasal ve akademik dünyada devamından yana olan bu yapı, Belçika'nın Bruges (Brüj) kentinde 1950 yılında "College of Europe"un kapılarını açmıştır.

Güvenlik Toplumu

Bu aşamada, Karl Deutsch tarafından 1957 yılında ortaya atılan Güvenlik Toplumu yaklaşımına değinmek yerinde olacaktır. Deutsch devletler arasında salt ekonomik boyutlu bütünleşme sürecinin, uluslararası politikada temel amaç olan savaşın önlenmesi için yeterli olmayacağını iddia etmektedir. Uluslararası örgütlerin ve mekanizmaların ortaya çıkışını daha çok teknik ihtiyaçlara ve alanlara indirgediğini düşündüğü İşlevselciliği eleştiren Güvenlik Toplumu yaklaşımı, uluslararası örgütlerin ve mekanizmaların ortaya çıkışında ve savaşın önlenmesinde devletler arasında ortak kimlik öğelerinin ve ortak değerlerin geliştirilmesi gerektiğini savunmaktadır. Bu bakımdan güvenlik toplumunda devletler arasında ortak değer yargıları bulunmaktadır. Devletler de bu ortak değer yargılarını paylaşıyorlar kendilerini o topluluğun bir parçası olarak addederler. Ayrıca, olaylar karşısında devletler bu değerlerle uyumlu tutum ve davranış sergilemelidirler.

Yeni İşlevselcilik

Avrupa bütünleşmesinin teorik arka planıyla ilgili

açıklayacağımız diğer yaklaşım ise Yeni İşlevselcilik (Neo-Fonksiyonalizm) olacaktır. Yeni İşlevselcilik, Ernst B. Haas tarafından kaleme alınan ve ilk kez 1958'de yayınlanan The Uniting of Europe: Political, Social, and Economic Forces, 1950-1957 (Avrupa'nın Birleştirilmesi: Siyasi, Sosyal ve Ekonomik Güçler, 1950-1957) başlıklı kitapta ortaya atılmıştır. Haas'ın bu çalışmadaki temel amacı, Avrupa bütünleşme sürecini açıklayabilmek olmuştur. Geliştirdiği Yeni İşlevselcilik teorisi, devletlerin belirli alanlarda ulusal egemenliklerinin bir kısmını devrederek oluşturdukları bir yapıyı, yani ulusüstücülük kavramını da barındırmaktadır. Joseph Nye ve Leon Lindberg de Yeni İşlevselcilik yaklaşımının önemli temsilcileridir. Haas'ın yaklaşımını daha ileriye taşıyan Lindberg, siyasal bütünleşme için gerekli olan şartları tanımlayarak kolektif karar verme sistemi üzerinde durmuştur. Ona göre bütünleşme; belirlenmesi, tanınması, karşılaştırılması, ölçülmesi ve analiz edilmesi gereken çok boyutlu bir interaktif süreçtir. Lindberg'e göre kolektif karar verme ise sistemin geçmiş kararlarının bir ürünüdür. Joseph Nye'a göre de ekonomik bütünleşmenin sağlanması kendiliğinden siyasal bütünleşmeye doğru evrilecek ve bu süreç federal ya da konfederal bir devlet şekline bürünecektir. Bu açıdan Nye, süreç üzerinden bütünleşme kavramını anlatmaya çalışmıştır. Ona göre görevlerin işlevsel bağlantısı, sürece dış aktörlerin katılımı, elitin toplumsallaşması, ideolojik kimlik cazibesi, ilişkilerin artması, bağlantılar ve koalisyon oluşumu ve bölgesel grup oluşumu koşulları bir bölgenin bütünleşme potansiyelini belirlemektedir. Yeni İşlevselcilik esas itibarıyla, İşlevselciliğin ortaya koyduğu ekonomik bütünleşmenin siyasal bütünleşmeye varıp varmayacağı konusu ile ilgilenmiştir. Bu açıdan İşlevselcilikten en büyük farkı, İşlevselcilik ekonomik ve sosyal konuları siyasal konulardan ayrı düşünürken; Yeni İşlevselcilik bu üç konu arasında ayırım olamayacağını savunmuş, ayrıca siyasal boyutu daha güçlü vurgulamıştır.

Avrupa Bütünleşmesinin Geleceği

AB üyesi ülkeler arasında Avrupalılık, Avrupa kimliği ve AB konuları ülkeden ülkeye farklılık göstermekte, AB'nin ve Avrupa kimliğinin algılanışı birbirinden farklılık arz etmektedir. Örneğin her ne kadar bugün itibarıyla AB şemsiyesi altında biraraya gelmiş olsalar da yaşadıkları siyasal tecrübeler bakımından İngiltere, Fransa ve Almanya Avrupa'yı, Avrupa kimliğini ve AB'yi farklı algılamaktadırlar (Risse, 2003: 78). İngiltere, İrlanda, Polonya, Fransa ve Yunanistan gibi üye ülkelerde de vatandaşların kendilerini ("AB vatandaşı" olarak görmekten ziyade) ulusal kimlikleriyle tanıdıkları ve ülkeleriyle aralarında güçlü bir bağ hissettikleri anlaşılmaktadır (Day ve Andrew, 2002: 193). Bir taraftan AB daha

bütünleşmiş bir yapıya kavuşmak için kurumsal gelişmişliğini tamamlamak arzusundayken diğer taraftan da Birlik üyeleri arasında yaşanan fikir ayrılıkları ve çıkar farklılıkları devam etmektedir. Bu itibarla AB'ye üye ülkeler arasında AB'nin gideceği yol konusunda derin bir tedirginlik olduğu dikkat çekmektedir.

İngiltere ve Brexit Süreci

İngiltere AB'nin güçlü bir siyasi bütünleşme olmadan geniş bir serbest ticaret bölgesi olarak gelişmesi görüşünü benimsemektedir. Bu çerçevede İngiltere; AB'nin daha Anglosakson, daha neo-liberal bir yapıya dönüşmesini destekleyerek AB bütünleşme modelini daha gevşek, ama daha geniş alanda varlık gösterecek bir ekonomik birlik haline dönüştürme gayretindedir. Hatta İngiltere daha da ileri giderek, 23 Haziran 2016'da gerçekleştirdiği referandumla AB'den ayrılma yolunda adım atmıştır. Referandumda oy kullananların %51.9'u İngiltere'nin AB'den ayrılması yönünde tercihte bulunmuşlardır. Başbakan Theresa May de 2 Ekim 2016'da yaptığı konuşmada İngiltere'nin hukuki süreci başlatarak Mart 2019'a kadar AB'den ayrılmış olacağını açıklamıştır. İngiltere'nin AB'den ayrılması konusu Brexit (British exit) olarak adlandırılmaktadır. Brexit tartışmaları, ekonomik bütünleşme sürecinde başarılı sayılabilecek bir süreç yaşamış olan AB'nin siyasi bütünleşme konusunda aynı derecede başarı kaydedemediğinin bir göstergesi olmuştur. Almanya ise siyasi açıdan güçlü bir AB'yi savunmakta ve ekonomik gücün üstünlüğüne önem veren bir ülke olarak, ekonomik istikrar ve serbest ticaretin mümkün olduğu kadar geniş bir alana yayıldığı Avrupa bütünleşmesine önem atfetmektedir. Özellikle AB'nin önde gelen ülkeleri arasındaki tutum farklılıkları AB'nin siyasi, ekonomik ve sosyal sarsıntıları çok şiddetli biçimde hissetmesine neden olmaktadır.

"Avrupa Birleşik Devletleri" Tartışması

AB, dünya tarihindeki en başarılı bütünleşme süreci olma özelliğini halen taşımaktadır. Fakat üye devletlerin AB'nin başkenti Brüksel'e egemenlik yetkilerini tamamen devretmeye halen hazır olmadıkları da ortadadır. Bu da bize ülkelerin tarihsel, ekonomik, siyasi ve kültürel açıdan belirgin farklı kimlikler taşıdığı Avrupa'da bir "Avrupa Birleşik Devletleri" yaratmanın o kadar da kolay olmadığını göstermektedir. Bugün halen Avrupalıların çoğu, Brüksel'i ve AB karar alma süreçlerini kendi dünyalarına çok uzak görmektedirler. Ulusal kimliklerin kaybedilmesi ve tek bir Avrupa kimliği oluşturulması yönündeki çabalardan endişeyle söz etmektedirler. Bu ise AB içinde halk düzeyinde henüz "Avrupalılık" anlayışının veya "Avrupa kimliği" duygusunun yeterince gelişmediğini, ulusal çıkarların daha da geri plana atıldığı bir Avrupa Birleşik Devletleri

oluşturmanın şu aşamada pek de mümkün olmadığını göstermektedir. AB devletleri arasında bir çeşit federal yapı uzak bir gelecekte gerçekleşecek olsa bile, bu sürecin oldukça iniş-çıkışlı ve sancılı olacağı da açıktır.

ÜNİTE 2: AVRUPA BÜTÜNLEŞMESİNİN TARİHSEL GELİŞİMİ

GİRİŞ

Avrupa bütünleşmesi fikri, İkinci Dünya Savaşı'nın sonunda yaşanan büyük yıkım ve iki kutuplu siyasal düzen nedeniyle tarihte ilk kez somut ve kalıcı adımların atılmasına elverişli koşulları buldu ve bu koşullar altında şekillendi. Batı Avrupa'nın bütünleşmesi, kıta Avrupası'nın ikiye bölündüğü Soğuk Savaş döneminde gerçekleşmiştir. Amerika Birleşik Devletleri'nin (ABD) desteği ile Batı Avrupalı devletler savaşın yıkımından kurtulmak ve toparlanmak niyetindeydi. Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nin (SSCB) liderliğinde Doğu Bloğunda yer alan Orta ve Doğu Avrupalı devletler ise 1989 yılına kadar farklı bir ideoloji ve dünya görüşüyle Avrupa sahnesinde yer alacaktı. Batı ve Doğu Blokları arasındaki sınır, İkinci Dünya Savaşı'nda yenilen ve dört işgal bölgesine ayrılan Almanya'dan geçiyordu. Batı Avrupa'daki devletler için 1945 sonrasında iki kutuplu yeni siyasal düzende barışın sürdürülebilirliğini ve ülkelerinin güvenliğini sağlamak, ekonomilerini toparlamak ve Sovyet tehdidini dengelemek üzere savaştan güçlü çıkan ABD önemli bir destekti. Avrupa bütünleşmesini başlatan 6 devlet şunlardı: Benelüks ülkeleri (Belçika, Hollanda ve Lüksemburg), Federal Almanya (Batı Almanya), Fransa, İtalya. Bu kurucu devletler arasında Benelüks devletleri güç ölçeğinde küçük devletler olarak, hem birbirleriyle hem de Federal Almanya ve Fransa ile siyasi, askeri ve ekonomik bütünleşmeye en hazır olan devletlerdi. İtalya için de Batı'yla bütünleşme siyasi ve ekonomik açılardan yeni bir başlangıç anlamına gelmekteydi. Fransa ve Almanya'yı bütünleşmeye götüren ana sebep ise Ruhr havzası oldu.

AVRUPA TOPLULUKLARININ KURULMASI

İkinci Dünya Savaşı'nın sonunda Almanya, dört galip devlet arasında bölündü: ABD, Fransa, İngiltere ve SSCB. 1948-1949 yılları arasında Sovyetler Birliği'nin Berlin ile Batı arasındaki ulaşım yollarını bloke ettiği Berlin ablukası, ABD, İngiltere ve SSCB arasındaki 1945 tarihli Yalta ve Potsdam Antlaşmaları'nın çökmesi ve Soğuk Savaş geriliminin tırmanması anlamına gelmekteydi (Dinan, 2004: 38).

Federal Almanya'nın Kurulması

Federal Almanya Cumhuriyeti; ABD, İngiliz ve Fransız işgal bölgelerinin birleşmesiyle Haziran 1949'da kuruldu. Doğu Almanya'da ise Demokratik Alman Cumhuriyeti kuruldu ve komünist rejim altında yönetilmeye başladı

(Dinan, 2004: 51-59). Alman Şansölyesi Konrad Adenauer açısından; Sovyet tehdidine karşı transatlantik işbirliği ve ekonomik büyüme için bütünleşmenin faydalarının yanı sıra Batı Avrupa ile bütünleşme, Almanya'nın kendine saygısını tekrar kazanması ve Federal Almanya'nın uluslararası toplumda bu şekilde yer alabilmesi için önemliydi (Nugent, 2010: 16).

Soğuk Savaş'ın Etkileri: Truman Doktrini ve Marshall Planı

Truman Doktrini'nin ilanıyla, liberalizm ve komünizm birbirini dışlayan ideolojiler olarak dünyayı iki kampa ayırdı. ABD açısından Avrupa, düşman devletlerin denetimi altına girmemesi gereken bir sanayi merkeziydi. Almanya'nın yenilgisi, İngiltere ve Fransa'nın savaş nedeniyle gördüğü zararlar, Orta ve Batı Avrupa'da güç boşluğu yaratıyordu. Bu bölge Sovyet genişlemesine de açık hale geliyordu. Dolayısıyla Batı Avrupa'nın siyasi, askeri ve ekonomik açıdan desteklenmesi ABD açısından stratejik bir karardı. SSCB ile Orta ve Doğu Avrupa ülkelerinin dışında kaldığı planın uygulanması için Batı Avrupa ülkeleri, Avrupa Ekonomik İşbirliği Komitesi'ni ve ardından Avrupa Ekonomik İşbirliği Örgütü'nü (OECE) kurdular. ABD bu ülkelere, 1953 yılına kadar 13 milyon Dolar yardımda bulundu. Enflasyonu kontrol eden bu yardımlar, hem Avrupa hem ABD açısından ticareti canlandırdı (Erhan, 1998: 275-284). Bu koşullar altında Marshall Planı, ABD için yeni bir Avrupa işbirliği ve bütünleşme dönemini başlatmak anlamına geliyordu. Hedeflenen ise malların, hizmetlerin ve sermayenin serbest dolaşımında olduğu tek bir pazar idi (Dinan, 2004: 47). Avrupa'yı ekonomik açıdan sakinleştiren, birincil önceliği olan ve ekonomik toparlanmayı başlatan Marshall Planı; böylece Atlantik'in iki tarafında ekonomik çıkarları birbirine bağlamış oluyordu (McCormick, 2015: 78-79).

Paris ve Roma Antlaşmalarının Mimarları: Jean Monnet ve Robert Schuman

Fransa Dışişleri Bakanı Robert Schuman, Ruhr sorununa ulus-üstü bir çözüm bulunmasının gereğine inandı. Jean Monnet'in planından ilham bulan bildirisine göre, savaş endüstrisi ve enerji açısından stratejik öneme sahip kömür ve çeliğin üretimi ve kullanımı bir yüksek otoriteye devredilecekti. Hem Jean Monnet hem de Robert Schuman, Avrupa bütünleşmesine inanan ve bu yöndeki fikirlerin siyasi eyleme aktarılması gerektiğini savunan bürokratlardı. Schuman, ABD'nin etkisiyle Batı Almanya'nın Batılı devletler arasında yer alması fikrine olumlu yaklaşıyordu (McCormick, 2015: 82). 9 Mayıs 1950'de açıklanan Schuman Deklarasyonu, ulus-üstü bir kömür ve çelik örgütü ile hem Ruhr sorununa çözüm bulunmasını hem de Alman sorununun Avrupa Birliği içinde eşitlik ve ayrımcılığa maruz

kalmadan çözülmesini mümkün görüyordu (Dinan, 2004: 59-62).

Nihayet Schuman Deklarasyonu'nun açıklanmasından bir yıl sonra 18 Nisan 1951 tarihinde, Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu (AKÇT) kuran Paris Antlaşması Fransa, Almanya, İtalya, Belçika, Hollanda ve Lüksemburg arasında imzalandı. Antlaşmanın yasama organlarıncı onaylanmasının ardından, 25 Eylül 1952 tarihinde AKÇT fiilen kuruldu. Ulus-üstü karar verme yetkisine sahip Yüksek Otorite'nin başkanlığına Jean Monnet atandı. AKÇT'ye üye ülkeler arasında kömür çelik ürünleri ticaretine konulan sınırlamalar kaldırıldı ve Topluluk dışında kalan ülkelere ortak gümrük tarifesi (vergisi) uygulanmaya başlandı. Böylece AKÇT, Avrupa bütünleşmesi için ilk somut adımı oluşturdu. Bu gelişmelere paralel olarak Almanya güvenlik ve savunma açısından da Batı ittifakına dâhil edilmiştir.

1952 yılında Avrupa Savunma Topluluğu Antlaşması imzalandı. Ancak, 1954 yılında Fransa ve İtalya'da onay krizi yaşandı; krizin temel nedenleri olarak, Almanya'nın tekrar silahlanması planından duyulan endişe, Fransa'nın kendi askeri gücü üzerindeki kontrolü kaybetme endişesi ve İngiltere'nin bu projede yer almaması sayılabilir.

Nihayet Brüksel Paketi 1954 yılında İtalya ve Federal Almanya'nın da katılımıyla genişledi ve 1955 yılında Batı Avrupa Birliği'ne (BAB) dönüştü.

Belçika Dışişleri Bakanı Paul Henri Spaak başkanlığındaki komitenin hazırladığı ve Spaak Raporu olarak anılan belge, Batı Avrupa'da ekonomik bütünleşmeyi hedefleyen bir Topluluğun temel ilkelerini önerdi. AKÇT yanında, Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET-EEC) ve Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu (AAETEURATOM) kurulması için görüşmeler başlatıldı (Karluk, 2011: 15). Nihayet 25 Mart 1957 tarihinde imzalanan Roma Antlaşmaları ile AET ve EURATOM kuruldu.

Roma Antlaşmaları içinde AET Antlaşması ön plana çıkıyordu. Antlaşma ile kişilerin, hizmetlerin ve sermayenin serbest dolaşımına ve ortak pazara ilişkin temkinli adımlar atılmak isteniyordu, zira ulusüstücülük (supranasyonalite) siyasi olarak tercih edilen bir seçenek değildi. Bu nedenle, AET ve EURATOM'un kurumsal yapısında Yüksek Otorite gibi iddialı bir isim yerine "Komisyon" yer alıyordu. AET'nin ana karar organı Bakanlar Konseyi idi. Konseyde kararlar oybirliği, basit çoğunluk veya nitelikli çoğunluk ile alınacaktı (Dinan, 2004: 109-110). Üç topluluğun (AKÇT, AET, EURATOM) ayrı kurumsal yapıları, yani Komisyonu ve Bakanlar Konseyi vardı. Ayrıca, bu toplulukların ortak bir Adalet Divanı ve Parlamentosu bulunuyordu. Nihayet 8 Nisan 1965 tarihinde imzalanan

Birleşme Anlaşması (Füzyon Anlaşması) ile tek çatı altında üç topluluk birleşmiş ve Avrupa Toplulukları (AT) olarak anılmaya başlanmıştı. Bu anlaşmayla üç topluluk için, tek Avrupa Komisyonu ve tek Avrupa Konseyi oluşturuldu (Karluk, 2011: 16, 18).

AVRUPA TOPLULUKLARI VE EKONOMİK BÜTÜNLEŞME

Avrupa Toplulukları'nın ve Maastricht Antlaşması'ndan sonraki ismiyle Avrupa Birliği'nin (AB) temel ilkelerini ortaya koyan İnsan Hakları ve Temel Özgürlükler Sözleşmesi 4 Kasım 1950'de Roma'da imzalandı. Roma Antlaşması'na göre demokrasiyle yönetilen her devlet AET'ye girebilecekti. Diğer ülkelerin katılımını kuruluş anlaşmasında karara bağlamamış olan Altılar; Türkiye ve Yunanistan'ın başvuruları, İngiltere'nin üyelik sorunu, GATT görüşmelerinde ortak tarım politikasıyla ilgili konular nedeniyle bütünleşmenin başında zorlu süreçler yaşadılar. 1958-1962 arasında gümrük birliğini %25 oranında sağlayan AET'ye İngiltere, Danimarka ve İrlanda 1961'de, Norveç 1962'de başvurmuştur (Dedeoğlu, 2003: 49-52). Fransa Cumhurbaşkanı Charles de Gaulle, İngiltere'nin başvurusunu veto etti. Bu kararın arkasında; Fransa'nın Avrupa anakarasındaki gücü ve etkisine İngiltere'nin rakip olacağı korkusu, Fransa-Almanya arasında gelişen dostluğa gölge düşürmesi endişesi ve İngiltere ile olan yakın ilişkisi sayesinde ABD'nin Avrupa içişlerine daha fazla karışacağı düşüncesi yer alıyordu (Nugent, 2010: 36).

Fransa, 1965'te oybirliği ile karar alınması gereken oturumlara katılmayarak yedi ay süren "boş sandalye krizi"ne yol açtı. Nihayet Fransa, ortak tarım politikasının maliyetinin Toplulukça karşılanması ve yaşamsal konularda oybirliği ile karar alınması olarak özetlenebilecek Lüksemburg uzlaşısı sonucunda bu krizi bitirdi. Fakat Avrupa bütünleşmesinin ABD ve Sovyet etkisinden uzak olması gerektiğini savunan Fransa, 1967 yılında ikinci kez İngiltere'nin tam üyelik başvurusunu veto etti (Dedeoğlu, 2003: 52-53).

GÜMRÜK BİRLİĞİ VE GENİŞLEME-DERİNLEŞME TARTIŞMASI

Krizlerle anılan bu ilk on yıllık dönemde (1958-1968), AET yine de ortak ekonomik politika, ortak gümrük tarifesi ve ortak ulaştırma politikası gibi konularda önemli gelişmeler sağladı. Bu durum Topluluklara olan ilgiyi, dolayısıyla üyelik başvurularını artırdı ve Avrupa bütünleşmesi çalışmalarında genişleme-derinleşme (widening-deepening) olarak anılan tartışmayı doğurdu. Topluluklara tam üye sayısının artması, derinleşme açısından engel oluşturabilirdi; hem ulus-üstü karar alma yönüyle, hem de oybirliği ile karar alınacak hükümetlerarası görüşmelerde yeni katılımlar sorun yaratabilirdi. Diğer taraftan

Toplulukların genişlememesi, Avrupa'nın siyasi ve ekonomik açıdan tam anlamıyla bütünleşmesini engelleyecekti. Böylece genişleme-derinleşme ikilemi, Avrupa bütünleşmesi sürecinde üye devletler için ayrı bir müzakere ve tartışma alanı oldu ve fikir ayrılıkları yaşandı.

Genişleme-derinleşme tartışmasıyla birlikte AT yetkilileri, iki vitesli Avrupa (Europe à deux vitesses) kavramını gündeme taşıdı. Bu görüş, ilk kez Tindemans Raporu olarak bilinen bildiride 1975 yılında yer aldı. Buna göre, hem ekonomik-sosyal birlik ve bütünleşmenin yayılması hem de siyasal birlik ve halkların yakınlaşması sürecinde hazır olmayan veya yeni katılan üyelerin, bütünleşme yanlısı üye devletleri hukuken geriden izlemesi öneriliyordu (Dedeoğlu, 2003: 55). Kısa vadede, Topluluğun gelişimini yönlendiremeye de federalist görüşe sahip Belçika Başbakanı Leo Tindemans'ın raporu AT'nin AB'ye dönüşümünde; Ekonomik ve Parasal Birlik (EPB), ortak dış politika ve güvenlik politikası, güçlü bölgesel ve sosyal politikalar, artan parlamenter yetki, oy çokluğunun oybirliğine göre daha sık kullanılması ve farklılaşmış (çok vitesli) bütünleşme gibi öngörü ve vurgularıyla Avrupa bütünleşmesinde referans bir belge olmuştur (Dinan, 2004: 210). İkinci Dünya Savaşı'nın ardından kurulan Bretton Woods sisteminin amacı, kur piyasalarında istikrarı sağlamaktı. Bu amaçla Uluslararası Para Fonu (IMF), para birimlerinin altın ve ABD Doları ile dönüştürülebilirliğini sağlıyordu. Ancak 1960'lı yıllarda Avrupa ekonomilerinin hızlı büyümesi, Vietnam Savaşı'nın yükü ve artan Amerikan Doları enflasyonu sonucunda Dolara duyulan güven azaldı. ABD yönetimi bunun nedenleri arasında AET'nin korumacı politikalarını da görüyordu. 1971 yılında Bretton Woods sistemi sona erdi. 1972 yılında AET üyeleri Avrupa para yılanı sistemini kurdu ve kendi ulusal para birimlerini ABD Doları karşısında iki yönlü % 2,25 bandında tutmaya çalıştı (McCormick, 2015: 111). Fransa Cumhurbaşkanı Valéry Giscard d'Estaing ve Almanya Şansölyesi Helmut Schmidt, Temmuz 1978 Kopenhag Avrupa Konseyi'nde Avrupa Para Sistemi'ni (APS) yaratmak üzere önemli bir adım atıldılar. Mart 1979'da yılan sistemi yerine APS kuruldu, Avrupa Para Birimi (ECU) tanımlandı ve kullanılmaya başlandı.

AT'nin ikinci genişlemesi güneyde, Akdeniz'de gerçekleşti; 1981 yılında Yunanistan, 1986 yılında İspanya ve Portekiz üye oldu. Türkiye'nin iç siyasi sorunları nedeniyle tam üyelik başvurusunu bu ülkelerle birlikte aynı dönemde yapamaması, önemli bir fırsatın kaçırılması olarak da değerlendirilmektedir (Eralp, 1997: 98).

Avrupa Tek Senedi ve Ortak Pazar

Ortak Pazara giden yolda 12 üyeli AT için gümrük

vergileri kaldırılmasına rağmen halen devam eden "tarifedışı /gümrük-dışı engeller" (teknik standartlar, kalite kontrolleri, sağlık ve güvenlik standartları), Topluluk çapında ticarette korumacı önlemler işlevini görüyor ve böylece ekonomik bütünleşme önünde sorun yaratıyordu (McCormick, 2015: 112). Komisyon bu tür düzenlemeleri, ortak AET direktifleri ile uyumlu hale getirmeye çalışıyordu (Dedman, 2010: 112-113). Aynı şekilde, 17 Şubat 1986'da imzalanan Avrupa Tek Senedi'nin (ATS) temel amacı da Ortak Pazarın Avrupa sanayisi ve ticareti için faydalarını gözetmekti. Ortak Pazar; başta Amerikan ve Japon ekonomileri ile rekabet olmak üzere, küresel düzeyde rekabet gücünün anahtarı olarak görülüyordu. Kurucu Roma Antlaşması'nda değişiklik ile gündeme gelen Avrupa Tek Senedi, 1992 yılına kadar "insanların, malların, hizmetlerin ve paranın serbest dolaştığı ve kendi içinde sınırları olmayan bir alanın" yani Ortak Pazarın (iç pazarın) kurulmasını amaçladı (Salmon ve Nicoll, 1997: 206). Avrupa Kalesi (Fortress Europe) imajı ABD başta olmak üzere AT'nin tüm ticaret ortaklarını etkiledi ve hatta endişelendirdi. Bu ortaklar arasında EFTA üyesi ülkeler de yer alıyordu. Soğuk Savaş sona ererken artık bağlantısızlık politikası izlemeyen EFTA ülkeleri de Topluluklara başvurdu. Avusturya, Finlandiya ve İsveç, 1 Ocak 1995'te Avrupa Birliği'ne üye oldu. Ortak pazarın yarattığı en önemli etki, para birliğinin hedeflenmesine giden süreçti. İç pazar beklenen potansiyele ancak tek para birimi uygulaması ile ulaşabilirdi. 1989 yılında para birliğine geçiş için üç adım belirlendi. Bunlardan birincisi ortak pazarın tamamlanması, ikincisi Avrupa Merkez Bankaları Sistemi ile ulusal para politikalarının koordinasyonunun sağlanması, üçüncüsü ise Avrupa Merkez Bankası'na döviz kurlarını belirleme yetkisi verilmesiydi (Blair, 2010: 73- 74). Ekonomik bütünleşmede kararlı adımlar atılırken, Aralık 1989'da toplanması planlanan hükümetler-arası Avrupa Konseyi öncesinde Soğuk Savaş'ın sembolü olan Berlin Duvarı'nın 11 Kasım 1989'da yıkılması, Avrupa'yı yeni bir siyasal düzenin oluşturulması ve ekonomik öncelikler belirlenmesiyle karşı karşıya bıraktı.

SOĞUK SAVAŞIN SONA ERMESİ VE AVRUPA BİRLİĞİ

1990'ların başına kadar Avrupa bütünleşmesinin en önemli itici gücü Sovyet tehdidiydi. Fakat Berlin Duvarı'nın yıkılmasıyla bu tehdit yerini, Sovyetler Birliği'nin çözülmesi süreciyle başlayan istikrarsızlık tehdidine bıraktı. Topluluklar'dan Avrupa Birliği'ne geçiş, iki kutuplu (bloklu) yapının uluslararası sistemde sona erdiği ve iki Almanya'nın birleştiği yeni Avrupa'da artık bir zorunluluktan (Dedeoğlu, 2003: 57). Bu geçiş, hem genişleme hem de derinleşme tartışmalarını başlatacağı. Orta Avrupa ve Doğu Avrupa

devletlerinin sosyalist düzenden liberalizme ve serbest piyasa ekonomisine geçerken yaşadıkları siyasal ve ekonomik istikrarsızlık, Batı Avrupa için yeni riskler taşıyordu. Bu sorunla yüzleşirken AT üyesi devletler; hem kendi aralarında ekonomik ve siyasal bütünleşmeyi derinleştirme hem de Orta ve Doğu Avrupa devletlerine yönelik destek programları ve tam üyelik başvurularıyla başlayan genişleme süreciyle baş etmeye çalıştılar. Avrupa bütünleşmesinin her aşamasında Alman-Fransız işbirliği merkezi öneme sahiptir. Nitekim Almanya'nın siyasal ve ekonomik kalkınması Avrupa'nın istikrarı için önemini bu dönemde de korumaya devam etti. Batı Almanya ve Doğu Almanya'nın (yeniden) birleşmesinin Sovyet çözülmesiyle eş zamanlı olması, Orta ve Doğu Avrupa genişlemesinin öncelik kazanmasına yol açtı. 26 Aralık 1991'de Sovyetler Birliği'ne bağlı 15 cumhuriyet bağımsızlıklarını kazandı ve böylece Sovyetler Birliği tarihe karışmış oldu. En zor çözülme ve geçiş süreci ise Yugoslavya'da yaşandı. Kanlı Yugoslav iç savaşı sonucunda 1991 ve 1992'de Bosna-Hersek, Hırvatistan, Makedonya, Sırbistan ve Slovenya devletleri kuruldu. 16 Aralık 1991'de Polonya, Macaristan ve Çekoslovakya ile Ortaklık Anlaşmaları imzalandı ve bu ülkelere üyelik sözü verildi (Dedman, 2010: 134).

Maastricht Antlaşması (1992)

7 Şubat 1992'de imzalanan Maastricht Antlaşması, Toplulukları Avrupa Birliği'ne dönüştürürken ve AB vatandaşlığı kavramını ilk defa kullanırken, "üç sütunlu" bir yapı kuruyordu. Buna göre birinci sütunda Avrupa ekonomik bütünleşmesini ortak para birimine taşıyan Avrupa Topluluklarının politikaları (AKÇT, AET, EURATOM); ikinci sütunda Ortak Dış ve Güvenlik Politikası (ODGP); üçüncü sütunda Adalet ve İçişlerinde İşbirliği konu ediliyordu (Thody, 2000: 211). Maastricht Antlaşması, karar verme süreçlerinde bir dizi reform getirmiş ve yeni para birimi oluşumunu ortaya koymuştu. Buna rağmen üye devletler, kısa sürede yeni bir hükümetler-arası konferansın toplanması kararını da aldı. Bunun nedeni, kurumsal ve idari yapının artık AB'nin karşılaştığı küreselleşme gibi baskılarla mücadele etmesine yetmediği görüşüydü. Ayrıca AB dış faktörlerin yanı sıra, genişlemenin bir sonucu olarak kendi içinde de değişiyordu (Blair, 2010: 84).

Orta Avrupa ve Doğu Avrupa Genişlemesi

Avrupa Birliği'nin, Soğuk Savaş sonrası dönemde genişleme politikasını ortaya koyan ilk kararlar Haziran 1993'te Kopenhag Zirvesinde alındı. Kopenhag kriterleri olarak bilinen tam üyelik şartlarıyla, Orta ve Doğu Avrupa ülkelerinin AB'ye katılımının belirli kurallara göre yapılması sağlanacaktı (Dedeoğlu, 2003: 58). Kopenhag kriterleri siyasal, ekonomik ve müktesebata uyum

ile ilgili olmak üzere üç gruba ayrılıyordu (Salmon ve Nicoll, 1997: 250-251).

AB'nin 1995 genişlemesi, kurumsal reform yapılamadan gerçekleşmişti. Dolayısıyla, bu dönemde kurumlarda temsil dengeleri değişti. Örneğin birleşme sonrasında Almanya'nın nüfusu arttığı için büyük üye devletler olan İngiltere, Fransa, Almanya ve İtalya arasındaki kurumsal temsilde eşitlik artık söz konusu değildi (Dinan, 2004: 347). Maastricht Antlaşması'nın bütünleşmenin derinleşmesi önündeki engelleri kaldıracağını düşünülmesinde, AB vatandaşlığı kavramının hukuken kabul görmesi etkilidir (Akdemir, 2013: 151). Kamusal alanda halkların desteğiyle demokrasi açığı eleştirisinin de zayıflayacağı düşüncesi gelişmiştir. Demokrasi açığı kavramı, AB kurumlarının artan güçleri ve otoriteleri ile Avrupa vatandaşlarının bu kurumları denetleme gücü arasındaki dengesizliği anlatmak üzere kullanılmaktadır (McCormick, 2015: 127). Gelişim sürecinde daima bir elit projesi olmasıyla eleştirilmiş olan Avrupa bütünleşmesinin, üye ülkelerin vatandaşlarından ve dolayısıyla AB vatandaşlarından destek görmesi önemlidir. Fonksiyonalizm (İşlevselcilik) tarafından belirtildiği gibi, özellikle ekonomik bütünleşmenin siyasi bütünleşmeyi beraberinde getirmesi için kamu diplomasisi önemlidir. Bu koşullarda daha derin bütünleşme taraftarları ve federalistler için AB Antlaşması'nın bir anayasaya dönüştürülmesi çok anlamlıydı. Ancak bütünleşmenin geleceği konusunda uzlaşa sağlamak kolay değildi ve antlaşmaların onay süreçlerinin krizlere yol açmaması için tavizler verilmeye ve esneklik kavramı Birlik terminolojisinde sıklıkla kullanılmaya başlandı.

Amsterdam Antlaşması (1997)

Haziran 1997'de düzenlenen Amsterdam Zirvesinin temel konuları esneklik ve farklılaştırılmış bütünleşme oldu. Zirvenin ardından nihayet 2 Ekim 1997'de Amsterdam Antlaşması resmen imzalanmıştır. Antlaşmada, Orta ve Doğu Avrupalı aday ülkeler dikkate alınarak AB değerlerinin korunması ve izlenmesine yönelik tedbir sayılabilecek yeni bir madde yer aldı. Buna göre, ilkelerin ihlali durumunda üye devletlerin bazı hakları askıya alınabilecekti (Dinan, 2004: 357). Ancak yapılan düzenlemeler, genişleme öncesinde gereken kurumsal reform ihtiyacına yanıt verecek düzeyde değildi. Hatta kurumsal reformdan bilerek kaçınıldığı da dile getirildi (Blair, 2010: 88). Amsterdam Antlaşması; Roma Antlaşması, Tek Senet ve Maastricht Antlaşması ile oluşan müktesebatın yeniden düzenlenmesini ve bazı konular somutlaştırılarak yeniliklerin eklenmesini sağlamıştır (Dedeoğlu, 2003: 60). Amsterdam Antlaşması'nın ortak dış politika ve güvenlik politikasını sağlamlaştıran maddeleri arasında; nitelikli oy çokluğunun daha fazla kullanılması,

yapıcı çekimserlik (üye devletlerin belirli bir girişime katılmak istememeleri) üzerinde uzlaşılması, Konsey sekreteryasında Politika Planlama ve Erken Uyarı Biriminin kurulması sayılabilir. Birlik ayrıca dışarıda kendisini temsil amaçlı "Yüksek Temsilcilik" pozisyonunu yaratarak, bu göreve NATO eski Genel Sekreteri Javier Solana'yı atamıştır. Ortak Dışişleri ve Güvenlik Politikası, tedrici oluşturulacak bir ortak savunma politikasını da içerecek şekilde onaylanmış, kararların hükümetler-arası görüşmeler yöntemiyle ve oybirliği ile alınması öngörülmüştür (McCormick, 2015: 132).

Nice Antlaşması (2001)

Nice Antlaşması 26 Şubat 2001'de imzalandı ve 1 Şubat 2003'te yürürlüğe girdi. Sonuçta, nitelikli oy çokluğu için iki yeni eşik kabul edildi: Üye devlet sayısı ve AB nüfusu oranı (Dinan, 2004: 354). Komisyon ile ilgili olarak Ocak 2005'ten itibaren her üye devletten birer Komisyon üyesinin (komiser) atanması kararlaştırıldı. Dolayısıyla AB üyesi beş büyük devletin (İngiltere, Fransa, Almanya, İtalya, İspanya) artık ikişer komiseri bulunamayacak ve gelecekte toplam komiser sayısı 26'yı geçemeyecekti. Amsterdam Antlaşması'nda 700 olarak belirlenen Parlamento üyesi (milletvekili) limiti de, Nice Antlaşması ile 720 üst sınırına çıkarıldı (Blair, 2010: 92-93). Bu zirvede ayrıca Temel Haklar Şartı resmen kabul edilerek ilan edildi. Temel hakları teyit eden metin, 2009 yılındaki Lizbon Antlaşması ile yürürlüğe girmiştir. Nice zirvesi AB tarihinin en uzun zirvesi olarak tarihe geçti.

Avrupa Anayasal Antlaşması (2004) ve Onay Krizi (2005)

29 Ekim 2004'te imzalanan ve Avrupa Anayasası adıyla da anılan Anayasa Antlaşması (Constitutional Treaty), artık 25 üyeli AB'nin yol haritasını belirleyecekti. Ancak yukarıda değinilen tartışmalar, AB seçmenlerinin ulusal egemenliğin erozyonu düşüncesine kapılmasına ve Anayasal Antlaşma'nın Fransa ve Hollanda referandumlarında reddedilmesine yol açtı (Blair, 2010: 94-95). Söz konusu onay krizinde Fransa'nın %55'lik hayır oyunda Neo-liberal politikaların Brüksel'e fazla yetki vermesi, Fransız egemenliği ve nüfuzunun kaybedildiği kaygısı ön plana çıkmıştır. Hollanda'daki % 61,6'lık hayır oyunda ise yine Brüksel'deki siyasi elitlere tepki, egemenlik ve kültürel kimliğin kaybolması kaygısı etkili olmuştur. Her iki ülkenin seçmenlerinde de Türkiye'nin üyeliğine karşı olumsuz bir algı da bulunmaktaydı (Akdemir, 2014: 55). İki kurucu üye tarafından anayasaya olumsuz bakılması AB'nin geleceği konusunda kaygılara yol açmıştır.

Lizbon (Reform) Antlaşması (2007)

Anayasal Antlaşma'nın onay krizinin ardından üye devletler Haziran 2007 Avrupa Konseyi'nde yeni bir reform antlaşmasının hazırlanmasına

karar verdiler. AB'nin değişen küresel şartlarda ve yeni tehditler karşısında özellikle dış politika konusunda eşgüdüm ihtiyacı olduğu dikkate alınarak, Lizbon Zirvesinde 13 Aralık 2007 tarihinde yeni bir antlaşma imzalandı. Bu antlaşma Lizbon Antlaşması olarak anıldı. Anayasal Antlaşma'dan farklı olarak Lizbon Antlaşması, temel antlaşmaları tek bir belge haline getirmeye çalışmıyor, önceki antlaşma reformlarındaki gibi sadece antlaşmaları revize ediyordu. Avrupa Topluluğu'nu kuran antlaşmanın adı Avrupa Birliği'nin İşleyişi Hakkında Antlaşma olarak değiştirildi. AB "tüzel kişilik" (tekil hukuki kişilik) haline getirildi ve uluslararası platformda daha etkin kılınması hedeflendi.

Lizbon Antlaşması, Maastricht Antlaşmasının getirdiği üç sütunlu yapıyı kaldırmıştır (Akdemir, 2014: 60). Dolayısıyla ikinci ve üçüncü sütun da (ODGP, Adalet İçişleri ve Cezai Konularda Polis ve Adli İşbirliği), birinci sütunun (Avrupa Toplulukları) hukuksal araçlarını kullanmak üzere ortak Topluluk çıkarı haline getirilmiştir. Antlaşmanın onay süreci, üye devletlerin seçmenlerinin yani AB vatandaşlarının antlaşma reformları konusunda bilgilendirilmelerinin önemine ve karar süreçlerinin şeffaflığına bir kez daha dikkat çekmiştir. Antlaşmanın onaylanmasında federalizmi çağrıştıran kavram ve sembollere (anayasa, bayrak, marş gibi) yer verilmemesi de etkilidir. Ayrıca üye ülkelerin istemeleri durumunda Birlikten çıkma özgürlüğü resmen tanınmış ve Antlaşmada da yer almıştır (Madde 50) (McCormick, 2015: 148).

AB'nin Geleceği Üzerine

AB bütünleşmesinin, egemenliğin üye devletlerce paylaşıldığı bir federasyona (Avrupa Birleşik Devletleri'ne) dönüşüp dönüşmeyeceği tartışması son dönemde de devam etmiştir. Lizbon Stratejisi ile ekonomik rekabet gücünü artırmayı planlayan AB, küresel ekonomik kriz karşısında Bankalar Birliğini kurarak ekonomik işbirliğini derinleştirdi. 2012 yılında Nobel Barış Ödülü'nü alan Birlik, ODGP konusunda daha aktif bir aktör olmak istediğini ortaya koydu.

ÜNİTE 3: AB KURUMLARI VE POLİTİKA YAPIM SÜRECİ

GİRİŞ

Avrupa Birliği (AB), yedi adet kurum ve pek çok organ aracılığıyla faaliyet göstermektedir. AB'nin kurumsal yapısı, "asli / yapısal" ve "tali / işlevsel" olarak ikiye ayrılabilir. Asli / yapısal nitelikte olmak, ana hatlarıyla bağlayıcı karar alabilmeyi, düzenleyici işlem yapabilmeyi ve politika belirleyebilmeyi içerir. Buna karşılık tali / işlevsel nitelikte olmak, genel olarak belirli alanlarda sınırlı bazı işlevleri yerine getirmeyi ve asli / yapısal kurumlara yardımcı olmayı içerir.

AB, başta bu kurumlar ve organlar ile olmak üzere, politika yapım süreci yürütmektedir. Bununla birlikte AB, politika yapım süreci yürütmek için, öncelikle, bir politika alanı bakımından yetkilendirilmiş olmalı ve bu yetkiyi, kural olarak, katmanlı yetki ve orantılılık ilkelerine uygun kullanmalıdır.

AVRUPA BİRLİĞİ'NİN KURUMLARI

AB'nin kurumları; Avrupa Parlamentosu, Komisyon, Konsey, AB Zirvesi, AB Adalet Divanı (ABAD), Avrupa Merkez Bankası (AMB) ve Sayıştay olarak belirlenmiştir. Ayrıca AB'nin organlarının başlıcaları olarak Ekonomik ve Sosyal Komite, Bölgeler Komitesi, Avrupa Yatırım Bankası (AYB) ve Avrupa Ombudsmanı bulunmaktadır.

Avrupa Parlamentosu, Birlik vatandaşlarını ve onların siyasi görüşlerini ya da demokratik çıkarlarını temsil eder. Parlamento, Birlik vatandaşlarının temsilcisi olarak toplam 751 üyeden oluşur. Parlamento başkanı da bu sayıya dâhildir. Vatandaşların temsili, üye devlet başına en az 6 ve en çok 96 üye olmak kaydıyla, "azalan şekilde orantılı" olarak sağlanır. Parlamento üyeleri, vatandaşı oldukları üye devlete göre gruplaşmaz; aksine, siyasi eğilimleri çerçevesinde belirli bir siyasi gruba bağlı olur veya bağımsızdır. Parlamento Başkanı, Parlamento üyeleri arasından iki buçuk yıllık bir dönem için seçilir ve öz olarak Parlamentonun tüm etkinliklerini yönetir.

Avrupa Parlamentosu, esas olarak yasama, bütçe ve siyasi denetim ile ilgili olanlar olmak üzere üç türlü yetkiye sahiptir. Birincisi, Parlamento, "olağan yasama usulü" ya da "özel yasama usulü" aracılığıyla yasama işlevini Konsey ile birlikte yerine getirir. İkincisi, Parlamento, AB'nin yıllık bütçesini Konsey ile birlikte belirler. Üçüncüsü, Parlamento, birtakım siyasi denetim yetkilerine sahip olup özellikle Komisyona karşı "güvensizlik oyu" vererek Komisyon üyelerini toplu olarak istifaya zorlayabilir.

Komisyon, AB'nin genel çıkarlarını temsil eder. Komisyonun oluşumu, üye sayısı ve üyelik yöntemi ile alakalıdır. Komisyon, her üye devletten birer vatandaşından oluşur. AB 28 üye devletli olduğundan Komisyon da 28 üyeden oluşur. Komisyon, beş yıllık bir dönem için görev yapar. Komisyonun iç örgütlenişi, başkan ve genel olarak iç örgütlenme ile alakalıdır. Komisyon Başkanı, diğer üyeler arasında eşitler arasında birinci sayılabilir; çünkü örneğin Komisyonun yönlendirici ilkelerini belirlemek, Komisyon üyelerine görevler ve talimatlar vermek ve Komisyon üyelerini istifaya davet etmek gibi birtakım Başkanlık yetkileri kullanır. İç örgütlenme yönünden Komisyon, kendi içinde kademeli olarak Genel Müdürlük, Müdürlük ve Birim şeklinde yapılıdır.

Komasyon, esas olarak yürütme, idare, bütçe, dış ilişkiler ve gözetim ile ilgili olanlar olmak üzere beş türlü yetkiye sahiptir. İkincisi, Komasyon yetkilendirildiği ölçüde, yasama dışı tasarruflar, yani hem yetki devrine dayanan tasarruf hem de uygulama tasarrufu çıkarabilir. İdare yönünden Komasyon, AB hukukunun uygulanmasını sağlar. Birincisi, Komasyon oldukça sınırlı alanlar (örneğin AB rekabet hukuku) bakımından doğrudan idari sorumluluk üstlenmiştir. İkincisi, Komasyon çoğu alan yönünden dolaylı idari sorumluluk üstlenmiştir. Bu nedenle, AB hukukunun uygulanmasını üye devletler sağlar; Komasyon ise AB hukukunun üye devletlerde uygun biçimde uygulandığına ilişkin genel denetleyici kontrol yürütmekle yetinir. Bütçe yönünden Komasyon, bütçe taslağını hazırlar ve bütçeyi uygular. Dış ilişkiler yönünden Komasyon, özellikle uluslararası anlaşmalar ile ilgili öz olarak Konseyin verdiği yetki ile müzakereleri açar, yürütür ve uluslararası anlaşmayı imzalar. Gözetim yönünden Komasyon, üye devletlerden birinin AB hukukuna uygun hareket etmediği kanısına varırsa ihlal davası prosedürü çerçevesinde meseleyi ABAD önüne götürerek AB hukukunun ihlalini tespit ettirebilir. Konsey, hükümetleri aracılığıyla üye devletleri temsil eder. Konseyin oluşumu, temsilciler ve toplantı kompozisyonları çerçevesinde ele alınmaktadır. Konsey, her üye devletin bakan düzeyindeki bir temsilcisinden oluşur. Konsey, tek bir birim olmakla birlikte görüşülecek konuya göre farklı toplantı kompozisyonları hâlinde toplanır. Konseyin iç örgütlenişi; Başkanlık, Genel Sekreterlik ile Daimi Temsilciler Komitesi ve çalışma grupları ile alakalıdır. Konsey, kural olarak “nitelikli çoğunluk” ile ve istisnai olarak “basit çoğunluk” veya “oybirliği” ile karar alabilir. Yasama yönünden Konsey, “olağan yasama usulü” ya da “özel yasama usulü” aracılığıyla yasama işlevini Avrupa Parlamentosu ile birlikte yerine getirir. Bütçe yönünden Konsey, AB’nin yıllık bütçesini Avrupa Parlamentosu ile birlikte belirler. Yürütme yönünden Konsey, sınırlı da olsa yasama dışı tasarruf olarak uygulama tasarrufu çıkarabilir. Dış ilişkiler yönünden Konsey, özellikle uluslararası anlaşmalar ile ilgili müzakerelerin açılması konusunda yetki verir, müzakere talimatlarını kabul eder, anlaşmaların imzalanması için yetki verir ve anlaşmaları akdeder.

AB Zirvesi, esas itibarıyla, devlet veya hükümet başkanlarının katılımıyla oluşur ve üye devletleri temsil eder. Birliğin en üst seviyede yetkili siyasi organıdır. 1974 yılından beri toplanan ve “Zirve” olarak adlandırılan söz konusu toplantılarda liderler Birlik politikalarının genel hatlarını belirler ve siyasi işbirliğinin bir parçası olarak uluslararası güncel konuları tartışır. AB Zirvesinin işleyişi, karar alma yöntemi ve genel olarak işleyişi ile

alakalıdır. AB Zirvesi, kural olarak “konsensüs” ile istisnai olarak “oybirliği”, “nitelikli çoğunluk” veya “basit çoğunluk” ile karar alır. AB Zirvesi, esas olarak yürütme, anayasal ve kurumsal işlevler, politika belirleme olmak üzere üç türlü yetkiye sahip olup yasama yapamaz.

Adalet Divanı ve Genel Mahkeme ayrı ayrı oluşmaktadır. Adalet Divanı, her üye devletten gelen bir hâkimden oluşur ve 11 hukuk sözcüsü Adalet Divanına yardımcı olur.

Adalet Divanı ve Genel Mahkeme ayrı ayrı örgütlenmektedir. Hem Adalet Divanı hem Genel Mahkeme, iç örgütlenme ile ilgili olarak kimi yargılama birimlerine ayrılmıştır. ABAD, kurucu anlaşmaların öngördüğü davalara bakar ve bu davalar, kendi Usul Kuralları çerçevesinde hareket eden Adalet Divanı ve Genel Mahkeme arasında bölüşülmüştür.

Avrupa Merkez Bankası (AMB), esas olarak AB’nin para politikasının yürütülmesi ile ilgili olarak görev alır. AMB’nin oluşumu; AMB Yönetim Kurulu, AMB Guvernörler Kurulu ve AMB Genel Kurulu olarak ayrılır.

AMB Yönetim Kurulu, para politikasını uygular, AMB’nin gündelik işleyişi ile ilgilenir ve Guvernörler Kurulunun toplantılarını hazırlar.

AMB Guvernörler Kurulu, AB’nin para politikasını belirlemek başta olmak üzere AMBS’nin görevlerini yerine getirmesi için rehber ilkeler ve kararlar kabul eder. AMB Genel Kurulu, tek para biriminden derogasyonu bulunan üye devletler nedeniyle üçüncü karar organı olarak görev yapar ve Avro üyesi olan ve olmayan devletler arasındaki işbirliği, koordinasyon ve istişare ile ilgilenir.

AMB ve AMBS; para politikası ve genel ekonomi politikaları, Avronun ihracı, denetim ve norm koyma ile ilgili olanlar olmak üzere dört adet yetkiye sahiptir.

Sayıştay, AB’nin dış hesap denetim kurumu olarak görev yapar. Sayıştay, her üye devletin bir vatandaşından oluşur. AB 28 üye devletli olduğundan Sayıştay da 28 üyeden oluşur. Sayıştay’ın işleyişine göre; bir önlem, önce Birim içinde şekillenir, sonra sırasıyla Müdürlük ve Daire tarafından ele alınır. Bu önlem en son Sayıştay önüne gelir ve Sayıştay önlem ile ilgili nihai kararı verir.

AVRUPA BİRLİĞİ’NİN ORGANLARI

AB’nin başlıca organları olan Ekonomik ve Sosyal Komite, Bölgeler Komitesi, Avrupa Yatırım Bankası, Avrupa Ombudsmanıdır.

Ekonomik ve Sosyal Komite, çeşitli kesimlerin çıkarlarını temsil eden istişari nitelikli (danışma amaçlı) bir organdır. Komite, yedi adet (alt) “Kısım” hâlinde çalışır ve Komite görüş oluştururken bir raportör bu görüşü hazırlar. İlgili “Çalışma Grubu” bu görüşü görüştüktan sonra ilgili “Kısım” bu görüşü ele alır ve son olarak Genel Kurul görüşü nihai hâle getirir.

Bölgeler Komitesi, bölgesel ve yerel çıkarları temsil eden istişari nitelikli bir organdır. Komite, belirli bir sayıdaki bölgesel ve yerel yönetim temsilcilerinden meydana gelir. Komite, altı adet (alt) "Komisyon" hâlinde çalışır ve Komite görüş oluştururken bir raportör bu görüşü hazırlar, ilgili Komisyon bu görüşü görüşür ve son olarak Genel Kurul görüşü nihai hâle getirir.

Avrupa Yatırım Bankası (AYB), AB'nin gelişimine katkıda bulunmak üzere kamu sektörü ve özel sektör projelerinin finansmanı ile ilgilenir. AYB, tüzel kişiliğe sahiptir. AYB'nin üyesi, AB'ye üye devletlerdir. Bu devletler, belirli bir miktar para ile AYB'nin sermayesine katılır. AYB, iç pazarın AB'nin çıkarları doğrultusunda dengeli ve istikrarlı bir biçimde gelişmesine katkıda bulunur ve bunun için örneğin az gelişmiş bölgelerin kalkınmasına yönelik projelere kâr amacı gütmeksizin krediler ve garantiler verir.

Avrupa Ombudsmanı, Birlik idaresinde kötü yönetimin önüne geçmek ve iyi yönetimi sağlamak için çaba harcar. Ombudsman, Avrupa Parlamentosu tarafından her Parlamento döneminin başında o Parlamente'nin görev süresince seçilir.

AVRUPA BİRLİĞİ'NİN YETKİSİ

AB'de politika yapım süreci ile ilgili olarak; yetkinin varlığı, yetkinin kullanımı, yetkinin niteliği ve politika araçları açısından tespitlerin yapılmış olması gerekir.

AB, yetkilendirilme ilkesi gereğince, kurucu antlaşmalarda belirlenen hedeflere ulaşmak için, ancak üye devletler tarafından antlaşmalarda kendisine verilen yetkilerin sınırları dâhilinde hareket eder.

AB, yetkilendirilmiş olduğu bir politika alanı bakımından yetkisini kullanırken, kural olarak hem katmanlı yetki ilkesine (subsidiarite) hem de orantılılık ilkesine uygun hareket etmelidir.

AB'nin yetkili olduğu alanlar, üç ana ve iki spesifik kategoriye ayrılarak sınıflandırılmıştır:

1. Münhasır yetki,
2. Paylaşılan yetki,
3. Destekleyici, koordine edici ve tamamlayıcı yetki,
4. Ekonomi ve istihdam politikalarının koordinasyonu,
5. Ortak dış ve güvenlik politikası.

AVRUPA BİRLİĞİ'NİN POLİTİKA ARAÇLARI VE POLİTİKA YAPIM SÜRECİ

Yasama tasarrufları ve yasama dışı tasarruflar ile açık koordinasyon yöntemi, AB'deki politika yapım sürecindeki en yaygın politika araçları olarak sayılabilir.

Yasama tasarrufu, yasama usulü ile kabul edilen hukuki tasarruf anlamına gelir ve yasama usulleri de olağan yasama usulü ve özel yasama usulleri olmak üzere ikiye ayrılır.

Olağan yasama usulü kurucu antlaşmada şöyle tarif edilmiştir: "Olağan yasama usulü, Komisyonun önerisi üzerine, Avrupa Parlamentosu ve Konsey tarafından bir tüzük, direktif veya kararın ortaklaşa kabulünü ifade eder."

Olağan yasama usulü; öneri aşaması, ilk okuma aşaması, ikinci okuma aşaması, uzlaşma aşaması ve üçüncü okuma aşaması olmak üzere beş aşamadan oluşur.

Özel yasama usulü kurucu antlaşmada şöyle tarif edilmiştir: "Antlaşmalarda öngörülen belirli durumlarda bir tüzük, direktif veya kararın Konseyin katılımıyla Avrupa Parlamentosu tarafından veya Avrupa Parlamentosunun katılımıyla Konsey tarafından kabulü özel yasama usulünü oluşturur."

Yasama dışı tasarruflar, yetki devrine dayanan tasarruf ve uygulama tasarrufu olarak ikiye ayrılmaktadır.

Yetki devrine dayanan tasarruflar şöyle tarif edilebilir: Komisyonun, bir yasama tasarrufunda, yasama tasarrufunun asli olmayan bazı unsurlarının tamamlanması veya değiştirilmesi için, genel uygulama kabiliyeti olan yasama dışı tasarruflar kabul etme yetkisi çerçevesinde kabul ettiği tasarruflardır.

Uygulama tasarrufu şöyle tarif edilebilir:

Komisyonun ve yerine göre de Konseyin, hukuken bağlayıcı Birlik tasarruflarının uygulanması için yeknesak koşulların gerekli olması hâlinde çıkardığı tasarruflardır.

Açık koordinasyon yöntemi, bağlayıcılık içermeyen ve en iyi uygulamayı yayma ve belirli hedeflere erişmek için birbirine yakınlaşma üstüne kurulu bir politika aracıdır. Bu yöntem, ana hatlarıyla; yönlendirici ilkeler, göstergeler ve kısıtlar, yerel politikaya aktarma ve gözetim ve değerlendirme olarak dört unsur içermektedir.

Ortak Dış ve Güvenlik Politikası (ODGP), kendine özgü politika araçları ve politika yapım sürecine tabi tutulmuştur. Bu politika alanında, ne yasama tasarrufu, dolayısıyla ne de yasama dışı tasarruf, ne de örneğin açık koordinasyon yöntemi gibi bir politika aracı kullanılır.

AB, ODGP'yi; genel yönlendirici ilkelerin belirlenmesi, birlik tarafından yürütülecek eylem ve tutumların belirlenmesi ve politikaların yürütülmesi için üye devletler arasında işbirliğinin sağlanması olarak üç şekilde yönlendirir.

ÜNİTE 4: AVRUPA BİRLİĞİ HUKUKU

GİRİŞ

Avrupa Birliği (AB) hukuk düzeni, hem ulusal hem de uluslararası hukuktan ayrı ve bağımsız (özerk) yeni bir hukuk düzeni olup kendine has, ulus-üstü nitelik taşımaktadır.

AB hukuk düzeni, tarihsel gelişim sürecinden bugüne gelindiğinde, ortak dış ve güvenlik

politikası (ODGP) hariç, tümüyle ulus-üstü nitelikli bir hâl almıştır.

Hem AB hukuku hem de ulusal hukuk, AB üyesi devletlerin ülkelerinde (aynı coğrafyada) uygulama alanı bulduklarından AB hukukunun üye devletlerde hangi mekanizmalar aracılığıyla ve nasıl bir etki doğuracağı meselesi zaman içinde çözülmüştür. Öncelik, doğrudan etki, uygun yorum, devlet sorumluluğu gibi ilkeler de bu minvalde ortaya çıkmıştır.

AVRUPA BİRLİĞİ HUKUKUNUN NİTELİĞİ VE BÜTÜNLÜĞÜ

AB hukukunun niteliği ve bütünlüğü, üç açıdan aydınlatılabilir:

- AB hukukunun ulus-üstü niteliği ne anlama gelmektedir?
- AB, dolayısıyla AB hukuku, bütünüyle ulusüstü bir yapı, dolayısıyla ulus-üstü hukuk düzeni, teşkil etmekte midir, yoksa ulus-üstü nitelikten ayrıldığı politika alanları var mıdır?
- AB hukuku her üye devlette tamamiyle uygulanmakta mıdır, yoksa bazı üye devletler, bazı politika alanlarının, dolayısıyla o alandaki hukukun, dışında kalabilmekte midir?

Ulus-üstü kavramı, AB hukuku o zamana kadarki ikili anlayışın (ulusal hukuk-uluslararası hukuk sınıflandırmasının) dışında kalan üçüncü bir yol olarak ortaya çıktığı için geliştirilmiştir. Ulusal-uluslararası hukuk ayrımında, öz olarak önce ulusal hukuk vardır ve devletlerin (mutlak) egemenliği üstüne kuruludur.

Ulus-üstü nitelik, özellikle uluslararası nitelik ile karşılaştırılarak netleştirilebilmektedir. Avrupa bütünleşmesinin ulus-üstü niteliği/yapısı ile genel olarak uluslararası nitelik/yapı belirli noktalar yönünden birbirinden ayrılmaktadır. Bu noktalar; yetki yönünden, norm koyma yönünden, normatif etki yönünden, uyumsuzluk çözümü yönünden olarak sıralanabilir.

Ulus-üstü nitelik, ulusal hukuk ile uluslararası hukuk arasındaki ilişkileri ikici (dualist) görüş ve tekçi (monist) görüş olarak iki farklı şekilde sınamaktadır. İkici görüş, uluslararası hukuk ile ulusal hukuk düzeninin birbirinden ayrı, bağımsız hukuk düzeni olduğunu belirtir. Tekçi görüş, bu iki hukuk düzeninin tek bir hukuk düzeninin parçaları olduğunu söyler ve bu tek hukuk düzeninde (genellikle) uluslararası hukuk ulusal hukukun üstünde yer alarak onu etkiler.

AB, Maastricht / AB Antlaşması ile ilk kez kurulduğunda Avrupa Toplulukları'nı temel almakta ve ortak dış ve güvenlik politikası (ODGP) ile adalet ve içişlerinde işbirliği (Aİİ) ile bütünlenmekteydi. Bu nedenle AB, üç sütunlu bir yapı olarak betimlenmekteydi:

- **I. Sütun Avrupa Toplulukları:** AKÇT, AAET ve yeni adıyla Avrupa Topluluğu (AT),

- **II. Sütun :** Ortak dış ve güvenlik politikası (ODGP),
- **III. SÜTUN:** Adalet ve içişlerinde işbirliği (Aİİ)

Lizbon Antlaşması değişiklikleri sonrası AB, Avrupa Topluluğu'nun yerini almıştır ve üç sütunlu yapı kaldırılmıştır. Böylelikle eski III. sütun, ulus-üstü yapıya tamamen aktarılmıştır. Buna karşın eski II. sütun (ODGP), her ne kadar sütun yapısı ortadan kaldırıldıysa da "özel kural ve usullere tabi" tutulmuştur.

Avrupa bütünleşmesi, ortaya çıkışı ile birlikte "birörnek bütünleşme," yani kapsadığı her politika alanı bakımından her üye devletin aynı hız ile ilerlemesi mantığını gütmüştür. Ancak sonraları, özellikle üye devlet ve kapsanan politika alanı sayısındaki artış nedeniyle, "farklılaştırılmış bütünleşme" mantığı gelişmiştir.

Farklılaştırılmış bütünleşme, en yalın haliyle, ister kalıcı ister geçici biçimde olsun, her politika alanı bakımından her üye devletin aynı hız ile ilerlememesi imkânı veya ihtimali olarak tanımlanabilir.

Tarihsel gelişim çizgisi bir kenara bırakılırsa burada üç husustan bahsetmek gerekir:

1. **DIŞTA KALMA İMKANI (OPT-OUT):** Bazı üye devletler bazı politika alanları bakımından dışta kalma imkânına (opt-out) sahiptir.
2. **DAHA İLERİ BÜTÜNLEŞMEYİ TAKİP ETME YÜKÜMLÜLÜĞÜ (PRE-İN):** Bazı üye devletler bazı politika alanları bakımından daha ileri bütünleşmeyi takip etme yükümlülüğü (pre-in) altındadır.
3. **GÜÇLENDİRİLMİŞ İŞBİRLİĞİ MEKANİZMASI:** Bu mekanizma sayesinde belirli sayıdaki üye devlet, AB tasarrufları aracılığıyla, AB'nin kapsadığı politika alanlarında kendi içlerinde daha çok bütünleşme gerçekleştirebilmektedir.

AVRUPA BİRLİĞİ HUKUKUNUN KAYNAKLARI

AB hukukunun kaynakları şekli kriter esas alınarak sınıflandırılınca, "yazılı olan" ve "yazılı olmayan" kaynaklar olarak ikili bir ayrıma gidilebilir. Yazılı kaynaklar da kendi içinde, "iç kaynaklar" ve "dış kaynaklar" (AB'nin uluslararası anlaşmaları) olarak ikiye ayrılabilir. İç kaynaklar da kendi içinde, "üye devletler kaynaklı olanlar" (üye devletlerin kurucu nitelikli tasarrufları) ve "AB kurumları kaynaklı olanlar" (AB kurumlarının tasarrufları) olmak üzere ikiye ayrılabilir. İç kaynaklar, üye devletlerin kurucu nitelikli tasarrufları ve AB kurumlarının tasarrufları olarak ikiye ayrılmaktadır.

AB hukukunun kaynağı olarak üye devletlerin kurucu nitelikli tasarrufları üçe ayrılmaktadır: (i) kurucu antlaşmalar, (ii) kurucu antlaşmaları değiştiren antlaşmalar, (iii) katılım antlaşmaları. Kurucu antlaşmalar, Topluluklara / AB'ye yeni devletlerin üye olarak katılması yoluyla da kısmen

değişime uğramaktadır. Yeni üyelerin girişi, AB üyesi devletlerle yeni katılan üye arasında imzalanan katılım antlaşması ile gerçekleşmektedir.

AB kurumlarının tasarrufları, türleri yönünden bağlayıcı nitelik taşıyan “tüzük,” “direktif,” “karar” şeklinde olabileceği gibi, bağlayıcı nitelik taşımayan “tavsiye” ve “görüş” şeklinde de olabilir. Bu tasarruflar, nitelikleri yönünden “yasama tasarrufu” olabileceği gibi, “yasama dışı tasarruf” da olabilir. Yasama dışı tasarruf da “yetki devrine dayanan tasarruf” veya “uygulama tasarrufu” şeklinde olabilir.

Tüzük genel uygulama alanına sahiptir, bütünüyle bağlayıcıdır ve tüm üye devletlerde doğrudan uygulanır. Direktif muhatap alınan her üye devleti ulaşılması gerekli sonuçları itibarıyla bağlar, şekil ve yöntem seçimini ise ulusal otoritelere bırakır. Karar bütünüyle bağlayıcıdır ve muhatabı belirtilen bir karar yalnızca muhatabı için bağlayıcıdır. Yasama tasarrufu, yasama usulü ile kabul edilen hukuki tasarruftur. Yetki devrine dayanan tasarruf, bir yasama tasarrufunun, asli olmayan bazı unsurlarının tamamlanması veya değiştirilmesi için, genel uygulama kabiliyeti olan yasama dışı tasarruflar kabul etme yetkisi çerçevesinde kabul edilen tasarruftur. Uygulama tasarrufu, hukuken bağlayıcı Birlik tasarruflarının uygulanması için yeknesak koşulların gerekli olması hâlinde çıkarılan tasarruftur.

Dış kaynaklar, AB hukukunun kaynağı olarak uluslararası anlaşmalar, üç şekilde ortaya çıkabilir ve bunların hükümleri, AB hukukunun ayrılmaz parçasını oluşturur.

1. Münhasır yetkisi içinde kalan hususlar söz konusu olduğunda, üye olmayan devletler ya da uluslararası kuruluşlar ile AB tek başına anlaşma akdedebilir.
2. Tümüyle münhasır yetkisi içinde kalmayan veya paylaşılan yetkisi içinde kalan hususlar söz konusu olduğunda, AB kendi üyesi olan devletler ile bir arada; üye olmayan devletler ya da uluslararası kuruluşlar ile anlaşma akdedebilir.
3. AB, üyesi olmayan devletler ya da uluslararası kuruluşlar ile kendisi anlaşma akdetmemiş olsa bile, eğer üyesi devletlerin anlaşma akdettikleri alanda kullandıkları yetkilerini zaman içinde üstlenmişse o anlaşma AB (ve AB üzerinden kendi üyesi devletler) açısından bağlayıcı hâle gelmiş sayılır.

Yazılı olmayan kaynaklar, AB hukukunun genel ilkeleri ve uluslararası teamül hukukundan oluşmaktadır.

ABAD, ana hatlarıyla üç ana kaynaktan hareket ederek AB hukukunun genel ilkelerini ortaya koymaktadır. ABAD, birincisi kurucu antlaşmaları, ikincisi üye devletlerin hukuk sistemlerini,

üçüncüsü AB veya üyesi devletlerin akdettiği uluslararası anlaşmaları esas alarak bu kaynaklardaki kuralların özündeki genel ilkeleri ortaya çıkarmak yoluyla AB hukukunun genel ilkelerini tespit edebilmektedir.

AB hukukunun kaynağı olarak bir ilkenin uluslararası teamül hukukunun bir parçasını oluşturup oluşturmadığı ABAD tarafından belirlenir.

AVRUPA BİRLİĞİ HUKUKUNDA NORMALAR HİYERARŞİSİ

Normlar hiyerarşisi, eşit seviyedeki normlar arasında kurulabileceği gibi, farklı seviyedeki normlar arasında da ortaya çıkabilir.

Eşit seviyedeki normlar söz konusuysa; öncelikle bu normlar birbirleriyle uyum içinde yorumlanacak, eğer çatışma kaçınılmazsa lex posterior ve lex specialis kurallarına tâbi tutulacaktır. Lex posterior kuralı gereğince sonraki hüküm önceki hükme, lex specialis kuralı gereğince özel hüküm genel hükme üstün gelecektir.

Farklı seviyedeki normlar söz konusuysa; öncelikle alt seviyedeki norm, mümkün olduğu ölçüde üst seviyedeki norma uygun yorumlanacaktır.

AB hukukunun kaynakları bakımından, ABAD’ın belirlediği bir “normlar hiyerarşisi” söz konusudur. Yukarıda şekli kriter temelinde sınıflandırılarak anlatılan AB hukukunun kaynakları, hiyerarşik düzen içinde ele alındığında üstten alta doğru olmak üzere şu şekilde sıralanmaktadır:

- Birincil hukuk, yazılı olmayan hukuk ve AB Temel Haklar Şartı (ABTHŞ),
- AB’nin uluslararası anlaşmaları,
- İkincil hukuk.

Birincil hukuk normlar hiyerarşisinin en tepesinde yer almakta ve üye devletlerin kurucu nitelikli tasarruflarını içermektedir. Kurucu antlaşmalar, kurucu antlaşmaları değiştiren antlaşmalar, katılım antlaşmaları düzenlemelerinden oluşmaktadır. Yazılı olmayan hukuk, yani AB hukukunun genel ilkeleri ile uluslararası teamül hukuku da ABAD’ın içtihat hukuku çerçevesinde, tıpkı birincil hukuk gibi normlar hiyerarşisinin en tepesinde yer almaktadır. AB Temel Haklar Şartı da Lizbon Antlaşmasından bugüne, birincil hukuk ile eş seviyede özerk bir kaynak oluşturmaktadır. AB’nin uluslararası anlaşmaları, AB hukukunun kaynakları bakımından, birincil hukuka, yazılı olmayan hukuka ve ABTHŞ’ye nazaran alt bir seviyede, ikincil hukuka nazaran ise üst bir seviyede yer almaktadır.

İkincil hukuk, AB kurumlarının yetkileri çerçevesinde kabul ettiği hukuktur ve normlar hiyerarşisinin en altında yer almaktadır. İkincil hukuk, kendi içinde hiyerarşik olarak en üstten en alta doğru şöyle sıralanmaktadır:

- Yasama tasarrufları,
- Yetki devrine dayanan tasarruflar,

- Uygulama tasarrufları.

AVRUPA BİRLİĞİ HUKUKUNUN TEMEL ÖZELLİKLERİ

AB hukukunun temel özellikleri olan; öncelik, doğrudan etki, uygun yorum ve devlet sorumluluğu ilkeleri şeklinde sıralanabilir. Öncelik ilkesinin ortaya çıkış nedeni şöyle özetlenebilir: AB hukuku ile ulusal hukuk, aynı ülke üzerinde birlikte ve yan yana varlıklarını sürdürmektedir. Peki, AB hukuku normu ile ulusal hukuk normu birbirleri ile çatışırsa bu çatışma nasıl çözülecektir? İşte öncelik ilkesi bu soruya verilen yanittir.

Öncelik ilkesinin kapsamı, esas olarak, dört yönden aydınlatılabilir: (i) Öncelik ilkesi, AB hukukunun kaynaklarından hangileri açısından kullanılabilir? (ii) AB hukuku, hangi ulusal hukuk karşısında öncelikle uygulanır? (iii) Öncelik ilkesi, kim tarafından dikkate alınmalıdır? (iv) Öncelik ilkesi nasıl sonuç doğurmaktadır?

Doğrudan etki ilkesinin ortaya çıkış nedeni şöyle özetlenebilir: AB hukuku, "üye devletlerin hukuk sistemlerinin ayrılmaz bir parçası" olduğuna göre üye devletlerdeki gerçek ve tüzel kişiler, bir nevi ulusal hukuklarını kullanabildikleri gibi, AB hukuku normuna dayanarak da, örneğin ulusal mahkemeleri önünde bu normu ileri sürebilecek midir? İşte doğrudan etki ilkesi bu soruya verilen yanittir.

Doğrudan etki ilkesinin kapsamı, esas olarak, üç yönden aydınlatılabilir: (i) AB hukukunun kaynaklarından hangileri, ne ölçüde doğrudan etki ilkesine elverişlidir? (ii) Doğrudan etki ilkesi kim tarafından dikkate alınmalıdır? (iii) Doğrudan etki ilkesi nasıl sonuç doğurmaktadır?

AB hukuku kuralı, ana hatlarıyla (i) yeterince açık ve kesinse, (ii) koşulsuzsa, (iii) uygulanması ya da etkisi yönünden Birlik kurumları veya üye devletlerce önlem alınmasını gerektirmiyorsa yani takdir hakkına yer bırakmıyorsa doğrudan etkili sayılır.

Uygun yorum ilkesinin ortaya çıkış nedeni şöyle özetlenebilir: "Dürüst işbirliği ilkesi" gereği üye devletler, AB hukuku kaynaklı yükümlülüklerin yerine getirilmesini sağlamak üzere, genel veya özel her türlü uygun tedbiri almalıdır. Peki, bu, ulusal hukukun AB hukukuna uygun yorumlanmasını da gerektirir mi? İşte uygun yorum ilkesi bu soruya verilen yanittir.

Uygun yorum ilkesinin kapsamı, esas olarak, dört yönden aydınlatılabilir: (i) Uygun yorum ilkesi, AB hukukunun kaynaklarından hangileri açısından kullanılabilir? (ii) Hangi ulusal hukuk, AB hukukuna uygun biçimde yorumlanmalıdır? (iii) Uygun yorum ilkesi kim tarafından dikkate alınmalıdır? (iv) Uygun yorum ilkesi nasıl sonuç doğurmaktadır?

Devlet sorumluluğu ilkesinin ortaya çıkış nedeni şöyle özetlenebilir: "Dürüst işbirliği ilkesi" gereği üye devletler, AB hukuku kaynaklı

yükümlülüklerin yerine getirilmesini sağlamak üzere genel veya özel her türlü uygun tedbiri almalıdır. Peki, bu, AB üyesi bir devlet AB hukukunu ihlal ediyorsa ve ihlal nedeniyle bir gerçek veya tüzel kişi zarara uğramışsa ilgili zararı devletin AB hukuku gereği karşılamasını da gerektirir mi? İşte devlet sorumluluğu ilkesi bu soruya verilen yanittir.

Devlet sorumluluğu ilkesinin kapsamı, esas olarak üç yönden aydınlatılabilir: (i) Devlet sorumluluğu ilkesi, AB hukukunun kaynaklarından hangileri açısından kullanılabilir? (ii) Devlet sorumluluğu ilkesi kim tarafından dikkate alınmalıdır? (iii) Devlet sorumluluğu ilkesi nasıl sonuç doğurmaktadır?

Devlet sorumluluğu ilkesi için şu üç koşul aranmaktadır: (i) ihlal edilen hukuk kuralı bireylere hak tanımayı amaçlamalıdır, (ii) AB hukukunun ihlali yeterince ciddi olmalıdır, (iii) AB üyesi devletin yükümlülüğünü ihlali ile mağdur taraflarca uğranılan zarar arasında illiyet bağı olmalıdır.

ÜNİTE 6: AB GÜVENLİK VE SAVUNMA POLİTİKALARI

AB GÜVENLİK VE SAVUNMA POLİTİKALARININ TARİHÇESİ

AB üyelerinin güvenlik ve savunma alanındaki işbirliği, Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü (NATO) ile ilişkileri temel alınarak incelenmektedir. İlk olarak Soğuk Savaş döneminden AB üyesi devletlerin özerk askeri kabiliyete sahip olma kararı vermesine kadar olan dönem (1948- 1998) karşımıza çıkmaktadır. Bu dönemin öne çıkan özelliği, AB üyesi devletlerin güvenlik ve savunma politikalarını Amerika Birleşik Devletleri (ABD) liderliğindeki NATO temelinde yürütmeleridir. Ardından ise AB üyesi devletlerin NATO'dan bağımsız bir şekilde dış güvenlik operasyonları yürütebilmek doğrultusunda attığı adımları kapsayan dönem (1999-2016) gelmektedir.

Ortak Güvenlik ve Savunma Politikası Öncesi Dönem (1948-1998)

Batı Avrupa'da savunma amaçlı örgütlenmenin temelini Birleşik Krallık, Fransa, Hollanda, Belçika ve Lüksemburg'un üyesi olduğu Brüksel Antlaşması Örgütü (1948) oluşturmuştur. Brüksel Antlaşması, kolektif bir meşru müdafaa çabasını öngörmüş ve İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Almanya'ya karşı bir savunma sistemi olarak düşünülmüştür. Brüksel Antlaşması örgütünü kuran ülkelerin de dâhil olduğu Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü 4 Nisan 1949 tarihinde kurulmuştur. NATO'nun 12 kurucu üyesi şu devletlerdir: ABD, Belçika, Birleşik Krallık, Danimarka, Fransa, Hollanda, İtalya, İzlanda, Kanada, Lüksemburg, Norveç ve Portekiz. NATO, o dönem koşullarında Sovyetler Birliği etkisinin ve komünizmin yayılması tehdidine karşı

oluşturulan bir askeri savunma örgütüdür. Kuzey Atlantik Antlaşması'nın (Washington Antlaşması) 5. Maddesi, silahlı bir saldırıya uğrayan üye veya üyelere örgütün diğer üyelerinin "silahlı kuvvet kullanımı da dâhil olmak üzere gerekli görülen eylemlerde bulunarak" yardım etmesini öngörmektedir. Avrupa savunması Soğuk Savaş dönemi boyunca NATO kapsamında ele alınmıştır. Soğuk Savaş dönemi sonrasında ise NATO görev kapsamını genişletmiş ve bölgesel güvenlik örgütü niteliğini aşan bir kimliğe bürünmüştür.

NATO'ya daha sonra sırasıyla Türkiye ve Yunanistan (1952), Federal Almanya (1955) ve İspanya (1982) üye olmuştur. Soğuk Savaş'ın ardından NATO yeni üyelerle genişlemesini sürdürmüştür. 2016 yılı itibarıyla NATO'nun 28 üyesi bulunmaktadır.

1950 yılında ise Pleven Planı ile 100 bin askerden oluşacak bir Avrupa Ordusu kurulması önerilmiştir. Ne var ki savunma alanında böylesine iddialı ve ulus-üstü nitelikler arz eden ve dolayısıyla ulusal egemenliğin kaybı konusunda hassasiyet uyandıran Avrupa Savunma Topluluğu projesi, Fransa Parlamentosu'nda söz konusu antlaşmanın onaylanmaması sonucu hayata geçmemiştir. Avrupa Savunma Topluluğu kurma girişiminin başarısızlığa uğraması sonrasında, 1948 tarihli Brüksel Anlaşması'nın 1954'te gözden geçirilerek değiştirilmesiyle Batı Avrupa Birliği (BAB) kurulmuştur. Sırasıyla İtalya, Almanya (1954), Portekiz, İspanya (1990) ve Yunanistan (1995) BAB'a katılmıştır. BAB'ın öncelikli amacı dış saldırı durumunda karşılıklı askeri yardımlaşma olmuştur. Ne var ki Soğuk Savaş döneminde uygulamada NATO ön planda olduğundan BAB, 1954-1984 döneminde üyeleri arasında sadece bir danışma ve tartışma forumu niteliği arz etmiştir.

BAB'ın çerçevesini diğer bölgelerdeki güvenlik gelişmelerini de içerecek şekilde genişletmesini öngören bildirgenin 1984 yılında Roma'da kabulüyle örgüte yeniden hareket kazandırılmıştır. 1989 yılında akademik çalışmalar yürütmek üzere BAB Güvenlik Çalışmaları Enstitüsü kurulmuştur. Üye ülkelere karar verme aşamasına destek sağlamak için uydu fotoğrafları ve yan verilerin analizini yapmak üzere 1991'de bir BAB Uydu Merkezi hizmete girmiştir.

1991 Maastricht AB Zirvesinde, BAB'ın Topluluklara bağlı bir Avrupa savunma sistemi olarak yeniden yapılandırılması kararlaştırılmıştır. Bu nedenle AB, üyesi olan devletleri BAB'a tam üye olarak katılmaya veya BAB'da gözlemci statüsünde yer almaya davet etmiştir. Nitekim Avusturya, Danimarka, Finlandiya, İrlanda ve İsveç gözlemci üye olmuşlardır. İzlanda, Norveç

ve Türkiye ise ortak üye statüsünde BAB'ın çalışmalarında yer almaya başlamıştır. Ortak üye statüsü, NATO üyesi olup da Avrupa Birliği üyesi olmayan Avrupa ülkelerini kapsamı için kurulmuştur. Ortaklık üyeleri ise ne NATO'ya ne de Avrupa Birliği'ne üye olan ülkelerdir. Ancak ilerleyen yıllarda bu ülkelerin hepsi hem NATO'ya hem de Avrupa Birliği'ne katılmışlardır. 19 Haziran 1992'de BAB Bakanlar Konseyi tarafından kabul edilen Petersberg Bildirgesi, BAB'ın AB'nin savunma unsuru olarak geliştirilmesi ve NATO'nun Avrupa kanadının kuvvetlendirilmesi için bir araç olarak kullanılması yönündeki kararlılığı ortaya koymasından son derece önemlidir.

1994 yılında Avrupa Güvenlik ve Savunma Kimliği'nin (AGSK) oluşturulması için adımlar atılmıştır. AGSK, esasen NATO çerçevesi içinde geliştirilmiştir. AGSK, NATO üyesi Avrupalıların askeri gücünün yeniden yapılandırılarak, gerek görüldüğünde Avrupalıların ABD'den bağımsız ve etkin bir şekilde NATO içinde harekât gerçekleştirebilmelerini sağlamayı hedeflemiştir. 1996 yılında NATO, AGSK oluşturulması sorumluluğunu BAB'a vermiştir. AB üyesi devletler, 1997 yılında imzalanan Amsterdam Antlaşması ile daha gelişmiş bir AB-BAB işbirliğinin yanı sıra AB Zirvesi tarafından onaylanması halinde BAB'ın AB'ye entegre edilmesine karar vermiştir. Ayrıca Petersberg görevleri, Amsterdam Antlaşması'na eklenmiştir. AB çerçevesinde savunma politikası alanında atılan ilk önemli adım, Aralık 1998'de Fransa ve İngiltere'nin Saint Malo'da gerçekleştirdiği zirvede atılmıştır. Fransa ve İngiltere, NATO çerçevesinde daha açık ve daha güçlü bir AB güvenlik kabiliyetinin oluşturulması çağrısında bulunmuştur.

Ortak Güvenlik ve Savunma Politikası Dönemi (1999- 2016)

Haziran 1999'da yapılan Köln AB Zirvesinde Avrupa Ortak Güvenlik ve Savunma Politikasının Güçlendirilmesi Bildirgesi yayımlanmıştır. Petersberg görevleri AB'ye devredilmiştir. BAB'ın bir örgüt olarak amacını tamamladığı ifade edilmiştir. Üye devletler, NATO'nun alacağı önlemler saklı kalmak koşuluyla, AB'nin kendi başına uluslararası krizlere askeri kuvvetle desteklenen bir karşılık verme kapasitesine sahip olması gerektiğini kabul etmişlerdir. Savunma alanında kurumsal yapının geliştirilmesi kararı alınmıştır.

Aralık 1999 Helsinki AB Zirvesi'nde, NATO dışındaki bir Avrupa politikasının geliştirilmesi sorumluluğunun AB'de olması gerektiği düşüncesinin etkisiyle Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikası başlatılmıştır. Söz konusu politika Petersberg görevleri uyarınca, kısa sürede askeri müdahalede bulunabilecek Muharip Grupların oluşturulmasını öngörmüştür.

Bu, NATO dışında bir Avrupa güvenlik politikasının geliştirilmesi yönünde atılan önemli bir adımdır.

Aynı zirvede belirlenen Temel Hedef 2003 uyarınca, Petersberg görevlerini icra etmek üzere 2003 yılına kadar 50- 60 bin kişiden oluşan, 60 gün içinde konuşlanma ve en az bir yıl idame etme yeteneğine sahip bir Avrupa Acil Müdahale Gücü oluşturulması kararı alınmıştır. Haziran 2000 Feira AB Zirvesinde OGSP'ye askeri olmayan bir temel hedef eklenmiştir. Buna göre, AB üyesi devletler kriz durumlarında 30 gün içinde 5 bin sivil polis sağlama taahhüdünde bulunmuştur. Kasım 2000'de Marsilya'da toplanan BAB Bakanlar Konseyinde örgütün imkân ve görevlerinin AB'ye aktarılması kabul edilmiştir. 2001 yılında BAB Askeri Karargâhı kapatılmıştır. Ocak 2002'de BAB Uydu Merkezi ve BAB Güvenlik Araştırmaları Enstitüsü AB'ye devredilmiştir. BAB bünyesinde faaliyet gösteren Batı Avrupa Silahlanma Grubu, 2004 yılında AB bünyesinde Avrupa Savunma Ajansı'nın kurulmasıyla faaliyetlerini bu ajansa devretmiştir. Aralık 2003 Brüksel AB Zirvesinde ODGP Yüksek Temsilcisi'nin yönetiminde hazırlanan "Daha İyi Bir Dünyada Güvenli Bir Avrupa" başlıklı Avrupa Güvenlik Stratejisi benimsenmiştir. Stratejide AB'nin kaçınılmaz bir şekilde küresel oyuncu olduğu ilan edilmekte ve küresel güvenliğin sağlanması sorumluluğunu paylaşmaya hazır olması gerektiği belirtilmektedir.

Mayıs 2004'te AB üye devletleri arasındaki değerlendirmeler ve müzakereler sonucunda Temel Hedef 2003 yerini, **Temel Hedef 2010** 'a bırakmıştır. Bu değişiklikte beraber Avrupa Acil Müdahale Gücü kavramı, daha esnek bir politika aracı olarak görülen muharebe grupları biçimini almıştır. 12 Temmuz 2004 tarihinde AB üyesi devletlerin savunma bakanlarının OGSP ile ilgili planlama ve araştırmaları iletirmek için buluşmalarını sağlayacak bir platform olarak Avrupa Savunma Ajansı kurulmuştur. Aralık 2008 Brüksel AB Zirvesinde "Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikası'nın Geliştirilmesi Bildirgesi" yayımlanmıştır. ODGP Yüksek Temsilcisi Javier Solana tarafından sunulan "Değişen Dünyada Güvenliği Sağlamak" başlıklı rapor ile Avrupa Güvenlik Stratejisi'nin uygulanmasına ilişkin bir değerlendirme yapılmış ve bu stratejinin daha etkin uygulanabilmesi için neler yapılabileceği ortaya konulmuştur. Söz konusu raporun, Avrupa Güvenlik Stratejisi'ni geliştirmek amacıyla hazırlandığı belirtilmiştir. 2008 yılında gözden geçirilen belgeye Avrupa güvenliğine dair aşağıdaki tehditler eklenmiştir:

- Enerji güvenliği,
- İklim değişikliği,
- Siber güvenlik.

1 Aralık 2009 tarihinde Lizbon Antlaşması'nın yürürlüğe girmesiyle BAB'ın tüm görevleri AB'ye

devredilmiş ve örgüt 30 Haziran 2011 tarihinde kapatılmıştır. OGSP, Lizbon Antlaşması ile hukuki bağlayıcılık kazanmıştır.

Lizbon Antlaşması'nda AB'nin sivil ve askerî imkânları kullanabileceği görevler şöyle sıralanmıştır:

- Ortak silahsızlandırma operasyonları,
- İnsani görevler ve kurtarma görevleri,
- Askerî danışmanlık ve destek görevleri,
- Çatışmaların önlenmesi ve barışın korunması görevleri ile çatışma sonrasında barışın yeniden tesis edilmesine yönelik tedbirler ve istikrarın sağlanması operasyonları da dâhil, kriz yönetiminde muharebe güçlerinin görevleri.

Aralık 2013 Brüksel AB Zirvesinde OGSP'ye ilişkin öncelikler; (i) OGSP'nin etkinliğini, görünürlüğü ve etkisini artırmak; (ii) Sivil ve askerî operasyon kabiliyetlerini geliştirmek; (iii) Avrupa savunma endüstrisini güçlendirmek olarak belirlenmiştir. OGSP'nin, NATO ile tamamlamıcılık içinde gelişmeye devam edeceği belirtilmiştir.

AB, 29 Haziran 2016 tarihinde AB Dış ve Güvenlik Politikası için Küresel Bir Strateji adlı güvenlik belgesini yayımlamıştır. Güvenlik stratejisi; "daha birbirine bağlı, ihtilaflı ve karmaşık" bir uluslararası ortamda AB'ye yol haritası çizmeyi hedeflemiştir. Söz konusu belgede AB'nin uluslararası ortamda daha fazla rol üstlenmesi, bu alanda sorumluluklarını artırması ve daha fazla işbirliğine girişmesi temel ilkeler olarak belirlenmiştir.

Söz konusu strateji belgesinde AB'nin varlığının bir tehdit altında olduğuna dikkat çekilerek, AB içindeki ve yakın çevresindeki gelişmeler ele alınmıştır. Avrupa-ıçi tehdit olarak; kıtaya barış, zenginlik ve demokrasi getiren AB projesinin kendisinin sorgulanmaya başlaması gösterilmiştir. AB'nin karşı karşıya olduğu dış kaynaklı tehditler olarak; terörizm, Afrika'daki hızlı nüfus artışı, Asya'da büyük güçler arasında artan gerginlikler, AB'nin doğusunda güvenlik düzeninin ihlal edilmesi ve küresel ısınma sıralanmıştır.

AB GÜVENLİK VE SAVUNMA POLİTİKALARININ KURUMSAL YAPISI VE İŞLEYİŞİ

AB'nin dış güvenlik ve savunma politikası alanında karar alma sürecinde hükümetlerarasıcılık yöntemi hâkimdir. Bir başka deyişle, bu politika alanında üye devletler söz sahibidir. Kararlar, istisnaları olmakla birlikte, Konsey'de oybirliği ile alınmaktadır. Birlik kurumları olan Avrupa Parlamentosu, Avrupa Komisyonu, AB Adalet Divanının bu alanda doğrudan herhangi bir yetkisi yoktur. Askerî ve sivil imkânların kullanıldığı operasyonlara AB üye devletleri kendi imkânları ile katılmaktadırlar.

OGSP, ODGP kurumsal yapısının bir parçasıdır. Ancak OGSP'nin ODGP'den ayrılan yönleri de vardır. OGSP alanındaki kararlar, aksi öngörülmedikçe, AB Zirvesi ve Konsey tarafından oybirliği ile alınmaktadır.

AB üyesi devletler askeri kabiliyetlerini aşamalı bir biçimde daha iyi hale getirmekle yükümlüdürler. Avrupa Savunma Ajansı ise operasyonel ihtiyaçları tespit eder. Ajans bu ihtiyaçları karşılayacak tedbirleri destekler. Ayrıca, savunma sektörünün endüstriyel ve teknolojik temelini güçlendirmek için gerekli her türlü tedbirin uygulanmasına katkıda bulunur. Bunlara ek olarak Ajans, bir Avrupa kabiliyetler ve silahlanma politikasına katılır ve askeri kabiliyetlerin gelişiminin değerlendirilmesinde Konseye yardımcı olur.

Avrupa Savunma Ajansı, isteyen tüm AB üye devletlerinin katılımına açıktır. 2011 yılında Konsey Kararı ile statüsü, merkezi (Brüksel) ve işleyiş kuralları belirlenmiştir. Ajans, üye devletler tarafından finanse edilmektedir. Savunma bakanlarından müteşekkil yürütme kurulu tarafından yönetilmektedir. Ajansın Başkanı, AB Dışişleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi'dir. Ajans bünyesinde, ortak projelerde yer alan AB üyesi devletleri bir araya getiren özel gruplar oluşturulur. Ajans ilgili görevlerini gerektiğinde Komisyon ile irtibat halinde yerine getirir.

Siyaset ve Güvenlik Komitesi, üye devletlerin Brüksel'deki AB daimi temsilciliklerinde görevli büyükelçilerden oluşmaktadır. Komite, çalışmalarında birçok uzman grup ve komite ile desteklenmektedir. Siyaset ve Güvenlik Komitesinin OGSP politikalarının belirlenmesine yardımcı olmak, askeri yeteneklerin geliştirilmesi ve kriz durumları ile ilgili siyasi yönlendirme yapmak görevleri vardır.

AB Askerî Komitesi, her bir üye devletin genelkurmay başkanını temsil eden daimi askeri temsilcilerden oluşur. Komite, gerektiğinde, genelkurmay başkanları düzeyinde toplanır. AB Askerî Komitesinin işlevleri arasında askeri danışmanlık sağlamak ve Siyaset ve Güvenlik Komitesine tavsiyelerde bulunmak yer alır. AB Askerî Komitesi, çatışmaların önlenmesi ve kriz yönetimi faaliyetleri sırasında üye devletlere askeri danışmanlık hizmeti sunan ve üyeler arasında işbirliğini sağlayan bir merkez olarak faaliyet gösterir. Komite olağan olarak haftada bir kez toplanır.

AB Askerî Personeli, üye devletlerin görevlendirdiği askeri personelden oluşmaktadır. AB Askeri Personeli doğrudan Birlik Dışişleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilciliğine bağlıdır. Görevi, askeri operasyonları denetlemektir. AB Askerî Komitesinin yönetimi altında çalışan AB Askerî Personeli, erken uyarı, durum değerlendirme ve stratejik planlama gibi

hususlarda OGSP için askeri uzmanlık ve destek sağlamaktadır.

AB muharebe grupları hızlı müdahale, kapasite geliştirme biçiminde oluşturulan birliklerdir. Her biri yaklaşık 1500 askerden oluşan, muharebe destek unsurlarıyla donatılmış, amacına uygun deniz ve hava yeteneklerini içeren, AB'nin harekete geçmeye karar vermesinden sonra on gün içinde göreve başlayabilecek muharebe gruplarıdır. Bu grupların oluşumu yılda iki defa toplanan Muharebe Grubu Koordinasyon Konferansında görüşülmektedir. AB üyesi bir lider devlet veya çok uluslu koalisyon tarafından oluşturulan bu güçlere AB'ye aday ülkeler ile NATO üyesi ülkeler de katılabilmektedir.

Temmuz - Aralık 2010 döneminde İtalya, Türkiye ve Romanya'nın oluşturduğu muharebe grubu olası bir acil duruma karşı hazır konumda bekletilmiştir. Muharebe gruplarında yer alma fikrine sıcak bakan Türkiye, bu grubun oluşturulmasına ilişkin niyet mektubunu 23 Mayıs 2005 tarihinde imzalamıştır. Türkiye, olası operasyonlara ilişkin karar mekanizmasında yer almamakta, sadece koordinasyon toplantılarına katılmaktadır.

Avrupa Güvenlik ve Savunma Koleji, AB'nin güvenlik kabiliyetleriyle ilgili edinilen deneyimlerin kurumsallaşmasına yardımcı olmakta ve ayrıca AB üyesi ve AB üyesi olmayan ülke vatandaşlarına söz konusu deneyimlerden çıkarılan derslerin öğretimine olanak sağlamaktadır. 2005 yılında kurulmuştur. Bağımsız politika uzmanlarının bir düşünce kuruluşu olan **AB Güvenlik Çalışmaları Enstitüsü** ise (EUISS) akademik çalışma ve yayınlarla OGSP gelişimine katkı sağlamaktadır. 2002 yılında kurulmuştur.

OGSP, belirli AB üye devletlerinin güvenlik ve savunma politikalarının özel niteliklerine hâle getirmez. Zira Avusturya, Finlandiya, İrlanda, İsveç ve Malta tarafsızlık veya yarı-tarafsızlık geleneğine sahip devletlerdir. Ayrıca AB, NATO içinde ortak savunmanın gerçekleştirildiği şeklinde değerlendiren üye devletlerin yükümlülüklerine saygı gösterir. Nitekim Danimarka, OGSP dışında kalmayı tercih etmektedir.

Çok uluslu kuvvetleri birlikte oluşturan üye devletler, bunları OGSP için de olanaklı kılabilir. Bu çerçevede Avrupa Kolordusu (Eurocorps) örnek verilebilir. Fransa'nın Strazburg şehrinde merkezi bulunan hükümetlerarası düzenli bir ordudur. Mayıs 1992'de oluşturulan kuvvet, Ekim 1993'te etkinleştirildi ve 1995'te operasyonel hâle geldi. Beş devlet Avrupa Kolordusunda çerçeve ulus olarak yer almaktadır: Almanya, Belçika, Fransa, İspanya ve Lüksemburg. Ayrıca Yunanistan, Polonya ve Türkiye 2002'den beri, İtalya 2009'dan beri ve Romanya 2015'ten beri Avrupa Kolordusuna katkı sağlamaktadır.

AB bütçesi, askeri operasyonların finansmanında kullanılamamaktadır. Bunun üstesinden gelmek için AB üyesi devletlerin katkılarıyla **ATHENA** mekanizması oluşturulmuştur. Bu mekanizma fonların kullanılmasını hızlandırmakta, ayrıca personel ve tedarikçilerle sözleşme imzalanmasına olanak sağlamaktadır.

ATHENA mekanizmasından farklı olarak **AB İstikrar Aracı (IFS-Instrument for Stability)** Kasım 2006'da kabul edilen tüzük ile oluşturulmuştur. IFS, kriz yönetimi, çatışma çözülmesi ve barış inşası gibi durumlarda Avrupa Komisyonu tarafından yönetilen fonlardan istifade edilmesine olanak sağlamaktadır. IFS 2014'te feshedilerek, kurumsal varlığı ve görevleri, yeni oluşturulan İstikrar ve Barışa Katkı Aracı'na (IcSPInstrument contributing to Stability and Peace) aktarılmıştır. 2014-2020 dönemi için 2.3 milyar Avro bütçesi olan IcSP, dünya genelinde ortaya çıkan krizlere müdahale edilmesi veya ortaya çıkabilecek krizleri önlemek için AB'ye çeşitli projeler yürütmek imkanı vermektedir. IcSP hâlihazırda Suriyeli mülteciler ve göç konusunda katkı sağlamak amacıyla Türkiye'de de çeşitli projeler yürütmektedir.

AB'NİN GÜVENLİK VE SAVUNMA POLİTİKALARINA YAKLAŞIMI VE UYGULAMALARI

Bir siyaset aktörü olarak etkinliğini artırmak ve küresel bir profile erişmek için AB dış güvenlik faaliyetlerinde daha bütünlüklü olma çabası içine girmiştir. Bu çabalar Avrupa güvenlik faaliyetlerine **"kapsamlı yaklaşım"** olarak kavramlaştırılmaktadır. **Kapsamlı**

yaklaşım, uluslararası güvenlik sorunlarını ele almak için AB'nin proaktif bir tutum almasını, daha koordineli hareket etmesini ve dış ilişkilerini yürütürken kullandığı birçok politika aracını bütünleştirmesini belirtmektedir. AB'nin kapsamlı yaklaşımı; sert askeri güçten ziyade, polis ve adalet hizmetlerinde kullanılacak kaynakları içermektedir.

Avrupa'da güvenlik birbiriyle kesişen karmaşık bir kurumlar ağının ve farklı ulusal güvenlik ve savunma politikası kültürlerinin varlığı ile sağlanmaktadır. Bu farklılıklara rağmen ortak güvenlik tehditleri karşısında AB ile güvenlik temin eden diğer uluslararası aktörler işbirliği içinde faaliyet gösterebilmektedirler. Bu çerçevede AB ile BM'nin ilişkilerinde karşılıklı faydalanma söz konusudur. AB yürüttüğü operasyonlarda BM Güvenlik Konseyi yetkisinin sağladığı meşruiyetten fayda sağlamaktadır. Buna karşılık BM, AB operasyonel kabiliyetinden fayda sağlamaktadır.

AB-NATO stratejik ortaklığı ise, Berlin Artı (Berlin Plus) düzenlemelerine dayanmaktadır. 1999 Washington NATO Zirvesi sonuçları ile uyumlu bir şekilde 16 Aralık 2002 tarihinde AB ile NATO

arasında yapılan bir dizi anlaşmaya kısaca "Berlin Artı" adı verilmektedir. ABNATO stratejik ortaklığının temeli olan bu anlaşmalara göre, AB kendi askeri operasyonlarında NATO'nun varlıklarından yararlanabilecektir.

Nice Uygulama Belgesi ve NATO Konseyinin 13 Aralık 2002 tarihli kararı ile 16 Aralık 2002 tarihli NATO-AB ortak bildirisi AB-NATO arasındaki işbirliğinin çerçevesini oluşturmaktadır. 17 Aralık 2003'te NATO Genel Sekreteri ve Avrupa Birliği ODGP Yüksek Temsilcisi arasında yapılan mektup teatisi ile resmileştirilmiştir.

AB'nin ayrıca Afrika Birliği, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT) ve Güneydoğu Asya Uluslar Birliği (ASEAN) gibi örgütlerle çeşitli işbirliği ve diyalog düzenlemeleri mevcuttur. AB, üçüncü devletlerle de güvenlik konularında dengeli ve etkin bir işbirliği geliştirmektedir. Bunlardan en önemlisi, ABD ile olan ilişkilerdir. ABD, Kongo ve Kosova'daki OGSP operasyonlarına katılmaktadır. 2011 yılında AB kriz yönetimi operasyonlarına ABD'nin katılımına hukuki zeminin oluşturulabilmesi amacıyla bir çerçeve anlaşma da imzalanmıştır. Benzeri anlaşmalar Kanada, İzlanda, Karadağ, Norveç, Sırbistan, Türkiye ve Ukrayna ile de imzalanmıştır.

Türkiye'nin AB kriz yönetimi operasyonlarına katılımı için çerçeve teşkil eden ve halen yürürlükte olan anlaşma, Türkiye ile AB arasında 29 Haziran 2006 tarihinde Brüksel'de imzalanmıştır.

OGSP Operasyonlarına bakıldığında ise 2003 yılından günümüze kadar AB farklı coğrafyalarda ve farklı sorunlara yönelik olarak 32 operasyon başlatmıştır. Ekim 2016 verilerine göre, bu operasyonlardan 6'sı askeri ve 10'u sivil olmak üzere 16 adedi devam etmektedir. 6'sı askeri ve 11'i sivil olmak üzere 17 adedi ise tamamlanmış operasyonlardır. Dolayısıyla AB operasyonlarının çoğu sivil operasyonlardır. Bu görevlerde başta BM ve NATO olmak üzere AB'nin diğer aktörlerle çalışma deneyimi, örgütün çok-tarafılık ilkesine etkinlik kazandırmaktadır.

Tarihteki ilk OGSP operasyonu bir polis operasyonu olmuştur. **EUPM** adıyla bilinen **AB Bosna-Hersek Polis Misyonu**, Bosna-Hersek'teki BM Uluslararası Polis Görev Gücü'nün yerini alarak 2003 yılında göreve başlamıştır. Diğer istikrar ve polis görevleri arasında EUPM, Bosna-Hersek polis teşkilatının güçlendirilmiş yetkilerle dönüşümüne ve yeni devlet kuruluşlarının geliştirilmesine katkı sağlamıştır.

Tarihteki ilk askeri OGSP operasyonu olan **Concordia operasyonu**, Makedonya'da hükümet ile isyancı kuvvetler arasındaki ateşkesi destekleyen AB ve NATO uygulamalarını gözetmeye yardımcı olmuştur. Concordia aynı zamanda AB ile NATO arasındaki

kaynak paylaşımını belirleyen Berlin Artı düzenlemelerinin sınındığı ilk operasyon olmuştur.

AB, Haziran-Eylül 2003'te **ikinci askeri operasyonunu** gerçekleştirmiştir. Söz konusu **Artemis operasyonu**, BM Güvenlik Konseyinin kararı doğrultusunda Demokratik Kongo Cumhuriyeti'nin istikrarsız Ituri bölgesinde başlatılmıştır. **Üçüncü** ve bugüne kadarki **en büyük askeri operasyonu** ise yine Bosna-Hersek'teki **Althea operasyonu** olmuştur. Söz konusu barış operasyonu, BM yetkisi altında 24 AB üyesi ve 10 AB üyesi olmayan devlet olmak üzere toplam 34 katılımcı devletten yaklaşık 7 bin kişilik bir birlikle gerçekleştirilmiştir. 2008 yılında AB, tarihindeki **ilk OGSP deniz operasyonunu** başlatmıştır. **Atalanta operasyonu** (EU NAVFOR), korsanlıkla mücadele ve Afrika Boynuzu'nun kıyı bölgelerine insani yardımın güvenli bir şekilde ulaştırılması görevlerini içermektedir.

ORTAK GÜVENLİK VE SAVUNMA POLİTİKASI ÇERÇEVESİNDE TÜRKİYE - AB İLİŞKİLERİ

Aralık 1999 Helsinki AB Zirvesi, AB'nin karar verme özerkliğini ve tek kurumsal çerçevesini esas alarak AB askeri kriz yönetimine üçüncü ülkelerin katılımı konusunda yeni açılımlar getirmiştir. AB, üçüncü ülkeleri üç gruba ayırmıştır:

- NATO'nun AB üyesi olmayan müttefikleri,
- AB'ye aday ülkeler,
- Beklenen diğer ortaklar.

Kriz durumunda ve AB karar belirleme sürecinde bu yapılar danışma niteliği üstlenecekti. Konsey'in operasyon kararı aldığı durumlarda, AB üyesi olmayan Avrupalı müttefikler eğer isterlerse Berlin Artı operasyonlarına katılabileceklerdi. AB'nin NATO varlıklarını kullanmadığı operasyonlara katılımları ise Konseyin kararı ile davet edilmelerine bağlı olacaktı.

7-9 Aralık 2000 Nice AB Zirvesi kararları uyarınca NATO varlıklarının ve kabiliyetlerinin kullanılmadığı operasyonların karar alma sürecinde üçüncü ülkelere söz hakkı verilmeyecekti. AB üyesi olmayan NATO ülkelerinin katılımları karar biçimlendirme ve karar verme sonrası uygulama süreçleriyle sınırlandırılmaktaydı. NATO varlık ve kabiliyetlerinin kullanılacağı bir operasyonda planlama NATO tarafından, özerk AB operasyonunda ise AB Askerî Personeli tarafından yapılacaktı. Davet edilen üçüncü ülkeler harekât planlama ve katkıları konusunda bilgi değişiminde bulunmak üzere AB Askerî Personeli'ne irtibat subayı gönderebileceklerdi. Türkiye 1992'den beri BAB'ın ortak üyesiydi ve örgütün karar alma sürecine ve askeri operasyonlarına tam üyelerle birlikte katılabiliyordu. Oysa şimdi Türkiye OGSP karar

alma sürecinden dışlanmaktaydı. Bunun üzerine Türkiye, AB'nin NATO varlıklarına erişimini 14-15 Aralık 2000 Brüksel NATO Zirvesinde veto etmiştir.

Ocak 2001'de kalıcı NATO-AB danışma düzenlemeleri üzerine anlaşmaya varılmış, erişim konusunda ön uzlaşma Mayıs 2001'de sağlanmıştır. Türkiye bu uzlaşmayı güvenceler bakımından yetersiz bulmuş ve nihai uzlaşma sağlanabilmesi için dört koşul öne sürmüştür:

- Katılımcılar Komitesine daha fazla rol verilmesi,
- NATO varlıklarının kullanılacağı operasyonlara ilişkin karar alma sürecinde NATO müttefiklerine doğrudan erişim tanınması,
- Türkiye'nin yakın coğrafyasındaki operasyonlara doğrudan davet edilmesi,
- NATO üyeleri arasındaki ikili anlaşmazlıklarda AB kuvvetlerinin kullanılmamasıdır.

Aralık 2001'de Türkiye, ABD ve Birleşik Krallık Ankara Mutabakatı adı verilen uzlaşmaya varmıştır. Buna göre AB, NATO ülkeleri arasındaki anlaşmazlıklara müdahale etmeyecektir. Buna karşılık Türkiye, güvenliğini etkileyebilecek alanlarda gerçekleşecek özerk AB askeri operasyonlarının karar alma sürecine güçlendirilmiş danışma mekanizması altında, operasyonlara ise davet üzerine katılmayı kabul etmiştir. Ayrıca Türkiye, AB'nin NATO planlama kabiliyetlerine otomatik erişimi üzerindeki vetosunu kaldırmıştır. Ayrıca, AB'nin NATO stratejik varlıklarına erişiminin her durumda bireysel olarak kararlaştırılacağı konusunda görüş birliğine varılmıştır.

Ankara Mutabakatı, 24-25 Ekim 2002 tarihlerinde yapılan Brüksel AB Zirvesinde onaylanmıştır. Bu zirvede kısaca Nice Uygulama Belgesi olarak adlandırılan belge kabul edilmiştir. Daha sonra AB-NATO stratejik ortaklığın temelini oluşturan Berlin Artı anlaşmasına varılmıştır.

2002-2003 yıllarında NATO ile AB'nin üzerinde uzlaştığı Berlin Artı düzenlemelerine uygun olarak Türkiye, OGSP'nin geliştirilmesi çabalarına katılmaktadır. Türkiye, OGSP'ye sadece AB'ye aday olması nedeniyle değil, bölgesel ve uluslararası barış ve istikrara katma değeri olacak her girişimi desteklemek yönündeki genel yaklaşımı çerçevesinde AB operasyonlarına katkıda bulunmaktadır.

Türkiye icra edilecek herhangi bir AB operasyonunun planlama ve karar alma mekanizmalarında yer almak kaydıyla, deniz ve hava unsurlarıyla desteklenmiş bir tugay çapında kuvvet sağlama taahhüdünde bulunmuştur. AB'nin söz konusu kuvvete asli değil yedek kuvvet kataloğunda yer vermesi üzerine, 2 Mayıs 2007 tarihinde bu taahhüt geri çekilmiştir.

Türkiye'nin 2006'da **Avrupa Jandarma**

Kuvveti'ne gözlemci üye olmak için yapmış olduğu başvuru, Fransa'nın vetosu nedeniyle kabul edilmemiştir.

Öte yandan, Türkiye ile Avrupa Savunma Ajansı arasındaki ilişkilerin zeminini oluşturacak İdari Düzenleme Belgesi mektup teatisiyle yürürlüğe girme aşamasına gelmiş; ancak 14 Nisan 2005 günü Brüksel'de yapılan AB'nin teknik düzeydeki toplantısında Güney Kıbrıs Rum Yönetimi (GKRY), "siyasi mülahazalarla" olduğunu vurgulamak suretiyle Türkiye'ye ilişkin düzenlemenin kabulünü engellemiştir. Türkiye'nin Avrupa Savunma Ajansı ile işbirliğine girmesi ve AB-NATO stratejik ortaklığı çerçevesinde AB ile bilgi güvenliğine dair bir anlaşma imzalaması GKRY tarafından veto yoluyla engellenmektedir. Türkiye, AB'ye tam üye bir devlet olmadığı için OGSP içinde yer almamaktadır. Ne var ki tarihsel süreç içinde NATO üyeliğinden kaynaklanan BAB'daki kazanımlarından dolayı Türkiye, OGSP çerçevesinde de birtakım haklara sahip olması gerektiği görüşünü savunmaktadır. Buna karşın AB, kurumsal özerklik ilkesini gerekçe göstererek OGSP'nin BAB'dan tamamen farklı bir kurum olduğu, dolayısıyla Türkiye'nin iddialarının geçerli olmadığı görüşünü savunmaktadır. Ancak BAB'da Türkiye ile aynı statüye sahip olan Norveç, Avrupa Savunma Ajansına dâhil edilmiştir.

ÜNİTE 7: ORTAK PAZARDAN EKONOMİK VE PARASAL BİRLİĞE

EKONOMİK VE PARASAL BİRLİĞİN TARİHSEL GELİŞİMİ

Avrupa Topluluklarının kuruluşu aşamasında bir ekonomik ve parasal birlik alanının tesisi öngörülmemiş; üye ülkeler arasında bir **Ortak Pazarın** yaratılması ve bu pazarın iyi işleminin sağlanması hedeflenmiştir. Ortak Pazar, hem gümrük birliğinin yaratılmasını hem de üretim faktörlerinin serbest dolaşımını kapsamaktadır. Bu amaçla, AB'nin kurucu antlaşmasında (o tarihteki ismiyle Avrupa Ekonomik Topluluğu Antlaşması ya da **Roma Antlaşması**) gerek malların gerek işgücünün serbest dolaşımının dörder yılı kapsayan üç aşamada ve toplam 12 yıllık bir sürede tamamlanması öngörülmüştür. 1970'li yılların başında işleyemez hale gelen uluslararası para sistemi (Bretton Woods sistemi) ve 1980'li yıllarda başlayan küreselleşme dalgası AB'nin ekonomik bütünleşme stratejisinde değişikliklere yol açmıştır. Bu uluslararası düzeydeki gelişmelere Birlik içinde yaşanan ekonomik sorunlar da eklenince, AB'nin kuruluşundan itibaren zaman zaman gündeme getirilen ancak Birlik üyeleri arasında kabul görmeyen ekonomik ve parasal birlik fikrine üye devletler daha sıcak bakmaya başlamışlardır. Sonuçta bir **EPB** alanının oluşturulmasına Avrupa Topluluklarının kuruluşundan itibaren geçen 30

yılı aşkın bir süre sonra güçlü destek vermişlerdir. **EPB**, iki boyutlu (parasal birlik ve ekonomik birlik) ekonomik bütünleşme aşaması olup hem tek bir paranın kullanılması hem de Birlik üyesi ülkelerin ekonomi ve para politikalarının uyumlaştırılması sürecini kapsamaktadır.

Aslında Avrupa ülkeleri arasında bir parasal birlik oluşturulmasının ilk örneği, 1999 yılında oluşturulan EPB değildir. 19. ve 20. yüzyıllarda Avrupa'da gerçekleştirilen çok sayıda parasal birlik örnekleri görülmüştür. Bir parasal birlik alanının oluşumu için tek para kullanımı zorunlu değildir. Bu tür bir ekonomik bütünleşme girişimine taraf olan üye ülkelerin ulusal paraları arasında döviz kurunun sabitlemesi de parasal birliğin sağlanması için yeterlidir.

Parasal birlik içinde ve dışında ekonomik ve siyasi koşullar değiştiğinde her ülke, kendi çıkarı doğrultusunda hareket etmiş ve yürürlükteki parasal birlik ilişkisi sona ermiştir. Günümüzde AB'de yürürlükte olan "parasal birlik, eski bir mekanizmanın yeniden yaratılmasıdır." (Baldwin ve Wyplosz, 2012: 276-277) Öncekilerden farkı, bağlayıcı bir antlaşma ile oluşturulmuş olması, sağlam bir kurumsal çatıya sahip olması ve üye devletlerin parasal birliğe katılımının belirli ekonomik koşulların karşılanması halinde mümkün olabilmesidir.

Tarihi olarak Avrupa'da bir EPB alanının gerçekleştirilmesi süreci, ekonomik bütünleşme sürecinde önemli dönemeç noktalarının başında gelen Avrupa Birliği Antlaşması (ABA) öncesi ve sonrası olmak üzere iki dönemde incelenmektedir.

Avrupa Birliği Antlaşması Öncesi Dönem

AB'nin ortak parası Avro kullanıma girmeden önce, AB üyesi ülkelerin bir parasal birlik oluşturma yönündeki girişimleri, Tüneldeki Yılan uygulamasının ve Avrupa Para Sisteminin yürürlüğe girmesi ile Avrupa Tek Senedinin kabulüdür. AB üyesi ülkelerin bir parasal birlik alanı oluşturma yönündeki girişimlerinin en önemlisi, ekonomik ve parasal birliğin 1980'lere kadar gerçekleştirilmesini tavsiye eden Werner Raporu'dur.

Tüneldeki Yılan uygulaması, 1960'lı yılların sonuna kadar sorunsuz işleyen uluslararası para sisteminin (Bretton Woods para sisteminin) bölgesel versiyonudur. (Baldwin ve Wyplosz, 2012, 286) Birlik içinde döviz kurlarında istikrarın sağlanmasını amaçlayan bu uygulama ile üye ülkelerin ulusal paraları, $\pm 2,25\%$ lik dalgalanma marjıyla birbirine bağlanmış ve bu sistemi desteklemek amacıyla, Nisan 1973'te **Avrupa Parasal İşbirliği Fonu** (European Monetary Cooperation Fund) kurulmuştur.

Tüneldeki Yılan uygulamasının beklentilere cevap verememesi, 1977 yılından itibaren Topluluk kurumlarında parasal birliğe ilişkin çalışmalara

hız verilmesine yol açmıştır. Sonuçta, 4-5 Aralık 1978'de gerçekleştirilen Brüksel Zirvesinde bir Avrupa Para Sistemi'nin (APS-European Monetary System) yürürlüğe konulmasına karar verilmiştir. Bu tarihte dokuz üyesi olan Toplulukların altı üyesi (Belçika, Danimarka, Almanya, Fransa, Lüksemburg ve Hollanda), bu yeni sisteme hemen katılma kararı almıştır. İtalya ve İrlanda daha sonra katılacaklarını bildirirken, İngiltere sistemin dışında kalmak istemiştir. Tüneldeki Yılan uygulamasından edinilen deneyimin de etkisiyle APS, bazı yeni mekanizmalar ve araçlarla donatılmıştır. Bunlar; Avrupa Para Birimi (European Currency Unit- **ECU**), Döviz Kuru Mekanizması (DKM-I), Avrupa Parasal İşbirliği Fonu (APİF) ve Kredi Mekanizmasıdır.

ECU , değerini bu dönemde Topluluk üyesi olan dokuz devletin paralarından belirli miktarlar içeren bir sepetten alan ve maddi varlığı olmayan bir para birimidir. Yani na

Döviz Kuru Mekanizması, DKM-I mekanizması, iki döviz kurunu (merkezi ECU pariteler ve merkezi ikili pariteler) kapsamakta idi.

Mekanizmaya katılan her üyenin parası için bir "merkezi ECU paritesi" belirlenmiş olup gerekli görüldüğünde bu kurun, üye ülkelerin ortak kararı ile değiştirilebilmesine karar verilmiştir. Akdî değil kaydî para olarak işlevlerini yerine getirmiştir.

Tüneldeki Yılan uygulaması aşamasında kurulan, **Avrupa Parasal İşbirliği Fonu** 'nun (APİF), APS'nin yürürlüğe girmesiyle sorumlulukları artırılmıştır. Böylece ulusal merkez bankalarının nezdindeki altın ve döviz rezervleri karşılığında ECU ihraç etme; üye ülkeler arasında döviz değişim mekanizmasının iyi işlermesini sağlama; bankaların hesap durumlarını, borçlarını ve alacaklarını her ay belirleyip ödemelerini sağlama, kullanılabilir kredi miktarını artırma ve kısa vadeli finansmanın yönetimini yapma görevleri verilmiştir.

Kredi Mekanizması nın kuruluşu ile istikrarı sağlamak üzere piyasalara yapılacak müdahaleleri finanse etmek amaçlanmıştır. Çok kısa vadeli, kısa vadeli ve orta vadeli finansman olmak üzere üç farklı vadede finansman sağlayabilecek yapıda oluşturulan Kredi Mekanizmasından, dış ödemeler bilançosunda sorunları olan ve para birimlerinin değeri kritik sınıra gelen üye ülkelerin faydalanmaları öngörülmüştür.

Ekonomik ve parasal birlik (EPB) fikrine sıcak bakılmasında, küresel düzeyde yaşanan gelişmelerin yanında Avrupa Komisyonu tarafından 1985 yılında hazırlanan tek bir Avrupa Pazarının tesisinin yaratacağı sonuçları kapsayan raporların (Cecchini Raporu ve Beyaz Kitap) da etkisi yadsınamaz. Bu raporların ilk yansıması, 1987 yılında kabul edilen Avrupa Tek Senedinde ekonomik ve parasal birlik kavramına ilk kez yer

verilmesi olmuştur. Üstelik Tek Senet ile birlikte konuya, üye devletler açısından bağlayıcı bir nitelik kazandırılmıştır.

Nitekim Tek Senedin kabulünden kısa bir süre sonra APS'de döviz kuru mekanizmasının işleyişi açısından, yaratması muhtemel güçlüklerin tartışıldığı 27-28 Haziran 1988'de yapılan Hannover Zirvesinde, aşamalı olarak EPB'ye geçilmesi hedefi benimsenmiştir. Bu hedef doğrultusunda Avrupa Komisyonu tarafından hazırlanan ve EPB'nin gerçekleştirilmesinin olumlu sonuçlarını ve bu yönde yapılması gerekenleri kapsayan kısaca "**Delors Raporu** " olarak anılan bir rapor hazırlanmıştır.

Avrupa Birliği Antlaşması ve Sonrası Dönem

1989 yılında hazırlanan Delors Raporunun önemli kısmı, **Maastricht Antlaşması** 'nın (Avrupa Birliği Antlaşması ABA) içeriğini oluşturmuştur. Bu Antlaşma, kurucu antlaşmalarda düzeltme ve eklemeler yapmış ve ekonomik bloğun resmi adını Avrupa Birliği (AB) olarak değiştirmiştir. Üye devletler, ABA ile güçlü bir para ve maliye politikası yaklaşımı ile kuşatılmışlardır. Ayrıca bu yaklaşım, kurallar ve prosedürlerle kurumsallaşmış ve **Avrupa Merkez**

Bankası (AMB) kurulmuştur.

AMB , fiyat istikrarını sağlamadan sorumlu tutulmuş ve kendi fiyat istikrarı hedefini tanımlamak için yetki verilmiştir. Kamu açıklarının parasal finansmanı yasaklanmış ve mali-parasal disiplinin sağlanmasının güvencesi olarak enflasyon, bütçe açıkları, kamu borcu, uzun vadeli faiz oranları ve döviz kuru istikrarından oluşan "yakınlaşma kriterleri" (Maastricht kriterleri) kabul edilmiştir.

Avro Bölgesi (EPB alanı) üç aşamada oluşturulmuştur;

Birinci Aşama (1 Haziran 1990-31 Aralık 1993):

Bu aşamada Birlik içi sermaye hareketlerinin tümüyle serbestleştirilmesi amacı gerçekleştirilmiştir. Daha ABA yürürlüğe girmeden önce başlayan bu aşamada; üye devletler arasında ve üye devletlerle üçüncü ülkeler arasındaki sermaye hareketlerine ilişkin her türlü kısıtlama kaldırılmış, fiyat istikrarının sağlanması ve kamu maliyesinin güçlendirilmesine yönelik tedbirler alınmış ve ulusal merkez bankalarını bağımsızlaştıracak önlemler uygulamaya konulmuştur.

İkinci Aşama (1 Ocak 1994-31 Aralık

1998): **Avrupa Para Enstitüsü** nün kurulması ile 1 Ocak 1994'de başlayan ikinci aşamada üye ülkeler, AB ülkelerinin merkez bankaları arasındaki işbirliğini güçlendirmek ve fiyat istikrarını sağlamak amacıyla, para politikalarının koordinasyonunu güçlendirecek, Avrupa Para Sisteminin işleyişini gözetleyecek ve Avrupa Para Biriminin kullanımını kolaylaştıracak önlemleri almışlar ve ortak paranın (Avronun) kullanılması sürecine uyum sağlamaya çalışmışlardır.

Üçüncü Aşama (1 Ocak 1999- Devam):

Başlangıçta bu aşamanın yani EPB alanının tesisinin tarihi, diğer aşamalarda olduğu gibi kesinleştirilmemiş ve üye devletlerin EPB alanına katılım için gerekli koşulları yerine getirip getirmediğine ilişkin hem Avrupa Komisyonu hem de Avrupa Para Enstitüsünün hazırlayacağı raporların esas alınarak tarihin belirlenmesine karar verilmiştir. Ek olarak tarih belirlendikten sonra, EPB alanına katılma kararı, ulus devletlerin yetkisine bırakılmıştır.

Danimarka, İsveç ve İngiltere hariç diğer 11 üye ülke EPB alanına katılmaya karar vermişlerdir. Böylece **1 Ocak 1999 tarihinde EPB alanı** (Avro bölgesi) oluşturulmuştur. **1 Ocak 1999 tarihinde EPB alanı** na katılan üye ülkeler şunlardır: Almanya, Avusturya, Belçika, Fransa, Finlandiya, Hollanda, İrlanda, İtalya, İspanya, Lüksemburg ve Portekiz'dir. Avro bölgesi, 28 üyeli AB'nin 19 üyesinin yer aldığı bir bölgedir.

EKONOMİK VE PARASAL BİRLİĞE KATILIM KOŞULLARI

EPB alanında (Avro bölgesinde) yer almak isteyen ülkelerin belirli koşulları karşılamaları gerekmektedir. Bu koşulları yerine getirip EPB alanına katılmaya karar veren ülkeler, ulusal paralarından vazgeçerek ortak parayı (Avro) kullanmayı kabul etmekte, dış ticaret politikasının yanında daha fazla sayıda makroekonomi politikasının (para ve döviz kuru politikaları) belirlenmesine ilişkin yetkilerini supranasyonal bir kuruma (Avrupa Merkez Bankası) devretmektedirler.

AB üyesi ülkelerin, EPB alanına dâhil olabilmeleri için gerekli koşulları karşılayıp karşılamadıklarına ilişkin değerlendirme, Avrupa Komisyonu ile Avrupa Merkez Bankası tarafından hazırlanan raporlara dayalı olarak yapılmaktadır. Avrupa Komisyonu ile Avrupa Merkez Bankası tarafından hazırlanan değerlendirme raporları, Yakınlaşma raporu (Convergence report) başlığını taşımaktadır. Yakınlaşma raporunda EPB alanına dâhil olmak isteyen bir ülke, aşağıda belirtilen üç grup kriter bağlamında değerlendirilmekte ve bu kriterleri karşıladığı takdirde Avro bölgesine katılması beklenmektedir:

- Mevzuata uygunluk kriteri,
- Yakınlaşma kriterleri (Maastricht kriterleri),
- Diğer kriterler.

1. Mevzuata Uygunluk Kriteri ile üye ülkenin merkez bankasına ilişkin mevzuatının, Avrupa Birliği'nin İşleyişi Hakkında Antlaşma'nın (ABİHA) 140. Maddesi ile Avrupa Merkez Bankaları Sistemi (AMBS) ve Avrupa Merkez Bankasına (AMB) ilişkin Protokole uygunluğunun sağlanması kastedilmektedir.

2. Yakınlaşma Kriterleri (Maastricht kriterleri), parasal ve mali kriterler olmak üzere

iki grupta toplanan ve bir AB üyesi ülkenin Avro bölgesine katılabilmesi için yerine getirmesi gereken kriterlerdir. Yakınlaşma kriterleri (Maastricht kriterleri) ABİHA'nın 140. Maddesinde belirtilen şu beş kriterden oluşmaktadır:

- Fiyat istikrarı,
- Faiz oranı,
- Devletin mali durumu (bütçe kriteri ve borç kriteri),
- Döviz kuru.

a. Fiyat istikrarı kriteri ile bir üye ülke, sürdürülebilir fiyat istikrarına sahip olup olmadığı açısından değerlendirilmektedir.

b. Faiz oranı kriteri, bir üye ülkenin nominal yaklaşmasının sağlamlığı ve döviz kuru istikrarının değerlendirilmesinde önemli bir kriterdir. Bu amaçla bir referans değer hesaplanmaktadır. Bu hesaplamada ele alınan dönemde en düşük uzun vadeli nominal faiz oranına sahip üç üye ülkenin, yıllık faiz ortalaması bulunmakta ve bu ortalama rakama %2 ilave edilerek referans değer bulunmaktadır. Eğer ülkenin yıllık faiz oranı, bulunan referans değeri aşmıyorsa bu ülkenin faiz kriterini karşıladığı sonucuna varılmaktadır.

c. Döviz kuru kriteri, ülkenin döviz istikrarı koşulunu sağlayıp sağlamadığını ölçmektedir. Bu amaçla, Avro bölgesine katılmak isteyen bir AB üyesi ülkenin, inceleme döneminden önceki son iki yıl boyunca ulusal parasının Avro karşısındaki dalgalanma marjının, döviz kuru mekanizmasından belirlenmiş normal dalgalanma marjlarını (± 15) aşıp aşmadığı incelenmektedir.

d. Borç kriteri, devletin mali durumunun sürdürülebilirliğinin göstergesi olarak kamu borcuna ilişkin belirlenmiştir. Bu kriterle üye ülke tarafından aşılması gereken bir üst limit getirilmiştir. Bu üst limit (referans değer) üye ülkenin kamu borcunun GSYİH'ye oranının % 60'ı olarak belirlenmiştir.

e. Bütçe kriteri, devletin mali durumunun sürdürülebilirliğinin göstergesi olarak bütçe pozisyonuna ilişkin belirlenmiştir. Borç kriterine benzer şekilde, üye ülke tarafından aşılması gereken bir üst limiti ifade etmektedir. Bu üst limit (referans değer), üye ülkenin bütçe açığının GSYİH'ye oranının %3'ü olarak belirlenmiştir. Avro bölgesine katılan üye ülkeler yukarıda sıralanan şartları zaman içinde yerine getirmedikleri takdirde yaptırım mekanizması, diğer bir ifadeyle aşırı açık prosedürü uygulanmaktadır. Nitelikli çoğunlukla karar alınarak uygulanabilecek olan ve Avrupa Birliği Antlaşmasında yer alan bu yaptırımlar şunlardır:

- Üye ülkenin bonolarının sağlıksız olduğu yönünde bildiri yayımlanması,
- Avrupa Yatırım Bankasının ilgili ülkeye kredi vermemesi,
- Avrupa Birliği'ne faizsiz depozito yatırılması zorunluluğu,

- Para cezası.

EKONOMİK VE PARASAL BİRLİK ALANININ TEMEL UNSURLARI

Avrupa Birliği'nin EPB alanının temel unsurları şunlardır:

- Avro (ortak para),
- Döviz Kuru Mekanizması (DKM-II),
- Avro Sistem.

AVRO

EPB alanında tek para tedavüdedir. Diğer bir ifadeyle AB üyesi ülkeler, EPB alanına katıldıktan sonra ulusal paralarının yerine ortak para olarak Avro'yu (Euro) kullanmaktadırlar. 9-10 Aralık 1991'de yapılan Maastricht Zirvesinde, EPB'nin üçüncü aşamasında, EPB alanında tek bir paranın kullanımına karar verilmiştir. 31 Ocak 1998 gecesinde, EPB alanına katılım koşullarını sağlayan 11 AB üyesi ülkenin ulusal paralarının Avroya dönüşüm oranları, geri dönülmez şekilde sabitlenmiş ve 1 Ocak 1999 tarihinden itibaren bu ülkelerde tek para olarak Avro kullanıma girmiştir. Ancak EPB'nin oluşturulduğu 1 Ocak 1999 tarihinde Avro, nakdi para olarak kullanılmamıştır. Başlangıçta ortak paraya geçiş ile Avro banknotlarının ve madeni paralarının tedavüle çıkışı için üç yıllık bir geçiş dönemi (1 Ocak 1999-31 Aralık 2001 tarihleri arasında) belirlenmiştir. Böylece 1 Ocak 2002 tarihine kadar EPB alanında ulusal paralar tedavülde kalmaya devam etmiş ve Avro ise kaydi para olarak işlem görmüştür.

Döviz Kuru Mekanizması-II

EPB'nin diğer bir unsuru, 1 Ocak 1999 tarihinden itibaren, Avrupa Para Sisteminin (APS) yerini alan yeni Döviz Kuru Mekanizmasıdır (DKM-II). Yeni döviz kuru mekanizmasının amacı, Avro ve mekanizmaya katılan ülkelerin ulusal paraları arasındaki döviz kuru istikrarını sürdürmektir. Ayarlanabilir sabit bir döviz kuru mekanizmasına dayanan bu sistem aracılığıyla EPB alanının dışında kalan AB üyesi ülkelerin paraları da Avroya bağlanmıştır. Bu mekanizmanın hesap birimini ve çıkmasını, Avro oluşturmaktadır. EPB alanının dışında kalan ülke paraları Avroya tek bir kurla bağlanmış ve kendi aralarındaki bağlantı ortadan kaldırılmıştır.

Avro Sistem

EPB'nin diğer önemli unsuru olan Avro sistem, AMB ve EPB'ye dâhil olan üye ülkelerin merkez bankalarından oluşmaktadır. Tüm AB ülkeleri EPB'ye katılmadıkları için, Avrupa Merkez Bankaları Sistemi (AMBS) içinde EPB'ye katılanları ayırt etmek için, parasal birliğe dâhil olan üyelerin merkez bankaları için 'Avro sistem' terimi kullanılmaktadır. Hem AMB'nin hem de ulusal merkez bankalarının politik etkilerden katı şekilde korunduğu Avro sistem, büyük ölçüde bağımsız olma özelliğine sahiptir ve EPB alanında para politikasını yürütmektedir.

Avro sistem, finansal istikrarına ve kredi kurumlarının basiretli denetimine ilişkin konularda, yetkili kesimlerce takip edilen politikaların mevzuata uygun olarak uygulanmasına da yardımcı olmaktadır. Amacı fiyat istikrarını sağlamak olan Avro sistemin görevleri şu şekilde sıralanabilir:

- EPB alanındaki para politikasını belirlemek ve uygulamak,
- Döviz kuru operasyonlarını yönetmek,
- Üye devletlerin resmi döviz rezervlerini tutmak ve yönetmek
- Ödemeler sisteminin düzgün işlemlerini sağlamak.

AVRO BÖLGESİNDEKİ SON GELİŞMELERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Bugün AB'nin 17 trilyon Doları aşan üretim hacminin 3/4'ünü Avro bölgesi gerçekleştirmektedir. Avro bölgesinin oluşumu, hem AB üyesi ülkelerin ekonomilerini hem de AB'nin uluslararası ilişkilerini etkilemiştir. Bir yandan tek bir Avrupa pazarının yaratılma sürecine olumlu katkıda bulunurken diğer yandan uluslararası piyasada AB'nin pozisyonunu güçlendirici etki yapmıştır.

Oluşturulduktan sonra Avro bölgesi (EPB alanı), ilk kez 2009 yılından itibaren derin ekonomik krizle karşı karşıya kalmıştır. 2009 yılının sonlarına doğru Yunanistan'da başlayan devlet borç krizi, kısa sürede İrlanda, Portekiz ve İspanya gibi EPB ülkelerine yayılmış bir EPB krizine (Avro krizine) dönüşmüştür. Daha sonra bu borç krizine, rekabet ve büyüme ve bankacılık krizleri eklenmiştir (Akçay ve Çamlıca, 2013, ss.54-110). AB'nin borç krizine girmesine zemin hazırlayan olaylar zinciri, Temmuz 2007'de Amerika Birleşik Devletleri (A.B.D.)'de ortaya çıkan ve 2008 yılında küreselleşen finansal krizle başlamıştır.

Bunlara ek olarak, EPB alanında girilen borç krizinin yarattığı belirsizlik ortamını gidermek ve finansal istikrarı sağlamak üzere mevzuata ilişkin düzenlemeler yapılmıştır. Bu düzenlemelerin en önemlileri; yürürlüğe giriş tarihine göre Avro + Paketi (2010), Altılı Paket (2011), Ekonomik ve Parasal Birliğin İstikrarı, Koordinasyonu ve Yönetimi Hakkında Antlaşma (2013) ve İkili Pakettir (2013).

Ayrıca 2015 yılında Bakanlar Konseyi, Avrupa Komisyonu, Avrupa Merkez Bankası, Avrupa Birliği Parlamentosu ve Avro grubun başkanları tarafından "Avrupa'nın Ekonomik ve Parasal Birliğinin Tamamlanması (Completing Europe's Economic and Monetary Union) başlıklı bir rapor yayımlanmıştır. Raporda üç aşamalı 10 yıllık süreç (2015-2025) belirlenmiş ve bu aşamalarda Avro bölgesinde yer alan ülkelere yapılması gerekenler ve alınması gereken önlemler sıralanmıştır (Jean-Claude Juncker, 2015).

Yakınlaşma kriterlerinin referans değerleri açısından değerlendirildiğinde, bugün EPB alanında yer alan 19 ülkeden sadece Lüksemburg, Estonya, Letonya, Litvanya ve Slovakya'nın tüm yakınlaşma kriterlerini sağladığı görülmektedir (Tablo 7.5). Özellikle borç kriteri kaynaklı olarak, EPB'nin kuruluşunda yer almış olan ülkelere ise sadece Lüksemburg yakınlaşma kriterlerinin tümünü karşılayabilmektedir. Özellikle mali kriterleri karşılamada yaşanan sorunlar nedeniyle, maliye politikasının koordinasyonunun sağlanması hem AB yetkilileri hem de üye ülkelerin yetkilileri için artan öneme sahiptir. Hâlihazırda EPB alanında yer alan 19 üye ülke arasında tek bir para politikası, fakat 19 farklı maliye politikası uygulanmaktadır. Ortak para politikası olan ancak ortak bir **maliye politikası** olmayan EPB'nin başarısının önündeki engellerin başında, farklı AB kurumları ve üye ülkeler arasında parasal ve mali amaçların koordinasyonunun etkili bir şekilde sağlanamaması gelmektedir.

ARA SINAVDA NELER GELDİ? NELER GELEBİLİR?

1.SORU

Avrupa Toplulukları'nı Avrupa Birliği'ne dönüştüren ve "üç sütunlu" bir yapı kuran Antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A
Roma
- B
Tek Senet
- C
Maastricht
- D
Amsterdam
- E
Lizbon

Yanıt Açıklaması:

7 Şubat 1992'de imzalanan Maastricht Antlaşması, Toplulukları Avrupa Birliği'ne dönüştürürken ve AB vatandaşlığı kavramını ilk kez kullanırken, "üç sütunlu" bir yapı kuruyordu.

2.SORU

Karl Deutsch tarafından 1957 yılında ortaya atılan yaklaşımına göre Güvenlik Toplunun en üst organı aşağıdakilerden hangisidir?

- A
Avrupa Birliği
- B
NATO
- C
Birleşmiş Milletler
- D

Avrupa Konseyi

E

Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu

Yanıt Açıklaması:

Deutsch'a göre NATO, bir güvenlik toplumunun üst organıdır. NATO kendisini var eden ortak değerleri Kuzey Atlantik bölgesinde egemen kılarak bu bölgede ve üyeleri arasında barışı kalıcı biçimde tesis etmiştir.

3.SORU

"... DENİZCİ BİR DEVLETTİR; TİCARİ İLİŞKİLERİ, PAZARLARI VE TEDARİKÇİ AĞI İLE DÜNYANIN EN ÇEŞİTLİ VE GENELLİKLE DE UZAK DEVLETLERİNE BAĞLIDIR; TEMEL OLARAK ENDÜSTRİYEL VE TİCARİ FAALİYETLER YÜRÜTÜRKEN, ÇOK AZ TARIMSAL FAALİYETE EV SAHİPLİĞİ YAPMAKTADIR. HER ANLAMDA ÇOK NEV-İ ŞAHSINA MÜNHASIR, KENDİNE HAS ALIŞKANLIKLARI VE GELENEKLERİ VARDIR." FRANSA CUMHURBAŞKANI CHARLES DE GAULLE 1968 YILINDA BU SÖZLERİ AVRUPA TOPLULUĞU ÜYESİ OLMAK İSTEYEN HANGİ ÜLKE İÇİN SÖYLEMİŞTİR?

A
İngiltere

B
Türkiye

C

AVRUPA BİRLİĞİ

Ukrayna

D

Rusya

E

İrlanda

Yanıt Açıklaması:

İngiltere'nin AT'ye üyeliği 1960'lı yıllarda Fransa tarafından uzun bir süre engellenmiştir. Doğru yanıt A'dır.

4.SORU

Aşağıdaki antlaşmalardan hangisi niteliği itibariyle diğerlerinden farklıdır?

A

Avrupa Ekonomik Topluluğu Antlaşması,

B

Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu Antlaşması

C

Avrupa Birliği Antlaşması

D

Lizbon Antlaşması

E

Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu Antlaşması

Yanıt Açıklaması:

Lizbon Antlaşması kurucu antlaşmalarda değişiklik yapan bir antlaşmadır. Diğerleri ise kurucu antlaşmalardır

5.SORU

Başta yürütme olmak üzere idare, bütçe, dış ilişkiler ve gözetim ile ilgili alanlardan sorumlu AB kurumu aşağıdakilerden hangisidir?

A

Komasyon

B

Avrupa Parlementosu

C

Konsey

D

AB Zirvesi

E

Adalet Divanı

Yanıt Açıklaması:

Avrupa Birliği'nin başta yürütme olmak üzere idare, bütçe, dış ilişkiler ve gözetim ile ilgili alanlarından sorumlu kurumu Komisyon'dur. Komisyon, AB'nin genel çıkarlarını temsil etmektedir. Doğru cevap A'dır.

6.SORU

Aşağıdakilerden hangisi, Toplulukların yeni üye kabulünün daha fazla bütünleşme yönündeki girişimleri engelleyebileceği düşüncesini tartışır?

A

Genişleme-derinleşme

B

Demokrasi açığı

C

Lüksemburg uzlaşısı

D

Boş sandalye krizi

E

Çok vitesli Avrupa

Yanıt Açıklaması:

Genişleme-derinleşme

7.SORU

Avrupa Birliği'nin en üst seviyede yetkili siyasi kurumu aşağıdakilerden hangisidir?

A

Avrupa Birliği Zirvesi

B

Avrupa Komisyonu

C

Avrupa Parlamentosu

D

Konsey

E

Avrupa Ombudsmanı

Yanıt Açıklaması:

Zirve, Birliğin en üst seviyede yetkili siyasi organıdır.

8.SORU

I. İNGİLTERE

II. ALMANYA

III. İTALYA

IV. FRANSA

V. İSPANYAYUKARIDAKİLERDEN HANGİLERİ
18 NİSAN 1951 TARİHİNDE, AVRUPA KÖMÜR
VE ÇELİK TOPLULUĞUNU (AKÇT) KURAN
PARİS ANTLAŞMASI'NA TARAF ÜLKELER
ARASINDADIR?

A

II-III-IV

B

I-II-III

C

III-IV-V

D

I-IV-V

E

II-IV-V

Yanıt Açıklaması:

18 Nisan 1951 tarihinde, Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğunu (AKÇT) kuran Paris Antlaşması'na

AVRUPA BİRLİĞİ

taraf ülkeler Almanya, Fransa, İtalya, Belçika, Hollanda ve Lüksemburg'tur. Doğru cevap A'dır.

9.SORU

AB 1993 yılında ilk kez kurulduğunda aşağıdaki politika alanlarından hangisi ulusüstü nitelik taşııyordu?

- A
İç Pazar Politikası
- B
Adalet ve İçişlerinde İşbirliği Politikası
- C
Tarım Politikası
- D
Taşımacılık Politikası
- E
Çevre Politikası

Yanıt Açıklaması:

Adalet ve İçişlerinde İşbirliği Politikası

10.SORU

DEVLETLERİN KENDİ ARALARINDA HANGİ İLİŞKİ BİÇİMİNE ODAKLANMASIYLA ULUS-ÜSTÜ HUKUK ORTAYA ÇIKMIŞTIR?

- A
Milli egemenlik
- B
Ayrışma
- C
Bütünleşme
- D
Demokrasi
- E
Piyasa ekonomisi

Yanıt Açıklaması:

Devletler kendi aralarında bütünleşmek istediğinde ulus-üstü hukuk ortaya çıkmıştır ve bu hukuk başka bir yapıya devletlerin egemenlikten gelen yetkilerinin devredilmesi ve devredilen yetkinin ortak yapı eliyle kullanılması fikri üstüne kurulmuştur. Doğru yanıt C'dir.

11.SORU

1819 yılında ticarete ilişkin engellerin kaldırılması ve 1834 yılında Gümrük Birliğinin hangi ülkede kurulmasıyla Avrupa bütünleşmesi konusunda ileride atılacak adımlara bir temel oluşturulmuştur?

- A
Fransa
- B
Almanya

- C
İngiltere
- D
Avusturya-Macaristan

- E
İtalya

Yanıt Açıklaması:

1819 yılında Prusya'da dâhili ticarete ilişkin engellerin kaldırılması ve 1834 yılında Alman devletleri arasında Gümrük Birliğinin kurulması, Avrupa bütünleşmesi konusunda ileride atılacak adımlara örnek teşkil etmiştir. Dolayısıyla doğru cevap B'dir.

12.SORU

Avrupa'da savaş sonrası düzenin sağlanabilmesinde Almanya'nın Avrupa içinde asimile edilmesini savunan fikir adamı kimdir?

- A
Winston Churchill
- B
Alfred Marshall
- C
Jean Monnet
- D
Harry S. Truman
- E
Konrad Adenauer

Yanıt Açıklaması:

Fransa ve Batı Almanya arasındaki ilişkiler, Avrupa'da barışın korunması açısından büyük önem taşıyordu. İngiltere Başbakanı Winston Churchill 1946 yılında Avrupa Birleşik Devletleri'nin kurulmasını önerirken aslında Fransız-Alman işbirliğine dayanan bir bütünleşmeye işaret etmekteydi. Savaş sonrasında Fransa Planlama Teşlikatı'nın başında olan Jean Monnet ise Avrupa'da savaş sonrası düzenin sağlanabilmesinde Almanya'nın Avrupa içinde asimile edilmesini güvence olarak görüyordu.

13.SORU

İLK FEDERAL DEVLET AŞAĞIDAKİLERDEN HANGİSİDİR?

- A
Sovyetler
- B
Amerika
- C
İngiltere
- D
Çin

E
Hindistan

Yanıt Açıklaması:

AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ (ABD) BUGÜNKÜ HALİNDEN ÖNCE İNGİLİZ KOLONİLERİ KONFEDERASYON MADDELERİ (1781-1789) ÇERÇEVESİNDE BİR KONFEDERASYON OLUŞTURMUŞLARDIR. FAKAT ULUSLARARASI ALANDA DAHA FAZLA ETKİLİ OLMAK VE KENDİ ARALARINDAKİ İLİŞKİLERİ DAHA İYİ KOORDİNE ETMEK İSTEYEN BU KOLONİLER BİR ARAYA GELMİŞLER VE AMERİKAN ANAYASASI'NI KABUL EDEREK ABD'Yİ KURMUŞLARDIR. ABD BU ŞEKİLDE DÜNYANIN İLK FEDERAL DEVLETİ OLURKEN, KONFEDERAL YAPI ORTADAN KALKMIŞTIR. GÜNÜMÜZDE İSE ESKİ SOVYETLER BİRLİĞİ'NE BAĞLI 15 CUMHURİYETTEN 9 CUMHURİYETİN BİR ARAYA GELELEREK KURDUĞU "BAĞIMSIZ DEVLETLER TOPLULUĞU" (CIS) KONFEDERAL YAPIDAKİ BİR İŞBİRLİĞİ ÖRGÜTLENMESİDİR. DOĞRU CEVAP B'DİR.

14.SORU

I. Avrupa Birliği hukukunun kaynaklarının tümü açısından kullanılabilir
II. AB hukuku "ister önceki ister sonraki tarihli olsun" "tüm" ulusal hukuk karşısında öncelikle uygulanır
III. AB hukuku normu ile çatışan ulusal hukuk normu "uygulanamaz" hâle gelir
Öncelik ilkesine ilişkin olarak yukarıda verilenlerden hangisi ya da hangileri doğrudur?

A
Yalnız II

B
Yalnız III

C
I ve III

D
II ve III

E
I, II, III

Yanıt Açıklaması:

ÖNCELİK İLKESİ AB HUKUKUNUN KAYNAKLARININ "TÜMÜ" AÇISINDAN KULLANILABİLİR. AB HUKUKU "İSTER ÖNCEKİ İSTER SONRAKİ TARİHLİ OLSUN" "TÜM" ULUSAL

HUKUK KARŞISINDA ÖNCELİKLE UYGULANIR.

ÖNCELİK İLKESİ "HER ULUSAL ORGAN" TARAFINDAN DİKKATE ALINMALIDIR. ÖNCELİK İLKESİNİN SONUCU OLARAK, AB HUKUKU NORMU İLE ÇATIŞAN ULUSAL HUKUK NORMU "UYGULANAMAZ" HÂLE GELİR.

15.SORU

Çatışma durumunda durumda hangi hukuk önceliklidir?

A
Borçlar hukuku

B
AB Hukuku

C
Ceza Kanunu

D
Uluslararası teamüller

E
Ulusal hukuk

Yanıt Açıklaması:

AB Hukuku

16.SORU

Schuman Deklarasyonu hangi tarihte açıklanmıştır?

A
6 Mayıs 1950

B
9 Mayıs 1950

C
6 Mayıs 1952

D
9 Haziran 1952

E
19 Mayıs 1957

Yanıt Açıklaması:

9 Mayıs 1950 tarihinde açıklanan Schuman Deklarasyonu, ulus-üstü bir kömür ve çelik örgütü ile hem Ruhr sorununa çözüm bulunmasını hem de Alman sorununun Avrupa Birliği içinde eşitlik ve ayrımcılığa maruz kalmadan çözülmesini mümkün görüyordu.

17.SORU

Avrupa Birliği organları aşağıdakilerden hangisinde doğru bir şekilde verilmiştir?

A
Avrupa Yatırım Bankası - Komisyon - Avrupa Ombdusmanı - Bölgeler Komitesi

B
Konsey - Sayıştay - Avrupa Ombdusmanı - AB Zirvesi

C

AVRUPA BİRLİĞİ

Sayıştay - Avrupa Ombdusmanı - Ekonomik ve Sosyal Komite - Konsey

D

Avrupa Ombusmanı - Avrupa Yatırım Bankası - Ekonomik ve Sosyal Komite - Bölgeler Komitesi

E

AB Adalet Divanı - Bölgeler Komitesi - Avrupa Yatırım Bankası - Konsey

Yanıt Açıklaması:

AB'nin başlıca organları; Ekonomik ve Sosyal Komite, Avrupa Yatırım Bankası, Bölgeler Komitesi ve Avrupa Ombdusmanı'dır. Doğru cevap D'dir.

18.SORU

MUHATAP ALINAN HER ÜYE DEVLETİ ULAŞILMASI GEREKLİ SONUÇLARI İTİBARIYLA BAĞLAYAN, ŞEKİL VE YÖNTEM SEÇİMİNİ İSE ULUSAL OTORİTELERE BIRAKAN, ÜYE DEVLETLER TARAFINDAN BELİRLİ BİR SÜRE İÇERİSİNDE İÇ HUKUKA AKTARILMASI GEREKEN AB KURUMLARI TASARRUFU AŞAĞIDAKİLERDEN HANGİSİDİR?

A

Tüzük

B

Direktif

C

Karar

D

Yasama

E

Uygulama

Yanıt Açıklaması:

Direktif muhatap alınan her üye devleti ulaşılması gerekli sonuçları itibarıyla bağlar, şekil ve yöntem seçimini ise ulusal otoritelere bırakır. Direktif, genel uygulama alanına sahip değildir. Yalnızca belirli üye devletleri muhatap alabileceği gibi, her bir üye devleti de muhatap alabilir. Direktif, bütünüyle bağlayıcı değildir. Yalnızca ulaşılması gerekli sonuçları itibarıyla bağlayıcılık taşır. Doğru yanıt B'dir.

19.SORU

Türkiye Avrupa Topluluğu'na ne zaman ortaklık başvurusu yapmıştır?

A

31 Temmuz 1959'da

B

12 Eylül 1963'de

C

1 Ocak 1973'de

D

14 Nisan 1987'de

E

1 Ocak 1996'da

Yanıt Açıklaması:

Türkiye Avrupa Topluluğu'na 31 Temmuz 1959'da (Yunanistan'dan iki ay sonra) ortaklık başvurusu yapmıştır. Ortaklık ilişkisini belirleyen Ankara Antlaşması, Yunanistan ile yapılan Atina Antlaşması'ndan iki yıl sonra 12 Eylül 1963'de imzalandı. Bu antlaşmalar ilgili devletlere tam üyelik hakkı tanımıştır.

20.SORU

Avrupa ulus-üstü niteliği ile uluslararası yapının hangi farklılığı, içerdiği konular ve uygulamadaki anlaşmazlıkları gidermekle ilgilidir?

A

İşleyiş

B

Uyuşmazlık çözümü

C

Yetki

D

Norm koyma

E

Normatif etki

Yanıt Açıklaması:

Uyuşmazlık çözümü yönünden farklıdırlar. Biri daimi mahkemeleri kullanırken, diğesinde yargı tek çözüm olmayabilirdi.

1.SORU

Belirli bir coğrafyada bulunan ülkeler arasındaki işbirliği ve yakınlaşma süreçlerine ne ad verilir?

A

Küreselleşme

B

Bölgeselleşme

C

Yayılmacılık

D

Yalnızlaşma

E

Uluslaşma

Yanıt Açıklaması:

Bir ulus-üstü yönetim biçimi olarak federalizm, her ne kadar ulus-devletler bakımından kendi iç örgütlenmelerine uygulanan bir yönetim modeli olarak görünse de 18. yüzyıldan itibaren ulus-üstü organizasyonlar için de telaffuz edilir olmuştur. Bu bakımdan federalizm, belirli bir coğrafyadaki ülkeler arasındaki işbirliği ve yakınlaşma süreçleri anlamına gelen bölgeselleşme kavramı açısından da ele alınmaktadır. Bu yönüyle de federalizm, bölgesel bütünleşme konusunda ortaya konulan ilk teoridir.

2.SORU

Avrupa bütünleşmesi sürecinde kurulan ilk uluslararası örgüt aşağıdakilerden hangisidir?

- A Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu
- B Avrupa Parlamentosu
- C Avrupa Ekonomik Topluluğu
- D Avrupa Konseyi
- E Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu

Yanıt Açıklaması:

Paris Antlaşması'nın (1951) imzalanmasıyla Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu (AKÇT) kurulmuş ve 6 ülke egemenlik yetkilerini bir üst otoriteye devretmişlerdir.

3.SORU

AET ve EURATOM hangi anlaşma ile kurulmuşlardır?

- A Lizbon Antlaşması
- B Paris Antlaşması
- C Brüksel Antlaşması
- D Roma Antlaşması
- E Nice Antlaşması

Yanıt Açıklaması:

AET VE EURATOM 25 MART 1957 TARİHİNDE İMZALANAN ROMA ANTLAŞMALARI İLE KURULDU.

4.SORU

Avrupa Toplulukları'na ilk genişlemeye katılan ülke/ülkeler aşağıdaki seçeneklerden hangisinde doğru verilmiştir?

- A Yunanistan
- B Norveç
- C İngiltere, İrlanda ve Danimarka
- D Avusturya, İsveç ve Finlandiya

- E İspanya ve Portekiz

Yanıt Açıklaması:

AT'nin ilk genişlemesi 1973 yılında İngiltere, Danimarka ve İrlanda'nın katılımıyla olmuştur.

5.SORU

2013 yılında AB'ye katılan son ülke aşağıdakilerden hangisidir?

- A Malta
- B Bulgaristan
- C Romanya
- D Ukrayna
- E Hırvatistan

Yanıt Açıklaması:

Hırvatistan'ın 2013 yılında katılımıyla AB 28 üyesi bir yapıya ulaşmıştır.

6.SORU

Bölgesel bütünleşme konusunda ortaya konulan ilk teori aşağıdakilerden hangisidir?

- A Ulusüstücülük
- B Hükümetlerarasıcılık
- C Federalizm
- D Realizm
- E Kuşkulculuk

Yanıt Açıklaması:

Federalizm, bölgesel bütünleşme konusunda ortaya konulan ilk teoridir. **Federalizm** egemenliğin merkezi (ulusal ya da uluslararası) organlarla çevredekiler arasında paylaştırılmasına dayanan toprak-temelli bir güç dağılımını da ifade eder.

7.SORU

Ulus-üstü bir kömür ve çelik örgütü ile hem Ruhr sorununa çözüm bulunmasını hem de Alman sorununun Avrupa Birliği içinde eşitlik ve ayrımcılığa maruz kalmadan çözülmesini mümkün gören düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A Marshall Planı
- B

AVRUPA BİRLİĞİ

Truman Doktrini

C
Spaak Raporu

D
Schuman Deklarasyonu

E
Lüksemburg Uzlaşısı

Yanıt Açıklaması:

9 MAYIS 1950'DE AÇIKLANAN SCHUMAN DEKLARASYONU, ULUS-ÜSTÜ BİR KÖMÜR VE ÇELİK ÖRGÜTÜ İLE HEM RUHR SORUNUNA ÇÖZÜM BULUNMASINI HEM DE ALMAN SORUNUNUN AVRUPA BİRLİĞİ İÇİNDE EŞİTLİK VE AYRIMCILIĞA MARUZ KALMADAN ÇÖZÜLMESİNİ MÜMKÜN GÖRÜYORDU. NİHAyet SCHUMAN DEKLARASYONU'NUN AÇIKLANMASINDAN BİR YIL SONRA 18 NİSAN 1951 TARİHİNDE, AVRUPA KÖMÜR VE ÇELİK TOPLULUĞUNU (AKÇT) KURAN PARİS ANTLAŞMASI FRANSA, ALMANYA, İTALYA, BELÇİKA, HOLLANDA VE LÜKSEMBURG ARASINDA İMZALANDI.

8.SORU

Birlik idaresinde kötü yönetimin önüne geçmek ve iyi yönetimi sağlamak için çalışan, Birlik kuruluşlarının faaliyetlerine ilişkin kötü yönetim vakalarıyla ilgili şikayet temelinde veya re'sen gerekli gördüğü soruşturmaları yürüten AB organı aşağıdakilerden hangisidir?

- A
Bölgeler Komitesi
- B
Avrupa Ombudsmanı
- C
Ekonomik ve Sosyal Komite
- D
Konsey
- E
AB Adalet Divanı

Yanıt Açıklaması:

Avrupa Ombudsmanı, Birlik idaresinde kötü yönetimin önüne geçmek ve iyi yönetimi sağlamak için çaba harcar. Ombudsman, Avrupa Parlamentosu tarafından her Parlamento döneminin başında o Parlamente'nin görev süresince seçilir. Ombudsman, Birlik kuruluşlarının faaliyetlerine ilişkin kötü yönetim vakalarıyla ilgili şikayet temelinde veya re'sen gerekli gördüğü soruşturmaları yürütür. Doğru cevap B'dir.

9.SORU

Aşağıdaki ülkelerden hangisi diğerlerinden daha sonra Avrupa Birliği'ne üye olmuştur.

- A
Bulgaristan
- B
Litvanya
- C
Hollanda
- D
Yunanistan
- E
Hırvatistan

Yanıt Açıklaması:

Hırvatistan diğer ülkelerden daha sonra Avrupa Birliği'ne üye olmuştur.

10.SORU

Avrupa devletlerinin birleştirilmesine yönelik bir AB düşüncesi gerçek anlamda ne zaman şekillenmiştir?

- A
9. yüzyılda
- B
12. yüzyılda
- C
16. yüzyılda
- D
19. yüzyılda
- E
20. yüzyılda

Yanıt Açıklaması:

Avrupa devletlerinin birleştirilmesine yönelik bir AB düşüncesi gerçek anlamda 19. yüzyılda şekillenmiştir. Bu şekillenmesi ise bir siyasi bütünleşme ve örgütlenme modeli olan federalizm ve onun vücut bulmuş hali olan federasyon biçiminde tezahür etmiştir.

11.SORU

AB'nin temel ilkelerini ortaya koyan İnsan Hakları ve Temel Özgürlükler Sözleşmesi hangi yılda imzalanmıştır?

- A
1951
- B
1950
- C
1957
- D
1967

E
1973

Yanıt Açıklaması:

4 KASIM 1950'DE ROMA'DA İMZALANMIŞTIR. BUNA GÖRE DEMOKRASİYLE YÖNETİLEN HER DEVLER AET'YE GİREBİLECEKTİR.

12.SORU

Bir politika alanında başlayan işbirliği ve bütünleşmenin diğer politik alanlara da yayılabileceğini belirten kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A Neo-fonksiyonalizm
- B Spill-over
- C Spend-out
- D Sustainability
- E Next-staging

Yanıt Açıklaması:

Spill-over kavramı, bir politika alanında başlayan işbirliği ve bütünleşmenin diğer politik alanlara da yayılabileceğini ifade etmektedir. Haas'ın geliştirdiği bu teoriye göre, ekonominin bir sektöründe başlayan bütünleşme süreci ekonominin diğer sektörlerine de yayılacak ve sonunda tüm ekonomiyi kapsayacaktır.

13.SORU

Aşağıdakilerden hangisi Brexit için söylenebilir?

- A Almanya ve Fransa arasında bir ittifak ve barış sisteminin oluşturulmasıdır.
- B Brexit ile AB "tüzel kişilik" (tekil hukuki kişilik) haline getirildi ve uluslararası platformda daha etkin kılınması hedeflendi
- C Ekonomik bütünleşme sürecinde başarılı sayılabilecek bir süreç yaşamış olan AB'nin siyasi bütünleşme konusunda aynı derecede başarı kaydedemediği
- D 27 üyeli AB'nin etkin bir şekilde çalışabilmesi ülkelerin ayrılması gerektiği
- E Ortaya konulan şekliyle yeni makamları, oy ağırlıklarını ve iki aşamalı, "çifte çoğunluk" sistemini belirlemiştir

Yanıt Açıklaması:

Brexit tartışmaları, ekonomik bütünleşme sürecinde başarılı sayılabilecek bir süreç yaşamış olan AB'nin siyasi bütünleşme konusunda aynı derecede başarı kaydedemediğinin bir göstergesi olmuştur.

14.SORU

AVRUPA DEVLETLERİNİN BİRLEŞMESİNE YÖNELİK DÜŞÜNCE GERÇEK ANLAMDA HANGİ YÜZYILDA ŞEKİLLENMİŞTİR?

- A 17.yüzyılda
- B 18.yüzyılda
- C 19.yüzyılda
- D 20.yüzyılda
- E 21.yüzyılda

Yanıt Açıklaması:

AVRUPA DEVLETLERİNİN BİRLEŞTİRİLMESİNE YÖNELİK BİR AVRUPA BİRLİĞİ'NİN (AB) OLUŞTURULMASI DÜŞÜNCESİ GERÇEK ANLAMDA 19. YÜZYILDA ŞEKİLLENMİŞTİR. 1819 YILINDA PRUSYA'DA DÂHİLİ TİCARETE İLİŞKİN ENGELLERİN KALDIRILMASI VE 1834 YILINDA ALMAN DEVLETLERİ ARASINDA GÜMRÜK BİRLİĞİNİN KURULMASI, AVRUPA BÜTÜNLEŞMESİ KONUSUNDA İLERİDE ATILACAK ADIMLARA ÖRNEK TEŞKİL ETMİŞTİR. DOĞRU CEVAP C'DİR.

15.SORU

HANGİSİ AB'NİN DESTEKLEYİCİ, KOORDİNE EDİCİ VE TAMAMLAYICI YETKİYE SAHİP OLDUĞU ALANLAR ARASINDA YER ALMAZ?

- A Sanayi
- B Çevre
- C Kültür
- D Sivil savunma
- E Turizm

Yanıt Açıklaması:

AB, sınırlı sayıda olmak üzere, yalnızca şu alanlarda destekleyici, koordine edici ve tamamlayıcı yetkiye sahiptir: insan sağlığının

korunması ve iyileştirilmesi, sanayi, kültür, turizm, eğitim, mesleki eğitim, gençlik ve spor, sivil savunma, idari işbirliği.

16.SORU

Aşağıdakilerden hangisi "Açık Koordinasyon" yönteminin unsurları arasında **yer almaz**?

- A Yönlendirici İlkeler
- B Komitenin İşleyişi
- C Göstergeler ve Kıstaslar
- D yerel Politikaya Aktarma
- E Gözetim ve Değerlendirme

Yanıt Açıklaması:

Açık koordinasyon yöntemi, bağlayıcılık içermeyen ve en iyi uygulamayı yayma ve belirli hedeflere erişmek için birbirine yaklaşma üstüne kurulu bir politika aracıdır. Bu yöntem, ana hatlarıyla dört unsur içermektedir. 1) Yönlendirici İlkeler, 2) Göstergeler ve Kıstaslar, 3) Yerel Politikaya Aktarma, 4) Gözetim ve Değerlendirme. Doğru cevap B'dir.

17.SORU

Avrupa Parlamentosunun Başkanı Parlamento üyeleri arasından yıllık bir dönem için seçilir ve öz olarak Parlamentonun tüm etkinliklerini yönetir. Yukarıda boş bırakılan yeri aşağıdakilerden hangisi tamamlar?

- A beş
- B dört buçuk
- C üç
- D iki buçuk
- E iki

Yanıt Açıklaması:

Avrupa Parlamentosunun Başkanı Parlamento üyeleri arasından **iki buçuk** yıllık bir dönem için seçilir ve öz olarak Parlamentonun tüm etkinliklerini yönetir. Doğru cevap D'dir.

18.SORU

AB, yetkilendirilmiş olduğu bir politika alanı bakımından yetkisini kullanırken, kural olarak hem katmanlı yetki ilkesine (subsidiarite) hem de orantılılık ilkesine uygun hareket etmelidir. Yetkinin niteliği, kurucu antlaşmalardaki yetki kataloğu ile belirlenebilmektedir. Buna göre AB'nin yetkili olduğu

alanlar, üç ana ve iki spesifik kategoriye ayrılarak sınıflandırılmıştır: I. MÜNHASIR YETKİ, II. PAYLAŞILAN YETKİ, III. DESTEKLEYİCİ, KOORDİNE EDİCİ VE TAMAMLAYICI YETKİ, IV. EKONOMİ VE İSTİHDAM POLİTİKALARININ KOORDİNASYONU, V. ORTAK DIŞ VE GÜVENLİK POLİTİKASI.

Tanımı, "AB, bir alanda bu yetkiye sahipse kural olarak sadece kendisi yasama faaliyetinde bulunabilir ve hukuken bağlayıcı tasarruflar kabul edebilir. Bununla birlikte üye devletler, böyle bir alan yönünden ya AB tarafından yetkilendirilirse ya da AB tasarruflarının uygulanması amacıyla yasama faaliyetinde bulunabilir. AB, sınırlı sayıda olmak üzere, yalnızca şu alanlarda bu yetkiye sahiptir: a) gümrük birliği, b) iç pazarın işleyişi için gerekli olan rekabet kurallarının oluşturulması, c) para birimi Avro olan üye devletler için para politikası, d) ortak balıkçılık politikası çerçevesinde biyolojik deniz kaynaklarının koruma altına alınması, e) ortak ticaret politikası." olarak verilen bu yetki alanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A Münhasır yetki
- B Paylaşılan yetki
- C Ortak dış ve güvenlik politikası
- D Destekleyici, koordine edici ve tamamlayıcı yetki
- E Ekonomi ve istihdam politikalarının koordinasyonu

Yanıt Açıklaması:

Münhasır Yetki: AB, bir alanda münhasır yetkiliyse kural olarak sadece kendisi yasama faaliyetinde bulunabilir ve hukuken bağlayıcı tasarruflar kabul edebilir. **Paylaşılan Yetki:** AB, bir alanda üye devletlerle paylaşılan bir yetkiye sahipse kural olarak AB ve üye devletler bu alanda yasama faaliyetinde bulunabilir ve hukuken bağlayıcı tasarruflar kabul edebilir. **Ortak Dış ve Güvenlik Politikası:** AB, ana hatlarıyla, ortak bir savunma politikasının aşamalı olarak belirlenmesini de içerecek şekilde, ODGP belirleme ve uygulama yetkisine sahiptir. **Destekleyici, Koordine Edici ve Tamamlayıcı Yetki:** AB, bir alanda bu tür yetkiye sahipse üye devletlerin bu alandaki yetkilerini ikame etmeksizin üye devletlerin eylemlerini desteklemek, koordine etmek veya tamamlamak amacıyla eylemlerde bulunma yetkisine sahiptir. **Ekonomi ve İstihdam Politikalarının Koordinasyonu:** AB, bu kategori açısından üye devletlerin ekonomi ve istihdam politikalarını koordine edici nitelikte işlem yapmaya yetkili kılınmıştır.

19.SORU

AVRUPA BİRLİĞİ

I. Genel uygulama alanına sahiptir
II. Bütünüyle bağlayıcılığı yoktur
III. Tüm üye devletlere doğrudan uygulanır
Tüzük ile ilgili olarak yukarıda verilenlerden hangisi ya da hangileri doğrudur?

- A
Yalnız I
- B
Yalnız III
- C
I ve II
- D
I ve III
- E
I, II ve III

Yanıt Açıklaması:

TÜZÜK, GENEL UYGULAMA ALANINA SAHİPTİR: HER BİR ÜYE DEVLET BAKIMINDAN SOYUT VE GENEL KİŞİ GRUPLARINA UYGULANIR. TÜZÜK, BÜTÜNÜYLE BAĞLAYICIDIR: HÜKÜMLERİNİN UYGULANMASI YÖNÜNDEN ÜYE DEVLETLERE SEÇİM ŞANSI VERMEKSİZİN, TÜM ÜYE DEVLETLERDE AYNI BAĞLAYICI ETKİ İLE UYGULANIR. TÜZÜK, TÜM ÜYE DEVLETLERDE DOĞRUDAN UYGULANIR: YÜRÜRLÜĞE GİRDİĞİ TARİHTEN İTİBAREN, İÇ HUKUKA AKTARMA İŞLEMİNE GEREK OLMASIZIN, ULUSAL ALANDA UYGULANAN HUKUK SİSTEMİNİN BİR PARÇASI HÂLİNE GELİR.

20.SORU

Gerçekleştirdiği referandum sonucunda Avrupa Birliği'nden ayrılma süreci içine giren AB üyesi devlet hangisidir?

- A
Avusturya
- B
Fransa
- C
İngiltere
- D
İtalya
- E

İrlanda

Yanıt Açıklaması:

İngiltere

1.SORU

Olumlu oy veren Konsey üyelerinin nüfusu, AB toplam nüfusunun en az yüzde kaçını oluşturmaktadır?

- A
%65'ini
- B
%60'ını
- C
%55'ini
- D
%50'sini
- E
%45'ini

Yanıt Açıklaması:

Olumlu oy veren Konsey üyelerinin nüfusu, AB toplam nüfusunun en az %65'ini oluşturmaktadır. Doğru cevap A'dır.

2.SORU

Aşağıdakilerden hangisi, Avrupa Birliğine 2004 yılında tam üye olarak kabul edilen ülkelerden biri değildir?

- A
Çek Cumhuriyeti
- B
Romanya
- C
Polonya
- D
Malta
- E
Slovenya

Yanıt Açıklaması:

Romanya

3.SORU

AB kurumlarının yetkileri çerçevesinde kabul ettiği hukuka ne ad verilir?

- A
Birincil hukuk
- B
İkincil hukuk
- C
Objectif hukuk
- D
Selektif hukuk
- E
Hiyerarşik hukuk

Yanıt Açıklaması:

İkincil hukuk, AB kuurlarının yetkileri çerçevesinde kabul ettiği hukuktur ve normlar hiyerarşisinin en altında yer almaktadır. İkincil hukuk, kendi içinde hiyerarşik olarak en üstten en alta doğru şu şekilde sıralanmaktadır: Yasama tasarrufları, yetki devrine dayanan tasarruflar, uygulama tasarrufları.

4.SORU

Verilen bilgiler aşağıdaki isimlerden hangisine aittir?

- 23 EYLÜL 1463'TE YAPTIĞI KONUŞMASINDA 'RESPUBLICA CHRISTIANA' KAVRAMINI KULLANMIŞTIR.
- ONA GÖRE AVRUPA, DİNSEL BİR BÜTÜNDÜ VE KİMLİĞİNİ DE BUNA GÖRE TANIMLAMALIYDI.
- AVRUPA COĞRAFİ BİR ANLAM TAŞIMAMAKTAYDI; ÇÜNKÜ AVRUPA'NIN HİRİSTİYAN OLMA-YANLARA KARŞI ELDE ETTİĞİ ZAFERLER, HİRİSTİYANLARA VARLIĞINI AKDENİZ'İN ÖTESİNE TAŞIMA OLANAĞI SUNMAKTAYDI.
- COĞRAFİ SINIRLARDAN ZİYADE MANEVİ SINIRLARLA AVRUPA'YI ÇİZMİŞTİ.

- A
Saint Pierre
B
William Penn
C
Papa II. Pius
D
Pierre Dubois
E
Dante

Yanıt Açıklaması:

Papa II. Pius, 23 Eylül 1463'te kardinallere yaptığı konuşmasında 'Respublica Christiana' kavramını kullanmıştır (Schwoebel, 1967: 71). Ona göre Avrupa, dinsel bir bütündü ve kimliğini de buna göre tanımlamalıydı. Avrupa coğrafi bir anlam taşımamaktaydı; çünkü Avrupa'nın Hristiyan olmayanlara karşı elde ettiği zaferler, Hristiyanlara varlığını Akdeniz'in ötesine taşıma olanağı sunmaktaydı. Böylece Papa II. Pius, coğrafi sınırlardan ziyade manevi sınırlarla Avrupa'yı çizmişti. Bu bağlamda da Avrupa; fiziki alanıyla değil, kültür alanının kapsamıyla tanımlanmıştır.

5.SORU

2005 yılında yapılan referandumda Fransa'nın dışında Anayasal Antlaşma'nın reddedildiği diğer AB ülkesi aşağıdakilerden hangisidir?

A

- İrlanda
B
İngiltere
C
Almanya
D
Yunanistan
E
Hollanda

Yanıt Açıklaması:

Anayasal Antlaşma Fransa ve Hollanda referandumlarında reddedilmiştir.

6.SORU

AŞAĞIDAKİLERDEN HANGİSİ DE GAULLE'NİN BARIŞ PLANLARI ARASINDA YER ALMAKTADIR?

- A
Ticaretin serbestleştirilmesi
B
Avrupa Birleşik Devletleri'nin yaratılması
C
Tarafsız bir Almanya'nın kurulması
D
Batı Almanya'nın Fransız, İngiliz, Belçika ve Hollanda ordularınca işgal edilmesi ve bir Rehn Cumhuriyeti'nin kurulması
E
Almanya-Fransa sınırı boyunca bir Batı İttifak sisteminin oluşturulması

Yanıt Açıklaması:

DE GAULLE'E GÖRE, DEVLETLER EGEMENLİKLERİNİN BİR BÖLÜMÜNÜN ORTAK BİR KURULUŞA DEVREDİLMESİNİ KABUL EDECEKLER; ANCAK, BU KURULUŞ DA HER BİRİ KENDİ VARLIĞINI, İMGELERİNİ VE RUHUNU KORUYAN DEVLETLERDEN OLUŞACAKTI. BU ÇERÇEVEDE DE GAULLE ŞUNLARDAN OLUŞAN BİR BARIŞ PLANI ÖNGÖRMÜŞTÜ:

- BATI ALMANYA'NIN FRANSIZ, İNGİLİZ, BELÇİKA VE HOLLANDA ORDULARINCA İŞGAL EDİLMESİ VE BİR REHN CUMHURİYETİ'NİN KURULMASI,
- REHN VADİSİ'NİN ULUSLARARASI LAŞTIRILMASI,
- TAZMİNAT BEDELİ OLARAK BÖLGEDEKİ KÖMÜRÜN FRANSA'YA VERİLMESİ,

- SAAR EYALETİNİN EKONOMİK OLARAK FRANSA İLE BÜTÜNLEŞTİRİLMESİ,
- ALMANYA'NIN SİLAHTAN ARINDIRILMASI.

BUNA GÖRE DOĞRU CEVAP D'DİR.

7.SORU

Costa kararı, AB hukukunun hangi ilkesine örnektir?

- A Etki
- B Öncelik
- C Uygun yorum
- D Devlet sorumluluğu
- E Norm hiyerarşisi

Yanıt Açıklaması:

ABAD, COSTA kararıyla AB hukukunun ulusal hukuk karşısındaki önceliğini ortaya koymuştur.

8.SORU

Yeni İşlevselciliğin üzerinde durduğu temel kavram nedir?

- A Ulus devlet
- B Güvenlik
- C Çıkar
- D Faydacılık
- E Yayılma (spill-over)

Yanıt Açıklaması:

Bu bağlamda Yeni İşlevselciliğin üzerinde durduğu temel kavramlardan biri yayılma (spill-over) olmuştur. Buna göre bir politika alanında başlayan işbirliği ve bütünleşme, birbirleriyle yakın teması bulunması nedeniyle diğer politika alanlarına da yayılabilecektir. Haas'ın geliştirdiği bu teoriye göre, ekonominin bir sekt.ründe başlayan bütünleşme süreci, ekonominin diğer sektörlerine doğru yayılacak (sirayet edecek) ve sonunda tüm ekonomiyi kapsayacaktır.

9.SORU

AB Dışişleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi'nin diğer görevi aşağıdakilerden hangisidir?

- A AB Komisyonu Başkan Yardımcısı
- B Konsey Başkanı

- C AB Komisyonu Başkanı
- D Avrupa Ombudsmanı
- E Avrupa Parlamentosu Başkanı

Yanıt Açıklaması:

AB Dışişleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Komisyon Başkan Yardımcılarından biridir.

10.SORU

Kurucu Roma Antlaşması'nda değişiklik yaparak iç pazarın oluşturulması sürecini düzenleyen belge aşağıdakilerden hangisidir?

- A Maastricht Antlaşması
- B Avrupa Tek Senedi
- C Roma Antlaşması
- D Schuman Deklarasyonu
- E Lizbon Antlaşması

Yanıt Açıklaması:

Avrupa Tek Senedi

11.SORU

Avrupa bütünleşmesiyle ilgili bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A Bazı üye devletler dışta kalma imkanına sahiptir.
- B Bazıları, kriterleri henüz yerine getirememişlerdir.
- C Bazı üye devletler kendi içlerinde daha çok birleşme gerçekleştirir.
- D Her üye devlet aynı hızda ilerleme gösterir.
- E AB hukuku, bazı ülkelerde farklı içeriğe sahiptir.

Yanıt Açıklaması:

Farklılaştırılmış bütünleşme, politika bakımından her üye devletin farklı hızda ilerlemesi durumudur.

12.SORU

Avrupa Birliği hukuk normu ile ulusal hukuk normunun birbirleri ile çatışması durumunda Avrupa Birliği hukuk normunun geçerli olmasını ifade eden ilke aşağıdakilerden hangisidir?

- A Öncelik ilkesi

- B
Uygun yorum ilkesi
C
Doğrudan etki ilkesi
D
Devlet sorumluluğu ilkesi
E
Hukukun üstünlüğü ilkesi

Yanıt Açıklaması:

Avrupa Birliği hukuk normu ile ulusal hukuk normunun birbirleri ile çatışması durumunda Avrupa Birliği hukuk normunun geçerli olmasını ifade eden ilke öncelik ilkesidir.

13.SORU

Aşağıdakilerden hangisi, Avrupada Ortak Pazara giden bütünleşmenin önündeki temel sorunu oluşturmuştur?

- A
Küresel rekabetin artması
B
Siyasal ideolojilerin farklılığı
C
Yeni üye devletlerin kabul edilmesi
D
Tarife-dışı engellerin uygulanması
E
Nitelikli oy çokluğunun benimsenmesi

Yanıt Açıklaması:

Tarife-dışı engellerin uygulanması

14.SORU

Aşağıdakilerden hangisi ile Batı Avrupa'da gelişen ulus-devlet olgusu, 19. yüzyılda tüm Avrupa'ya yayılmıştır?

- A
14.yy
B
Rönesans
C
Sanayi devrimi
D
Yeniçağ
E
Ortaçağ

Yanıt Açıklaması:

Yeniçağ ile Batı Avrupa'da gelişen ulus-devlet olgusu, 19. yüzyılda tüm Avrupa'ya yayılmıştır.

15.SORU

2005 yılında gerçekleşen referandumlarda Fransa'nın dışında aşağıdaki AB ülkelerinden hangisinde Avrupa Anayasası reddedilmiştir?

- A
İngiltere
B
Almanya
C
Yunanistan
D
Hollanda
E
İrlanda

Yanıt Açıklaması:

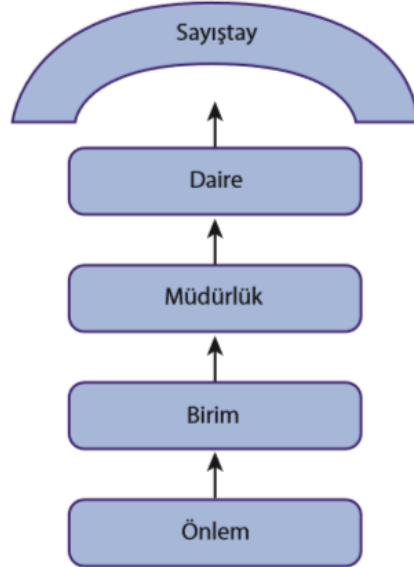
Avrupa Anayasası Fransa ve Hollanda'da reddedilmiştir.

16.SORU

SAYIŞTAY, AB'NİN DIŞ HESAP DENETİM KURUMU OLARAK GÖREV YAPAR. SAYIŞTAYIN İŞLEYİŞİ İLE İLGİLİ OLARAK HANGİ SIRALANIŞ DOĞRUDUR?

- A
Sayıştay – Daire – Müdürlük – Birim – Önlem
B
Sayıştay – Müdürlük – Daire – Birim – Önlem
C
Sayıştay – Daire – Birim – Müdürlük – Önlem
D
Sayıştay – Daire – Müdürlük – Önlem – Birim
E
Sayıştay – Önlem – Daire – Müdürlük – Birim

Yanıt Açıklaması:

Şekil 3.6 Sayıştayın İşleyişi

17.SORU

Aşağıdakilerden hangisi Ortak Pazara varılabilmesi için kaldırılan "teknik, fiziki ve mali" olmak üzere tüm tarife-dışı engeller ve ilgili harmonizasyon (uyum)

direktifleri oy birliği yerine nitelikli oy çokluğu ile alınmasının Ortak Pazar için anlamıdır?

- A Parasal birliğin başarısının ispatı
- B Ülke bazında yönetimin söz konusu olmaması
- C AET topluluğunun başarısızlığının işareti
- D Örgütün ulus-üstü nitelik taşıması
- E Avrupa Birliğine üye olacak ülkelerin sayısının kısıtlanması

Yanıt Açıklaması:

Ortak Pazara varılabilmesi için kaldırılan "teknik, fiziki ve mali" olmak üzere tüm tarife-dışı engeller ve ilgili harmonizasyon (uyum) direktifleri oy birliği yerine nitelikli oy çokluğu ile alınacaktı (Dedman, 2010: 115). Dolayısıyla Ortak Pazar konusuna yaklaşım, hükümetler-arası değil ulus-üstü bir boyut taşıyordu.

18.SORU

2. DÜNYA SAVAŞI'NIN SONRASINDA BATI AVRUPA'NIN EKONOMİK VE SİYASİ KONULARDA BAZI ÖNCELİKLERİ BULUNMAKTAYDI. AŞAĞIDAKİLERDEN HANGİSİ BU ÖNCELİKLERDEN BİRİ OLAMAZ?

- A Avrupa ekonomisinin yeniden güçlendirilmesi
- B SSCB'nin yayılcı politikasının engellenmesi
- C Avrupa'da siyasi bir birlik oluşturulması
- D Osmanlı topraklarının paylaşımı
- E Almanya'nın veya bir başka Avrupa devletinin bütün Avrupa'yı güç ve şiddet yoluyla ele geçirmeye yönelik politikalarının engellenmesi

Yanıt Açıklaması:

Avrupa'da Osmanlı topraklarının paylaşılması meselesi daha çok Balkan Savaşları ve 1.Dünya Savaşı'yla ilgilidir. Doğru yanıt D'dir.

19.SORU

- I- Enerji
 - II- Taşımacılık
 - III- Çevre
 - IV- Ekonomik, sosyal ve bölgesel uyum
- Yukarıdakilerden hangisi ya da hangileri Avrupa Birliği'nin paylaşılan yetkiye sahip olduğu alanlar arasında yer alır?

- A Yalnız III
- B

- I ve II
- C
- II ve IV
- D
- I, II ve IV
- E
- I, II, III, IV

Yanıt Açıklaması:

AB, şu alanlarda paylaşılan yetkiye sahiptir: a) iç pazar, b) kimi yönleriyle sosyal politika, c) ekonomik, sosyal ve bölgesel uyum, d) biyolojik deniz kaynaklarının koruma altına alınması hariç, tarım ve balıkçılık, e) çevre, f) tüketicinin korunması, g) taşımacılık, h) trans-Avrupa ağları, i) enerji, j) özgürlük, güvenlik ve adalet alanı, k) kimi yönleriyle halk sağlığını ilgilendiren ortak güvenlik meseleleri.

20.SORU

AŞAĞIDAKİ ÜLKELERDEN HANGİSİ AVRUPA BİRLİĞİ'NE DİĞER ÜLKELERDEN SONRA KATILMIŞTIR?

- A Bulgaristan
- B Romanya
- C Hırvatistan
- D Malta
- E Litvanya

Yanıt Açıklaması:

Hırvatistan, Avrupa Birliği'ne diğer ülkelerden daha sonra katılmıştır.

1.SORU

Bir üye ülke devlet AB hukukunun gerçek veya tüzel kişilere sağladığı bir haktan yararlanılmasını engelliyorsa bu durum devlet sorumluluğu ilkesi gereği aşağıdakilerden hangisi ile sonuçlanır?

- A Üye devlet hukuku ile AB hukuku çatışıyorsa öncelik ulusal hukuktur
- B Ulusal mahkemeler ilgili gerçek ve tüzel kişi lehine, dolayısıyla üye devlet aleyhine tazminata hükmeder.
- C Üye devletin ulusal uygulamaları dava konusu olamaz.
- D Hak ihlali üye devletin uygulamalarından kaynaklanıyorsa AB hukuku uygulanmaz.
- E

AVRUPA BİRLİĞİ

Hak ihlalini AB tazmin eder.

Yanıt Açıklaması:

Devlet sorumluluğu ilkesinin sonucu olarak, ilgili gerçek veya tüzel kişiler, ilgili AB üyesi devletten tazminat almaya hak kazanabilecektir.

2.SORU

AŞAĞIDAKİ ÜLKELERDEN HANGİSİ AVRUPA BİRLİĞİ'NE DİĞERLERİNDEN ÖNCE KATILMIŞTIR?

- A İsveç
- B Yunanistan
- C Danimarka
- D Portekiz
- E İspanya

Yanıt Açıklaması:

Danimarka, 1972 imza tarihli Katılım Antlaşması ile diğer seçeneklerdeki ülkelerden önce Avrupa Birliği'ne girmiştir.

3.SORU

AB ZİRVESİ'NİN AB'NİN 7 RESMİ KURUMUNDAN BİRİ HALİNE GELMESİ HANGİ ANTLAŞMA İLE GERÇEKLEŞMİŞTİR?

- A Avrupa Tek Senedi
- B Nice Antlaşması
- C Amsterdam Antlaşması
- D Lizbon Antlaşması
- E Avrupa Birliği Antlaşması

Yanıt Açıklaması:

1974 yılında toplanmaya başlayan AB Zirvesi 1992 yılında resmi statü kazanmış, 2009 yılında Lizbon Antlaşması'nın yürürlüğe girmesiyle birlikte ise AB'nin 7 resmi kurumundan birisi olmuştur.

4.SORU

Savaş sonrası dönemde Avrupa'da ortaya çıkan ilk somut bütünleşme girişimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A Avrupa Konfederasyon Komisyonu'nun oluşturulması
- B Avrupa Federasyonlar Birliği'nin kurulması

C

Avrupa Ekonomik İşbirliği Teşkilatı'nın oluşturulması

D

Avrupa Federalistler Birliği'nin oluşturulması

E

Pan-Avrupa Hareketi'nin oluşturulması

Yanıt Açıklaması:

Federalizm açısından bu dönemin ilk somut girişimi, 1946 yılında kurulan Avrupa Federalistler Birliği'dir. Bu Birlik savaş sonrası yeniden ayağa kalkmanın ancak Avrupa'nın bütünleşmesi ile gerçekleşebileceğini savunmuş ve bu doğrultuda federalizm fikrini ön planda tutmuştur.

5.SORU

AŞAĞIDAKİLERDEN HANGİSİNDE GÜNÜMÜZ İTİBARIYLA AVRUPA'YI TANIMLAYAN DEĞERLER DOĞRU OLARAK VERİLMİŞTİR? I.DEMOKRASİ II.SOSYAL PİYASA EKONOMİSİ III.DİN IV.HOŞGÖRÜ V.ULUSÇULUK.

A

III,IV

B

I,II,III

C

I,II,IV

D

II,IV,V

E

IV,V

Yanıt Açıklaması:

DİN VE ULUSÇULUK BU DEĞERLER ARASINDA DEĞİLDİR.

6.SORU

Avrupa Parlamentosu seçimleri kaç yılda bir yapılmaktadır?

A

2.5

B

3

C

5

D

6

E

7

Yanıt Açıklaması:

5

7.SORU

AB ÜYESİ DEVLETLERİN, KURUCU ANTLAŞMALARIN YORUMU VEYA UYGULANMASIYLA İLGİLİ BİR UYUŞMAZLIK KONUSUNDA ANTLAŞMALARDA ÖNGÖRÜLENLER DIŞINDA BİR ÇÖZÜM YÖNTEMİNE BAŞVURAMAYACAĞI İLKESİ AB ADALET DİVANI'NIN HANGİ YETKİ ALANI UYARINCA UYGULANIR?

- A
Münhasır yetki
- B
Zorunlu yetki
- C
Sınırlı yetki
- D
Yargı yetkisi
- E
Usul yetkisi

Yanıt Açıklaması:

ABAD, yargı yetkisi kullanır ve bu yönden sınırlı, zorunlu ve münhasır yetkiye sahiptir. Sınırlı yetki uyarınca ABAD, ancak kurucu antlaşmalar ile kendisine verilen yetkilerin/yargı yetkisi başlıklarının sınırları içerisinde hareket eder. Zorunlu yetki uyarınca üye devletler, AB'ye üye olmakla birlikte ABAD'ın yargı yetkisini de kabul eder. Münhasır yetki uyarınca üye devletler, kurucu antlaşmaların yorumu veya uygulanması ile ilgili bir uyuşmazlık konusunda antlaşmalarda öngörülenler dışında bir çözüm yöntemine başvuramaz.

8.SORU

Aşağıda verilenlerden hangileri AB'nin birincil hukuk normları arasında yer alır?

- A
Katılım antlaşmaları
- B
Uluslararası teamül hukuku
- C
AB temel haklar şartı
- D
Yasama tasarrufları
- E
AB'nin uluslar arası antlaşmaları

Yanıt Açıklaması:

BİRİNCİL HUKUK NORMLAR HİYERARŞİSİNİN EN TEPEŚİNDE YER ALMAKTA VE ÜYE DEVLETLERİN KURUCU

NİTELİKLİ TASARRUFLARINI İÇERMEKTE, YANİ ŞU DÜZENLEMELERDEN OLUŞMAKTADIR:

- o KURUCU ANTLAŞMALAR,
- o KURUCU ANTLAŞMALARI DEĞİŞTİREN ANTLAŞMALAR,
- o KATILIM ANTLAŞMALARI.

9.SORU

Aşağıdakilerden hangisi üye devletlerin AB'nin başkenti Brüksel'e egemenlik yetkilerini tamamen devretmeye halen hazır olmamalarının arkasında yatan sebep olabilir?

- A
Ulusal kimliklerin kaybedilmesi ve tek bir Avrupa kimliği oluşturulması yönündeki çabalardan endişeyle söz edilmesi
- B
Üye ülkelerin hepsinin aynı oranda oy gücüne sahip olmaması
- C
Ekonomik olarak güçlü olan Almanya'nın birlikten anlayışının sadece ekonomik olarak güçlü bir AB olması
- D
Üye ülkelerin AB'ye üye olduktan sonra somut başarı örneklerini görememeleri
- E
Üye ülke vatandaşlarının serbest emek dolaşımından rahatsız olmaları

Yanıt Açıklaması:

AB, dünya tarihindeki en başarılı bütünleşme süreci olma özelliğini halen taşımaktadır. Fakat üye devletlerin AB'nin başkenti Brüksel'e egemenlik yetkilerini tamamen devretmeye halen hazır olmadıkları da ortadadır.

10.SORU

"Kötümserlik" olarak da ifade edilen ve AB bütünleşmesinin ulus-devletin egemenliğini zayıflattığı, bu nedenle Avrupa bütünleşmesinin yavaşlatılmasını, durdurulmasını ve bazen bu süreci bitirecek adımların atılmasını destekleyen bakış açısı aşağıdakilerden hangisidir?

- A
Yeni işlevselcilik
- B
Optimism
- C
Supranasyonalite
- D
Pan Avrupa
- E
Eurocepticism

Yanıt Açıklaması:

Eurocepticism

11.SORU

İngiltere'deki Brexit tartışmaları esnasında bazı İngiliz politikacıların AB'nin İngiltere'nin bağımsızlığına engel olduğunu savunması AB ile ilgili hangi kavramla açıklanabilir?

- A Milliyetçilik
- B Ulusçuluk
- C Euroscepticism
- D Müktesebat
- E Ulusötesicilik

Yanıt Açıklaması:

Euroscepticism yani kuşkuculuk, AB bütünleşmesinin ulus-devletin egemenliğini zayıflattığı, bu nedenle Avrupa bütünleşmesinin yavaşlatılmasını, durdurulmasını ve bazen de bu süreci bitirecek adımların atılmasını desteklemektedir. Doğru yanıt C'dir.

12.SORU

AT'nin ilk genişlemesi hangi yılda olmuştur?

- A 1963
- B 1967
- C 1973
- D 1969
- E 1981

Yanıt Açıklaması:

1963 VE 1967'DE FRANSA, İNGİLTERE'NİN KATILIMINI VETO ETMİŞTİR. 1969'DA FRANSA CUMHURBAŞKANI DE GAULLE İSTİFA ETMİŞ, 1981'DE İSE YUNANİSTAN BİRLİĞE GİRMİŞTİR. 1973 YILINDA İLK KEZ İNGİLTERE ÜYELİĞE KABUL EDİLMİŞTİR.

13.SORU

Aşağıdakilerden hangisi AB'nin kurumlarındanır?

- A Sayıştay
- B Avrupa bankası
- C

Avrasya bankası

D

Avrupa krediler birliği

E

Avrupa Askeri Konseyi

Yanıt Açıklaması:

AB'nin kurumları; Avrupa Parlamentosu, Komisyon, Konsey, AB Zirvesi, AB Adalet Divanı (ABAD), Avrupa Merkez Bankası (AMB) ve Sayıştay olarak belirlenmiştir.

14.SORU

AŞAĞIDAKİ SEÇENEKLERDEN HANGİSİ BAHSEDİLEN YETKİ BİÇİMİNİ AÇIKLAR?AB VE ÜYE DEVLETLER BU ALANDA YASAMA FAALİYETİNDE BULUNABİLİR VE HUKUKEN BAĞLAYICI TASARRUFLAR KABUL EDEBİLİR.BUNUNLA BİRLİKTE ÜYE DEVLETLER, YETKİLERİNİ YA AB KENDİ YETKİSİNİ KULLANMADIĞI ÖLÇÜDE YA DA AB KENDİ YETKİSİNİ KULLANMAYI DURDURMAYA KARAR VERDİĞİ ÖLÇÜDE KULLANIR.

A

Münhasır yetki

B

Paylaşılan yetki

C

Destekleyici yetki

D

Ekonomik yetki

E

Ortak ve dış güvenlik politikası

Yanıt Açıklaması:

PAYLAŞILAN YETKİ: AB, bir alanda üye devletlerle paylaşılan bir yetkiye sahipse kural olarak AB ve üye devletler bu alanda yasama faaliyetinde bulunabilir ve hukuken bağlayıcı tasarruflar kabul edebilir. Bununla birlikte üye devletler, yetkilerini ya AB kendi yetkisini kullanmadığı ölçüde ya da AB kendi yetkisini kullanmayı durdurmaya karar verdiği ölçüde kullanır.

15.SORU

AŞAĞIDAKİLERDEN HANGİSİ AVRUPA BÜTÜNLEŞMESİNİ BAŞLATAN ÜLKELERDEN BİRİ DEĞİLDİR?

A

Federal Almanya

B

Lüksemburg

C

İtalya

D

Belçika

AVRUPA BİRLİĞİ

E
İngiltere

Yanıt Açıklaması:

Avrupa bütünleşmesini başlatan 6 devlet şunlardır: Benelüks ülkeleri (Belçika, Hollanda ve Lüksemburg), Federal Almanya (Batı Almanya), Fransa, İtalya. İngiltere ise Avrupa bütünleşmesine 70'li yıllarda tam anlamıyla katılacaktır. Doğru yanıt E'dir.

16.SORU

Aşağıdakilerden hangisi AB'nin yazılı olmayan kaynakları arasında yer almaktadır?

A
Kurucu Antlaşmalar

B
Katılım Antlaşmaları

C
AB Kurumunun Tasarrufları

D
Avrupa Birliği Genel Hukuk İlkeleri

E
Avrupa Birliği'nin Uluslar arası Antlaşmaları

Yanıt Açıklaması:

YAZILI OLMAYAN KAYNAKLAR, AB HUKUKUNUN GENEL İLKELERİ VE ULUSLARARASI TEAMÜL HUKUKUNDAN OLUŞ-MAKTADIR. HUKUKUN GENEL İLKELERİ, HER HUKUK SİSTEMİNCE RİAYET EDİLMESİ GEREKEN TEMEL HUKUK VE ADALET KAVRAMLARINI YANSITMAKTADIR. AB HUKUKUNUN GENEL İLKELERİ, ABAD TARAFINDAN ORTAYA KONULMAKTADIR.

17.SORU

BREXİT TARTIŞMALARI AVRUPA BİRLİĞİ İLE İLGİLİ OLARAK HANGİ GERÇEĞİ ORTAYA ÇIKARMIŞTIR?

A
İngiltere Avrupa Birliği'nden kovulmuştur.

B
Ekonomik bütünleşme sürecinde başarılı sayılabilecek bir süreç yaşamış olan Avrupa Birliği, siyasi bütünleşmede başarılı olamamıştır.

C
Avrupa Birliği, İngiltere halkını olumsuz yönde etkilemiştir.

D
Avrupa Birliği, İngiltere'nin arzuladığı Anglosakson yapının çok uzağındadır.

E
Avrupa Birliği'nin önde gelen ülkeleri arasında tutum farklılıkları yoktur.

Yanıt Açıklaması:

Brexit tartışmaları, ekonomik bütünleşme sürecinde başarılı sayılabilecek bir süreç yaşamış olan AB'nin siyasi bütünleşme konusunda aynı derecede başarı kaydedemediğinin bir göstergesi olmuştur.

18.SORU

Hangisi Avrupa Birliği'nin organları arasında yer alır?

A
Avrupa Yatırım Bankası

B
Avrupa Parlamentosu

C
Avrupa Konseyi

D
AB Adalet Divanı

E
Avrupa Merkez Bankası

Yanıt Açıklaması:

AB'nin kurumları; Avrupa Parlamentosu, Komisyon, Konsey, AB Zirvesi, AB Adalet Divanı, Avrupa Merkez Bankası ve Sayıştay'dan oluşmaktadır. Ayrıca AB'nin organlarının başlıcaları arasında Ekonomik ve Sosyal Komite, Bölgeler Komitesi, Avrupa Yatırım Bankası ve Avrupa Ombudsmanı bulunmaktadır.

19.SORU

Aşağıdakilerden hangisi "Avrupa Ombudsmanının" görevini açıklamaktadır?

A
Avrupa Birliği'nin gelişimine katkıda bulunmak üzere kamu sektörü ve özel sektör projelerinin finansmanı ile ilgilenir.

B
Avrupa Birliği içinde üye devletlerin ulusal çıkarlarını temsil eder.

C
Avrupa Birliği'nin tüm gelir ve gider hesaplarını denetler ve bunların düzgünlüğü hakkında uygunluk bildirimi verir.

D
Yönetim Kurulu üyeleriyle para birimi Avro olan üye devletlerin ulusal merkez bankalarını denetler.

E

AVRUPA BİRLİĞİ

Birlik idaresinde kötü yönetimin önüne geçmek ve iyi yönetimi sağlamak için çaba harcar.

Yanıt Açıklaması:

Avrupa Ombudsmanı, Birlik idaresinde kötü yönetimin önüne geçmek ve iyi yönetimi sağlamak için çaba harcar. Doğru cevap E'dir.

20.SORU

- I. AB HUKUKUNUN SADECE BİRİNCİL KAYNAKLARINA UYGULANIR.
- II. TÜM ULUSAL HUKUK KURALLARI KARŞISINDA ÖNCELİKLE UYGULANIR.
- III. BİR ÜLKENİN ULUSAL HUKUK NORMU AB HUKUKUYLA ÇATIŞIRSA UYGULANAMAZ HALE GELİR.
- IV. ULUSAL MAHKEMELER AB HUKUKUNU DİKKATE ALMALIDIR.

Yukarıda sunulan AB hukukunun öncelik ilkesi koşullarından hangileri geçerlidir?

- A
Sadece I
- B
II, III ve IV
- C
I, II, III ve IV
- D
I ve IV
- E
I ve II

Yanıt Açıklaması:

Öncelik ilkesi AB hukukunun kaynaklarının "tümü" açısından kullanılabilir

1.SORU

Aşağıdakilerden hangisi komitoloji prosedürünün yürütülmesi aşamasında kullanılan mekanizmalardandır?

- A
Araştırma prosedürü
- B
Değerlendirme prosedürü
- C
İstişari prosedürü
- D
Yönlendirici prosedür
- E
Kıtas prosedürü

Yanıt Açıklaması:

Komitoloji prosedürü, istişari ve inceleme prosedürü olmak üzere iki mekanizma üzerinden yürümektedir.

2.SORU

AŞAĞIDAKİLERDEN HANGİSİNDE, YENİ İŞLEVSELÇİLİK'LE İLGİLİ BİLGİLER DOĞRU OLARAK VERİLMİŞTİR? I. BÜTÜNLEŞME,

İTERAKTİF BİR SÜREÇTİR. II. KAR ZARAR BEKLENTİLERİ ESASTIR. III. ÖNCELİK, TEKNİK ALANLARDA İŞBİRLİĞİDİR. IV. SİYASET EKONOMİK VE SOSYAL KONULardan AYRI DÜŞÜNÜLMELİDİR. V. ULUSÜSTÜ KURUMSALLAŞMA, EKONOMİK BÜTÜNLEŞMENİN YAN ÜRÜNÜDÜR.

- A
II, III, IV

- B
III, IV, V

- C
III, V

- D
I, II, V

- E
I, V

Yanıt Açıklaması:

III VE IV, İŞLEVSELÇİLİK YAKLAŞIMININ ÖZELLİKLERİNDENDİR.

3.SORU

I. AVRUPA EKONOMİSİNİN YENİDEN GÜÇLENMESİ. II. SSCB'NİN YAYILMACI POLİTİKASININ ENGELLENMESİ. III. AVRUPA'DA SİYASİ BİR BİRLİK OLUŞTURULMASI. YUKARIDA VERİLENLERDEN HANGİSİ YA DA HANGİLERİ İKİNCİ DÜNYA SAVAŞI'NIN HEMEN SONRASINDA BATI AVRUPA'NIN BAZI TEMEL ÖNCELİKLERİ ARASINDA YER ALMAKTADIR?

- A
Yalnız I

- B
Yalnız III

- C
I ve II

- D
I ve III

- E
I, II ve III

Yanıt Açıklaması:

İKİNCİ DÜNYA SAVAŞI, GEREK MAĞLUP GEREKSE GALİP ÜLKELERDE BÜYÜK TAHRİBATA YOL AÇMIŞTIR. BU BAKIMDAN, SAVAŞ SONRASI AVRUPA'NIN KARŞI

AVRUPA BİRLİĞİ

KARŞIYA KALDIĞI TEMEL SORUNLARIN ORTAYA KONULMASI, AVRUPA BÜTÜNLEŞMESİ VE AB'NİN OLUŞUMU AÇISINDAN SON DERECE ÖNEMLİDİR. SAVAŞIN HEMEN SONRASINDA BATI AVRUPA'NIN EKONOMİK, SİYASİ VE GÜVENLİK OLMAK ÜZERE BAZI TEMEL ÖNCELİKLERİ BULUNMAKTAYDI. BU ÖNCELİKLER ŞÖYLE ÖZETLENEBİLİR:

- AVRUPA EKONOMİSİNİN YENİDEN GÜÇLENDİRİLMESİ,
- ALMANYA'NIN VE HEGEMONYA İDDİASIYLA ORTAYA ÇIKABİLECEK BİR BAŞKA AVRUPA DEVLETİNİN BÜTÜN AVRUPA'YI GÜÇ VE ŞİDDET YOLUYLA ELE GEÇİRMeye YÖNELİK POLİTİKALARININ ENGELLENMESİ,
- SSCB'NİN YAYILMACI POLİTİKASININ ENGELLENMESİ,
- SİYASİ VE EKONOMİK AÇIDAN GÜÇLÜ BİR KONUMA GELEBİLMEK VE SSCB İLE ABD'NİN ARDINDAN ÜÇÜNCÜ BİR GÜÇ OLABİLMEK İÇİN AVRUPA'DA SİYASİ BİR BİRLİK OLUŞTURULMASI.
- DOĞRU CEVAP E'DİR.

4.SORU

AB hukuku, Lizbon Antlaşması sonrasında aşağıdaki politika alanlarından hangisi bakımından ulusüstü nitelik taşımamaktadır?

- A Ortak Dış ve Güvenlik Politikası
- B Taşımacılık Politikası
- C Tarım Politikası
- D Enerji Politikası
- E Çevre Politikası

Yanıt Açıklaması:

Ortak Dış ve Güvenlik Politikası

5.SORU

Aşağıdakilerden hangisi Avrupa Birliği'nin kurumlarından biridir?

- A Ekonomik ve Sosyal Komite
- B Bölgeler Komitesi
- C Avrupa Yatırım Bankası
- D Avrupa Merkez Bankası
- E

Avrupa Ombudsmanı

Yanıt Açıklaması:

Avrupa Merkez Bankası

6.SORU

Aşağıda verilenlerden hangisi Avrupa bütünleşmesini başlatan ülkelerden biridir?

- A İngiltere
- B İtalya
- C Hırvatistan
- D Yunanistan
- E Norveç

Yanıt Açıklaması:

AVRUPA BÜTÜNLEŞMESİNİ BAŞLATAN 6 DEVLET ŞUNLARDIR: BENELÜKS ÜLKELERİ (BELÇİKA, HOLLANDA VE LÜKSEMBURG), FEDERAL ALMANYA (BATI ALMANYA), FRANSA, İTALYA.

7.SORU

AB üyesi ülkelerin devlet ve hükümet başkanlarının katılımıyla oluşan organ aşağıdakilerden hangisidir?

- A Avrupa Merkez Bankası
- B Konsey
- C Avrupa Birliği Zirvesi
- D Avrupa Komisyonu
- E Ekonomik ve Sosyal Komite

Yanıt Açıklaması:

AB Zirvesi, üye devletlerin devlet veya hükümet başkanları ile kendi Başkanı ve Komisyon Başkanından oluşur. Yüksek Temsilci de Zirvenin çalışmalarına katılır.

8.SORU

Aşağıdakilerden hangisi AB hukukunun normlar hiyerarşisinde ikincil hukuk kategorisinde yer almaktadır?

- A

AVRUPA BİRLİĞİ

Kurucu antlaşmalar

B

Kurucu antlaşmaları değiştiren antlaşmalar

C

Katılım antlaşmaları

D

AB Temel Haklar Şartı

E

Yasama tasarrufları

Yanıt Açıklaması:

Yasama tasarrufları, Yetki devrine dayanan tasarruflar ve Uygulama tasarrufları ikincil hukuk kategorisindedir.

9.SORU

AB hukuk düzeni tarihsel gelişim sürecine bakıldığında aşağıdakilerden hangisini içerine almıştır?

A

Özerk

B

Uluslararası

C

Ulus-üstü

D

Bağımsız

E

Dinamik

Yanıt Açıklaması:

AB hukuk düzeni, tarihsel gelişim sürecinden bugüne gelindiğinde, ortak dış ve güvenlik politikası (ODGP) HARIÇ, TÜMÜYLE ulus-üstü nitelikli bir hâl almıştır.

10.SORU

Hukuken bağlayıcı AB tasarruflarının uygulanması için yeknesak koşulların gerekli olması halinde çıkarılan tasarrufa ne ad verilir?

A

Normatif tasarruf

B

Yetki devrine dayanan tasarruf

C

Uygulama tasarrufu

D

Onama tasarrufu

E

Bağlayıcı tasarruf

Yanıt Açıklaması:

Uygulama tasarrufu, hukuken bağlayıcı AB tasarruflarının uygulanması için yeknesak koşulların gerekli olması halinde çıkarılan tasarruftur.

11.SORU

1947'DE ABD'NİN AVRUPA ÜLKELERİNE VERDİĞİ DESTEK SAYESİNDE SAVAŞ SONRASI AVRUPA'SININ EKONOMİK BÜTÜNLEŞMESİNİN İLK ADIMI ATILMIŞTIR. BU DESTEĞE NE AD VERİLMEKTEDİR?

A

Berlin Ablukası

B

NATO Yardımı

C

Marshall Yardımı

D

Varşova Paktı

E

Normandiya Çıkarması

Yanıt Açıklaması:

1947'de ABD'nin Batı Avrupa ülkelerine verdiği Marshall Planı isimli ekonomik destek Avrupa'daki ekonomik bütünleşmeye zemin hazırlamış ve bu sayede Avrupa Topluluklarının kurulması için gerekli ortam oluşmaya başlamıştır. Doğru yanıt C'dir.

12.SORU

Aşağıdakilerden hangisi Haas'ın geliştirdiği yayılma için söylenebilir?

A

Federalizmi başta milliyetçilik olmak üzere Avrupa'nın sorunlarından kurtulması için bir çaredir.

B

Avrupa'nın ekonomik, askeri ve kültürel alanlarda bir devletler birliği olabileceğini; ancak en azından uzun bir süre Avrupa'nın tek bir ulus olamayacağıdır..

C

Devletler arasında bir koalisyon oluşturmak değil; toplumlar arasında bir birlik kurmaktır

D

Politika alanında başlayan işbirliği ve bütünleşme, birbirleriyle yakın teması bulunması nedeniyle diğer politika alanlarında da etkisini gösterecektir.

E

Devletler arasında salt ekonomik boyutlu bütünleşme sürecinin, uluslararası politikada temel amaç olan savaşın önlenmesi için yeterli olmayacaktır.

Yanıt Açıklaması:

Yeni İşlevselciliğin üzerinde durduğu temel kavramlardan biri yayılma (**spill-over**) olmuştur. Buna göre bir politika alanında başlayan işbirliği ve bütünleşme, birbirleriyle yakın teması bulunması nedeniyle diğer politika alanlarına da yayılabilecektir. Haas'ın geliştirdiği bu teoriye göre, ekonominin bir sektöründe başlayan bütünleşme süreci, ekonominin diğer sektörlerine doğru yayılacak (sirayet edecek) ve sonunda tüm ekonomiyi kapsayacaktır. Bu durum ise ekonomik ve siyasi alanda refah ve barışı egemen kılacaktır. Ulus-devletler ise mevcut yeni durumdan daha fazla fayda sağlayacakları için, uluslararası bütünleşmeye daha fazla destek vereceklerdir. Bu destek ise ulusal aktörlerin aidiyet duygularının ulusal düzeyden daha ulus-üstü bir düzeye doğru yükselmesine yol açacaktır

13.SORU

AŞAĞIDAKİ ÜLKELERDEN HANGİSİ 2009 YILINDA AB'YE TAM ÜYELİK BAŞVURUSU YAPMIŞ, 2013 YILINDA ÜYELİK MÜZAKERELERİNİ DONDURMUŞ VE 2015 YILINDA DA BAŞVURUSUNU GERİ ÇEKMIŞTİR?

- A İngiltere
- B Türkiye
- C Ukrayna
- D Makedonya
- E İzlanda

Yanıt Açıklaması:

İzlanda 2009 yılında AB'ye tam üyelik başvurusu yapmış, 2013 yılında üyelik müzakerelerini dondurmış ve 2015 yılında da başvurusunu geri çekmiştir. Doğru cevap E'dir.

14.SORU

I. Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu
II. Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu
III. Avrupa Ekonomik Topluluğu
Yukarıda verilenlerden hangisi ya da hangileri 1952-1958 Avrupa Toplulukları arasında sayılabilir?

- A Yalnız I
- B Yalnız II

- C I ve II

- D I ve III

- E I, II ve III

Yanıt Açıklaması:

AVRUPA TOPLULUKLARI, YANİ AVRUPA KÖMÜR VE ÇELİK TOPLULUĞU (AKÇT), AVRUPA ATOM ENERJİSİ TOPLULUĞU (AAET), AVRUPA EKONOMİK TOPLULUĞU (AET)'DUR.

15.SORU

Aşağıdakilerden hangisi Avrupa Birliği Hukuku'nda normlar hiyerarşisi ile ilgili olarak doğrudur?

- A Normlar hiyerarşisi yalnızca eşit seviyedeki normlar arasında kurulabilir.

- B Normlar arasında hiyerarşik ilişki kurmak, aynı olaya uygulanacak ve aynı sonuçlara tol açabilecek normlar arasında gerçekleştirilebilir.

- C Farklı seviyedeki normlar söz konusuysa öncelikle üst seviyedeki norm, alt seviyedeki norma uygun yorumlanacaktır.

- D Çatışmanın kaçınılmaz olduğu durumlarda alt seviyedeki norm "ölçüt norm" olarak kabul edilecektir.

- E Normlar hiyerarşisi en soyut haliyle mevcut pek çok norm arasındaki ilişkiyi tanımlar.

Yanıt Açıklaması:

Normlar hiyerarşisi yalnızca eşit seviyedeki normlar arasında değil, aynı zamanda farklı seviyedeki normlar arasında da kurulabilir. Normlar arasında hiyerarşik ilişki kurmak, özellikle aynı olaya uygulanacak fakat farklı sonuçlara yol açabilecek normlar arasındaki çatışmayı gidermeyi amaçlar. Farklı seviyedeki normlar söz konusuysa öncelikle alt seviyedeki norm, mümkün olduğu ölçüde, üst seviyedeki norma uygun yorumlanacaktır. Alt seviyedeki norm değil, üst seviyedeki norm, alt seviyedeki normun hukuka uygunluğunun denetlenmesi açısından ölçüt norm olarak kabul edilecektir.

16.SORU

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra, Batı Avrupa'nın öncelikleri, aşağıdakilerden hangisi değildir?

AVRUPA BİRLİĞİ

A
SSCB'nin yayılmacı politikasının engellenmesi

B
Avrupa ekonomisinin güçlendirilmesi

C
Avrupa'yı şiddet yoluyla ele geçirmenin engellenmesi

D
Siyasi ve ekonomik açıdan güçlü olmak için Avrupa'da siyasi birlik oluşturulması

E
İşlevselciliğin bütünleşme teorisi olarak benimsenmesi

Yanıt Açıklaması:

SON ŞIK, İKİNCİ DÜNYA SAVAŞI ÖNCESİ ORTAYA ÇIKMIŞ BİR BÜTÜNLEŞME TEORİSİDİR.

17.SORU

Orta ve Doğu Avrupa ülkelerinin AB'ye katılımı sürecinde kurallar aşağıdakilerden hangisiyle belirlenmiştir?

A
Kopenhag Kriterleri

B
Maastricht Kriterleri

C
Temel Haklar Şartı

D
Amsterdam Antlaşması

E
Avrupa Tek Senedi

Yanıt Açıklaması:

Avrupa Birliği'nin, Soğuk Savaş sonrası dönemde genişleme politikasını ortaya koyan ilk kararlar Haziran 1993'te Kopenhag Zirvesinde alındı. Kopenhag kriterleri olarak bilinen tam üyelik şartlarıyla, Orta ve Doğu Avrupa ülkelerinin AB'ye katılımının belirli kurallara göre yapılması sağlanacaktı.

18.SORU

Aşağıdakilerden hangisi doğrudan etki kuralının koşullarından değildir?

A
AB hukuku kuralı koşulsuz olmalıdır.

B
AB hukuk kuralları açık ve kesin olmalıdır.

C
Önem alınmasını gerektirmemeli, taktir hakkına yer bırakmamalıdır.

D

Yatay değil, yalnızca dikey ilişkiler yönünden etkilidir.

E
AB hukuku normu ile çatışan ulusal hukuk normu uygulanamaz.

Yanıt Açıklaması:

E şıkkı öncelik ilkesinin doğurduğu sonuçlardandır.

19.SORU

Aşamalı bir ekonomik bütünleşmeyi hedefleyen ve ilk defa devletler-üstü bir otorite meydana getiren birlik girişimi aşağıdakilerden hangisidir?

A
Maasen Tarifesi

B
İtalya Birliği

C
Alman Gümrük Birliği

D
Pan-Avrupa Hareketi

E
Kuzey Konseyi

Yanıt Açıklaması:

19. yüzyılın başlarında gerçekleşen iki ayrı birleşme hareketi Avrupa bütünleşmesi konusunda ileride atılacak adımlar için örnek teşkil etmiştir. Bunlardan ilki 1819'da Prusya'da Maasen Tarifesi'nin kabulüyle iç ticaret engellerinin ilk kez kaldırılmasıdır. İkincisi ise 1834 yılında Alman devletleri arasında Gümrük Birliği'nin kurulmasıdır. Bu kapsamda aşamalı bir ekonomik bütünleşmeyi hedefleyen Alman Gümrük Birliği, ilk defa devletler-üstü bir otorite meydana getirmiştir.

20.SORU

Avrupa bütünleşmesinin ulus devletin egemenliğini zayıflattığını, bu nedenle bütünleşme sürecinin durdurulması gerektiğini savunan görüşler aşağıdaki kavramlardan hangisiyle ifade edilir?

A
Hükümetlerarasıcılık

B
Kuşkuculuk

C
Federalizm

D
Ulusüstücülük

E
Bölgeselcilik

AVRUPA BİRLİĞİ

Yanıt Açıklaması:

Avrupa bütünleşmesinin ulus devletin egemenliğini zayıflattığını, bu nedenle bütünleşme sürecinin durdurulması gerektiğini savunan bakış açısı kuşkuçuluk (Euroscpticism) olarak adlandırılır.

1.SORU

Aşağıdakilerden hangisi 1948 tarihinde düzenlenen Lahey Kongresi olarak da adlandırılan Avrupa Kongresi ile ilgili olarak yanlış bilgi içermektedir?

- A
Uluslararası Birleşik Avrupa Hareketi Komitesi öncülüğünde toplanılmıştır.
- B
16 ülkenin hükümet-dışı kuruluşlarından katılımcılar yer almıştır.
- C
Avrupa federasyonu oluşturma fikrinden yola çıkılarak yalnızca parasal birlik sağlanması gündeme gelmiştir.
- D
Savaş sonrasındaki Avrupa hareketinin zirve noktası olmuştur.
- E
Kongreye katılan delegeler birleşik Avrupa'nın nasıl gerçekleşeceği konusunda anlaşmaya varamamışlardır.

Yanıt Açıklaması:

Lahey Kongresi'nde, Avrupa federasyonu oluşturma fikrinden yola çıkılarak kurumlar, parasal birlik ve insan hakları sözleşmesi konuları gündeme gelmiştir.

2.SORU

Konsey, tek bir birim olmakla birlikte görüşülecek konuya göre farklı toplantı kompozisyonları hâlinde toplanır. Aşağıdakilerden hangisi, Dışişleri Konseyi kompozisyonunun başkanlığını yapar?

- A
Parlamento Başkanı
- B
Konsey Başkanı
- C
Sayıştay Başkanı
- D
Yüksek Temsilci
- E
Komisyon Başkanı

Yanıt Açıklaması:

Yüksek temsilci

3.SORU

Güvenlik Toplumu yaklaşımı hangi düşünür tarafından ortaya atılmıştır?

- A
Karl Deutsch
- B
Walter Hallstein
- C
Jean Monnet
- D
Winston Churchill
- E
Ernst B. Haas

Yanıt Açıklaması:

Karl Deutsch tarafından 1957 yılında ortaya atılan Güvenlik Toplumu yaklaşımına değinmek yerinde olacaktır. Deutsch devletler arasında salt ekonomik boyutlu bütünleşme sürecinin, uluslararası politikada temel amaç olan savaşın önlenmesi için yeterli olmayacağını iddia etmektedir.

4.SORU

Federalist kimliğe sahip Avrupa'da "barış için birleşme" çabalarının başında gelen oluşum aşağıdakilerden hangisidir?

- A
Pan-Avrupa Hareketi
- B
Avrupacılık Oluşumu
- C
Neo-Federalist Oluşum
- D
Post-Savaş Yapılanması
- E
Avro-Liberal Yaklaşım

Yanıt Açıklaması:

Federalist kimliğe sahip Avrupa'da "barış için birleşme" çabalarının başında gelen oluşum, 1924 yılında kurulan Pan-Avrupa Hareketi (Pan-European Movement) dir.

5.SORU

I- Yürütme

II- İdare

III- Bütçe

IV- Dış İlişkiler

Yukarıdakilerden hangisi ya da hangileri Avrupa Birliği Komisyonunun yetkiye sahip olduğu alanlar arasında yer alır?

- A
Yalnız IV
- B
I ve II

AVRUPA BİRLİĞİ

C
II ve IV
D
I, II ve IV
E
I, II, III, IV

Yanıt Açıklaması:

Komisyon, esas olarak yürütme, idare, bütçe, dış ilişkiler ve gözetim ile ilgili olanlar olmak üzere beş türlü yetkiye sahiptir.

6.SORU

Finlandiya Kuzey Konseyi'ne hangi yıl katılmıştır?

A
1921
B
1945
C
1919
D
1938
E
1955

Yanıt Açıklaması:

Her ne kadar Pan-Avrupa Hareketi ile Avrupa Federal Birliği Rejiminin Organizasyonu Hakkında Memorandum girişimi kısa ömürlü olmuşsa da Avrupa'da bu dönemde somut sonuçlara ulaşan bütünleşme girişimlerine de tanık oluyoruz. Bunlardan ilki 1932 yılında Belçika, Hollanda ve Lüksemburg arasında imzalanan Ouchy Sözleşmesi ile oluşturulan Benelüks ülkeleri grubudur. Daha sonra bu ülkeler arasında ekonomik bütünleşmeye giden düzenlemeler ortaya konulmuş; nihayet 1958 yılında Benelüks Ekonomik Birliği kurulmuştur. Bir diğer benzer gelişme de Kuzey Avrupa'da yaşanmıştır. İskandinavya coğrafyasında NATO'nun kurucu ülkeleri arasında yer alan Norveç, İzlanda ve Danimarka; yanlarına tarafsız devlet olan İsveç'i de alarak Kuzey Konseyi'ni (Nordic Council) 1952 yılında kurmuşlardır. Bir diğer tarafsız devlet olan Finlandiya ise Fin-Sovyet ilişkilerinin normalleşmesinin ardından, 1955 yılında Konsey'e katılmıştır.

7.SORU

Nitelikli çoğunluk için Konsey ile ilgili olan nitelikli çoğunluk kuralları uygulanır. Basit çoğunluk için Zirve, üye tam sayısının çoğunluğuyla hareket eder. Bu, 28 üyeden en az olumlu oy vermesi gerektiği anlamına gelir.

Boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

A

22'sinin
B
18'inin
C
15'inin
D
12'sinin
E
8'inin

Yanıt Açıklaması:

Nitelikli çoğunluk için Konsey ile ilgili olan nitelikli çoğunluk kuralları uygulanır. Basit çoğunluk için Zirve, üye tam sayısının çoğunluğuyla hareket eder. Bu, 28 üyeden en az **15'inin** olumlu oy vermesi gerektiği anlamına gelir. Doğru cevap C'dir.

8.SORU

Aşağıdakilerden hangisi olağan yasama usulünün aşamalarından birisi değildir?

A
Kabul aşaması
B
Üçüncü okuma aşaması
C
Uzlaşma aşaması
D
İlk okuma aşaması
E
Öneri aşaması

Yanıt Açıklaması:

Olağan yasama usulü toplamda 5 aşamadan oluşmaktadır. Bunlar; öneri aşaması, ilk okuma aşaması, ikinci okuma aşaması, uzlaşma aşaması ve üçüncü okuma aşamasıdır. Kabul aşaması bu aşamalardan birisi değildir. Doğru cevap A'dır.

9.SORU

Aşağıdakilerden hangisi ulus devletler arasındaki basitten daha karmaşığa doğru yol alan ekonomik bütünleşme sürecinde yer alır?

A
Tercihli ticaret anlaşmaları
B
Bankalar birliği
C
Avrupa Konseyinin kuruluşu
D
Merkez bankalarının birliği
E
Ticaret merkezleri birliği

Yanıt Açıklaması:

AVRUPA BİRLİĞİ

Ulus devletler arasındaki bütünleşme hareketlerini aslında uluslararası politikada yeni bir aktörün ortaya çıkmasına yol açan bir süreç olarak değerlendirebiliriz. Bu süreç siyasi, ekonomik, sosyal ve kültürel boyutları içermektedir. Hatta üyeleri arasında ticarete engel olan çeşitli kısıtlamaların kaldırılmasını ve piyasaların bütünleştirilmesini hedefleyen ekonomik bütünleşme bile kendi içinde; tercihli ticaret anlaşmaları, serbest ticaret bölgesi, gümrük birliği, ortak pazar, ekonomik ve parasal birlik, tam ekonomik bütünleşme aşamalarını içeren, basitten daha karmaşık bir bütünleşmeye doğru yol alan bir süreci işaret etmektedir.

10.SORU

Avrupa Birliği vatandaşlarını ve onların siyasi görüşlerini ya da demokratik çıkarlarını temsil eden AB kurumu aşağıdakilerden hangisidir?

- A Komisyon
- B Konsey
- C Ombudsman
- D Avrupa Parlamentosu
- E AB Adalet Divanı

Yanıt Açıklaması:

Avrupa Parlamentosu, Birlik vatandaşlarını ve onların siyasi görüşlerini ya da demokratik çıkarlarını temsil eder.

11.SORU

Aşağıdakilerden hangisi İngiltere'nin Altılılar arasında yer almama sebebidir?

- A Sosyal yapısının zarar göreceğini düşünmesi
- B Diğer ülkeleri yeterince gelişmiş bulmaması
- C İngiliz Milletler Topluluğu (Commonwealth) ülkeleriyle olan ticari ilişkileri
- D Sovyetler Birliği ile olan ilişkisini bozmak istememesi
- E İç piyasayı korumak istemesi

Yanıt Açıklaması:

Bu süreçte İngiltere kurucu altı devlete katılmadı. İngiltere'nin bütünleşmeyi istemeyen tavrında İngiliz Milletler Topluluğu (Commonwealth) ülkeleriyle olan ticari ilişkileri de etkiliydi.

12.SORU

Aşağıdakilerden hangisi çerçevesinde Komisyon, Avrupa Parlamentosu ve Konsey, "trialog" olarak adlandırılan üçlü toplantılar ile işbirliği yapmaktadır?

- A Orantılılık ilkesi
- B Ortak Dış ve Güvenlik Politikası
- C Açık koordinasyon sistemi
- D Olağan yasama usulü
- E Yetkinin derecesi

Yanıt Açıklaması:

Olağan yasama usulü, uygulamada, biraz daha farklı yürümektedir. Komisyon, Avrupa Parlamentosu ve Konsey, bu usul çerçevesinde "trialog" olarak adlandırılan üçlü toplantılar ile işbirliği yapmaktadır. Bu trialoglar, genellikle "gayri resmi çerçeve" içinde yürütülür ve olağan yasama usulünün "her aşamasında" gerçekleştirilebilir. Trialog sistemi, birinci ve ikinci okuma aşamasında anlaşma olasılığını arttırmaktadır.

13.SORU

Avrupa Birliği vatandaşlarını ve onların siyasi görüşlerini ya da demokratik çıkarlarını temsil eden kurumu aşağıdakilerden hangisidir?

- A Avrupa Komisyonu
- B Avrupa Parlamentosu
- C Konsey
- D AB Adalet Divanı
- E Sayıştay

Yanıt Açıklaması:

AB vatandaşlarını ve onların siyasi görüşlerini ya da demokratik çıkarlarını temsil eden kurumu Avrupa Parlamentosu'dur.

14.SORU

Aşağıdakilerden hangisi AB hukukunun genel ilkelerinden biri değildir?

- A Adil yargılanma hakkı
- B İfade özgürlüğü
- C Hukuki belirlilik
- D

AVRUPA BİRLİĞİ

Hakkın kötüye kullanılması yasağı

E

Devletin üstünlüğü

Yanıt Açıklaması:

AB hukukunun genel ilkeleri arasında devletin üstünlüğü gibi bir ilke bulunmamaktadır. Doğru yanıt E'dir.

15.SORU

AŞAĞIDAKİLERDEN HANGİSİ AB TASARRUFLARI TÜRLERİNDEN SAYILMAZ?

A

Direktif

B

Tüzük

C

Görüş

D

Yürütme

E

Tavsiye

Yanıt Açıklaması:

AB kurumlarının tasarrufları, türleri yönünden BAĞLAYICI NİTELİK TAŞIYAN "tüzük," "direktif," "karar" şeklinde olabileceği gibi, BAĞLAYICI NİTELİK TAŞIMAYAN "tavsiye" ve "görüş" şeklinde de olabilir.

16.SORU

Gerçekleştirdiği referandum sonucunda Avrupa Birliği'nden ayrılma süreci içine giren AB üyesi devlet hangisidir?

A

Fransa

B

Belçika

C

Yunanistan

D

İtalya

E

İngiltere

Yanıt Açıklaması:

İngiltere AB'nin güçlü bir siyasi bütünleşme olmadan geniş bir serbest ticaret bölgesi olarak gelişmesi görüşünü benimsemektedir. Bu çerçevede İngiltere; AB'nin daha Anglosakson, daha neo-liberal bir yapıya dönüşmesini destekleyerek AB bütünleşme modelini daha gevşek, ama daha geniş alanda varlık gösterecek

bir ekonomik birlik haline dönüştürme gayretindedir. Hatta İngiltere daha da ileri giderek, 23 Haziran 2016'da gerçekleştirdiği referandumla AB'den ayrılma yolunda adım atmıştır. Referandumda oy kullananların %51.9'u İngiltere'nin AB'den ayrılması yönünde tercihte bulunmuşlardır. Başbakan Theresa May de 2 Ekim 2016'da yaptığı konuşmada İngiltere'nin hukuki süreci başlatarak Mart 2019'a kadar AB'den ayrılmış olacağını açıklamıştır. İngiltere'nin AB'den ayrılması konusu Brexit (British exit) olarak adlandırılmaktadır. Brexit tartışmaları, ekonomik bütünleşme sürecinde başarılı sayılabilecek bir süre. yaşamış olan AB'nin siyasi bütünleşme konusunda aynı derecede başarı kaydedemediğinin bir göstergesi olmuştur.

17.SORU

Bir yönüyle kurucu antlaşma, diğer yönüyle değişiklik antlaşması olan antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

A

Avrupa Ekonomik Topluluğu Antlaşması

B

Maastricht Antlaşması

C

Hırvatistan'ın Katılım Antlaşması

D

Lizbon Antlaşması

E

Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu Antlaşması

Yanıt Açıklaması:

Maastricht Antlaşması, bir yönüyle kurucu antlaşma, diğer yönüyle tadil ya da değişiklik antlaşmasıdır; zira bir yandan AB Antlaşması aracılığıyla AB'yi kurarken diğer yandan AKÇT, AET ve AAET Antlaşmalarını değiştirmiştir.

18.SORU

Aşağıdaki antlaşmalardan hangisi tadil/değişiklik antlaşmalarındandır?

A

Avrupa Tek Senedi

B

Avrupa Birliği Antlaşması

C

Avrupa Ekonomi Topluluğu Antlaşması

D

AVRUPA BİRLİĞİ

Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu Antlaşması

E

Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu Antlaşması

Yanıt Açıklaması:

KURUCU ANTLAŞMALAR, SABİT METİNLER OLMAYIP KENDİ ÖNGÖRDÜKLERİ DEĞİŞTİRME USULLERİNE GÖRE ÜYE DEVLETLER ARASINDA YAPILAN ANTLAŞMALAR, YANİ TADİL VEYA DEĞİŞİKLİK ANTLAŞMALARI ARACILIĞIYLA YENİLENMEKTEDİR. BAŞLICA TADİL/DEĞİŞİKLİK ANTLAŞMALARI ŞUNLARDIR:

- o 17 ŞUBAT 1986 İMZA, 1987 YÜRÜRLÜK TARİHLİ AVRUPA TEK SENEDİ,
- o 7 ŞUBAT 1992 İMZA, 1993 YÜRÜRLÜK TARİHLİ MAASTRICHT ANTLAŞMASI,
- o 2 EKİM 1997 İMZA, 1999 YÜRÜRLÜK TARİHLİ AMSTERDAM ANTLAŞMASI,
- o 10 MART 2001 İMZA, 2003 YÜRÜRLÜK TARİHLİ NİCE ANTLAŞMASI,
- o 13 ARALIK 2007 İMZA, 2009 YÜRÜRLÜK TARİHLİ LİZBON ANTLAŞMASI.

19.SORU

Avrupa Birliği'nin, Avrupa topluluklarının yerini alması ve üç sütunlu yapının sona ermesi hangi antlaşma ile olmuştur?

A

Lizbon Antlaşması

B

Brüksel Antlaşması

C

Amsterdam Antlaşması

D

Roma Antlaşması

E

Paris Antlaşması

Yanıt Açıklaması:

LİZBON ANTLAŞMASI DEĞİŞİKLİKLERİ SONRASI AB, AVRUPA TOPLULUĞU'NUN YERİNİ ALMIŞTIR VE ÜÇ SÜTUNLU YAPI KALDIRILMIŞTIR. BÖYLELİKLE ESKİ III. SÜTUN, ULUS-ÜSTÜ YAPIYA TAMAMEN AKTARILMIŞTIR. BUNA KARŞIN ESKİ II. SÜTUN (ODGP), HER NE KADAR SÜTUN

YAPISI ORTADAN KALDIRILDIYSA DA "ÖZEL KURAL VE USULLERE TABİ"

TUTULMUŞTUR. DOLAYISIYLA BU ALAN

HÜKÜMETLERARASI YAPI OLARAK

MUAMELE GÖRMEYE DEVAM ETMEKTEDİR.

20.SORU

Aşağıdakilerden hangisi AB içerisindeki ulus-devletlerin itiraz haklarının olduğu konulardandır?

A

Sosyal politikalar

B

Çevre düzenleme

C

Savunma

D

Eğitim

E

Sağlık

Yanıt Açıklaması:

Genişleme, savunma ve güvenlik politikaları konularında Birlik içindeki ulus-devletlerin itiraz hakları vardır. Ayrıca, 28 üyeli Birlik içinde bir üyenin itiraz hakkını kullanması, bu konularda karar alınmasını da engellemektedir.

1.SORU

Hükümetlerarasıcılık aşağıdaki hangi yaklaşıma karşı bir söylemdir?

A

Kuşkuculuk

B

Ulusüstücülük

C

İnşacılık

D

Kurumsalcılık

E

Yeni Kurumsalcılık

Yanıt Açıklaması:

Hükümetlerarasıcılık, genelde ulusüstücülük yaklaşımına ve özelde de federalizme karşı bir söylemdir. Hükümetlerarasıcılık, devletler arasında egemen bağımsızlık temelinde gerçekleşen karşılıklı ilişkileri ifade etmektedir. Bu bakımdan hükümetlerarasıcılık ulus-devletten daha üstün bir otoritenin olduğu ulusüstücülük yaklaşımından ayrılmaktadır.

2.SORU

Aşağıdaki politika alanlarından hangisi Birlik çapında karar alınabilmesi açısından oybirliği gerektiren alanlardan biridir?

A

Güvenlik

B

AVRUPA BİRLİĞİ

Çevre
C
Sağlık
D
Enerji
E
Eğitim

Yanıt Açıklaması:

Güvenlik

3.SORU

Aşağıdakilerden hangisi, AB'nin, farklı seviye ve hızlarda bütünleşme kavramıyla ilişkilendirilemez?

A
Paris Antlaşması

B
Maastrich Antlaşması

C
Amsterdam Antlaşması

D
Nice Antlaşması

E
Lizbon Antlaşması

Yanıt Açıklaması:

PARİS ANTLAŞMASI'YLA AVRUPA KÖMÜR VE ÇELİK TOPLULUĞU KURULMUŞTUR.

4.SORU

Kurucu antlaşmalar, hangi düzenlemelere yer vermez?

A
Rejim

B
Yasama

C
Yürütme

D
Sosyal hukuk

E
Din

Yanıt Açıklaması:

AB'nin değerlerine, amaçlarına ve hedeflerine, yetkilerine, temel hakların korunması rejimine, demokratik ilkelere ve üye devletlerin devrettiği yasama, yürütme ve yargı erklerini kullanan kurumlara ilişkin düzenlemelergetirdiğinden, AB'nin ANAYASAL nitelikli metinleri olarak betimlenebilir.

5.SORU

Aşağıdakilerden hangisi, Avrupa bütünleşmesini başlatan devletlerden değildir?

A
İtalya

B
Fransa

C
Hollanda

D
Belçika

E
Doğu Almanya

Yanıt Açıklaması:

DOĞU ALMANYA'DA DEMOKRATİK ALMAN CUMHURİYETİ KURULDU VE KOMÜNİST REJİMLE YÖNETİLMEMEYE BAŞLADI. BU YÜZDEN, BÜTÜNLEŞME ÇABASINDA OLAN, BATI ALMANYA YANI FEDERAL ALMANYA CUMHURİYETİ'DİR.

6.SORU

Avrupa Birliği'nin mevcut üyeleri arasındaki işbirliğinin daha da güçlendirilmesini ifade eden kavram aşağıdakilerden hangisidir?

A
Entegrasyon

B
Eşbütünleşme

C
Eşgüdüm

D
Genişleme

E
Derinleşme

Yanıt Açıklaması:

Genişleme, Avrupa Birliği'ne yeni üye katılımını ifade ederken derinleşme Avrupa Birliği'nin mevcut üyeleri arasındaki işbirliğinin daha da güçlendirilmesini ifade etmektedir.

7.SORU

Aşağıdakilerden hangisi Avrupa Birliği kurumlarından biri **değildir**?

A
Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi

B
Avrupa Parlamentosu

C
Komisyon

D

AVRUPA BİRLİĞİ

Konsey

E

AB Adalet Divanı

Yanıt Açıklaması:

AB'nin kurumları: Avrupa Parlamentosu, Komisyon, Konsey, AB Zirvesi, AB Adalet Divanı, Avrupa Merkez Bankası ve Sayıştay olarak belirlenmiştir.

8.SORU

Aşağıdaki kavramlardan hangisi ulus devletin otoritesinden daha üstün ve iradesini ulus devlete kabul ettirebilme kapasitesine sahip bir otoritenin varlığına işaret eder?

A

Uluslararasıılık

B

Nitelikli çoğunluk

C

Supranasyonalite

D

Hükümetlerarasılık

E

Federalizm

Yanıt Açıklaması:

Uluslarüstüculük (supranasyonalite), ulus devletin otoritesinden daha üstün ve iradesini ulus devlete kabul ettirebilme kapasitesine sahip bir otoritenin varlığına işaret etmektedir.

9.SORU

Birleşik Krallığın AB'nin ekonomik ve parasal birlik politika alanına katılmamasını sağlayan bütünleşme uygulamasına ne ad verilir?

A

Güçlendirilmiş işbirliği mekanizması

B

Birörnek bütünleşme

C

Daha İleri Bütünleşmeyi Takip Etme Yükümlülüğü

D

Dışta kalma imkanı

E

Üç sütunlu bütünleşme

Yanıt Açıklaması:

Dışta Kalma İmkani (Opt-Out): Bazı üye devletler bazı politika alanları bakımından dışta kalma imkanına (opt-out) sahiptir.

10.SORU

Avrupalılık bilinci, aşağıdakilerden hangisinden sonra, salt Hristiyanlık bağı ile ele alınmaktan vazgeçilmiştir?

A

1849 İkinci Genel Barış Konferansı

B

1947 Dunkirk Antlaşması

C

1713 Utrecht Antlaşması

D

1930 Avrupa Federal Birliği Bildirgesi

E

1941 Özgür ve Birleşik Avrupa Manifestosu

Yanıt Açıklaması:

GÜNÜMÜZ AVRUPA'SININ TEMELLERİNİN ALTILDIĞI UTRECHT ANTLAŞMASI, REPUBLICA CHRISTIANA TERİMİNİN GEÇTİĞİ SON ANTLAŞMADIR.

11.SORU

İkinci Dünya Savaşı sonrasında Avrupa'nın bütünleşmesi ile ilgili olarak; Avrupa'nın ekonomik, siyasal ve kültürel alanda birleştirilmesi, ticaretin serbestleştirilmesi, Avrupa ile ABD arasında ekonomik ve siyasi bağlar oluşturulması ve de Avrupa Birleşik Devletleri'nin yaratılması planını savunan kimdir?

A

Charles de Gaulle

B

Winston Churchill

C

Karl Deutsch

D

Leon Blum

E

Jean Monnet

Yanıt Açıklaması:

Jean Monnet, de Gaulle'nin planına karşı çıkmış ve Fransa'nın Birinci Dünya Savaşı sonrası yaptığı hataları de Gaulle'ün planının tekrarladığını ve bu nedenle daha liberal bir yapılmaya gidilmesi gerektiğini ileri sürerek soruda yer alan planı savunmuştur.

12.SORU

I. İhlal edilen hukuk kuralı bireylere hak tanımayı amaçlamalıdır.

II. AB hukukunun ihlali yeterince ciddi olmalıdır.

III. AB üyesi devletin yükümlülüğünü ihlali ile mağdur taraflarca uğranılan zarar arasında illiyet bağı olmalıdır.

AVRUPA BİRLİĞİ

Devlet sorumluluğu ilkesi için yukarıdaki koşullardan hangisi/hangileri aranmaktadır?

- A
Yalnız I
- B
I, II
- C
I, III
- D
Yalnız II
- E
I, II, III

Yanıt Açıklaması:

Devlet sorumluluğu ilkesi için şu üç koşul aranmaktadır:

- I. İhlal edilen hukuk kuralı bireylere hak tanımayı amaçlamalıdır.
- II. AB hukukunun ihlali yeterince ciddi olmalıdır.
- III. AB üyesi devletin yükümlülüğünü ihlali ile mağdur taraflarca uğranılan zarar arasında illiyet bağı olmalıdır.

13.SORU

AVRUPA KÖMÜR VE ÇELİK TOPLULUĞU HANGİ ANLAŞMA İLE KURULMUŞTUR?

- A
Lizbon Anlaşması
- B
Paris Anlaşması
- C
Roma Anlaşması
- D
Brüksel Anlaşması
- E
Dunkirk Anlaşması

Yanıt Açıklaması:

KÖMÜR VE ÇELİĞİN SİLAH ÜRETİMİNDE, ENERJİDE VE SAVAŞIN YÜRÜTÜLMESİ HUSUSUNDA KAYNAKLARIN ÜRETİMİ VE PAYLAŞIMININ, ORTAK BİR YÖNETİM ALTINA GİRMESİ GEREKİYORDU. BU AMAÇLA, PARİS ANTLAŞMASI'NIN (1951) İMZALANMASIYLA AVRUPA KÖMÜR VE ÇELİK TOPLULUĞU (AKÇT) KURULMUŞTUR. DOĞRU CEVAP B'DİR.

14.SORU

AB VATANDAŞLIĞI KAVRAMI İLK KEZ AŞAĞIDAKİ ANTLAŞMALARIN HANGİSİNDE KULLANILMIŞTIR?

- A

Amsterdam Antlaşması

- B
Lizbon Antlaşması

- C
Paris Antlaşması

- D
Roma Antlaşması

- E
Maastricht Antlaşması

Yanıt Açıklaması:

7 ŞUBAT 1992'DE İMZALANAN MAASTRİCHT ANTLAŞMASI'NDA, TOPLULUKLAR AVRUPA BİRLİĞİ'NE DÖNÜŞTÜRÜLÜRKEN VE AB VATANDAŞLIĞI KAVRAMI İLK KEZ KULLANILMIŞTIR.

15.SORU

"Devletler arasında işbirliğinde önemli olan işlevlerdir ve işlevler sonuçta kendine uygun kurumsal yapılar oluşturacaktır." düşüncesi hangi bütünleşme teorisine uygundur?

- A
İşlevselcilik
- B
Realizm
- C
Ulusüstücülük
- D
Güvenlik Toplumu
- E
Federalizm

Yanıt Açıklaması:

Mitrany'nin öne sürdüğü ve İşlevselciliğin özeti de olabilecek düşünce, "yapıların işlevleri takip edeceği" düşüncesidir. İşlevselciliğe göre devletler arasında işbirliğinde önemli olan işlevlerdir ve işlevler sonuçta kendine uygun kurumsal yapılar (formlar) oluşturacaktır.

16.SORU

Maastricht Antlaşması'nın getirdiği sütunlu yapıda aşağıdaki bileşenlerden hangisi yer almaz?

- A
AKÇT
- B
AT
- C
Ortak Dış ve Güvenlik Politikası
- D
Adalet ve İçişlerinde İşbirliği
- E
Avrupa Anayasası

Yanıt Açıklaması:

AB, Maastricht/AB Antlaşması ile ilk kez kurulduğunda Avrupa Toplulukları'nı temel almakta ve ortak dış ve güvenlik politikası ile adalet ve içişlerinde işbirliği ile bütünlenmekteydi. Bu nedenle AB, üç sütunlu bir yapı olarak betimlenmekteydi:

1. sütun Avrupa Toplulukları: AKÇT, AAET ve yeni adıyla Avrupa Topluluğu (AT),
2. sütun: Ortak dış ve güvenlik politikası,
3. Sütun: Adalet ve içişlerinde işbirliği

17.SORU

AB'nin yetkilendirilmiş olduğu "politika alanları" bakımından, kural olarak KATMANLI YETKİ İLKESİ VE ORANTILILIK İLKESİNE uygun hareket etmesi AB'de politika yapım süreci ile olarak aşağıdakilerden hangisiyle ilgilidir?

- A Yetkinin varlığı
- B Yetkinin kullanımı
- C Yetkinin niteliği
- D Politika araçları
- E Yetkinin kötüye kullanımı

Yanıt Açıklaması:

AB'nin yetkilendirilmiş olduğu "politika alanları" bakımından, kural olarak KATMANLI YETKİ İLKESİ VE ORANTILILIK İLKESİNE uygun hareket etmesi AB'de politika yapım süreci ile olarak yetkinin kullanımı ile ilgilidir. Doğru cevap B'dir.

18.SORU

Aşağıdakilerden hangisi Avrupa Birliği'nin kurumları arasında yer almaz?

- A Avrupa Parlamentosu
- B Komisyon
- C Avrupa Yatırım Bankası
- D AB Adalet Divanı
- E Avrupa Merkez Bankası

Yanıt Açıklaması:

AB'nin kurumları; Avrupa Parlamentosu, Komisyon, Konsey, AB Zirvesi, AB Adalet Divanı (ABAD), Avrupa Merkez Bankası (AMB) ve Sayıştay olarak belirlenmiştir. Ayrıca AB'nin organlarının başlıcaları olarak Ekonomik ve Sosyal Komite, Bölgeler Komitesi,

Avrupa Yatırım Bankası (AYB) ve Avrupa Ombudsmanı bulunmaktadır.

19.SORU

Aşağıdakilerden hangisi Avrupa Birliği'nin kurumsal yapısı içinde yer alan yedi temel kurumdan biri değildir?

- A Avrupa Birliği Zirvesi
- B Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı
- C Avrupa Sayıştay
- D Avrupa Komisyonu
- E Avrupa Parlamentosu

Yanıt Açıklaması:

Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı

20.SORU

Avrupa Birliği Hukuku'nun kaynaklarından biri olan, üye devletler arasında karşılıklı anlaşmaya dayanan, sıradan uluslararası anlaşmalardan farklı olarak yeni bir hukuk düzeni oluşturan, hem anayasal nitelikli olup hem de anayasalarda genellikle yer almamaları sebebiyle karma bir yapı oluşturan antlaşmalara ne ad verilir?

- A Katılım antlaşmaları
- B Bütünleşme antlaşmaları
- C Kurucu antlaşmalar
- D Kurucu antlaşmaları değiştiren antlaşmalar
- E Katılım antlaşmalarını değiştiren antlaşmalar

Yanıt Açıklaması:

Topluluklar/Birlik, üye devletler arasında karşılıklı anlaşmaya dayanan kurucu antlaşmalar yoluyla kurulmuştur. Avrupa Birliği Adalet Divanına (ABAD) göre de kurucu antlaşmalar, "sıradan uluslararası anlaşmalardan farklı olarak yeni bir hukuk düzeni oluşturmıştır". Bu arka planda kurucu antlaşmalar; AB'nin değerlerine, amaçlarına ve hedeflerine, yetkilerine, temel hakların korunması rejimine, demokratik ilkelere ve üye devletlerin devrettiği yasama, yürütme ve yargı erklerini kullanan kurumlara ilişkin düzenlemeler getirdiğinden, AB'nin anayasal nitelikli metinleri olarak betimlenebilir. Bununla birlikte kurucu antlaşmalar, anayasalarda genellikle yer almayan düzenlemelere de yer

AVRUPA BİRLİĞİ

verdiğinden, saf anayasal nitelik taşımaktan ziyade, aslında karma bir yapı oluşturmaktadır.

1.SORU

Hükümetlerarasıcılık aşağıdaki hangi yaklaşıma karşı bir söylemdir?

- A Kuşkuçuluk
- B Ulusüstücülük
- C İnşacılık
- D Kurumsalcılık
- E Yeni Kurumsalcılık

Yanıt Açıklaması:

Hükümetlerarasıcılık, genelde ulusüstücülük yaklaşımına ve özelde de federalizme karşı bir söylemdir. Hükümetlerarasıcılık, devletler arasında egemen bağımsızlık temelinde gerçekleşen karşılıklı ilişkileri ifade etmektedir. Bu bakımdan hükümetlerarasıcılık ulus-devletten daha üstün bir otoritenin olduğu ulusüstücülük yaklaşımından ayrılmaktadır.

2.SORU

Aşağıdaki politika alanlarından hangisi Birlik çapında karar alınabilmesi açısından oybirliği gerektiren alanlardan biridir?

- A Güvenlik
- B Çevre
- C Sağlık
- D Enerji
- E Eğitim

Yanıt Açıklaması:

Güvenlik

3.SORU

Aşağıdakilerden hangisi, AB'nin, farklı seviye ve hızlarda bütünleşme kavramıyla ilişkilendirilemez?

- A Paris Antlaşması
- B Maastrich Antlaşması
- C Amsterdam Antlaşması

D Nice Antlaşması

E Lizbon Antlaşması

Yanıt Açıklaması:

PARİS ANTLAŞMASI'YLA AVRUPA KÖMÜR VE ÇELİK TOPLULUĞU KURULMUŞTUR.

4.SORU

Kurucu antlaşmalar, hangi düzenlemelere yer vermez?

- A Rejim
- B Yasama
- C Yürütme
- D Sosyal hukuk
- E Din

Yanıt Açıklaması:

AB'nin değerlerine, amaçlarına ve hedeflerine, yetkilerine, temel hakların korunması rejimine, demokratik ilkelere ve üye devletlerin devrettiği yasama, yürütme ve yargı erklerini kullanan kurumlara ilişkin düzenlemelergetirdiğinden, AB'nin ANAYASAL nitelikli metinleri olarak betimlenebilir.

5.SORU

Aşağıdakilerden hangisi, Avrupa bütünleşmesini başlatan devletlerden değildir?

- A İtalya
- B Fransa
- C Hollanda
- D Belçika
- E Doğu Almanya

Yanıt Açıklaması:

DOĞU ALMANYA'DA DEMOKRATİK ALMAN CUMHURİYETİ KURULDU VE KOMÜNİST REJİMLE YÖNETİLMEMEYE BAŞLADI. BU YÜZDEN, BÜTÜNLEŞME ÇABASINDA OLAN,

AVRUPA BİRLİĞİ

BATİ ALMANYA YANİ FEDERAL ALMANYA CUMHURİYETİ'DİR.

6.SORU

Avrupa Birliği'nin mevcut üyeleri arasındaki işbirliğinin daha da güçlendirilmesini ifade eden kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A Entegrasyon
- B Eşbütünleşme
- C Eşgüdüm
- D Genişleme
- E Derinleşme

Yanıt Açıklaması:

Genişleme, Avrupa Birliği'ne yeni üye katılımını ifade ederken derinleşme Avrupa Birliği'nin mevcut üyeleri arasındaki işbirliğinin daha da güçlendirilmesini ifade etmektedir.

7.Soru

Aşağıdakilerden hangisi Avrupa Birliği kurumlarından biri **değildir**?

- A Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi
- B Avrupa Parlamentosu
- C Komisyon
- D Konsey
- E AB Adalet Divanı

Yanıt Açıklaması:

AB'nin kurumları: Avrupa Parlamentosu, Komisyon, Konsey, AB Zirvesi, AB Adalet Divanı, Avrupa Merkez Bankası ve Sayıştay olarak belirlenmiştir.

8.SORU

Aşağıdaki kavramlardan hangisi ulus devletin otoritesinden daha üstün ve iradesini ulus devlete kabul ettirebilme kapasitesine sahip bir otoritenin varlığına işaret eder?

- A Uluslararasıılık
- B Nitelikli çoğunluk
- C Supranasyonalite
- D Hükümetlerarasıcılık

- E Federalizm

Yanıt Açıklaması:

Uluslarüstücülük (supranasyonalite), ulus devletin otoritesinden daha üstün ve iradesini ulus devlete kabul ettirebilme kapasitesine sahip bir otoritenin varlığına işaret etmektedir.

9.SORU

Birleşik Krallığın AB'nin ekonomik ve parasal birlik politika alanına katılmamasını sağlayan bütünleşme uygulamasına ne ad verilir?

- A Güçlendirilmiş işbirliği mekanizması
- B Birörnek bütünleşme
- C Daha İleri Bütünleşmeyi Takip Etme Yükümlülüğü
- D Dışta kalma imkanı
- E Üç sütunlu bütünleşme

Yanıt Açıklaması:

Dışta Kalma İmkkanı (Opt-Out): Bazı üye devletler bazı politika alanları bakımından dışta kalma imkanına (opt-out) sahiptir.

10.SORU

Avrupalılık bilinci, aşağıdakilerden hangisinden sonra, salt Hristiyanlık bağı ile ele alınmaktan vazgeçilmiştir?

- A 1849 İkinci Genel Barış Konferansı
- B 1947 Dunkirk Antlaşması
- C 1713 Utrecht Antlaşması
- D 1930 Avrupa Federal Birliği Bildirgesi
- E 1941 Özgür ve Birleşik Avrupa Manifestosu

Yanıt Açıklaması:

GÜNÜMÜZ AVRUPA'SININ TEMELLERİNİN ALTILDIĞI UTRECHT ANTLAŞMASI, REPUBLICA CHRISTIANA TERİMİNİN GEÇTİĞİ SON ANTLAŞMADIR.

11.SORU

İkinci Dünya Savaşı sonrasında Avrupa'nın bütünleşmesi ile ilgili olarak; Avrupa'nın ekonomik, siyasal ve kültürel alanda birleştirilmesi, ticaretin

serbestleştirilmesi, Avrupa ile ABD arasında ekonomik ve siyasi bağlar oluşturulması ve de Avrupa Birleşik Devletleri'nin yaratılması planını savunan kimdir?

A
Charles de Gaulle

B
Winston Churchill

C
Karl Deutsch

D
Leon Blum

E
Jean Monnet

Yanıt Açıklaması:

Jean Monnet, de Gaulle'nin planına karşı çıkmış ve Fransa'nın Birinci Dünya Savaşı sonrası yaptığı hataları de Gaulle'ün planının tekrarladığını ve bu nedenle daha liberal bir yapılanmaya gidilmesi gerektiğini ileri sürerek soruda yer alan planı savunmuştur.

12.SORU

I. İhlal edilen hukuk kuralı bireylere hak tanımayı amaçlamalıdır.
II. AB hukukunun ihlali yeterince ciddi olmalıdır.
III. AB üyesi devletin yükümlülüğünü ihlali ile mağdur taraflarca uğranılan zarar arasında illiyet bağı olmalıdır.
Devlet sorumluluğu ilkesi için yukarıdaki koşullardan hangisi/hangileri aranmaktadır?

A
Yalnız I

B
I, II

C
I, III

D
Yalnız II

E
I, II, III

Yanıt Açıklaması:

Devlet sorumluluğu ilkesi için şu üç koşul aranmaktadır:

I. İhlal edilen hukuk kuralı bireylere hak tanımayı amaçlamalıdır.
II. AB hukukunun ihlali yeterince ciddi olmalıdır.
III. AB üyesi devletin yükümlülüğünü ihlali ile mağdur taraflarca uğranılan zarar arasında illiyet bağı olmalıdır.

13.SORU

**AVRUPA KÖMÜR VE ÇELİK TOPLULUĞU
HANGİ ANLAŞMA İLE KURULMUŞTUR?**

A
Lizbon Anlaşması

B
Paris Anlaşması

C
Roma Anlaşması

D
Brüksel Anlaşması

E
Dunkirk Anlaşması

Yanıt Açıklaması:

KÖMÜR VE ÇELİĞİN SİLAH ÜRETİMİNDE, ENERJİDE VE SAVAŞIN YÜRÜTÜLMESİ HUSUSUNDA KAYNAKLARIN ÜRETİMİ VE PAYLAŞIMININ, ORTAK BİR YÖNETİM ALTINA GİRMESİ GEREKİYORDU. BU AMAÇLA, PARİS ANTLAŞMASI'NIN (1951) İMZALANMASIYLA AVRUPA KÖMÜR VE ÇELİK TOPLULUĞU (AKÇT) KURULMUŞTUR. DOĞRU CEVAP B'DİR.

14.SORU

**AB VATANDAŞLIĞI KAVRAMI İLK KEZ
AŞAĞIDAKİ ANTLAŞMALARIN HANGİSİNDE
KULLANILMIŞTIR?**

A
Amsterdam Antlaşması

B
Lizbon Antlaşması

C
Paris Antlaşması

D
Roma Antlaşması

E
Maastricht Antlaşması

Yanıt Açıklaması:

7 ŞUBAT 1992'DE İMZALANAN MAASTRICHT ANTLAŞMASI'NDA, TOPLULUKLAR AVRUPA BİRLİĞİ'NE DÖNÜŞTÜRÜLÜRKEN VE AB VATANDAŞLIĞI KAVRAMI İLK KEZ KULLANILMIŞTIR.

15.SORU

"Devletler arasında işbirliğinde önemli olan işlevlerdir ve işlevler sonuçta kendine uygun

AVRUPA BİRLİĞİ

kurumsal yapılar oluşturacaktır." düşüncesi hangi bütünleşme teorisine uygundur?

- A İşlevselcilik
- B Realizm
- C Ulusüstücülük
- D Güvenlik Toplumu
- E Federalizm

Yanıt Açıklaması:

Mitrany'nin öne sürdüğü ve İşlevselciliğin özeti de olabilecek düşünce, "yapıların işlevleri takip edeceği" düşüncesidir. İşlevselciliğe göre devletler arasında işbirliğinde önemli olan işlevlerdir ve işlevler sonuçta kendine uygun kurumsal yapılar (formlar) oluşturacaktır.

16.SORU

Maastricht Antlaşması'nın getirdiği sütunlu yapıda aşağıdaki bileşenlerden hangisi yer almaz?

- A AKÇT
- B AT
- C Ortak Dış ve Güvenlik Politikası
- D Adalet ve İçişlerinde İşbirliği
- E Avrupa Anayasası

Yanıt Açıklaması:

AB, Maastricht/AB Antlaşması ile ilk kez kurulduğunda Avrupa Toplulukları'nı temel almakta ve ortak dış ve güvenlik politikası ile adalet ve içişlerinde işbirliği ile bütünlenmekteydi. Bu nedenle AB, üç sütunlu bir yapı olarak betimlenmekteydi:

1. sütun Avrupa Toplulukları: AKÇT, AAET ve yeni adıyla Avrupa Topluluğu (AT),
2. sütun: Ortak dış ve güvenlik politikası,
3. Sütun: Adalet ve içişlerinde işbirliği

17.SORU

AB'nin yetkilendirilmiş olduğu "politika alanları" bakımından, kural olarak KATMANLI YETKİ İLKESİ VE ORANTILILIK İLKESİNE uygun hareket etmesi AB'de politika yapım süreci ile olarak aşağıdakilerden hangisiyle ilgilidir?

- A Yetkinin varlığı
- B Yetkinin kullanımı

- C Yetkinin niteliği
- D Politika araçları

- E Yetkinin kötüye kullanımı

Yanıt Açıklaması:

AB'nin yetkilendirilmiş olduğu "politika alanları" bakımından, kural olarak KATMANLI YETKİ İLKESİ VE ORANTILILIK İLKESİNE uygun hareket etmesi AB'de politika yapım süreci ile olarak yetkinin kullanımı ile ilgilidir. Doğru cevap B'dir.

18.SORU

Aşağıdakilerden hangisi Avrupa Birliği'nin kurumları arasında yer almaz?

- A Avrupa Parlamentosu
- B Komisyon
- C Avrupa Yatırım Bankası
- D AB Adalet Divanı
- E Avrupa Merkez Bankası

Yanıt Açıklaması:

AB'nin kurumları; Avrupa Parlamentosu, Komisyon, Konsey, AB Zirvesi, AB Adalet Divanı (ABAD), Avrupa Merkez Bankası (AMB) ve Sayıştay olarak belirlenmiştir. Ayrıca AB'nin organlarının başlıcaları olarak Ekonomik ve Sosyal Komite, Bölgeler Komitesi, Avrupa Yatırım Bankası (AYB) ve Avrupa Ombudsmanı bulunmaktadır.

19.SORU

Aşağıdakilerden hangisi Avrupa Birliği'nin kurumsal yapısı içinde yer alan yedi temel kurumdan biri değildir?

- A Avrupa Birliği Zirvesi
- B Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı
- C Avrupa Sayıştayı
- D Avrupa Komisyonu
- E Avrupa Parlamentosu

Yanıt Açıklaması:

Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı

20.SORU

Avrupa Birliği Hukuku'nun kaynaklarından biri olan, üye devletler arasında karşılıklı anlaşmaya dayanan, sıradan uluslararası anlaşmalardan farklı olarak yeni bir hukuk düzeni oluşturan, hem anayasal nitelikli olup hem de anayasalarda genellikle yer almamaları sebebiyle karma bir yapı oluşturan antlaşmalara ne ad verilir?

- A
Katılım antlaşmaları
- B
Bütünleşme antlaşmaları
- C
Kurucu antlaşmalar
- D
Kurucu antlaşmaları değiştiren antlaşmalar
- E
Katılım antlaşmalarını değiştiren antlaşmalar

Yanıt Açıklaması:

Topluluklar/Birlik, üye devletler arasında karşılıklı anlaşmaya dayanan kurucu antlaşmalar yoluyla kurulmuştur. Avrupa Birliği Adalet Divanına (ABAD) göre de kurucu antlaşmalar, "sıradan uluslararası anlaşmalardan farklı olarak yeni bir hukuk düzeni oluşturmıştır". Bu arka planda kurucu antlaşmalar; AB'nin değerlerine, amaçlarına ve hedeflerine, yetkilerine, temel hakların korunması rejimine, demokratik ilkelere ve üye devletlerin devrettiği yasama, yürütme ve yargı erklerini kullanan kurumlara ilişkin düzenlemeler getirdiğinden, AB'nin anayasal nitelikli metinleri olarak betimlenebilir. Bununla birlikte kurucu antlaşmalar, anayasalarda genellikle yer almayan düzenlemelere de yer verdiğinden, saf anayasal nitelik taşımaktan ziyade, aslında karma bir yapı oluşturmaktadır.

1.SORU

Günümüzde AB'nin Ortak Dış ve Güvenlik Politikası alanının niteliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A
Uluslarüstü yapıda
- B
Hükümetlerarası yapıda
- C
Ulusal egemenliğe dayanan
- D
Ulusal parlamentoların egemenliğinde
- E
AB egemenliğinde

Yanıt Açıklaması:

AB'nin Ortak Dış ve Güvenlik Politikası hükümetlerarası yapıdadır.

2.SORU

İki vitesli Avrupa kavramı ilk kez hangi bildiride yer almıştır?

- A
Tindemans Raporu
- B
Lüksemburg uzlaşısı
- C
Birleşme Antlaşması
- D
AET Antlaşması
- E
Spaak Raporu

Yanıt Açıklaması:

Genişleme-derinleşme tartışmasıyla birlikte AT yetkilileri, iki vitesli Avrupa (Europe à deux vitesses) kavramını gündeme taşıdı. Bu görüş, ilk kez Tindemans Raporu olarak bilinen bildiride 1975 yılında yer aldı. Buna göre, hem ekonomik-sosyal birlik ve bütünleşmenin yayılması hem de siyasal birlik ve halkların yakınlaşması sürecinde hazır olmayan veya yeni katılan üyelerin, bütünleşme yanlısı üye devletleri hukuken geriden izlemesi öneriliyordu.

3.SORU

Aşağıdakilerden hangisi Jean Monnet'in Avrupa'da birlik yaratma planının içinde yer alan unsurlardan biri değildir?

- A
Avrupa'nın ekonomik, siyasal ve kültürel alanda birleştirilmesi
- B
Ticaretin serbestleştirilmesi
- C
Avrupa ile ABD arasında ekonomik ve siyasi bağlar oluşturulması
- D
Avrupa Birleşik Devletleri'nin yaratılması
- E
Rehn Vadisi'nin uluslararasılaştırılması

Yanıt Açıklaması:

Jean Monnet, Fransa'nın I. Dünya Savaşı sonrası yaptığı hataları de Gaulle'un planının tekrarladığını ve bu nedenle daha liberal bir yapılanmaya gidilmesi gerektiğini ileri sürmüştür. Monnet'in ileri sürdüğü plan şu unsurları kapsamaktaydı:

AVRUPA BİRLİĞİ

- Avrupa'nın ekonomik, siyasal ve kültürel alanda birleştirilmesi,
- Ticaretin serbestleştirilmesi,
- Avrupa ile ABD arasında ekonomik ve siyasal bağlar oluşturulması,
- Avrupa Birleşik Devletleri'nin yaratılması.

4.SORU

AŞAĞIDAKİLERDEN HANGİSİ İLE ABD İLK DEFA KOMÜNİST SALDIRIYA UĞRAYAN TÜM AVRUPA ÜLKELERİNE YARDIM ETME SÖZÜ VERMİŞTİR?

- A
Truman Doktrini
- B
Marshall Planı
- C
Schuman Deklarasyonu
- D
Roma Antlaşması
- E
Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu Antlaşması

Yanıt Açıklaması:

Truman Doktrini ile ABD ilk defa komünist saldırıya uğrayan tüm Avrupa ülkelerine yardım etme sözü vermiştir. Doğru cevap A'dır.

5.SORU

AVRUPA BİRLİĞİ AŞAĞIDAKİ ALANLARDAN HANGİSİNDE DESTEKLEYİCİ, KOORDİNE EDİCİ VE TAMAMLAYICI YETKİYE SAHİP DEĞİLDİR?

- A
Sanayi
- B
Kültür
- C
Turizm
- D
Sosyal politika
- E
Eğitim

Yanıt Açıklaması:

AB, sınırlı sayıda olmak üzere, yalnızca şu alanlarda destekleyici, koordine edici ve tamamlayıcı yetkiye sahiptir: a) insan sağlığının korunması ve iyileştirilmesi, b) sanayi, c) kültür, d) turizm, e) eğitim, mesleki eğitim, gençlik ve spor, f) sivil savunma, g) idari işbirliği. Sosyal politika ise AB'nin paylaşılan yetkilerine örnektir. Doğru yanıt D'dir.

6.SORU

Aşağıdaki uluslararası örgütlenmelerden hangisi küresel niteliktedir?

- A
Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı
- B
Arap Birliği
- C
Afrika Birliği
- D
Avrasya Ekonomik Topluluğu
- E
Dünya Ticaret Örgütü

Yanıt Açıklaması:

Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı, Arap Birliği, Afrika Birliği, Avrasya Ekonomik Topluluğu bölgesel siyasal, askeri, ekonomik ve kültürel temelli uluslararası örgütlenmelerdir. Dünya Ticaret Örgütü ise küresel uluslararası örgüt niteliğindedir.

7.SORU

Olağan yasama sürecinde Avrupa Parlamentosu'nun "yasa önerisini kabul etme-reddetme ya da öneriye değişiklik getirme" olmak üzere üç şekilde hareket edebildiği aşama aşağıdakilerden hangisidir?

- A
Uzlaşma aşaması
- B
Üçüncü okuma aşaması
- C
İlk okuma aşaması
- D
Öneri aşaması
- E
İkinci okuma aşaması

Yanıt Açıklaması:

AVRUPA PARLAMENTOSU, ilk okuma aşamasında Komisyon'un önerisi ile ilgili olarak kullanılan oyların çoğunluğuyla üç şekilde hareket edebilir. Bunlar; kabul etme, reddetme ya da değişiklik getirmedir. Doğru cevap C'dir.

8.SORU

"Artık Fransız, Alman, İspanyol, hatta İngiliz yok; sadece Avrupalılar var" sözünün sahibi düşünür aşağıdakilerden hangisidir?

- A
William Penn
- B
Jean-Jacques Rousseau
- C
Charles-Irénée Castel de Saint-Pierre
- D
Immanuel Kant
- E

AVRUPA BİRLİĞİ

Victor Hugo

Yanıt Açıklaması:

Bu görüşün sahibi Jean-Jacques Rousseau'dur. Doğru yanıt B'dir.

9.SORU

Aşağıdakilerden hangisi Komisyon'un yetki alanlarından biri değildir?

- A
- Dış denetim
- B
- Yürütme
- C
- Bütçe
- D
- Dış ilişkiler
- E
- Gözetim

Yanıt Açıklaması:

Komisyon esas olarak yürütme, idare, bütçe, dış ilişkiler ve gözetim ile ilgili olanlar olmak üzere beş türlü yetkiye sahiptir.

10.SORU

Hırvatistan Avrupa Birliği'ne hangi yıl katılmıştır?

- A
- 1955
- B
- 1981
- C
- 2003
- D
- 2009
- E
- 2013

Yanıt Açıklaması:

AVRUPA BİRLİĞİ'NİN HIRVATİSTAN GENİŞLEMESİ 2013 YILINDA GERÇEKLEŞMİŞTİR.

11.SORU

AVRUPA BİRLİĞİ'NİN ÜÇÜNCÜ SÜTUNU AŞAĞIDAKİ ANLAŞMALARDAN HANGİSİ İLE CEZAI KONULARDA POLİS VE ADLİ İŞBİRLİĞİ BAŞLIĞINI ALMIŞTIR?

- A
- Lizbon Anlaşması
- B
- Roma Anlaşması

C

Ankara Anlaşması

D

Amsterdam Anlaşması

E

Nice Anlaşması

Yanıt Açıklaması:

Avrupa Birliği'nin üçüncü sütunu Amsterdam Anlaşması ile Cezai Konularda Polis ve Adli İşbirliği başlığını almıştır.

12.SORU

AVRUPA EKONOMİK TOPLULUĞU VE AVRUPA ATOM ENERJİSİ TOPLULUĞU AŞAĞIDAKİ ANLAŞMALARDAN HANGİSİ İLE KURULMUŞTUR?

- A
- Amsterdam antlaşması
- B
- Maastricht Antlaşması
- C
- Roma Antlaşması
- D
- Lizbon Antlaşması
- E
- Nice Antlaşması

Yanıt Açıklaması:

Avrupa Ekonomik Topluluğu ve Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu Roma Antlaşması ile kurulmuştur. Doğru cevap C'dir.

13.SORU

Hangi Avrupa Birliği üyesi Avrupa Parlamentosunda en yüksek sayıda milletvekiline sahiptir?

- A
- Almanya
- B
- Fransa
- C
- Birleşik Krallık
- D
- İtalya
- E
- İspanya

Yanıt Açıklaması:

96 milletvekiliyle en fazla sayıda meclis üyesi Almanya'ya aittir. Doğru yanıt A'dır.

14.SORU

2007 Lizbon Antlaşması'nı referanduma götüren tek üye hangisidir?

- A
- İsveç

AVRUPA BİRLİĞİ

B
Romanya

C
Polonya

D
İngiltere

E
İrlanda Cumhuriyeti

Yanıt Açıklaması:

AİLE POLİTİKASI VE VERGİLER
KONUSUNDA KAYGILARI OLAN
SEÇMENLER SEBEBİYLE İRLANDA
REFERANDUMA GÖTÜRMÜŞTÜR.

15.SORU

1. Dünya Savaşı sonrası Avrupasında bütünleşme tartışmaları hangi çerçeveye gündeme gelmiştir?

A
Aydınlanma

B
Sanayileşme

C
Ekonomi

D
Sosyalizm

E
Federalizm

Yanıt Açıklaması:

Birinci Dünya Savaşı sonrası dönemde Avrupa bütünleşmesi girişimleri, federalizm çerçevesinde gelişmiştir. Her ne kadar birlik sağlama yönündeki çabalar Avrupa'daki çatışma ve savaşları sonlandıramamışsa da savaşın yıkıcı etkileri bazı Avrupalı aydın ve devlet adamlarının bütünleşmeye olan inançlarını güçlendirmiş, savaş sırasında kesintiye uğrayan bütünleşme hareketlerine hız verilmesine neden olmuştur. Doğru yanıt E'dir.

16.SORU

Avrupa Birliği'nin Olağan yasama usulü, _____ önerisi üzerine, _____ ve _____ tarafından bir tüzük, direktif veya kararın ortaklaşa kabulünü ifade eder. Yukarıdaki boşluklara gelecek AB kurumları hangi seçenekte sırasıyla doğru olarak verilmiştir?

A
Komisyon, Avrupa Parlamentosu, Konsey

B
Avrupa Parlamentosu, Komisyon, Konsey

C
Avrupa Parlamentosu, Konsey, Komisyon

D

Konsey, Avrupa Parlamentosu, Komisyon
E
Konsey, Komisyon, Avrupa Parlamentosu

Yanıt Açıklaması:

"Olağan yasama usulü, **Komisyonun** önerisi üzerine, **Avrupa Parlamentosu** ve **Konsey** tarafından bir tüzük, direktif veya kararın ortaklaşa kabulünü ifade eder.

17.SORU

Aşağıdakilerden hangisi Avrupa Birliği'nin kurucu antlaşmaları arasındadır?

A
Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu Antlaşması

B
Avrupa Tek Senedi

C
Amsterdam Antlaşması

D
Nice Antlaşması

E
Lizbon Antlaşması

Yanıt Açıklaması:

Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu Antlaşması Avrupa Birliği'nin kurucu antlaşmaları arasındadır. Diğer seçeneklerdeki antlaşmalar kurucu antlaşmaları değiştiren değişiklik/tadil antlaşmalarıdır.

18.SORU

Aşağıdakilerden hangisi birlik üye devletlerin kendisine devrettiği belirli yetkileri kurumları aracılığıyla kullanır?

A
Komisyon

B
Yetki yönünden ulus-üstü

C
Adalet Divanı

D
Norm koyma yönünden ulus-üstü

E
Sayıştay

Yanıt Açıklaması:

Norm koyma yönünden; Birlik kurumları aracılığıyla (duruma göre) atanmış temsilciler ve oybirliği dışındaki bir ÇOĞUNLUK ile karar almaktadır.

19.SORU

Aşağıdakilerden hangisi 29 Ekim 2004'te imzalanan ve Avrupa Anayasası adıyla da anılan Anayasa Antlaşması ile ilgili olarak yanlış bilgi içermektedir?

- A
25 üyeli AB'nin yol haritası belirlenmiştir.
- B
Fransa ve Hollanda referandumlarında reddedilmiştir.
- C
İngiltere'nin itirazıyla anayasada federal değil, "topluluk yöntemi" ifadesi kullanılmıştır.
- D
Taslak Anayasa, daha önceki antlaşmaları yürürlükten kaldırma amacını taşımaktadır.
- E
Anayasa'nın Fransa ve Hollanda seçmeni tarafından reddedilmesinde Türkiye'nin üyeliğine karşı olumsuz bir algıya sahip olmaları da etkili olmuştur.

Yanıt Açıklaması:

Taslak Anayasa, daha önceki antlaşmaları yürürlükten kaldırma amacını değil, kurucu antlaşmaları tek bir belge haline getirmek ve AB'ye kamuoyu için daha anlaşılır ve açık bir yapı kazandırma amacını taşıyordu.

20.SORU

Aşağıdakilerden hangisi Avrupa'da ekonomik bütünleşmeye zemin hazırlamıştır?

- A
1947 Marshall Planı
- B
1949 NATO
- C
Avrupa Konseyinin kuruluşu
- D
Doğu-Batı Almanya duvarının çöküşü
- E
Fransa Planlama Teşkilatının kurulması

Yanıt Açıklaması:

Siyasi, askeri ve ekonomik açıdan her iki blok kendi örgütlenmeleriyle üye devletler arasında işbirliğini sağladılar. Batı Avrupa açısından 1949'da imzalanan Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü (NATO) güvenlik şemsiyesini oluştururken, Avrupa Konseyi'nin kuruluşu siyasal anlamda hükümetler arasında bütünleşme konusunda diyalogu başlattı. Marshall Planı ile 1947'de ABD'nin verdiği ekonomik destek ise Avrupa'da ekonomik bütünleşmeye zemin hazırladı.

1.SORU

AŞAĞIDAKİLERDEN HANGİSİ AB'NİN MÜNHASIR YETKİYE SAHİP OLDUĞU ALANLARDAN BİRİ DEĞİLDİR?

- A
Gümrük birliği
- B
İç pazarın işleyişi için gerekli olan rekabet kurallarının oluşturulması
- C
Tüm üye devletler için para politikası
- D
Ortak balıkçılık politikası
- E
Ortak ticaret politikası

Yanıt Açıklaması:

AB'nin para politikasına ilişkin münhasır yetkisi para birimi Avro olan üye devletler için geçerlidir. Doğru yanıt C'dir.

2.SORU

I. LİZBON ANTLAŞMASI II. AVRO'NUN TEDAVÜLE GİRMESİ III. BATI AVRUPA BİRLİĞİ'NİN KURULMASI IV. PARİS ANTLAŞMASI'NIN İMZALANMASI AVRUPA BÜTÜNLEŞMESİNİN KRONOLOJİK GELİŞİMİ İLE İLGİLİ OLARAK YUKARIDA VERİLENLER GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE DOĞRU SIRALANDIĞINDA DOĞRU SIRALAMA NASIL OLUR?

- A
IV-III-II-I
- B
IV-II-III-I
- C
III-IV-I-II
- D
III-I-IV-II
- E
I-III-IV-II

Yanıt Açıklaması:

PARİS ANTLAŞMASI'NIN İMZALANMASI 1951'DE, BATI AVRUPA BİRLİĞİ'NİN KURULMASI 1955'TE, AVRO'NUN TEDAVÜLE GİRMESİ 2002'DE VE LİZBON ANTLAŞMASI İSE 2009'DA UYGULANMIŞTIR.

3.SORU

ABD İÇİN YENİ BİR AVRUPA İŞBİRLİĞİ VE BÜTÜNLEŞME DÖNEMİNİ BAŞLATMAK

ANLAMINA GELEN, MALLARIN, HİZMETLERİN VE SERMAYENİN SERBEST DOLAŞIMDA OLDUĞU TEK BİR PAZARI HEDEFLEYEN OLUŞUM HANGİSİDİR?

- A Truman doktrini
- B Schuman deklarasyonu
- C Avrupa Tek Senedi
- D Annan planı
- E Marshall planı

Yanıt Açıklaması:

ABD için yeni bir Avrupa işbirliği ve bütünleşme dönemini başlatmak anlamına gelen, malların, hizmetlerin ve sermayenin serbest dolaşımında olduğu tek bir pazarı hedefleyen oluşum Marshall planıdır. Doğru cevap E'dir.

4.SORU

Devletler açısından münhasır ve etraflı bir bağımsız eylem hakkı aşağıdakilerden hangisinin tanımıdır?

- A Egemenlik
- B Özerlik
- C Bağlayıcılık
- D Bağımsızlık
- E Sınırlılık

Yanıt Açıklaması:

Egemenlik, devletler açısından, münhasır ve etraflı bir bağımsız eylem hakkı olarak tanımlanabilir.

5.SORU

Aşağıdaki alanlardan hangisi AB'nin münhasır yetki alanı içinde sayılmaz?

- A Gümrük birliği
- B İç pazarın işleyişi için gerekli olan rekabet kurallarının oluşturulması
- C Para birimi Avro olan üye devletler için para politikası

- D Ortak ticaret politikası
- E Ortak sanayi politikası

Yanıt Açıklaması:

Sanayi politikası münhasır yetki alanında değildir. AB destekleyici, koordine edici ve tamamlayıcı yetkiye sahiptir.

6.SORU

I- Bölgeler Komitesi
II- Avrupa Yatırım Bankası
III- AB Adalet Divanı
IV- Avrupa Ombudsmanı
Yukarıdakilerden hangisi ya da hangileri Avrupa Birliği'nin organları arasında yer almaktadır?

- A Yalnız I
- B III ve IV
- C I ve IV
- D II,III ve IV
- E I,II,III ve IV

Yanıt Açıklaması:

AB'nin başlıca organları Ekonomik ve Sosyal Komite, Bölgeler Komitesi, Avrupa Yatırım Bankası, Avrupa Ombudsmanı olarak sıralanabilir.

7.SORU

Avrupa bütünleşmesinin en önemli itici gücünü oluşturan Sovyet tehdidi hangi olayla sona ermiştir?

- A Yugoslav iç savaşı
- B Roma Antlaşması
- C Berlin Duvarı'nın yıkılması
- D Paris Antlaşması
- E Gorbachev'in Sovyetler Birliği Komünist Partisi Genel Sekreteri seçilmesi

Yanıt Açıklaması:

1990'ların başına kadar Avrupa bütünleşmesinin en önemli itici gücü Sovyet tehdidiydi. Fakat Berlin Duvarı'nın yıkılmasıyla bu tehdit yerini,

AVRUPA BİRLİĞİ

Sovyetler Birliği'nin çözülmesi süreciyle başlayan istikrarsızlık tehdidinde bıraktı.

8.SORU

Yasama tasarrufu, yasama usulü ile kabul edilen hukuki tasarruf anlamına gelir ve yasama usulleri de olağan yasama usulü ve özel yasama usulleri olmak üzere ikiye ayrılır. Olağan yasama usulü, toplamda beş aşamadan oluşmaktadır. Bu usulü imza ve yayım takip eder. Açıklaması, "AVRUPA PARLAMENTOSU, KOMİSYONUN TEKLİFİ İLE İLGİLİ OLARAK KULLANILAN OYLARIN ÇOĞUNLUĞUYLA ÜÇ ŞEKİLDE HAREKET EDEBİLİR: AVRUPA PARLAMENTOSU, KOMİSYONUN ÖNERİSİNİ REDDEDEBİLİR. AVRUPA PARLAMENTOSU, KOMİSYONUN ÖNERİSİNİ KABUL EDEBİLİR. AVRUPA PARLAMENTOSU, KOMİSYONUN ÖNERİSİNE DEĞİŞİKLİK GETİREBİLİR." olarak yapılan bu aşama aşağıdakilerden hangisidir?

- A
Öneri Aşaması
- B
Uzlaşma Aşaması
- C
İlk Okuma Aşaması
- D
İkinci Okuma Aşaması
- E
Üçüncü Okuma Aşaması

Yanıt Açıklaması:

1.Öneri Aşaması: Kural olarak Komisyon, Avrupa Parlamentosuna ve Konseye bir AB yasama tasarrufu önerisi sunar. **2.İlk Okuma Aşaması:** Avrupa Parlamentosu, Komisyonun önerisi ile ilgili olarak kullanılan oyların çoğunluğuyla üç şekilde hareket edebilir. **3.İkinci Okuma Aşaması:** Avrupa Parlamentosu, Konseyin ilk okuma sırasındaki tutumu ile ilgili olarak dört şekilde hareket edebilir. **4. Uzlaşma Aşaması:** Uzlaşma Komitesi, Konsey üyeleri veya bunların temsilcileri ile Avrupa Parlamentosunun temsilcilerinin eşit sayıdaki katılımı ile oluşur. **5. Üçüncü Okuma Aşaması:** Avrupa Parlamentosu ve Konsey, mutabakat metni hakkında bu metnin kabulünden itibaren altı hafta içinde ayrı ayrı oylama yapar.

9.SORU

Avrupa bütünleşmesi için ilk somut adım aşağıdakilerden hangisi ile atılmıştır?

- A
Truman Doktrini'nin ilanı
- B
Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu'nun kurulması

- C
Batı Avrupa Birliği'nin kurulması

- D
Almanya'nın NATO'ya kabul edilmesi

- E
Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu'nun kurulması

Yanıt Açıklaması:

18 Nisan 1951 tarihinde, Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu'nu (AKÇT) kuran Paris Antlaşması Fransa, Almanya, İtalya, Belçika, Hollanda ve Lüksemburg arasında imzalandı. Antlaşmanın yasama organlarınca onaylanmasının ardından, 25 Eylül 1952 tarihinde AKÇT fiilen kuruldu. Ulus-üstü karar verme yetkisine sahip Yüksek Otorite'nin başkanlığına Jean Monnet atandı. AKÇT'ye üye ülkeler arasında kömür çelik ürünleri ticaretine konulan sınırlamalar kaldırıldı ve Topluluk dışında kalan ülkelere ortak gümrük tarifesı (vergisi) uygulanmaya başlandı. Böylece AKÇT, Avrupa bütünleşmesi için ilk somut adımı oluşturdu.

10.SORU

Aşağıdakilerden hangisi Avrupa Toplulukları içinde yer almıştır?

- A
Avrupa Siyasi Topluluğu
- B
Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu
- C
Avrupa Ekonomik İşbirliği Örgütü
- D
Batı Avrupa Birliği
- E
Avrupa Savunma Topluluğu

Yanıt Açıklaması:

Avrupa Toplulukları AKÇT, AET ve EURATOM'dan oluşur.

11.SORU

Aşağıdaki antlaşmalardan hangisi kurucu antlaşma niteliğindedir?

- A
Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu Antlaşması
- B
Amsterdam Antlaşması
- C
Nice Antlaşması
- D

AVRUPA BİRLİĞİ

Hırvatistan'ın Katılım Antlaşması

E
Avrupa Tek Senedi

Yanıt Açıklaması:

AB İLE İLGİLİ OLARAK (BİRİ SONA ERMİŞ OLAN) TOPLAM DÖRT KURUCU ANTLAŞMA SÖZ KONUSUDUR:

- 18 NİSAN 1951 İMZA, 1952 YÜRÜRLÜK TARİHLİ AVRUPA KÖMÜR VE ÇELİK TOPLULUĞU (AKÇT) ANTLAŞMASI,
- 25 MART 1957 İMZA, 1958 YÜRÜRLÜK TARİHLİ AVRUPA EKONOMİK TOPLULUĞU (AET) ANTLAŞMASI,
- 25 MART 1957 İMZA, 1958 YÜRÜRLÜK TARİHLİ AVRUPA ATOM ENERJİSİ TOPLULUĞU (AAET) ANTLAŞMASI,
- 7 ŞUBAT 1992 İMZA, 1993 YÜRÜRLÜK TARİHLİ AVRUPA BİRLİĞİ (AB) ANTLAŞMASI.

12.SORU

"AB vatandaşlığı" kavramı hangi kurucu antlaşmayla tanımlanmıştır?

- A
Roma
- B
Nce
- C
Maactricht
- D
Lizbon
- E
Paris

Yanıt Açıklaması:

7 Şubat 1992'de imzalanan Maastricht Antlaşması'nda AB vatandaşlığı kavramını ilk defa kullanılmıştır.

13.SORU

Avrupa Topluluğu'nun Avrupa Birliği'ne dönüşümü aşağıdaki antlaşmalardan hangisiyle sağlanmıştır?

- A
Roma
- B
Paris
- C
Tek Avrupa Senedi
- D
Maastricht
- E

Amsterdam

Yanıt Açıklaması:

Maastricht Antlaşması ile AT'ları Avrupa Birliği'ne dönüşmüştür.

14.SORU

Bağlayıcılık içermeyen ve en iyi uygulamayı yayma ve belirli hedeflere ulaşmak için birbirine yakınlaşma üstüne kurulu olan politika aracı aşağıdakilerden hangisidir?

- A
Uygulama tasarrufu yöntemi
- B
Yetki devri yöntemi
- C
Uluslararası politika yöntemi
- D
Açık koordinasyon yöntemi
- E
Optimal karar yöntemi

Yanıt Açıklaması:

Açık koordinasyon yöntemi, bağlayıcılık içermeyen ve en iyi uygulamayı yayma ve belirli hedeflere ulaşmak için birbirine yakınlaşma üstüne kurulu olan politika aracıdır. Bu yöntemin unsurları; yönlendirici ilkeler, göstergeler ve kıstaslar, yerel politikaya aktarma, gözetim ve değerlendirmedir.

15.SORU

YÖNLENDİRİCİ İLKELER, GÖSTERGELER VE KISTASLAR, YEREL POLİTİKAYA AKTARMA VE GÖZETİM VE DEĞERLENDİRME OLMAK ÜZERE 4 TEMEL UNSURDAN OLUŞAN VE BAĞLAYICILIK İÇERMİYEN AB POLİTİKA ARACI HANGİSİDİR?

- A
Münhasır yetki
- B
Olağan yasama usulü
- C
Yetki devrine dayanan tasarruf
- D
Açık koordinasyon yöntemi
- E
Uygulama tasarrufu

Yanıt Açıklaması:

Açık koordinasyon yöntemi, bağlayıcılık içermeyen ve en iyi uygulamayı yayma ve belirli hedeflere erişmek için birbirine yakınlaşma üstüne kurulu bir politika aracıdır. Bu yöntem, ana hatlarıyla yönlendirici ilkeler, göstergeler ve kıstaslar, yerel politikaya aktarma ve gözetim ve değerlendirmeler olmak üzere dört unsur içermektedir.

16.SORU

Avrupa Birliği'nin aşağıdaki hangi iki kurucu ülkesinde AB antlaşmasının kabulüne yönelik 2005 yılında düzenlenen referandumda 'Hayır' sonucu çıkmıştır?

- A
Fransa ve İtalya
- B
Hollanda ve Belçika
- C
Fransa ve Hollanda
- D
Belçika ve Lüksemburg
- E
İtalya ve Hollanda

Yanıt Açıklaması:

AB'nin siyasal ve ekonomik alanlar gibi temel alanlarda bütünleşme sürecinin son safhasına henüz ulaşamadığı da unutulmamalıdır. Birlik başlangıcından bu yana sürekli evrilen bir proje olduğundan sıkça nitelik değiştirmekte, AB'nin kurumsal kimliği dönemden döneme ciddi farklılıklar arz etmektedir. Bununla birlikte, yaşanan her değişim ve sancı da AB açısından yeni kazanımları işaret etmektedir. Örneğin 2005 yılında Fransa ve Hollanda'nın düzenledikleri referandumlar yoluyla Avrupa Anayasası'nı reddetmelerine, 2008'de İrlanda'nın Lizbon Anlaşmasına hayır yanıtı vermesine rağmen; 1 Aralık 2009'da Lizbon Anlaşması yürürlüğe girmiş ve Avrupa bütünleşmesi bakımından olumlu bir hava yaratmıştır.

17.SORU

AŞAĞIDAKİLERDEN HANGİSİYLE, KOMÜNİST SALDIRIYA UĞRAYAN TÜM AVRUPA ÜLKELERİNE YARDIM SÖZÜ VERİLMİŞTİR?

- A
Marshall Planı
- B
Brüksel Antlaşması
- C
Paris Antlaşması
- D
Truman Doktrini
- E
Schuman Deklerasyonu

Yanıt Açıklaması:

ABD BAŞKANI HARRY TRUMAN, 1947 DEAMERİKAN KONGRESİ'NDE BU AÇIKLAMAYI YAPMIŞTIR.BU SAYEDE, SOVYETLER BİRLİĞİ'NİN OLASI İHTİLAL DESTEKLERİNE ENGEL OLMAYA ÇALIŞIYORDU.

18.SORU

Aşağıdaki anlaşmalardan hangisi Avrupa Birliği'nin üç sütunlu yapısını kaldırmıştır?

- A
Lizbon Anlaşması
- B
Amsterdam Anlaşması
- C
Nice Anlaşması
- D
Roma Anlaşması
- E
Maastricht Anlaşması

Yanıt Açıklaması:

Lizbon Anlaşması Avrupa Birliği'nin üç sütunlu yapısını kaldırmıştır.

19.SORU

Avrupa Birliği üyeliğini referandum ile reddeden ülke aşağıdakilerden hangisidir?

- A
Türkiye
- B
Norveç
- C
Yunanistan
- D
Malta
- E
Letonya

Yanıt Açıklaması:

NORVEÇ, ÜYELİK İÇİN REFERANDUM DÜZENLEDİ VE NORVEÇ HALKININ TOPLULUKLARA ÜYE OLMAYI REDDETMEŞİ SONUCUNDA BU SÜRECİN DIŞINDA KALDI.

20.SORU

Aşağıdakilerden hangisi Birinci Dünya Savaşı'ndan büyük yara alarak çıkmış Federalizmin Avrupa'da yeni bir savaşın nasıl önlenilebileceği ve barışın yeniden nasıl tesis edilebileceği üzerine cevabıdır?

- A
NATO başlığı altında toplanma
- B
Kilise yönetimini kabul etme
- C
Tek devlet güdümü altında toplanma
- D

AVRUPA BİRLİĞİ

İkili ülkeler arasındaki birlikler

E

En yüksek düzeyde bütünleşme

Yanıt Açıklaması:

Federalizm, Birinci Dünya Savaşı'ndan büyük yara alarak çıkmış Avrupa'da yeni bir savaşın nasıl önlenilebileceği ve barışın yeniden nasıl tesis edilebileceği üzerinde durmuş; bunun cevabını da "en yüksek düzeyde bütünleşme" fikrinde bulmuştur.

1.SORU

Düalist görüşe göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A

Hukuk ile hukuk düzeni ayrıdır.

B

Tek bir hukuk düzenine bağlıdır.

C

Birbirini etkiler.

D

Birbirinden ayrı düşünülemez.

E

Ulusal hukuk uluslararası hukukun üstündedir.

Yanıt Açıklaması:

İkinci görüş, uluslararası hukuk ile ulusal hukuk düzeninin birbirinden AYRI, bağımsız hukuk düzeni olduğunu belirtir, dolayısıyla bu hukuk düzenlerinden birisi diğerini, KENDİLİĞİNDEN, etkileyemez.

2.SORU

AB KURUMLARININ YETKİ VE SORUMLULUKLARI DÜŞÜNÜLDÜĞÜNDE, ERASMUS+ PROJELERİ İÇİN AYRILAN BÜTÇENİN GELİR VE GİDER HESAPLARINI DENETLEME VE HESAPLARIN GÜVENİLİRLİĞİ VE BUNLARIN DAYANDIĞI İŞLEMLERİN HUKUKA UYGUNLUĞU VE DÜZGÜNLÜĞÜ HAKKINDA BİR UYGUNLUK BİLDİRİMİ VERME YETKİSİ OLAN EN ÜST KURUM AŞAĞIDAKİLERDEN HANGİSİDİR?

A

Avrupa Merkez Bankası

B

Ekonomik ve Sosyal Komite

C

Avrupa Parlamentosu

D

Avrupa Yatırım Bankası

E

Sayıştay

Yanıt Açıklaması:

Sayıştay, Birlik hesapları yönünden dış denetçi olarak görev yapar. Diğer bir deyişle Sayıştay, AB'nin tüm gelir ve gider hesaplarını denetler ve hesapların güvenilirliği ve bunların dayandığı işlemlerin hukuka uygunluğu ve düzgünlüğü hakkında bir uygunluk bildirimi verir. Doğru yanıt E'dir.

3.SORU

Kurucu antlaşmalardan hangisi hem kurucu hem tadil antlaşmasıdır?

A

Maastricht Antlaşması

B

Avrupa tek senedi

C

Nice antlaşması

D

Amsterdam antlaşması

E

Lizbon antlaşması

Yanıt Açıklaması:

Maastricht Antlaşması, bir yönüyle kurucu antlaşma, diğer yönüyle tadil ya da değişiklik antlaşmasıdır; zira bir yandan AB Antlaşması aracılığıyla AB'yi kurarken diğer yandan AKÇT, AET ve AAET Antlaşmalarını değiştirmiştir

4.SORU

Konseyin karar alırken 28 üye devletten en az 15'nin olumlu oy vermesi ile başvurulabileceği yöntem hangisidir?

A

Nitelikli çoğunluk

B

Basit çoğunluk

C

Oybirliği

D

Oy çokluğu

E

Salt çoğunluk

Yanıt Açıklaması:

Konsey, kural olarak "nitelikli çoğunluk" ile ve istisnai olarak "basit çoğunluk" veya "oybirliği" ile karar alabilir. Konsey, basit çoğunluk için üye tam sayısının çoğunluğuyla hareket eder. Bu, 28 üye devletten en az 15'inin olumlu oy vermesi gerektiği anlamına gelir. Oybirliği için, çekimser kalanlar hariç, her üyenin olumlu oyu gerekir. Bu, 28 üye devletten en az bir tanesinin olumlu oy vermesi ve kalan üye devletlerden hiçbirinin

AVRUPA BİRLİĞİ

olumsuz oy vermemesi gerektiği anlamına gelir. Başka bir bakış açısıyla da oybirliği yöntemi her üye devlete bir veto hakkı tanır.

5.SORU

Normlar hiyerarşisi bakımından, aşağıdaki AB hukuku kaynaklarından hangisi diğerlerine göre en alta yer alır?

- A Avrupa Birliği Antlaşması
- B Avrupa Birliği'nin uluslararası Anlaşmaları
- C Avrupa Birliği Hukukunun Temel İlkeleri
- D Avrupa Birliği Yasama Tasarrufu
- E Avrupa Birliği Temel Hakları Şartı

Yanıt Açıklaması:

Nitelikleri yönünden AB kurumlarının tasarrufları, yani tüzük, direktif ve karar, "yasama tasarrufu" şeklinde olabileceği gibi, "yasama dışı tasarruf" olarak ya "yetki devrine dayanan tasarruf" ya da "uygulama tasarrufu" şeklinde olabilir.

6.SORU

AB'nin dış hesap denetim kurumu olarak görev yapan Sayıştay toplamda kaç üyeden oluşmaktadır?

- A 10
- B 14
- C 18
- D 22
- E 28

Yanıt Açıklaması:

Sayıştayın oluşumu, üye sayısı ve üyelik yöntemi ile alakalıdır. Sayıştay, her üye devletin bir vatandaşından oluşur. AB 28 üye devletli olduğundan Sayıştay da 28 üyeden oluşur.

7.SORU

Aşağıdakilerden hangisi AB'de olağan yasama usulü aşamalarından biri değildir?

- A O'neri Aşaması
- B Dördüncü Okuma Aşaması
- C Uzlaşma Aşaması
- D

Zaman Dilimleri

E

İmza ve Yayın

Yanıt Açıklaması:

AB'de olağan yasama usulünde 3 okuma aşaması vardır. Dolayısıyla doğru yanıt B'dir.

8.SORU

Avrupa Birliği Zirvesi yılda en az kaç defa toplanır?

- A 8
- B 6
- C 5
- D 4
- E 2

Yanıt Açıklaması:

Avrupa Birliği Zirvesi yılda en az 4 defa toplanır. Doğru cevap D'dir.

9.SORU

BİRLİK KURULUŞLARININ FAALİYETLERİNE İLİŞKİN KÖTÜ YÖNETİM VAKALARIYLA İLGİLİ ŞİKÂyet TEMELİNDE VEYA RE'SEN GEREKLİ GÖRDÜĞÜ SORUŞTIRMALARI YÜRÜTEN ORGAN AŞAĞIDAKİLERDEN HANGİSİDİR?

- A Avrupa Adalet Divanı
- B Bölgeler Komitesi
- C Avrupa Ombudsmanı
- D Avrupa Yatırım Bankası
- E Avrupa Komisyonu

Yanıt Açıklaması:

Avrupa Ombudsmanı, Birlik idaresinde kötü yönetimin önüne geçmek ve iyi yönetimi sağlamak için çaba harcar. Ombudsman, Birlik kuruluşlarının faaliyetlerine ilişkin kötü yönetim vakalarıyla ilgili şikâyet temelinde veya re'sen gerekli gördüğü soruşturmaları yürütür. Doğru yanıt C'dir.

10.SORU

Maasen Tarifesi hangi yıl kabul edilmiştir?

- A 1819
- B 1834

AVRUPA BİRLİĞİ

C
1870
D
1847
E
1850

Yanıt Açıklaması:

Avrupa'nın bütünleşmesine yönelik planlar, 19. yüzyıla kadar sadece düşünceden ibaret kalmıştır. 19. yüzyılın başlarında gerçekleşen iki ayrı birleşme hareketi ise Avrupa bütünleşmesi konusunda ileride atılacak adımlar için örnek teşkil etmiştir. Bunlardan ilki 1819'da Prusya'da Maasen Tarifesi'nin kabulüyle iç ticaret engellerinin ilk kez kaldırılmasıdır

11.SORU

HANGİ ÖRGÜTÜN KURULMASI AVRUPA'NIN SAVUNMA AMAÇLI KENDİ ÖRGÜTÜNÜ OLUŞTURMA PROJESİNİ ERTELEMESİNE NEDEN OLMUŞTUR?

A
Avrupa Birliği
B
Ekonomik İşbirliği Teşkilatı
C
Birleşmiş Milletler
D
Latin Amerikan Entegrasyon Birliği
E
Kuzey Atlantik Anlaşması Örgütü

Yanıt Açıklaması:

AVRUPA DEVLETLERİNİN AVRUPA SAVUNMASI KONUSUNDA GİRİŞİMLERİ ABD YÖNETİMİNİ DE ETKİLEMİŞ VE 4 NİSAN 1949'DA KUZEY ATLANTİK ANLAŞMASI ÖRGÜTÜ'NÜN (NATO) KURULMASINA ÖNCÜLÜK ETMESİNE YOL AÇMIŞTIR. ANCAK NATO'NUN OLUŞUMU, AVRUPA'NIN SAVUNMA AMAÇLI KENDİ ÖRGÜTÜNÜ OLUŞTURMA PROJESİNİ ERTELEMESİNE NEDEN OLMUŞTUR. DOĞRU CEVAP E'DİR.

12.SORU

AVRUPA TOPLULUĞU'NUN 6 KURUCU ÜYE DEVLET TARAFINDAN KURULMASININ ARDINDAN İLK ORTAKLIK BAŞVURULARINI HANGİ 2 ÜLKE YAPMIŞTIR?

A
İngiltere-İrlanda

B
Yunanistan-Türkiye

C
Rusya-Ukrayna

D
Avusturya-Macaristan

E
İsveç-Norveç

Yanıt Açıklaması:

Türkiye, Avrupa Topluluğu'na 31 Temmuz 1959'da (Yunanistan'dan iki ay sonra) ortaklık başvurusu yapmıştır. Ortaklık ilişkisini belirleyen Ankara Antlaşması, Yunanistan ile yapılan Atina Antlaşması'ndan iki yıl sonra 12 Eylül 1963'te imzalandı. Doğru yanıt B'dir.

13.SORU

AB'nin kurumsal yapısı içinde üye ülke hükümetlerinin temsil edildiği organ aşağıdakilerden hangisidir?

A
Komisyon
B
Adalet Divanı
C
Avrupa Parlamentosu
D
Konsey
E
Avrupa Ombudsmanı

Yanıt Açıklaması:

Üye ülke hükümetlerinin temsil edildiği organ Konsey'dir.

14.SORU

Aşağıdakilerden hangisi, Avrupa bütünleşmesinin kronolojik gelişiminde doğru sıralamayı vermektedir?

I. AKÇT'nin kurulması
II. Schuman Deklarasyonu
III. Truman Doktrini'nin ilanı
IV. AET ve EURATOM'un kurulması

A
III, II, I, IV
B
II, III, IV, I
C
I, II, III, IV
D
II, III, I, IV

E
I, II, IV, III

Yanıt Açıklaması:

III, II, I, IV

15.SORU

Çeşitli karar alma süreçlerinde ve AB'nin işleyişinde, AB müesseselerinin resmî yapısının yanı sıra, taşıdıkları değerlerin ve fikirlerin de önemli olduğuna işaret eden anlayışa ne ad verilmektedir?

- A
Yeni kurumsalcılık
- B
Avrupa şüpheciligi
- C
Ulusüstücülük
- D
Hükümetlerarasıcılık
- E
Supranasyonalite

Yanıt Açıklaması:

Yeni kurumsalcılık, karar alma süreçlerinde ve AB'nin işleyişinde, kurumların resmî yapısının yanı sıra, taşıdıkları değerlerin ve fikirlerin de önemli olduğuna işaret etmektedir. Bu yaklaşıma göre, AB kurumlarının taşıdıkları değerler ve fikirler bütünleşme sürecinin de belirleyicisidir. Doğru yanıt A'dır.

16.SORU

Avrupa Birliği'nin yasama sürecinde yasa tekliflerini hangi organ yapar?

- A
Avrupa Parlamentosu
- B
Konsey
- C
Komisyon
- D
Zirve
- E
Ekonomik ve Sosyal Komite

Yanıt Açıklaması:

Yasama sürecini başlatan organ Avrupa Komsiyonu'dur.

17.SORU

Uluslararası hukuk ile ulusal hukuk düzeninin tek bir hukuk düzeninin parçaları olduğunu ve bu tek hukuk düzeninde genellikle uluslararası hukukun ulusal hukukun üstünde yer alarak onu etkilediğini ifade eden görüş aşağıdakilerden hangisidir?

- A
Monist görüş

- B
Düalist görüş
- C
Ulusal görüş
- D
Ulusüstü görüş
- E
Egemen görüş

Yanıt Açıklaması:

Monist görüş

18.SORU

Hükümetleri aracılığıyla üye devletleri temsil eden AB kurumu hangisidir?

- A
AB Komisyonu
- B
Avrupa Parlamentosu
- C
AB Zirvesi
- D
AB Adalet Divanı
- E
AB Konseyi

Yanıt Açıklaması:

Her üye devletin bakan düzeyindeki bir temsilcisi olan Konsey, hükümetleri aracılığıyla üye devletleri temsil eder.

19.SORU

Avrupa Parlamentosu, Birlik vatandaşlarının temsilcisi olarak toplam kaç üyeden oluşmaktadır?

- A
962
- B
826
- C
751
- D
615
- E
568

Yanıt Açıklaması:

Avrupa Parlamentosunun oluşumu, üye sayısı ve üyelik yöntemi ile alakalıdır. Parlamento, Birlik vatandaşlarının temsilcisi olarak toplam 751 üyeden oluşur. Doğru cevap C'dir.

20.SORU

AB'nin kural olarak sadece kendisinin yasama faaliyetinde bulunabilmesini ve hukuken bağlayıcı tasarruflar kabul edebilmesini mümkün kılan yetki aşağıdakilerden hangisidir?

- A

AVRUPA BİRLİĞİ

Münhasır yetki

B

Paylaşılmayan yetki

C

Destekleyici yetki

D

Koordine edici yetki

E

Tamamlayıcı yetki

Yanıt Açıklaması:

AB bir alanda münhasır yetkiliyse kural olarak sadece kendisi yasama faaliyetinde bulunabilir ve hukuken bağlayıcı tasarruflarda bulunabilir.

1.SORU

İKİNCİ DÜNYA SAVAŞI SONRASINDA ALMANYA DÖRT ÜLKE ARASINDA BÖLÜNMÜŞTÜR. AŞAĞIDAKİLERDEN HANGİSİ BU DÖRT ÜLKE ARASINDA YER ALMAZ?

A

ABD

B

Fransa

C

İngiltere

D

SSCB

E

İtalya

Yanıt Açıklaması:

İkinci Dünya Savaşı'nın sonunda Almanya, dört galip devlet arasında bölündü: ABD, Fransa, İngiltere ve SSCB. Doğru cevap E'dir.

2.SORU

Avrupa Birliği Zirvesi hangi anlaşmanın yürürlüğe girmesiyle birlikte Avrupa Birliği'nin resmi kurumlarından biri olmuştur?

A

Brüksel Anlaşması

B

Berlin Anlaşması

C

Madrid Anlaşması

D

Londra Anlaşması

E

Lizbon Anlaşması

Yanıt Açıklaması:

AB Zirvesi, Lizbon Antlaşması'nın yürürlüğe girmesiyle birlikte AB'nin 7 resmi kurumundan birisi olmuştur.

3.SORU

AB hukukunun genel ilkeleri hangi kurum tarafından belirlenir?

A

AB Komisyonu

B

Avrupa Parlamentosu

C

Adalet Divanı

D

Konsey

E

Zirve

Yanıt Açıklaması:

AB hukukunun genel ilkeleri, ABAD tarafından ortaya konulmaktadır.

4.SORU

Avrupa Birliği Parlamentosunun oluşumu ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

A

Vatandaşların temsili, üye devlet başına en az 6 ve en çok 96 üyedir.

B

Vatandaşların temsili, üye devlet başına "azalan şekilde orantılı" olarak sağlanır.

C

Birlik vatandaşlarının temsilcisi olarak toplam 751 üyeden oluşur.

D

Parlamento başkanı üye sayısına dahil değildir.

E

Parlamento, 1979 yılından bu yana beş yılda bir yapılan doğrudan genel seçimlerle oluşur.

Yanıt Açıklaması:

Avrupa Parlamentosunun oluşumu, üye sayısı ve üyelik yöntemi ile alakalıdır. Parlamento, Birlik vatandaşlarının temsilcisi olarak toplam 751 üyeden oluşur. Parlamento başkanı da bu sayıya dahildir. Vatandaşların temsili, üye devlet başına en az 6 ve en çok 96 üye olmak kaydıyla, "azalan şekilde orantılı" olarak sağlanır. Parlamento, 1979 yılından bu yana beş yılda bir yapılan doğrudan genel seçimlerle oluşur.

5.SORU

310 yılında kaleme aldığı Monarchia başlıklı yapıtında Avrupa'da "birlikten" söz eden düşünür kimdir?

A

William Penn

B

Charles-Irénée Castel de Saint-Pierre

C

Dante (Durante degli Alighieri)

D

AVRUPA BİRLİĞİ

Jean-Jacques Rousseau

E

Pierre Dubois

Yanıt Açıklaması:

Birleşik Avrupa'nın kurulması çerçevesinde görüşler belirten ilk düşünürler, Dante (Durante degli Alighieri) ve Pierre Dubois olmuştur. 310 yılında kaleme aldığı Monarchia başlıklı yapıtında "birlikten" söz eden Dante'ye göre, Avrupa'da savaşların önlenmesi ve Roma'nın yeniden canlandırılması bu kıtada tek bir yönetimin kurulmasıyla gerçekleştirilebilecekti. 14. yüzyılda Pierre Dubois dönemin prensliklerine yaptığı birlik çağrısında ise ortak bir konseyin kurulması ve prenslikler arasındaki bütün uyuşmazlıkların çözümünde bu konseyin aracı olmasını önermiştir.

6.SORU

Avrupa Birliği'ne 2013 yılında üyelik müzakerelerini donduran ve 2015 yılında da başvurusunu geri çeken ülke aşağıdakilerden hangisidir?

A
İzlanda

B
Norveç

C
İsveç

D
Danimarka

E
Türkiye

Yanıt Açıklaması:

İZLANDA, 2008 YILINDA YAŞADIĞI EKONOMİK BUNALIMIN ARDINDAN 2009 YILINDA AB'YE TAM ÜYELİK BAŞVURUSU YAPTI. ANCAK İZLANDA, 2013 YILINDA ÜYELİK MÜZAKERELERİNİ DONDURDU VE 2015 YILINDA DA BAŞVURUSUNU GERİ ÇEKTİ.

7.SORU

Birleşik Krallık ve Danimarka'nın kendi tercihleri ile parasal birlik dışında kalması aşağıdaki kavramlardan hangisi ile ilişkilidir?

A
Uluslarüstülük

B
Daha ileri bütünleşmeyi takip etme yükümlülüğü

C
Güçlendirilmiş işbirliği mekanizması

D

Farklılık içinde birlik

E

Dışta kalma imkanı

Yanıt Açıklaması:

Birleşik Krallık ve Danimarka kendi tercihleri ile parasal birlik dışında kalarak Dışta Kalma İmkânı'ndan yararlanmışlardır.

8.SORU

ÜYE DEVLETLERİN, GÜMRÜK VERGİLERİNİN VE EŞ-ETKİLİ VERGİLERİN KALDIRILMASINI VE TOPLULUĞUN ÜÇÜNCÜ ÜLKELERE UYGULADIĞI ORTAK GÜMRÜK TARİFESİNE UYUM

SAĞLAMASINI GEREKTİREN EKONOMİK BÜTÜNLEŞME TÜRÜ AŞAĞIDAKİLERDEN HANGİSİDİR?

A
Tercihli ticaret anlaşması

B
Gümrük birliği

C
Ortak pazar

D
Ekonomik birlik

E
Parasal birlik

Yanıt Açıklaması:

Üye devletlerin, gümrük vergilerinin ve eş-etkili vergilerin kaldırılmasını ve topluluğun üçüncü ülkelere uyguladığı ortak gümrük tarifesine uyum sağlamasını gerektiren ekonomik bütünleşme türü gümrük birliğidir. Doğru cevap B'dir.

9.SORU

Aşağıda sunulan AB hukukunun yazılı kaynaklarından hangisi diğerlerinden farklı bir özellik taşımaktadır?

A
Amsterdam Antlaşması

B
Nice Antlaşması

C
Lizbon Antlaşması

D
Avrupa Tek Senedi

E
Avrupa Ekonomik Topluluğu Antlaşması

Yanıt Açıklaması:

Amsterdam, Nice, Lizbon antlaşmaları ve Avrupa Tek Senedi kurucu antlaşmalarda değişiklik yapan bir antlaşmalardır. Avrupa Ekonomik Topluluğu Antlaşması ise kurucu antlaşmadır

10.SORU

Aşağıdaki devletlerden hangisi, Schengen yönünden dışta kalma imkânı sahibidir?

- A Birleşik Krallık
- B Fransa
- C İtalya
- D Almanya
- E İspanya

Yanıt Açıklaması:

Bazı üye devletler bazı politika alanları bakımından dışta kalma imkanına (OPT-OUT) sahiptir. Örneğin, özgürlük, güvenlik ve adalet alanı ile Schengen alanı yönünden Birleşik Krallık, İrlanda ve Danimarka, bu politika dışında kalma imkanını kullanmaktadır.

11.SORU

Aşağıdakilerden hangisi Federasyonun kalıcı olabilmesi için gereklidir?

- A Ülke temsilcilerinin din adamlarından seçilmesi
- B Federasyonda her ülkenin temel karar verici role sahip olmamaları
- C Federasyona üye ülkelerin veto hakkının olmaması
- D Tek bir yönetici olması
- E Yasal, kurumsal, siyasal ve toplumsal mekanizmaların var olması

Yanıt Açıklaması:

Federasyonun kalıcı olabilmesi için de üyelerin bir arada kalmasını sağlayacak yasal, kurumsal, siyasal ve toplumsal mekanizmaların var olması gerekir. Bu mekanizmalar aynı zamanda tüm üyeler için temel karar verici role de sahip olmalıdır.

12.SORU

AB idaresinde kötü yönetimin önüne geçmek ve iyi yönetimi sağlamak için çaba harcayan AB organı aşağıdakilerden hangisidir?

- A Avrupa Parlamentosu Başkanı
- B Avrupa Ombudsmanı
- C Yüksek Temsilci
- D

Avrupa Komisyonu Başkanı

- E Hükümetlerarası Konsey

Yanıt Açıklaması:

Avrupa Ombudsmanı, AB idaresinde kötü yönetimin önüne geçmek ve iyi yönetimi sağlamak için çaba harcar. Ombudsman, Avrupa Parlamentosu tarafından her Parlamento döneminin başında, o Parlamantonun görev süresince seçilir.

13.SORU

Aşağıdaki antlaşmalardan hangisi Avrupa Birliği'nin kurucu antlaşmalarından biri değildir?

- A Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu Antlaşması
- B Avrupa Ekonomik Topluluğu Antlaşması
- C Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu Antlaşması
- D Avrupa Birliği Antlaşması
- E Avrupa Birliği Anayasası

Yanıt Açıklaması:

Avrupa Birliği ile ilgili olarak (biri sona ermiş olan) toplam dört kurucu antlaşma söz konusudur: (1) Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu Antlaşması, (2) Avrupa Ekonomik Topluluğu Antlaşması, (3) Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu Antlaşması ve (4) Avrupa Birliği Antlaşması.

14.SORU

Belirli bir coğrafyada bulunan ülkeler arasındaki işbirliği ve yakınlaşma süreçlerine ne ad verilir?

- A Küreselleşme
- B Bölgeselleşme
- C Uluslaşma
- D Millileşme
- E Yalnızlaşma

Yanıt Açıklaması:

Bölgeselleşme

15.SORU

Hükümetlerarasıcılık aşağıdaki hangi yaklaşıma karşı bir söylemdir?

- A
Kuşkuculuk
B
Ulusüstücülük
C
Kurumsalcılık
D
Yeni Kurumsalcılık
E
Ulusçuluk

Yanıt Açıklaması:

Ulusüstücülük

16.SORU

Uluslararası örgütlenme yaklaşımlarından hükümetlerarasıcılığın ulusüstücülük yaklaşımından temel farklılığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A
Ulus devletin üstünde bir otoriteyi kabul etmemesi
B
Sadece ekonomi alanında işbirliğini öngörmesi
C
Devletlerin egemenlik haklarından vazgeçmesi
D
Devletlerin ulusal çıkarlarından vazgeçmeleri
E
Devletlerin egemenlik yetkilerini diğerleriyle paylaşması

Yanıt Açıklaması:

Hükümetlerarasıcılık, genelde ulusüstücülük yaklaşımına ve özde de federalizme karşı bir söylemdir. Hükümetlerarasıcılık, devletler arasında egemen bağımsızlık temelinde gerçekleşen karşılıklı ilişkileri ifade etmektedir. Bu bakımdan hükümetlerarasıcılık ulus-devletten daha üstün bir otoritenin olduğu ulusüstücülük yaklaşımından ayrılmaktadır.

17.SORU

Normlar hiyerarşisinin en tepesinde yer alan ve üye devletlerin kurucu nitelikli tasarruflarını içeren, kurucu antlaşmalar, kurucu antlaşmaları değiştiren antlaşmalar ve katılım antlaşmaları şeklinde düzenlemelerden oluşan AB hukukunun kaynağı hangisidir?

- A
Birincil hukuk
B
Yazılı olmayan hukuk
C
İkincil hukuk

- D
AB Temel Haklar Şartı

- E
AB'nin Uluslararası Anlaşmaları

Yanıt Açıklaması:

Birincil hukuk normlar hiyerarşisinin en tepesinde yer almakta ve üye devletlerin kurucu nitelikli tasarruflarını içermekte, yani şu düzenlemelerden oluşmaktadır: Kurucu antlaşmalar, Kurucu antlaşmaları değiştiren antlaşmalar, Katılım antlaşmaları.

18.SORU

Aşağıdakilerden hangisi bir Avrupa Birliği organıdır?

- A
Avrupa Parlamentosu
B
AB Zirvesi
C
Avrupa Ombudsmanı
D
Avrupa Merkez Bankası (AMB)
E
AB Adalet Divanı

Yanıt Açıklaması:

AB'nin kurumları; Avrupa Parlamentosu, Komisyon, Konsey, AB Zirvesi, AB Adalet Divanı (ABAD), Avrupa Merkez Bankası (AMB) ve Sayıştay olarak belirlenmiştir. Ayrıca AB'nin organlarının başlıcaları olarak Ekonomik ve Sosyal Komite, Bölgeler Komitesi, Avrupa Yatırım Bankası (AYB) ve Avrupa Ombudsmanı bulunmaktadır. Dolayısıyla doğru yanıt C'dir.

19.SORU

Birliğin en üst seviyede yetkili siyasi organı olan AB Zirvesi hangi üyelerden oluşmaktadır?

- A
Avrupa Parlamentosu vekillerinden
B
Devlet veya hükümet başkanlarından
C
Komisyon üyelerinden
D
Dışişleri bakanlarından
E
Aday ülke temsilcilerinden

Yanıt Açıklaması:

AB Zirvesi, esas itibarıyla, devlet veya hükümet başkanlarının katılımıyla oluşur ve üye devletleri temsil eder. Birliğin en üst seviyede yetkili siyasi organıdır. Dolayısıyla doğru yanıt B'dir.

20.SORU

AVRUPA BİRLİĞİ

1948'de yapılan Avrupa Kongresi'ne kim başkanlık etmiştir?

- A
Winston Churchill
- B
Karl Deutsch
- C
Alteiro Spinelli
- D

Jean Monnet

E
David Mitrany

Yanıt Açıklaması:

KARL DEUTSCH, GÜVENLİK KONSEYİ YAKLAŞIMI FİKRİNİ ORTAYA ATMIŞTIR, ALTEIRO SPINELLI, FEDERALİZMİ SAVUNMUŞTUR, JEAN MONNET, FRANSA DEVLET PLANLAMA MÜSTEŞARIDIR, DAVID MİTRANY, İŞLEVSELCİLLİĞİN ÖNEMLİ TEMSİLCİLERİNDENDİR.

FİNALLERDE NELER GELDİ? NELER GELEBİLİR?

1.SORU

AB'nin Ortak Dış ve Güvenlik Politikası'na ilişkin karar alma sürecinde oybirliğinin sağlanması koşulunu esneten ilkeye ne ad verilir?

- A
Nitelikli çoğunluk
- B
Konsensüs
- C
Salt çoğunluk
- D
Basit çoğunluk
- E
Yapıcı çekimserlik

Yanıt Açıklaması:

Yapıcı çekimserlik ilkesi, kararların oy- birliği ile alınmasını teyit etmekte, ancak karara katılmayan üye devletlere çekimser kalabilme hakkı tanımaktadır.

2.SORU

Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü hangi tarihte kurulmuştur?

- A
1947
- B
1948
- C
1949
- D
1951
- E
1952

Yanıt Açıklaması:

Brüksel Antlaşması Örgütünü kuran ülkelerin de dahil olduğu Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü 4 Nisan 1949 tarihinde kurulmuştur. NATO'nun 12 kurucu üyesi bulunmaktadır.

3.SORU

AB'NİN HEDEFLEDİĞİ SİYASAL ETKİNLİĞE ULAŞABİLMEK İÇİN AŞAĞIDAKİLERDEN HANGİSİ ORTAK EYLEM ALANLARI KAPSAMINA GİRMEZ?

- A
AGİT süreci
- B
Silahların kontrolü
- C
Nükleer silah ile ilgili sorunlar
- D
Ekonomik boyut
- E
Dış politika

Yanıt Açıklaması:

AGİT süreci, silah kontrolü, nükleer silah ile ilgili sorunlar ve ekonomik boyut ortak eylem alanları ile ilgilidir. Doğru cevap E'dir.

4.SORU

Avrupa Komisyon'un dış ilişkilerinden ve AB'nin diğer dış faaliyetlerinin koordinasyonundan sorumlu olan ve görevinde AB Dışişleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisine yardım eden birim aşağıdakilerden hangisidir?

- A
AB Dış İlişkiler Eylem Servisi
- B

AVRUPA BİRLİĞİ

AB Askeri Komitesi

C

Batı Avrupa Birliği

D

Daimi Temsilciler Komitesi

E

Siyasi ve Güvenlik Komitesi

Yanıt Açıklaması:

Lizbon Antlaşması ile Komisyon'un dış ilişkilerinden ve AB'nin diğer dış faaliyetlerinin koordinasyonundan sorumlu olacak, ODGP konularında AB'yi dışta temsil edecek ve görevinde Yüksek Temsilciye yardım edecek Avrupa Dış İlişkiler Eylem Servisi birimi kurulmuştur

5.SORU

İNGİLTERE, AB'DEN AYRILMA YOLUNDA BREXİT SÜRECİNİ HANGİ YIL GERÇEKLEŞTİRDİĞİ REFERANDUM İLE BAŞLATMIŞTIR?

A

2013

B

2014

C

2015

D

2016

E

2017

Yanıt Açıklaması:

İNGİLTERE AB'NİN GÜÇLÜ BİR SİYASİ BÜTÜNLEŞME OLMADAN GENİŞ BİR SERBEST TİCARET BÖLGESİ OLARAK GELİŞMESİ GÖRÜŞÜNÜ BENİMSEMEKTEDİR. BU ÇERÇEVEDE İNGİLTERE; AB'NİN DAHA ANGLOSAKSON, DAHA NEO-LİBERAL BİR YAPIYA DÖNÜŞMESİNİ DESTEKLEYEREK AB BÜTÜNLEŞME MODELİNİ DAHA GEVŞEK, AMA DAHA GENİŞ ALANDA VARLIK GÖSTERECEK BİR EKONOMİK BİRLİK HALİNE DÖNÜŞTÜRME GAYRETİNDEDİR. HATTA İNGİLTERE DAHA DA İLERİ GİDEREK, 23 HAZİRAN 2016'DA GERÇEKLEŞTİRDİĞİ REFERANDUMLA AB'DEN AYRILMA YOLUNDA ADIM ATMIŞTIR. REFERANDUMDA OY KULLANANLARIN %51.9'U İNGİLTERE'NİN AB'DEN AYRILMASI YÖNÜNDE TERCİHTE BULUNMUŞLARDIR. DOĞRU CEVAP D'DİR.

6.SORU

Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikası'nın ODGP'nin bir parçası olduğu resmen hangi antlaşma ile ilan edilmiştir?

A

Maastricht

B

Amsterdam

C

Brüksel

D

Nice

E

Lizbon

Yanıt Açıklaması:

ODGP konusunda karar alma mekanizmasına bir başka yenilik Nice Antlaşması ile getirilmiştir. 26 Şubat 2001 tarihinde imzalanıp 1 Şubat 2003 tarihinde yürürlüğe giren Nice Antlaşması ile Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikası'nın ODGP'nin bir parçası olduğu resmen ilan edilmiştir.

7.SORU

Aşağıdaki hangi antlaşma ile AB tüzel kişiliğe sahip tek bir yapı haline getirilmiştir?

A

Maastricht Antlaşması

B

Amsterdam Antlaşması

C

Nice Antlaşması

D

Lizbon Antlaşması

E

Paris Antlaşması

Yanıt Açıklaması:

Lizbon Antlaşması

8.SORU

AB Dışişleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi hangi AB kurumu tarafından atanmaktadır?

A

AB Sayıştayı

B

AB Ombudsmanı

C

AB Parlamentosu

D

Avrupa Konseyi

E

AB Komisyonu

Yanıt Açıklaması:

Lizbon Antlaşması'nın 18. Maddesi, Dış Politika ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilciliği kurumunu düzenlemektedir. İlgili Maddeye göre AB Dışışleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Komisyon Başkanı'nın onayı üzerine Avrupa Konseyi tarafından atanmaktadır. AB Konseyi başkan yardımcılığı ve Avrupa Komisyonu başkan yardımcılığı da üstlenen Yüksek Temsilci aynı zamanda, her ay AB üyesi devletlerin dışışleri bakanlarını bir araya getiren AB Dışışleri Konseyine de başkanlık etmektedir.

9.SORU

AŞAĞIDAKİLERDEN HANGİSİ AVRO SİSTEM'İN GÖREVLERİNDEN DEĞİLDİR?

- A EBP alanındaki para politikasını belirlemek
- B Döviz kuru operasyonlarını yönetmek
- C Üye devletlerin resmi döviz rezervlerini tutmak
- D Üye olmayan devletlerin para politikasını kontrol etmek
- E Ödemeler sisteminin düzgün işlemlerini sağlamak

Yanıt Açıklaması:

AVRO SİSTEMİN, ÜYE OLMAYAN ÜLKELERİN PARA POLİTİKASI İLE İLGİLİ BİR GÖREVİ YOKTUR. AMACI FİYAT İSTİKRARINI SAĞLAMAK OLAN AVRO SİSTEMİN GÖREVLERİ ŞU ŞEKİLDE SİRALANABİLİR: • EPB ALANINDAKİ PARA POLİTİKASINI BELİRLEMEK VE UYGULAMAK, • DÖVİZ KURU OPERASYONLARINI YÖNETMEK, • ÜYE DEVLETLERİN RESMİ DÖVİZ REZERVLERİNİ TUTMAK VE YÖNETMEK • ÖDEMELER SİSTEMİNİN DÜZGÜN İŞLEMESİNİ SAĞLAMAK.

10.SORU

Avrupa bütünleşmesi çerçevesinde "derinleşme" kavramı düşünüldüğünde, aşağıdakilerden hangisi bir derinleşme örneği olarak görülebilir?

- A AB üyeleri arasında ortak tarım politikasına tam uyumun sağlanması
- B Aday ülkelerin adaylık sürecinin kolaylaştırılması
- C Kopenhag Kriterleri'ne geçici maddeler eklenmesi

D Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'nin AB'ye üye olması

E Avrupa Komisyonu üyelerinin görev sürelerinin uzatılması

Yanıt Açıklaması:

Avrupa bütünleşmesi çerçevesinde "derinleşme" kavramı AB'nin mevcut üyeleri arasındaki işbirliğinin daha da güçlendirilmesini ifade etmektedir. Doğru yanıt A'dır.

11.SORU

Ortak Dış ve Güvenlik Politikası (ODGP) hangi antlaşma ile oluşturulmuştur?

- A Maastricht Antlaşması
- B Amsterdam Antlaşması
- C Roma Antlaşması
- D Nice Antlaşması
- E Lizbon Antlaşması

Yanıt Açıklaması:

Maastricht Antlaşması

12.SORU

AVRO BÖLGESİNE KATILAN ÜYE ÜLKELERİN GEREKLİ ŞARTLARI ZAMAN İÇİNDE YERİNE GETİRMEMELERİ DURUMUNDA UYGULANAN AŞIRI AÇIK PROSEDÜR MEKANİZMASI İLE İLGİLİ OLARAK AŞAĞIDAKİLERDEN HANGİSİ YANLIŞTIR?

- A Üye ülkenin bonolarının sağıksız olduğu yönünde bildiri yayımlanması
- B Avrupa Yatırım Bankası'nın ilgili ülkeye kredi vermemesi
- C Avrupa Birliği'ne faizsiz depozito yatırılması zorunluluğu
- D Para cezası
- E Üye ülke ile yapılan ticaret anlaşmalarının geçersiz sayılması

Yanıt Açıklaması:

AVRUPA BİRLİĞİ

Avro bölgesine katılan üye ülkeler belirlenmiş şartları zaman içinde yerine getirmedikleri takdirde yaptırım mekanizması, diğer bir ifadeyle aşırı açık prosedür uygulanmaktadır. Nitelikli çoğunlukla karar alınarak uygulanabilecek olan ve Avrupa Birliği Antlaşmasında yer alan bu yaptırımlar; üye ülkenin bonolarının sağlıksız olduğu yönünde bildiri yayımlanması, Avrupa Yatırım Bankasının ilgili ülkeye kredi vermemesi, Avrupa Birliği'ne faizsiz depozito yatırılması zorunluluğu ve para cezasıdır.

13.SORU

Maastricht Antlaşması hangi yılda yürürlüğe girmiştir?

- A
1990
- B
1992
- C
1993
- D
1999
- E
2000

Yanıt Açıklaması:

1 Kasım 1993'te yürürlüğe giren Maastricht Antlaşması'yla, bütünleşmenin ekonomik alanlar dışında diğer alanlara kaydırılması hedeflenmiş ve artık "Avrupa Birliği"nden söz edilmeye başlanmıştır. Ayrıca bu antlaşmayla AB, üç sütunlu bir yapıya dönüştürülmüştür.

14.SORU

"Komisyonun ve yerine göre de konseyin, hukuken bağlayıcı birlik tasarruflarının uygulanması için yeknesak koşulların gerekli olması hâlinde çıkardığı tasarruflardır."

Yukarıdaki cümlede tanımı verilen Avrupa Birliği tasarrufu aşağıdakilerden hangisidir?

- A
Uygulama tasarrufu
- B
Açık koordinasyon yöntemi
- C
Hukuken bağlayıcı tasarruflar
- D
Yasama dışı tasarruflar
- E
Yasama tasarruflar

Yanıt Açıklaması:

Uygulama tasarrufu şöyle tarif edilebilir: Komisyonun ve yerine göre de Konseyin, hukuken bağlayıcı Birlik tasarruflarının uygulanması için yeknesak koşulların gerekli olması hâlinde çıkardığı tasarruflardır.

15.SORU

Aşağıdakilerden hangisi çeşitli KESİMLERİN çıkarlarını temsil eden istişari nitelikli (danışma amaçlı) bir organdır?

- A
Avrupa Birliği Başkanlığı
- B
Avrupa Yatırım Bankası
- C
Ekonomik ve Sosyal Komite
- D
Bölgeler Komitesi
- E
Avrupa Ombudsmanı

Yanıt Açıklaması:

Ekonomik ve Sosyal Komite, çeşitli KESİMLERİN çıkarlarını temsil eden istişari nitelikli (danışma amaçlı) bir organdır.

16.SORU

AB Dışişleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi'nin görev süresi kaç yıldır?

- A
3
- B
5
- C
4
- D
6
- E
10

Yanıt Açıklaması:

Bu temel görevleri doğrultusunda Yüksek Temsilcinin görev süresi beş yıldır. Bu süre en çok 18 ay olan diğer Konsey başkanlıklarına oranla oldukça uzundur. Günümüzde bu görev, İtalyan siyasetçi Federica Mogherini tarafından yürütülmektedir. Britanyalı Catherine Ashton ise Mogherini'den önce bu görevi yürütmüş ve aslında bu göreve ilk atanan siyasetçi olmuştur.

17.SORU

I. Tsunami sonrası Endonezya'da barış inşası
II. Mali ve Orta Afrika Cumhuriyeti'ndeki mültecilerin korunması
III. Somali ve Afrika Boynuzu'nda korsanlıkla mücadele
Yukarıda verilenlerden operasyonlardan hangisi ya da hangileri AB tarafından yürütülmüştür?

- A
Yalnız I
- B

AVRUPA BİRLİĞİ

Yalnız II

C

I ve II

D

I ve III

E

I, II ve III

Yanıt Açıklaması:

AB EKİM 2016'YA KADAR, ÜÇ KİTADA 32 OPERASYON YÜRÜTMÜŞTÜR. AB; TSUNAMİ SONRASI ENDONEZYA'DA BARIŞ İNŞASI, MALİ VE ORTA AFRİKA CUMHURİYETİ'NDEKİ MÜLTECİLERİN KORUNMASI, SOMALİ VE AFRİKA BOYNUZU'NDA KORSANLIKLA MÜCADELE ÖRNEKLERİNDE OLDUĞU GİBİ, YÜRÜTÜLMESİNDE BİRBİRİNDEN FARKLI KABİLİYET VE KAPASİTE GEREKTİREN ÇEŞİTLİ OPERASYONLAR GERÇEKLEŞTİRMİŞTİR. DOLAYISIYLA AB, GÜVENLİK VE SAVUNMA HİZMETLERİNİ TEMİN EDEN ÖNEMLİ BİR AKTÖR HALİNE GELMEKTEDİR.

18.SORU

I. ORTAK SİLAHSIZLANMA

II. İNSANİ GÖREVLER

III. KURTARMA GÖREVLERİ

IV. ASKERİ DANIŞMANLIK

V. ORTAK DIŞ POLİTİKA

YUKARIDA YER ALANLARDAN

HANGİSİ/HANGİLERİ AB'NİN SİVİL VE ASKERİ İMKANLARINI KULLANABİLECEĞİ GÖREVLER ARASINDA YER ALIR?

A

I, II, III, IV, V

B

II ve III

C

I, III, IV

D

I ve V

E

I, II, III, IV

Yanıt Açıklaması:

AB'nin sivil ve askeri imkanlarını kullanabileceği görevler: ortak silahsızlandırma operasyonları, insani görevler, kurtarma görevleri, askeri

danışmanlık ve destek görevleri ile çatışmaların önlenmesi ve barışın yeniden tesisidir.

19.SORU

Avrupa bütünleşmesinin varsayılan ayarı aşağıdakilerden hangisidir?

A

AB hukuku

B

Üye sayısı

C

Birörnek bütünleşme

D

Dışarıda kalma

E

Farklılık oluşturma

Yanıt Açıklaması:

Avrupa bütünleşmesinin varsayılan ayarı hâlâ "birörnek bütünleşme"dir.

20.SORU

AB, ODGP'Yİ AŞAĞIDAKİLERDEN HANGİSİNİ YERİNE GETİRMESİ İÇİN OLUŞTURMUŞTUR?

A

Bağımsız eylemler

B

Farklı prensipler

C

Ortak prensip ve kılavuz belirleme

D

İç politika

E

Diplomatik uzaklaşma

Yanıt Açıklaması:

ODGP dış politika ve güvenlik meselelerine ilişkin AB'nin; ortak prensip ve kılavuz ilkeler belirlemesi, ortak diplomatik yaklaşımlar geliştirmesi ve ortak eylemleri hayata geçirmesi için düşünülmüştür. Doğru cevap C'dir.

1.SORU

AŞAĞIDA YER ALAN AVRO BÖLGESİNE ÜYE ÜLKELERDEN HANGİSİ AŞIRI AÇIK PROSEDÜRE HİÇ MARUZ KALMAMIŞTIR?

A

Portekiz

AVRUPA BİRLİĞİ

B
İngiltere

C
İspanya

D
Fransa

E
Estonya

Yanıt Açıklaması:

AVRO BÖLGESİNE KATILIM KRİTERLERİNDEKİ ŞARTLAR ZAMAN İÇİNDE SAĞLANMADIĞINDA AŞIRI AÇIK PROSEDÜR UYGULAMASI YAPTIRIMI VARDIR. YAPTIRIM MEKANİZMASI, YAKINLAŞMA KRİTERLERİNDEN MALİ KRİTERLERİN (BÜTÇE KRİTERİ VE KAMU BORCU KRİTERİ) İHLALİ DURUMUNDA UYGULANMAKTADIR. BUGÜNE KADAR ESTONYA VE İSVEÇ HARİÇ TÜM AB ÜYESİ ÜLKELERE AŞIRI AÇIK PROSEDÜRÜNE MARUZ KALMIŞTIR. HÂLİHAZIRDA AŞIRI AÇIK PROSEDÜRÜNE TABİ ÜLKELER; FRANSA, HIRVATİSTAN, İNGİLTERE, İSPANYA, PORTEKİZ VE YUNANİSTAN'DIR.

2.SORU

Avrupa Parlamentosunda Birlik vatandaşlarının üye devlet başına temsil edilmesi hangi yöntemle belirlenmektedir?

- A
Üye ülkenin ekonomik gücüne göre
- B
Üye ülkenin enflasyonuna bağlı değişen
- C
Üye ülkenin büyüme rakamlarına göre
- D
Üye ülkedeki azınlıkların oranına göre
- E
Üye ülkenin nüfusuna azalan şekilde orantılı

Yanıt Açıklaması:

Azalan şekilde orantılı

3.SORU

Maastricht Antlaşması ile AB'ye getirilen sütunlu yapı hangi antlaşma ile kaldırılmıştır?

- A
Lizbon Antlaşması
- B
Roma Antlaşması

C
Paris Antlaşması

D
Brüksel Antlaşması

E
Amsterdam Antlaşması

Yanıt Açıklaması:

MAASTRICHT ANTLAŞMASIYLA GETİRİLEN SÜTUNLU YAPI LİZBON ANTLAŞMASI İLE KALDIRILMIŞ, AB TÜZEL KİŞİLİĞE SAHİP TEK BİR YAPI HALİNE GETİRİLMİŞTİR.

4.SORU

AŞAĞIDAKİLERDEN HANGİSİ LİZBON ANTLAŞMASI'NIN YÜRÜRLÜĞE GİRDİĞİ TARİHTİR?

- A
1 Kasım 1993
- B
1 Aralık 2009
- C
1 Şubat 2003
- D
1 Temmuz 1987
- E
26 Şubat 2001

Yanıt Açıklaması:

Tarihsel süreç göstermiştir ki AB'nin dış politikasında ve ilişkilerinde Birlik içindeki üye ülkelerin tek bir dış politika izlemeleri mümkün olmamıştır. Bu durumun en önemli nedeni, dış politika alanının halen üye devletlerin sürücü koltuğunda olduğu ve çalışma metodunun da devletlerarası işbirliğine dayalı olduğu bir alan olmasıdır. Bu çerçevede 1 Aralık 2009'da yürürlüğe giren Lizbon Antlaşması da diğer kurucu antlaşmalar gibi, bu tek ses olamama sorununu mümkün olduğunca AB üyesi devletlerin çekince ve itirazlarını dikkate alarak çözmeyi hedeflemektedir.

1.SORU

Aşağıdakilerden hangisi ortak paranın kullanıldığı ya da üye ülke paralarının sabit bir kurdan birbirine bağlandığı aşamadır?

- A
Ekonomik birlik
- B
Parasal birlik
- C

AVRUPA BİRLİĞİ

Gümrük birliği

D
Ortak pazar

E
Serbest ticaret alanı

Yanıt Açıklaması:

Parasal birlik aşaması, ortak paranın kullanıldığı ya da üye ülke paralarının sabit bir kurdan birbirine bağlandığı aşamadır.

2.SORU

AB'NİN DIŞ YETKİ KONUSU AŞAĞIDAKİLERDEN HANGİSİNDE İLK OLARAK GÖRÜLMÜŞTÜR?

A
Daimi temsilciler komitesi

B
Siyasi ve güvenlik komitesi

C
Lizbon Antlaşması

D
Amsterdam Antlaşması

E
Lozan Antlaşması

Yanıt Açıklaması:

AB'nin münhasır dış yetkileri konusu, ilk kez Lizbon Antlaşmasıyla açıkça dile getirilmiştir. Doğru cevap C'dir.

3.SORU

Avrupa Para Birimi (ECU) ne zaman tanımlanmış ve kullanılmaya başlanmıştır?

A
1978

B
1979

C
1981

D
1986

E
1959

Yanıt Açıklaması:

1978'de Kopenhag Avrupa Konseyi'nde Avrupa Para Sistemi'ne yönelik adım atılmıştır, ancak Mart 1979'da yılan sistemi yerine ECU tanımlanmıştır. 1981 yılı, Yunanistan'ın AT'ye üye olduğu yıldır. 1986 yılında ise İspanya ve Portekiz AT'ye üye olarak kabul edilmişlerdir. 1959 yılı, Türkiye'nin AT'ye ortaklık başvurusu yaptığı yıldır.

4.SORU

1950 PLEVEN PLANI İLE 100 BİN ASKERDEN OLUŞAN BİR AVRUPA ORDUSU KURULMASINI HANGİ ÜLKE ONAYLAMAMIŞTIR?

A
Belçika

B
Hollanda

C
Fransa

D
İtalya

E
Lüksemburg

Yanıt Açıklaması:

Fransa parlamentosu, iddialı ve ulus-üstü nitelikler arzeden ve ulusal egemenliğin kaybı konusunda hassasiyet uyandıran bu projeyi onaylamamıştır.

5.SORU

Avro Bölgesinde 2009 yılında başlayan devlet borç krizinden etkilenmeyen ülke hangisidir?

A
Yunanistan

B
İspanya

C
Belçika

D
İrlanda

E
Portekiz

Yanıt Açıklaması:

2009 yılının sonlarına doğru Yunanistan'da başlayan devlet borç krizi, kısa sürede İrlanda, Portekiz ve İspanya gibi EPB ülkelerine yayılmış bir EPB krizine (Avro krizine) dönüşmüştür.

6.SORU

AŞAĞIDAKİLERDEN HANGİSİ EKONOMİK BÜTÜNLEŞME AŞAMALARINDAN DEĞİLDİR?

AVRUPA BİRLİĞİ

A
Tercihli ticaret anlaşması

B
BAB

C
Serbest ticaret alanı

D
Gümrük birliği

E
Diplomatik uzaklaşma

Yanıt Açıklaması:

: Ekonomik bütünleşme aşamaları; Serbest ticaret alanı, Gümrük birliği, ortak Pazar Parasal birlik, Ekonomik birlik, Tercihli ticaret anlaşmasıdır.

7.SORU

Avrupa Birliği'nin aşağıdaki hangi iki kurucu ülkesinde AB antlaşmasının kabulüne yönelik 2005 yılında düzenlenen referandumda 'Hayır' sonucu çıkmıştır?

A
İtalya ve Hollanda

B
Fransa ve Hollanda

C
Almanya ve Fransa

D
Hollanda ve Almanya

E
Fransa ve Belçika

Yanıt Açıklaması:

Fransa ve Hollanda

8.SORU

Avrupa Birliğinin kaç üyesi vardır?

A
19

B
21

C
27

D
28

E
30

Yanıt Açıklaması:

28 üyeli AB ekonomik, finansal ve ticari bakımdan büyüklüğü nedeniyle, dünyanın başlıca güçleri arasında yer almaktadır.

9.SORU

Avrupa devletleri, ortak bir dış politika oluşturulması hususunda ilk hukuki üstlenmeyi aşağıdakilerden hangisinin kabulüyle gerçekleştirmişlerdir?

A
Amsterdam Antlaşması

B
Nice Antlaşması

C
Lizbon Antlaşması

D
Avrupa Tek Senedi

E
Roma Antlaşmaları

Yanıt Açıklaması:

Avrupa devletleri, ortak bir dış politika oluşturulması hususunda ilk hukuki üstlenmeyi 1 Temmuz 1987'de yürürlüğe konulan **Tek Senet** ile sağlamışlardır

10.SORU

AŞAĞIDAKİLERDEN HANGİSİ DİŞ POLİTİKANIN KARAR ALMA MEKANİZMASI İLE İLGİLİDİR?

A
Kişi, kurum, kuruluşlar

B
Ulusal kimlik

C
Kültür

D
Sosyal ve askeri unsurlar

E
Coğrafya

Yanıt Açıklaması:

KİŞİ, KURUM VE KURULUŞLAR DİŞİNDAKİLER DİŞ POLİTİKANIN İÇERİĞİNİ BELİRLEYEN DEĞİŞKENLERDİR.

11.SORU

Aşağıdakilerden hangisi

- **BİRLİK İDARESİNDE KÖTÜ YÖNETİMİN ÖNÜNE GEÇMEK VE İYİ YÖNETİMİ SAĞLAMAK İÇİN ÇABA HARCAR.**
- **AVRUPA PARLAMENTOSU TARAFINDAN HER PARLAMENTO DÖNEMİNİN BAŞINDA O PARLAMENTONUN GÖREV SÜRESİNCE SEÇİLİR.**
- **BİRLİK KURULUŞLARININ FAALİYETLERİNE İLİŞKİN KÖTÜ YÖNETİM VAKALARIYLA İLGİLİ ŞİKÂyet TEMELİNDE VEYA RE'SEN**

GEREKLİ GÖRDÜĞÜ SORUŞTURMALARI YÜRÜTÜR?

- A Avrupa Birliği Başkanlığı
- B Avrupa Yatırım Bankası
- C Ekonomik ve Sosyal Komite
- D Bölgeler Komitesi
- E Avrupa Ombudsmanı

Yanıt Açıklaması:

Avrupa Ombudsmanı, Birlik idaresinde kötü yönetimin önüne geçmek ve iyi yönetimi sağlamak için çaba harcar. Ombudsman, Avrupa Parlamentosu tarafından her Parlamento döneminin başında o Parlamente'nin görev süresince seçilir. Ombudsman, Birlik kuruluşlarının faaliyetlerine ilişkin kötü yönetim vakalarıyla ilgili şikâyet temelinde veya re'sen gerekli gördüğü soruşturmaları yürütür.

12.SORU

TOPLULUKLARI AVRUPA BİRLİĞİ'NE DÖNÜŞTÜREN VE AB VATANDAŞLIĞI KAVRAMININ İLK DEFA KULLANILDIĞI ANTLAŞMA AŞAĞIDAKİLERDEN HANGİSİDİR?

- A Maastricht Antlaşması
- B Kopenhag Zirvesi
- C Roma Antlaşması
- D Londra-Zürich Antlaşmaları
- E Lizbon Antlaşması

Yanıt Açıklaması:

7 Şubat 1992'de imzalanan Maastricht Antlaşması, Toplulukları Avrupa Birliği'ne dönüştürürken ve AB vatandaşlığı kavramını ilk defa kullanırken, "üç sütunlu" bir yapı kuruyordu. Doğru yanıt A'dır.

13.SORU

AŞAĞIDAKİ ÜLKELERDEN HANGİSİ AB ÜYESİ OLMASINA KARŞIN BATI AVRUPA BİRLİĞİ'NE TAM ÜYE DEĞİLDİR?

- A Kanada
- B Belçika

C Danimarka

D ABD

E Birleşik Krallık

Yanıt Açıklaması:

Danimarka, NATO üyesidir ve ortak savunmanın NATO çerçevesinde sağlandığını düşünmektedir. Bu nedenle AB üyesi olmasına karşın BAB'a tam üye olmamayı ve BAB işlevlerinin AB'ye devredilmesinden sonra da OGSP'ye katılmamayı tercih etme hakkını kullanmıştır.

14.SORU

Avrupa bütünleşmesinin ekonomik alanlar dışında başka alanlara da kaydırılmasının hedeflenmesi ve AB'nin üç sütunlu bir yapıya dönüştürülmesi 1993'te yürürlüğe giren hangi antlaşma ile olmuştur?

A Lizbon Antlaşması

B Maastricht Antlaşması

C Roma Antlaşması

D Paris Antlaşması

E Brüksel Antlaşması

Yanıt Açıklaması:

1 KASIM 1993'TE YÜRÜRLÜĞE GİREN MAASTRICHT ANTLAŞMASI'YLA, BÜTÜNLEŞMENİN EKONOMİK ALANLAR DIŞINDA DİĞER ALANLARA KAYDIRILMASI HEDEFLENMİŞ VE ARTIK "AVRUPA BİRLİĞİ"NDEN SÖZ EDİLMEMEYE BAŞLANMIŞTIR. AYRICA BU ANTLAŞMAYLA AB, ÜÇ SÜTUNLU BİR YAPIYA DÖNÜŞTÜRÜLMÜŞTÜR.

15.SORU

YAPICI ÇEKİMSERLİK İLKESİ AŞAĞIDAKİLERDEN HANGİSİ İLE İLGİLİDİR?

- A Silah kontrolü
- B AGİT süreci

AVRUPA BİRLİĞİ

C
Kararların oybirliği ile alınması

D
Üye sayısı

E
Kural koyma

Yanıt Açıklaması:

Yapıcı çekimserlik ilkesi, kararların oybirliği ile alınmasını teyit etmekte, ancak karara katılmayan üye devletlere çekimser kalabilme hakkı tanımaktadır. Doğru cevap C'dir.

16.SORU

Ekonomik ve Parasal Birlik (EPB) içinde yer alan aşağıdaki ülkelerden hangisi tüm yakınlaşma kriterlerini sağlamaktadır?

A
Lüksemburg

B
Belçika

C
Hollanda

D
Fransa

E
Almanya

Yanıt Açıklaması:

19 üye ülkeden Lüksemburg ile Merkez ve Doğu Avrupa ülkelerinden Estonya, Letonya, Litvanya ve Slovakya olmak üzere ancak beş ülkenin tüm yakınlaşma kriterlerini sağladığı görülmektedir

17.SORU

Aşağıdakilerden hangisi, Ekonomik ve Parasal Birlik (EPB) içinde yer alan 19 ülkenin ortak politikasıdır?

A
Ortak Tarım Politikası

B
Ortak Para Politikası

C
Ortak Maliye Politikası

D
Ortak Turizm Politikası

E
Ortak Sanayi Politikası

Yanıt Açıklaması:

Hâlihazırda EPB alanında yer alan 19 üye ülke arasında tek bir para politikası, fakat 19 farklı maliye politikası uygulanmaktadır.

18.SORU

AB içinde ister kalıcı ister geçici biçimde olsun, her politika alanı bakımından her üye devletin aynı hız ile ilerlememesi imkânı veya ihtimali olarak ifade edilen kavram aşağıdakilerden hangisidir?

A
Birörnek Bütünleşme

B
Farklılaştırılmış Bütünleşme

C
Mutlak Bütünleşme

D
Ulusüstü Bütünleşme

E
Bölgesel Bütünleşme

Yanıt Açıklaması:

Farklılaştırılmış Bütünleşme

19.SORU

I. Ekonomik ve Parasal Birlikten oluşan Avrupa Toplulukları sütunu

II. Ortak Dış ve Güvenlik politikası sütunu

III. Adalet ve İçişleri sütunu

IV. Ombudsman Sütunu

Yukarıda verilenlerden hangileri AB'nin üç sütunlu yapısı içerisinde yer almaktadır?

A
I-III

B
I-II-III

C
II-III-IV

D
I-III-IV

E
I-II-III-IV

Yanıt Açıklaması:

1 KASIM 1993'TE YÜRÜRLÜĞE GİREN MAASTRİCHT ANLAŞMASI'YLA AB, ÜÇ SÜTUNLU BİR YAPI- YA

DÖNÜŞTÜRÜLMÜŞTÜR:

EKONOMİK VE PARASAL BİRLİKTEN

OLUŞAN AVRUPA TOPLULUKLARI SÜTUNU,

ORTAK DIŞ VE GÜVENLİK POLİTİKASI

SÜTUNU

ADALET VE İÇİŞLERİ SÜTUNU.

20.SORU

AT'ın ilk genişlemesi, hangi tarihte hangi ülkelerle gerçekleşmiştir?

- A
1969 yılında İngiltere, İsveç, Norveç
- B
1970 yılında İngiltere, İsveç, Norveç, Danimarka
- C
1973 yılında İngiltere, İsveç, Norveç, Danimarka
- D
1973 yılında İngiltere, Danimarka, İrlanda
- E
1976 yılında İngiltere, Danimarka, İrlanda, Norveç

Yanıt Açıklaması:

AT'ın ilk genişlemesi, 1969 yılında de Gaulle'ün istifasının ardından üyeliğe uygun şartların oluşmasıyla gerçekleşti. 1973 yılında İngiltere, Danimarka ve İrlanda Topluluklara katıldı. Norveç üyelik için referandum düzenledi ve Norveç halkının Topluluklara üye olmayı reddetmesi sonucunda bu sürecin dışında kaldı.

1.SORU

Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikası hangi antlaşma ile oluşturulmuştur?

- A
Roma
- B
Maastricht
- C
Amsterdam
- D
Nice
- E
Lizbon

Yanıt Açıklaması:

Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikası, 1997 yılında imzalanan ve 1999 yılında yürürlüğe giren Amsterdam Antlaşması ile oluşturulmuştur.

2.SORU

25 Eylül 1952 tarihinde fiilen kurulan **Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu** (AKÇT) başkanlığına aşağıdakilerden hangisi getirildi?

- A
Marshall
- B
Harry Truman
- C
Schuman
- D
Jean Monnet
- E
Charles de Gaulle

Yanıt Açıklaması:

İkinci Dünya Savaşı'nın ardından Batı Avrupalı devletler açısından bir siyasi birlik fikri uzak bulunsa da, ekonomik toplulukların kurulması fikrine sıcak bakılıyordu. Aslında bir anlamda ekonomik bütünleşme, ulusal çıkarların korunması için ortak zemin hazırlıyordu. Nihayet Schuman Deklarasyonu'nun açıklanmasından bir yıl sonra 18 Nisan 1951 tarihinde, **Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu** (AKÇT) kuran **Paris Antlaşması** Fransa, Almanya, İtalya, Belçika, Hollanda ve Lüksemburg arasında imzalandı. Antlaşmanın yasama organlarıncı onaylanmasının ardından, 25 Eylül 1952 tarihinde AKÇT fiilen kuruldu. Ulus-üstü karar verme yetkisine sahip Yüksek Otorite'nin başkanlığına Jean Monnet atandı.

3.SORU

I. Sırbistan ve Kosova ile ilişkilerin normalleştirilmesi
II. Afrika Boynuzu ve Sahel gibi coğrafi bölgelerde güvenlik ve kalkınma alanlarındaki zorluklara çok yönlü yaklaşımlar getirmesi
III. Sürdürülebilir kalkınmayı sağlamak amacıyla, çevre kalitesinin ve küresel doğal kaynakların sürdürülebilir yönetiminin muhafaza edilmesi ve iyileştirilmesi
Yukarıda verilenlerden hangisi ya da hangileri AB Dış İlişkiler Eylem Servisi'nin çalışmaları arasında yer almıştır?

- A
Yalnız II
- B
Yalnız III
- C
I ve II
- D
II ve III
- E
I, II ve III

Yanıt Açıklaması:

AB DIŞ İLİŞKİLER EYLEM SERVİSİ'NİN EN ÖNEMLİ BAŞARILARINDAN BİRİ BATI BALKANLAR'DA AB ÜYESİ DEVLETLER ARASINDAKİ AYRILIKLARA RAĞMEN, SIRBİSTAN VE KOSOVA ARASINDAKİ İLİŞKİLERİN NORMALLEŞTİRİLMESİ YOLUNDA ATTIĞI ADIMLAR OLMUŞTUR. AB DIŞ İLİŞKİLER EYLEM SERVİSİ'NİN AB DIŞ POLİTİKASINA KATMA DEĞER SAĞLADIĞI DİĞER ALANLAR İSE ÜÇÜNCÜ ÜLKELERDEKİ DELEGASYONLARIN KOORDİNASYONUNDAKİ KRİZ MÜDAHALE ÇALIŞMALARI VE AFRIKA BOYNUZU İLE

SAHEL GİBİ COĞRAFİ BÖLGELERDE GÜVENLİK VE KALKINMA ALANINDAKİ ZORLUKLARA CEVAP VERMEK ÜZERE GELİŞTİRDİĞİ KAPSAMLI VE ÇOK YÖNLÜ YAKLAŞIMLARDIR. ANCAK SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA AB DIŞ İLİŞKİLER EYLEM SERVİSİ'NİN GÖREV ALANINA GİRMEKTEDİR.

4.SORU

LİZBON ANTLAŞMASI'YLA YÜRÜRLÜĞE GİREN, BİRLİK ADINA ÜÇÜNCÜ TARAFLARLA SİYASİ DİYALOG YÜRÜTMEK VE ULUSLARARASI ÖRGÜTLER İLE ULUSLARARASI KONFERANSLARDA AB'NİN TUTUMUNU İFADE ETMEKLE YÜKÜMLÜ AB MAKAMINA NE AD VERİLMEKTEDİR?

- A Dışişleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi
- B Dış İlişkilerden sorumlu Komisyoner
- C Ortak Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi
- D Avrupa Komisyonu Başkanı
- E Avrupa Konseyi Başkanı

Yanıt Açıklaması:

AB Dışişleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi makamı 1 Aralık 2009'da yürürlüğe giren Lizbon Antlaşması ile oluşturulmuştur. Bu oluşum, Avrupa Birliği Ortak Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi ile AB'nin Dış İlişkilerden sorumlu Komisyoneri tarafından temsil edilmekte olan iki ayrı makamın birleştirilmesi anlamına gelmiştir. Doğru yanıt A'dır.

5.SORU

Aşağıdakilerden hangisi dış politikayı belirleyen temel faktörlerden biri değildir?

- A Uluslararası yapı
- B Jeopolitik konum
- C Ulusal kamuoyu
- D Ulusal birlik bilinci
- E Dış basın

Yanıt Açıklaması:

Dış basın

6.SORU

Aşağıdakilerden hangisi, İkinci Dünya Savaşı sonrası bütünleşme çabalarından sonraya ortaya çıkan gruplardandır?

- A Benelüks Ülkeleri Grubu
- B NATO
- C Kuzey Konseyi
- D Federal Birlik
- E Pan-Avrupa Hareketi

Yanıt Açıklaması:

NATO HARİÇ, DİĞER TÜM GRUPLAR İKİNCİ DÜNYA SAVAŞI ÖNCESİ KURULMUŞLARDIR.

7.SORU

Aşağıdakiler den hangisi Batı Avrupa'da savunma amaçlı örgütlenmenin temelini oluşturan Brüksel Antlaşması Örgütünün üyesi değildir?

- A Fransa
- B Almanya
- C Birleşik Krallık
- D Hollanda
- E Belçika

Yanıt Açıklaması:

Batı Avrupa'da savunma amaçlı örgütlenmenin temelini Birleşik Krallık, Fransa, Hollanda, Belçika ve Lüksemburg'un üyesi olduğu Brüksel Antlaşması Örgütü (1948) oluşturmuştur. Brüksel Antlaşması, kolektif bir meşru müdafaa çabasını öngörmüş ve İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Almanya'ya karşı bir savunma sistemi olarak düşünülmüştür.

8.SORU

AVRUPA BÜTÜNLEŞMESİ YOLUNDA ÖNEMLİ BİR AŞAMA OLAN ORTAK PARA BİRİMİ AVRO 2002 YILINDAN İTİBAREN BİRLİK ÜYELERİNCE KULLANILMAYA BAŞLAMIŞTIR. O DÖNEMKİ HANGİ 3 ÜYE ÜLKE AVRO KULLANIMINA DAHİL OLMAMIŞTIR?

- A

AVRUPA BİRLİĞİ

İspanya-Portekiz-İtalya

B

Almanya-Fransa-Belçika

C

İngiltere-İrlanda-İzlanda

D

İngiltere-İsveç-Danimarka

E

Avusturya-Finlandiya-İtalya

Yanıt Açıklaması:

Avro, Ocak 2002'de İngiltere, Danimarka ve İsveç dışındaki 12 AB üyesi ülkede resmen tedavüle (kullanıma) girdi. Doğru yanıt D'dir.

9.SORU

AB'nin gelişimine katkıda bulunmak üzere kamu sektörü ve özel sektör projelerinin finansmanı ile ilgilenen organ aşağıdakilerden hangisidir?

A

Sayıştay

B

Avrupa Yatırım Bankası

C

Avrupa Birliği Adalet Divanı

D

Avrupa Birliği Zirvesi

E

Avrupa Merkez Bankası

Yanıt Açıklaması:

Avrupa Yatırım Bankası, AB'nin gelişimine katkıda bulunmak üzere kamu sektörü ve özel sektör projelerinin finansmanı ile ilgilenir.

10.SORU

Aşağıdakilerden hangisi, Avrupa Merkez Bankasının ekonomik ve parasal birlik kriterlerini belirlemiştir?

A

Kopenhag kriterleri

B

Paris kriterleri

C

Maastricht kriterleri

D

Londra kriterleri

E

Frankfurt kriterleri

Yanıt Açıklaması:

Maastricht kriterleri ile Kopenhag kriterlerinin birbiriyle karıştırmayınız. Maastricht kriterleri ekonomik ve parasal birlik kriterleri iken, Kopenhag AB'ye üyelik için karşılanması gereken kriterleri belirtmektedir.

11.SORU

Maastricht antlaşmasının önemi aşağıdakilerden hangisi ile ilgilidir?

A

Yıkıcıdır

B

Geneldir

C

Kurucudur

D

Bağımsızdır

E

Sabittir

Yanıt Açıklaması:

Maastricht Antlaşması, bir yönüyle kurucu antlaşma, diğer yönüyle tadil ya da değişiklik antlaşmasıdır.

12.SORU

Aşağıdakilerden hangisi devletlerin tüm dış politika kararlarının altında yatan temel itici gücünü tanımlar?

A

Ulusal çıkar

B

Karar alma mekanizması

C

Güvenlik politikası

D

Oybirliği

E

Temel özgürlükler

Yanıt Açıklaması:

Devletlerin tüm dış politika kararlarının altında yatan temel itici güç olan ulusal çıkarı, "bir ulusun kendi refahı ve güvenliği için gerekli olan hususlar olarak tanımlayabiliriz.

13.SORU

PETERSBERG BİLDİRGESİ HANGİ YILDA KABUL EDİLMİŞTİR?

A

1999

B

1997

C
1994

D
1991

E
1992

Yanıt Açıklaması:

BAB'ın AB'nin savunma unsuru olarak geliştirilmesi yönündeki kararların alındığı bildirge 1992'de kabul edilmiştir.

14.SORU

Esas olarak yürütme, anayasal ve kurumsal işlevler ve politika belirleme olmak üzere üç türlü yetkiye sahip olan ancak yasama yapamayan AB kurumu aşağıdakilerden hangisidir?

A
Konsey

B
Komisyon

C
AB Zirvesi

D
Sayıştay

E
AB Adalet Divanı

Yanıt Açıklaması:

AB Zirvesi, esas olarak yürütme, anayasal ve kurumsal işlevler, politika belirleme olmak üzere üç türlü yetkiye sahip olup yasama yapamaz. Doğru cevap C'dir.

15.SORU

DIŞ POLİTİKADA KARARIN ALINMASINDA TAKİP EDİLEN AŞAMALARIN VE KARARLARIN ALINMASINA KATILAN KİŞİLERİN, KURUMLARIN VE KURULUŞLARIN İNCELENMESİ SÜRECİNE NE AD VERİLMEKTEDİR?

A
Diplomatik ilişkiler

B
Karar verici konumdaki kurumlar

C
Müzakereler

D
Son karar

E
Karar alma mekanizması

Yanıt Açıklaması:

Diş politika oluşumunun en önemli kısmı olan karar alma mekanizması diş politika kararlarının yapıldığı sürecin özünü oluşturmaktadır. Bu sürece kararın alınmasına ilişkin aşamaların ve kararların alınmasına katılan kişilerin, kurumların ve kuruluşların incelenmesi dahildir. Doğru yanıt E'dir.

16.SORU

Batı Avrupa Birliği'nin tüm görevlerinin AB'ye devri hangi antlaşma ile gerçekleştirilmiştir?

A
Lizbon Antlaşması

B
Amsterdam Antlaşması

C
Paris Antlaşması

D
Brüksel Antlaşması

E
Nice Antlaşması

Yanıt Açıklaması:

1 ARALIK 2009 TARİHİNDE LİZBON ANTLAŞMASI'NIN YÜRÜRLÜĞE GİRMESİYLE BAB'IN TÜM GÖREVLERİ AB'YE DEVREDİLMİŞ VE ÖRGÜT 30 HAZİRAN 2011 TARİHİNDE KAPATILMIŞTIR. OGSP, LİZBON ANTLAŞMASI İLE HUKUKİ BAĞLAYICILIK KAZANMIŞTIR.

17.SORU

AŞAĞIDAKİLERDEN ÜLKELERDEN HANGİSİ NATO'NUN KURUCU ÜYELERİ ARASINDA YER ALMAKTADIR?

A
Almanya

B
Kanada

C
İsveç

D
İspanya

E
Yunanistan

Yanıt Açıklaması:

ALMANYA, İSPANYA VE YUNANİSTAN DAHA SONRA ÜYE OLMUŞLARDIR.

18.SORU

Aşağıdakilerden hangisi 1999 tarihinde EPB alanına katılan üye ülkelerden değildir?

A
Belçika

B
İrlanda

C
Portekiz

D
Türkiye

E
Almanya

Yanıt Açıklaması:

Türkiye EFB alanına katılmamıştı.

19.SORU

Aşağıdakilerden hangisi amaçlara ulaşmak için askeri yollardan ziyade, askeri olmayan yolların kullanılmasını açıklar?

A
Ulusal çıkar

B
Karar alma mekanizması

C
Sivil güç

D
Oybirliği

E
Yumuşak güç

Yanıt Açıklaması:

Sivil güç; amaçlara ulaşmak için askeri yollardan ziyade, askeri olmayan yolların kullanılmasını belirtmektedir.

20.SORU

I. Terörizm

II. Kitle imha silahlarının yayılması

III. Bölgesel Çatışmalar

IV. NATO'nun varlığı

Yukarıda verilenlerden hangileri AB'ye yönelen önemli tehditler arasında yer almaktadır?

A
I, II

B
II, IV

C
I, III, IV

D
I, II, III

E
II, III, IV

Yanıt Açıklaması:

ARALIK 2003 BRÜKSEL AB ZİRVESİNDE ODGP YÜKSEK TEMSİLCİSİ'NİN

YÖNETİMİNDE HAZIRLANAN "DAHA İYİ BİR DÜNYADA GÜVENLİ BİR AVRUPA" BAŞLIKLIL AVRUPA GÜVENLİK STRATEJİSİ

BENİMSENMİŞTİR. STRATEJİDE AB'NİN

KAÇINILMAZ BİR ŞEKİLDE KÜRESEL

OYUNCU OLDUĞU İLAN EDİLMEKTE VE

KÜRESEL GÜVENLİĞİN SAĞLANMASI

SORUMLULUĞUNU PAYLAŞMAYA HAZIR

OLMASI GEREKTİĞİ BELİRTİLMEKTEDİR.

STRATEJİDE, ÇATIŞMANIN ÖNLENMESİ VE

KRİZ YÖNETİMİNE ODAKLANILMIŞ VE

ETKİLİ ÇOK-TARAFILIK VURGUSU DİKKAT

ÇEKMIŞTİR. BU BAĞLAMDA BM VE

BÖLGESEL ÖRGÜTLER ARACILIĞIYLA

HAREKET EDİLMESİ, NATO İLE YAKIN

İLİŞKİLERİN SÜRDÜRÜLMESİ GEREKTİĞİ

BELİRTİLMİŞTİR. BUNUN YANINDA BAZI

DURUMLARDA OTONOM AB

OPERASYONLARININ YAPILABİLMESİ

GEREKTİĞİNE DEĞİNİLMİŞTİR. AB'YE

YÖNELEN EN ÖNEMLİ TEHDİTLER OLARAK

ŞUNLAR SIRALANMIŞTIR:

TERÖRİZM,

KİTLE İMHA SİLAHLARININ YAYILMASI,

BÖLGESEL ÇATIŞMALAR,

BAŞARISIZ DEVLETLER,

ORGANİZE SUÇLAR.

1.SORU

Devlet sorumluluğu ilkesi ilk kez, Avrupa Birliği

Adalet Divanı'nın hangi kararı ile ortaya

konulmuştur?

A
Simmenthal kararı

B
Francovich kararı

C
von Colson ve Kamann kararı

D
van Gend & Loos kararı

E

Costa kararı

Yanıt Açıklaması:

ABAD, FRANCOVICH kararıyla devlet sorumluluğu ilkesinin mevcudiyetini ve koşullarını ortaya koymuştur.

2.SORU

AŞAĞIDA VERİLEN AB'YE BAĞLI BİRİMLERDEN HANGİSİ AB'NİN GÜVENLİK KABİLİYETLERİYLE EDİNİLEN DENEYİMLERİN KURUMSALLAŞMASINA YARDIMCI OLUR?

A
AB Muharebe Grupları

B
AB Güvenlik Çalışmaları Enstitüsü

C
AB Güvenlik ve Savunma Koleji

D
AB Askeri Personeli

E
AB Askeri Komitesi

Yanıt Açıklaması:

Güvenlik ve Savunma Koleji, AB üyesi ya da AB üyesi olmayan ülke vatandaşlarına edinilen deneyimlerden çıkarılan derslerin öğretilmesine olanak sağlar.

3.SORU

50 yıl süreyle geçerli olmak üzere imzalanan ve 23 Temmuz 2002 tarihinde sona eren Antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

A
Brüksel Antlaşması

B
Roma Antlaşması

C
Varşova Antlaşması

D
Paris Antlaşması

E
Amsterdam Antlaşması

Yanıt Açıklaması:

Paris Antlaşması 50 yıl geçerli olmak üzere imzalanmıştı. Bu nedenle Antlaşma, 23 Temmuz 2002 tarihinde sona ermiştir.

4.SORU

Uluslararası hukuk ile ulusal hukuk düzeninin birbirinden ayrı, bağımsız hukuk düzeni olduğunu, dolayısıyla bu hukuk düzenlerinden birisinin diğerini, kendiliğinden, etkileyememesi aşağıdaki kavramlardan hangisi ile en iyi açıklanabilir?

A
Tekçi görüş

B
İkici görüş

C
Ulusüstü görüş

D
Ulusal görüş

E
Uluslararası görüş

Yanıt Açıklaması:

İkici görüş

5.SORU

Avro'nun tedavüle girmesi (nakdi para olarak kullanılması) hangi tarihte gerçekleşmiştir?

A
01. 01.1999

B
01. 01.2000

C
01.01.2001

D
01.01.2002

E
01.01.2003

Yanıt Açıklaması:

EPB'nin oluşturulduğu 1 Ocak 1999 tarihinde Avro, nakdi para olarak kullanılmamıştır. Avro banknotlarının ve madeni paralarının tedavüle çıkışı için üç yıllık bir geçiş dönemi belirlenmiştir. Böylece 1 Ocak 2002 tarihine kadar EPB alanında ulusal paralar tedavülde kalmaya devam etmiştir.

6.SORU

Aşağıdaki ülkelerden hangisi Avrupa Birliği'nin 3. Ülkelerle ilişkilerini düzenleyen Avrupa Komşuluk Politikası (European Neighbourhood Policy-ENP) kapsamına girmemektedir?

A
Ermenistan

B
Türkiye

C
Ukrayna

D
Gürcistan

E
Mısır

Yanıt Açıklaması:

Türkiye, Avrupa Birliği'ne üye olmak için resmi adaylık statüsüne sahip olduğundan komşuluk

politikası içinde değerlendirilemez. Doğru yanıt B'dir. Aşağıdaki adreste kapsama alınan ülkelerle ilgili detaylı liste görülebilir:
https://ec.europa.eu/culture/policy/international-cooperation/neighbourhood_en

7.SORU

AVRUPA KOMİSYONU İLE AVRUPA MERKEZ BANKASI TARAFINDAN HAZIRLANAN DEĞERLENDİRME RAPORU AŞAĞIDAKİLERDEN HANGİSİDİR?

- A
Yakınlaşma
- B
Siber güvenlik
- C
Organize suçları
- D
Faiz kriteri
- E
Fiyat istikrarı

Yanıt Açıklaması:

: Avrupa Komisyonu ile Avrupa Merkez Bankası tarafından hazırlanan değerlendirme raporları, Yakınlaşma raporu (Convergence report) başlığını taşımaktadır.

8.SORU

AŞAĞIDAKİLERDEN HANGİSİ AB 'YE YÖNELEN TEHDİTLER ARASINDA DEĞİLDİR?

- A
Terörizm
- B
Bölgesel çatışmalar
- C
Organize suçlar
- D
Başarısız devletler
- E
Mülteciler

Yanıt Açıklaması:

AB'ye yönelik tehditler: Başarısız devletler, bölgesel çatışmalar, kitle imha silahlarının yayılması, terörizm ve organize suçlardır.

9.SORU

2015'te yayınlanan Eurobarometer sonuçlarına göre, ortak dış politika fikrine en az destek veren ülke aşağıdakilerden hangisidir?

- A
Litvanya
- B
Almanya
- C
İsveç
- D
Romanya

- E
Danimarka

Yanıt Açıklaması:

BİRLİK VATANDAŞLARININ %66'SI ORTAK DIŞ POLİTİKA FİKRİNE DESTEK VERMEKTEDİR ANCAK EN AZ DESTEK İSVEÇ'TEN GELMİŞTİR.

10.SORU

Aşağıdakilerden hangisi dış politikayı belirleyen temel faktörlerden biri değildir?

- A
Ekonomik yapı
- B
Uluslararası yapı
- C
Jeopolitik konum
- D
Ulusal kamuoyu
- E
Ulusal birlik bilinci

Yanıt Açıklaması:

Dış politikayı belirleyen temel faktörler şunlardır: Uluslararası yapı, jeopolitik konum, ulusal kamuoyu, ulusal birlik bilinci ve doğal çıkarların algılanış biçimi.

11.SORU

Petersberg Görevleri aşağıdaki antlaşmalardan hâgisinin kabulüyle Ortak Dış ve Güvenlik Politikasına dahil edilmiştir?

- A
Roma Antlaşması
- B
Maastricht Antlaşması
- C
Paris Antlaşması
- D
Amsterdam Antlaşması
- E
Lizbon Antlaşması

Yanıt Açıklaması:

Petersberg Görevleri Amsterdam Antlaşmasının kabulüyle Ortak Dış ve Güvenlik Politikasına dahil edilmiştir.

12.SORU

Birleşik Avrupa'nın kurulması çerçevesinde görüşler belirten ilk düşünür aşağıdakilerden hangisidir?

A
Pierre Dubois

B
Papa II. Pius

C
William Penn

D
Dante

E
Immanuel Kant

Yanıt Açıklaması:

Birleşik Avrupa'nın kurulması çerçevesinde görüşler belirten ilk düşünürler, Dante (Durante degli Alighieri) ve Pierre Dubois olmuştur. 310 yılında kaleme aldığı Monarchia başlıklı yapıtında "birlikten" söz eden Dante'ye göre, Avrupa'da savaşların önlenmesi ve Roma'nın yeniden canlandırılması bu kıtada tek bir yönetimin kurulmasıyla gerçekleştirilebilecekti. 14. yüzyılda Pierre Dubois dönemin prensliklerine yaptığı birlik çağrısında ise ortak bir konseyin kurulması ve prenslikler arasındaki bütün uyumsuzlukların çözümünde bu konseyin aracı olmasını önermiştir. Papa II. Pius 1463'te yaptığı konuşmada ilk kez "Repubblica Christiana" kavramını kullanmıştır. William Penn ise 1693'te "Avrupa'nın Şimdiki ve Gelecekteki Barışı Üzerine Deneme" isimli kitabı yazmıştır. Immanuel Kant 1795'te "Ebedi Barış Üzerine" başlıklı çalışmasında, Avrupa Birleşik Devletleri'nin oluşturulması fikrini ortaya atmıştır.

13.SORU

EPB'NİN ÜÇ AŞAMADA GERÇEKLEŞTİRİLMESİNİ ÖNGÖREN VE HER AŞAMADA ÜYE DEVLETLERCE YAPILMASI GEREKENLERİ AYRINTILI OLARAK AÇIKLAYAN BİR RAPOR AŞAĞIDAKİLERDEN HANGİSİDİR?

A
Delors

B

Avrupa merkez bankası

C
Avrupa tek seneti

D
Askeri danışmanlık

E
Döviz kuru mekanizması

Yanıt Açıklaması:

: Delors Raporu, Werner Raporu gibi, EPB'nin üç aşamada gerçekleştirilmesini öngören ve her aşamada üye devletlerce yapılması gerekenleri ayrıntılı olarak açıklayan bir rapordur.

14.SORU

I. AMB VE EPB'YE DÂHİL OLAN ÜYE ÜLKELERİN MERKEZ BANKALARINDAN OLUŞMAKTADIR.

II. BİRİNCİL AMACI ÜYE DEVLETLERİN RESMİ DÖVİZ REZERVLERİNİ YÖNETMEKTİR.

III. TÜM AB ÜLKELERİ AVRO SİSTEM İÇİNDE YER ALMAK ZORUNDADIR.

IV. EPB ALANINDA PARA POLİTİKASINI YÜRÜTMEKTEDİR.

IV. FİYAT İSTİKRARININ GERÇEKLEŞİP GERÇEKLEŞMEDİĞİNE KARAR VERİRKEN, UYUMLASTIRILMIŞ TÜKETİCİ FİYAT ENDEKSİNDEKİ (HICP) BİR ÖNCEKİ YILAMGORE YILLIK ARTISLARI DİKKATE ALMAKTADIR.

YUKARIDA VERİLEN İFADELERDEN HANGİSİ "AVRO SİSTEM" İLE İLGİLİ DOĞRU BİLGİ İÇERMEKTEDİR?

A
I, II, IV, V

B
I, IV, V

C
I, II, III, IV, V

D
I ve IV

E
I, II, III, IV

Yanıt Açıklaması:

Avro sistem, AMB ve EPB'ye dâhil olan üye ülkelerin merkez bankalarından oluşmaktadır. Tüm AB ülkeleri EPB'ye katılmadıkları için, Avrupa Merkez Bankaları Sistemi (AMBS) içinde EPB'ye katılanları ayırt etmek için, parasal birliğe

AVRUPA BİRLİĞİ

dâhil olan üyelerin merkez bankaları için 'Avro sistem' terimi kullanılmaktadır. Hem AMB'nin hem de ulusal merkez bankalarının politik etkilerden katı şekilde korunduğu Avro sistem, büyük ölçüde bağımsız olma özelliğine sahiptir ve EPB alanında para politikasını yürütmektedir. Birincil amacı fiyat istikrarını sağlamak olan Avro sistem, fiyat istikrarının gerçekleşip gerçekleşmediğine karar verirken, Uyumlaştırılmış Tüketici Fiyat Endeksindeki (HICP) bir önceki yıla göre yıllık artışları dikkate almaktadır.

15.SORU

AŞAĞIDAKİLERDEN HANGİSİ 19. VE 20. YÜZYILLARDA AVRUPA'DA GERÇEKLEŞTİRİLEN PARASAL BİRLİK ÖRNEKLERİNDEN BİRİ DEĞİLDİR?

A
İskandinav Parasal Birliği

B
Fransa-Monako Parasal Birliği

C
İtalya- San Marino-Vatikan Parasal Birliği

D
Bankalar Birliği'nin kuruluşu

E
Belçika-Lüksemburg Parasal Birliği

Yanıt Açıklaması:

Bankalar Birliği'nin kuruluşu 2014 yılında gerçekleştiği için 21. yüzyıldaki parasal birliğe işaret etmektedir.

16.SORU

AŞAĞIDAKİLERDEN HANGİSİ TEK SENET İLE İLGİLİ DEĞİLDİR?

A
Ortak dış politika belirleme

B
Koordinasyon amacı ile bilgi verme

C
Faaliyet kapasitesini artırma

D
Birbirinden ayrı düşünülmemesi

E
Politikaların birbiriyle tutarlılık içinde olması

Yanıt Açıklaması:

Tek senet, Dış politika belirmeyede etkilidir. Bilgi verir, faaliyet kapasitesini artırır ve tutarlıdır. Doğru cevap D'dir.

17.SORU

Avrupa Güvenlik Stratejisinin görevi aşağıdakilerden hangisidir?

A
Silah kontrolü

B
AB'nin güvenlikle ilgili önceliği

C
Kararların oybirliği ile alınması

D
Maliye

E
Kural koyma

Yanıt Açıklaması:

Avrupa Güvenlik Stratejisi, AB bakımından mevcut tehditlerin ve temel hedeflerin bir listesini içeren ve AB'nin güvenlikle ilgili önceliklerini açıklayan belgenin adıdır.

18.SORU

AŞAĞIDAKİLERDEN HANGİSİ KUZAY ATLANTİK ANTLAŞMASI ÖRGÜTÜNÜN KURUCU ÜYESİ DEĞİLDİR?

A
ABD

B
Belçika

C
Danimarka

D
İspanya

E
Kanada

Yanıt Açıklaması:

ABD, Belçika, Birleşik Krallık, Danimarka, Fransa, Hollanda, İtalya, İzlanda, Kanada, Lüksemburg, Norveç ve Portekiz.

19.SORU

Aşağıdakilerden hangisi dış politikayı belirleyen temel faktörlerden biri değildir?

A
Uluslararası kamuoyu

AVRUPA BİRLİĞİ

B
Uluslararası yapı

C
Jeopolitik konum

D
Doğal çıkarların algılanış biçimi

E
Ulusal birlik

Yanıt Açıklaması:

Dış politikayı belirleyen temel faktörler şunlardır: uluslararası yapı, jeopolitik konum, ulusal kamuoyu, doğal çıkarların algılanış biçimi ve ulusal birlik bilinci.

20.SORU

I. Yasama tasarrufları

II. Yetki devrine dayanan tasarruflar

III. Uygulama Tasarrufları

Yukarıda verilenlere ikincil hukuk normları, kendi içinde hiyerarşik olarak en üstten en alta doğru sıralandığında sıralama nasıl olur?

A
I-III-II

B
I-II-III

C
II-III-I

D
II-I-III

E
III-II-I

Yanıt Açıklaması:

İKİNCİL HUKUK, AB KURUMLARININ YETKİLERİ ÇERÇEVESİNDE KABUL ETTİĞİ HUKUKTUR VE NORMLAR HİYERARŞİSİNİN EN ALTINDA YER ALMAKTADIR. İKİNCİL HUKUK, KENDİ İÇİNDE HİYERARŞİK OLARAK EN ÜSTTEN EN ALTA DOĞRU ŞÖYLE SIRALANMAKTADIR:

- YASAMA TASARRUFLARI,
- YETKİ DEVRİNE DAYANAN TASARRUFLAR,
- UYGULAMA TASARRUFLARI.

1.SORU

ORTAK DIŞ VE GÜVENLİK POLİTİKASI, AVRUPA BİRLİĞİ TARİHİNDE HANGİ ANTLAŞMA SONUCUNDA ORTAYA ÇIKMIŞTIR?

A

Roma Antlaşması

B
Maastricht Antlaşması

C
Brüksel Antlaşması

D
Selanik Antlaşması

E
Nice Antlaşması

Yanıt Açıklaması:

AB'nin Ortak Dış ve Güvenlik Politikası, Lizbon Antlaşması ile dış eylemin bir parçası haline geldiyse de girişimin ilk ortaya çıkışı Maastricht Antlaşması ile olmuştur. Doğru yanıt B'dir.

2.SORU

Roma Antlaşması ile hedeflenen ortak pazarın ilk adımı hangisidir?

A
Ortak Tarım Politikası

B
Gümrük Birliği

C
Spaak Raporu

D
Birleşme Anlaşması

E
AET Antlaşması

Yanıt Açıklaması:

ALTILAR, ROMA ANTLAŞMASI İLE ÜÇ SEKTÖRDE ORTAK PAZAR OLUŞTURMAYI HEDEFLERLER: ENERJİ, TARIM, ULAŞTIRMA. PLANLANAN BU ORTAK PAZAR GİRİŞİMİNİN İLK ADIMI GÜMRÜK BİRLİĞİDİR.

3.SORU

Aşağıdakilerden hangisi dış politikanın içeriğini belirleyen sabit değişkenlerden biri **değildir**?

A
Coğrafya

B
Kültür

C
Sanat

D
Tarih

E
Ulusal kimlik

Yanıt Açıklaması:

Dış politikanın içeriğini çeşitli değişkenler de belirlemektedir. Bu değişkenlerin arasında tarih, coğrafya, ulusal kimlik ve kültür gibi sabit öğelerle birlikte, zaman içinde değişim kaydedebilen siyasi, ekonomik, sosyal ve askerî unsurlar da yer almaktadır. Doğru cevap C'dir.

4.SORU

AŞAĞIDAKİLERDEN HANGİSİ VARLIĞINI UZUN BİR SÜRE DEVAM ETTİRMEK İÇİN AB'NİN YAPMASI GEREKENLERDEN BİRİSİ DEĞİLDİR?

- A
Dışlayıcı tutum içinde olmamak
- B
Dini, kültürel farklılık olarak algılamak
- C
Önyargılardan arınmak
- D
Kültürlerarası diyalogu geliştirmek
- E
Etnik ve kültürel ırkçılık karşıtı olmak

Yanıt Açıklaması:

AB'NİN HOŞGÖRÜ ANLAYIŞI, ANCAK KÜLTÜREL FAKLILIKLAR ALGISININ, DİNİ KAYGILARDAN KURTULMUŞ OLMASIYLA İLERLEYEBİLECEKTİR.

5.SORU

Avrupa Birliği'ne üye devletlerin AB'deki büyükelçilerinden oluşan ve Bakanlar Konseyi çalışmalarının hazırlanmasından sorumlu olan birime ne ad verilir?

- A
AB Ombudsmanı
- B
Daimi Temsilciler Komitesi
- C
Yüksek Temsilcilik
- D
Avrupa Komisyonu
- E
AB Delegasyonu

Yanıt Açıklaması:

Daimi Temsilciler Komitesi

6.SORU

Üye devletlerin ulus-üstü bütünleşmeyi ODGP'yi de kapsayacak şekilde ilerletmeye hazır olmadıklarının en büyük göstergesi aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A
Veto haklarını korumaya devam etmeleri
- B
Toplantılara katılmamaları
- C
Genişlemenin zorlaştırılması
- D
Tavizler istenmesi
- E
Aleyhte kamuoyu oluşturulması

Yanıt Açıklaması:

Veto haklarını korumaya devam etmeleri

7.SORU

I. İhlal edilen hukuk kuralı bireylere hak tanımayı amaçlamalıdır
II. AB hukukunun ihlali yeterince ciddi olmalıdır
III. AB üyesi devletin yükümlülüğünü ihlali ile mağdur taraflarca uğranılan zarar arasında illiyet bağı olmalıdır
Devlet sorumluluğu ilkesinin koşullarına ilişkin olarak yukarıda verilenlerden hangisi ya da hangileri doğrudur?

- A
Yalnız III
- B
I ve II
- C
I ve III
- D
II ve III
- E
I, II ve III

Yanıt Açıklaması:

DEVLET SORUMLULUĞU İLKESİ İÇİN ŞU ÜÇ KOŞUL ARANMAKTADIR:

- İHLAL EDİLEN HUKUK KURALI BİREYLERE HAK TANIMAYI AMAÇLAMALIDIR
- AB HUKUKUNUN İHLALİ YETERİNCE CİDDİ OLMALIDIR
- AB ÜYESİ DEVLETİN YÜKÜMLÜLÜĞÜNÜ İHLALİ İLE MAĞDUR TARAFLARCA UĞRANILAN ZARAR ARASINDA İLLİYET BAĞI OLMALIDIR.

8.SORU

Parlamento, “olağan yasama usulü” ya da “özel yasama usulü” aracılığıyla yasama işlevini hangi kurum ile birlikte yerine getirir?

- A
Avrupa Komisyonu
- B
Avrupa Sayıştay
- C
Konsey
- D
Avrupa Ombudsmanı
- E
Avrupa Yatırım Bankası

Yanıt Açıklaması:

Parlamento, “olağan yasama usulü” ya da “özel yasama usulü” aracılığıyla yasama işlevini Konsey ile birlikte yerine getirir.

9.SORU

EBP'nin gerçekleştirilmesinin olumlu sonuçlarını ve bu yönde yapılması gerekenler aşağıdakilerden hangisinde belirtilmiştir?

- A
Werner Raporu
- B
Roma Antlaşması
- C
Maastrich Antlaşması
- D
Delors Raporu
- E
Avrupa Tek Senedi

Yanıt Açıklaması:

AVRUPA TEK SENEDİ'NDEN SONRA HAZIRLANAN DELORS RAPORU, BU KONUDA MAASTRICH ANTLAŞMASI'NIN İÇERİĞİNİ OLUŞTURMUŞTUR.

10.SORU

SINIRLI YETKİ İLKESİ AŞAĞIDAKİLERDEN HANGİSİ İLE İLGİLİ DEĞİLDİR?

- A
Münhasır yetkiler
- B
Genel yetkiler
- C
Paylaşılan yetkiler

- D
Destekleyici etki alanları

- E
Ekonomi koordinasyonu

Yanıt Açıklaması:

Sınırlı yetki ilkesi münhasır yetkiler, paylaşılan yetkiler, destekleyici etki alanları ve ekonomi koordinasyonu ile ilgilidir. Doğru cevap B'dir.

11.SORU

..... devlet veya hükümet başkanlarının katılımıyla oluşan ve üye devletleri temsil eden, 1974'ten bu yana toplanarak Birlik politikalarının genel hatlarını belirleyen AB kurumudur. Yukarıdaki boşluğa aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- A
AB Parlamentosu
- B
Komisyon
- C
Konsey
- D
AB Adalet Divanı
- E
AB Zirvesi

Yanıt Açıklaması:

Esas itibarıyla, devlet veya hükümet başkanlarının katılımıyla oluşur ve üye devletleri temsil eder kurum AB Zirvesi'dir. Birliğin en üst seviyede yetkili siyasi organıdır. 1974 yılından beri toplanan ve “Zirve” olarak adlandırılan söz konusu toplantılarda liderler Birlik politikalarının genel hatlarını belirler ve siyasi işbirliğinin bir parçası olarak uluslararası güncel konuları tartışırlar. Doğru cevap E'dir.

12.SORU

AŞAĞIDAKİLERDEN HANGİSİ OGDY YÜKSEK TEMSİLCİLİĞİ'NE BAĞLI BİRİMLERDEN BİRİSİ DEĞİLDİR.

- A
Siyasi Birim
- B
Durum Merkezi
- C
Askeri Komite
- D
Dış İlişkiler Birimi
- E
ODGP Sivil Operasyonları

Yanıt Açıklaması:

OGDP SİVİL OPERASYON BİRİMİ ADI ALTINDA BİR BİRİM YOKTUR. SİVİL OPERASYONLAR, SİVİL PLANLAMA VE YÜRÜTME BİRİMİ ALTINDA UYGULANIR.

13.SORU

Aşağıdakilerden hangisi ile hem ekonomik-sosyal birlik ve bütünleşmenin yayılması hem de siyasal birlik ve halkların yakınlaşması sürecinde hazır olmayan veya yeni katılan üyelerin, bütünleşme yanlısı üye devletleri hukuken geriden izlemesi öneriliyordu?

- A Nice Antlaşması
- B EFTA'nın kuruluşu
- C Batı Avrupa Birliğinin Kurulması
- D Roma Antlaşması
- E İki vitesli Avrupa

Yanıt Açıklaması:

Genişleme-derinleşme tartışmasıyla birlikte AT yetkilileri, iki vitesli Avrupa (Europe à deux vitesses) kavramını gündeme taşıdı. Bu görüş, ilk kez **Tindemans Raporu** olarak bilinen bildiride 1975 yılında yer aldı. Buna göre, hem ekonomik-sosyal birlik ve bütünleşmenin yayılması hem de siyasal birlik ve halkların yakınlaşması sürecinde hazır olmayan veya yeni katılan üyelerin, bütünleşme yanlısı üye devletleri hukuken geriden izlemesi öneriliyordu.

14.SORU

Hangisi tarihteki ilk askeri Ortak Güvenlik ve Savunma Politikası operasyonudur?

- A Atalanta
- B Concordia
- C AB Bosna-Hersek Polis Misyonu
- D Althea
- E Artemis

Yanıt Açıklaması:

Tarihteki ilk askeri Ortak Güvenlik ve Savunma Politikası operasyonu olan Concordia operasyonu, Makedonya'da hükümet ile isyancı kuvvetler arasındaki ateşkese destekleyen AB ve NATO uygulamalarını gözetmeye yardımcı olmuştur.

15.SORU

AVRUPA MERKEZ BANKASI'NIN ENFLASYON HEDEFİ KAÇTIR?

- A 5% altı
- B 4% altı
- C 3% altı
- D 2% altı
- E 1% altı

Yanıt Açıklaması:

GENEL OLARAK AMB ,ENFLASYONU 2 % NİN ALTINDA TUTMAYA ÇALIŞMAKTADIR.

16.SORU

Aşağıdakilerden hangisi Avrupa Birliği Hukuku'nun temel özelliklerinden biri değildir?

- A Öncelik ilkesi
- B Doğrudan etki ilkesi
- C Bütünleşme ilkesi
- D Devlet sorumluluğu ilkesi
- E Uygun yorum ilkesi

Yanıt Açıklaması:

AB hukukunun temel özellikleri; öncelik, doğrudan etki, uygun yorum ve devlet sorumluluğu ilkeleridir. Söz konusu ilkeler arasında "bütünleşme" ilkesi yer almaz.

17.SORU

AVRUPA SAVUNMA AJANSI İLE İLGİLİ AŞAĞIDAKİLERDEN HANGİSİ DOĞRUDUR?

- A Merkezi Brüksel'dir
- B Bazı devletlerin kullanımına açıktır
- C

AVRUPA BİRLİĞİ

Kurucu devletlerce finanse edilir

D

Komisyonla bağılı olarak çalışır

E

İşleyiş kuralları 2014 yılında belirlenmiştir

Yanıt Açıklaması:

2011 YILINDA KONSEY KARARI İLE, STATÜSÜ, MERKEZİ VE İŞLEYİŞ KURALLARI BELİRLENMİŞTİR.

18.SORU

AŞAĞIDAKİLERDEN HANGİSİ İLE MAASTRİCHT ANTLAŞMASI'YLA GETİRİLEN ÜÇ SÜTUNLU YAPI KALDIRILMIŞ VE AB TÜZEL KİŞİLİĞE SAHİP TEK BİR YAPI HALİNE GETİRİLMİŞTİR?

A

Paris Antlaşması ile

B

Lizbon Antlaşması ile

C

Amsterdam Antlaşması ile

D

Nice Antlaşması ile

E

Roma Antlaşması ile

Yanıt Açıklaması:

Lizbon Antlaşması ile getirilen değişiklikler AB'nin dış ilişkilerinin uyumlaştırılmasına şu şekilde katkı sağlamıştır. Öncelikle Lizbon Antlaşması ile Maastricht Antlaşmasıyla getirilen sütunlu yapı kaldırılmakta, AB tüzel kişiliğe sahip tek bir yapı haline getirilmektedir. Ayrıca AT Antlaşması'nın ismi Avrupa Birliği'nin İşleyişine Dair Antlaşma (Treaty on the Functioning of the European Union) olarak değiştirilmiş ve AB Antlaşması ile herhangi bir hiyerarşik ilişkinin bulunmadığı açıkça ifade edilmiştir. Bu çerçevede Topluluk terimi yerine Birlik terimi kullanılmaya başlanmıştır.

19.SORU

1957 yılında ortaya atılan "Güvenlik Toplumu" yaklaşımının savunucusu kimdir?

A

Ernst B. Haas

B

Joseph Nye

C

Leon Lindberg

D

Karl Deutsch

E

David Mitrany

Yanıt Açıklaması:

Ernst B. Haas yeni işlevselcilik yaklaşımı ile ilgili olarak 1958 yılında kitap yazmıştır. Joseph Nye ve Leon Lindberg yeni işlevselcilik yaklaşımının önemli temsilcileridir. David Mitrany ise işlevselcilik yaklaşımının temsilcisidir. Güvenlik toplumu yaklaşımı Karl Deutsch tarafından ortaya konulmuştur.

20.SORU

Ortak Dış ve Güvenlik Politikası'nın (ODGP) ayrılmaz bir parçası olan Ortak Güvenlik ve Savunma Politikası (OGSP), hangi yılından beri AB'ye sivil ve askeri imkanlara dayanan hareket kabiliyeti sağlamaktadır?

A

1998

B

1999

C

2000

D

2003

E

2005

Yanıt Açıklaması:

Soğuk Savaş dönemi sonrasında Avrupa Birliği'nin (AB) uluslararası güvenlikteki rolü giderek artmakta ve özellikle kriz yönetiminde küresel bir aktör olma yolunda gelişim göstermektedir. Ortak Dış ve Güvenlik Politikası'nın (ODGP) ayrılmaz bir parçası olan Ortak Güvenlik ve Savunma Politikası (OGSP), 2003 yılından beri AB'ye sivil ve askeri imkanlara dayanan hareket kabiliyetini sağlamaktadır.

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ AVRUPA BİRLİĞİ ONLINE SORULARI

1. AB, BM'nin barışı koruma çabalarına operasyonel, finansal ve siyasi destek vermiştir. 2003'teki ortak bir bildiri ile kriz yönetiminde AB ve BM işbirliği iki kez toplanacak ortak bir danışma kurulmuştur.

Yukarıda sözü edilen kriz yönetim mekanizması aşağıdakilerden hangisidir?

AB - BM Kriz Yönetimi Yönlendirme Komitesi

2. Aşağıdakilerden hangisi AB'nin hedeflediği uluslararası siyasal etkinliğe ulaşabilmek için Maastricht Antlaşmasıyla Ortaya koyduğu ortak eylemlerden biri değildir?

Türkiye'nin Suriye sorunundaki önemi ve çözüme katkısı

3. Aşağıdakilerden hangisi bölgesel bir uluslararası örgüt değildir?

Birleşmiş Milletler

4. bir üye ülkenin nominal yaklaşmasının sağlamlığı ve döviz kuru istikrarının değerlendirilmesinde önemli bir kriterdir bir referans değer hesaplanmaktadır.

Yukarıdaki cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi doğru şekilde tamamlar?

Faiz oranı kitesi

5. Üye devletlerce aralarında mal ticaretinin önündeki tüm engellerin kaldırıldığı üçüncü ülkelere karşı ise ortak bir ticaret politikasının ve gümrük tarifesinin uygulandığı ekonomik bütünleşme aşaması aşağıdakilerden hangisidir?

Gümrük Birliği

6. AB bütçesi askeri operasyonların finansmanında kullanılmamaktadır Bu durumun üstesinden gelmek için AB üyesi devletlerin katkılarıyla aşağıdaki mekanizmalardan hangisi oluşturulmuştur?

ATHENA

7. AB Dışişleri ve güvenlik politikası yüksek temsilcisi'nın onayı üzerine tarafından atanmaktadır.

Yukarıdaki cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi doğru şekilde tamamlar?

Komisyon Başkanı - Avrupa Konseyi

8. 1999 Washington NATO zirvesi sonuçları ile uyumlu bir şekilde 16 Aralık 2002 tarihinde AB ile NATO arasında yapılan bir dizi anlaşmaya kısaca adı verilmektedir. AB-NATO stratejik ortaklığı ile bu düzenlemelere dayanmaktadır.

Yukarıdaki cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi doğru şekilde tamamlar?

Berlin Artı

9. Devlet veya hükümet başkanlarının katılımıyla oluşan üye Devletleri temsil eden Birliği'nin en üst seviyede yetkili siyasi organı aşağıdakilerden hangisidir ?

Avrupa Birliği Zirvesi

- 10.** I. Döviz kuru operasyonlarını yönetmek
II. Üye devletlerin resmi döviz rezervlerini tutmak
III. Ödemeler sisteminin düzgün işlemlerini sağlamak
IV. EBP alanındaki para politikasını belirlemek

Yukarıda verilen ifadelerden hangisi veya hangileri avro sistemin görevleri arasında yer alır?

I, II, III ve IV

11. Her bir AB üyesi devletin Genelkurmay başkanını temsil eden daimi askeri temsilcilerden oluşur. Gerekğinde genelkurmay başkanları düzeyinde toplanır. Askeri danışmanlık sağlamak Siyaset ve Güvenlik komitesi ne tavsiyelerde bulunmak gibi işlevleri vardır.

Yukarıda sözü edilen AB Güvenlik ve Savunma politikaları ile ilgili organ aşağıdakilerden hangisidir?

AB Askeri Komitesi

12. ABD Aşağıdakilerden hangisi ile komünizm tehlikesi altında bulundukları gerekçesiyle Türkiye ve Yunanistan'a Toplam 400 milyon dolarlık askeri yardımda bulunacağını açıklamıştır?

Truman Doktrini

- 13.** I. AB'nin dış ilişkilerinin ilgi alanlarının ve faaliyetlerinin çeşitliliği
II. AB'nin dış politikasındaki aktörlerin çeşitliliği
III. Üye devletlerin farklı konularda benzer dış politika tercihleri

Yukarıdakilerden hangisi veya hangileri AB ile üyelerinin tutumlarının uyumu konusunun AB'nin dış ilişkilerinin yönetiminde en önemli sorun olarak varlığını sürdürmesinin nedenlerindendir?

I, II ve III

14. Dünyada en çok uluslararası kalkınma yardımı yapan kurum aşağıdakilerden hangisidir?

Avrupa Birliği

- 15.** I. Uluslararası yapı
II. Jeopolitik konum
III. Ulusal kamuoyu
IV. Ekonomik durum

Yukarıda verilenlerden hangileri dış politikayı belirleyen temel faktörler arasında yer alır?

I, II ve III

- 16.** I. AB'nin değerlerini temel çıkarlarını güvenliğini bağımsızlığını ve bütünlüğünü korumak
II. Demokrasiyi hukukun üstünlüğünü insan haklarını ve Uluslararası Hukuk ilkelerini güçlendirmek ve desteklemek
III. Gelişmekte olan ülkelerin sürdürülebilir ekonomik sosyal ve çevresel kalkınmasını desteklemek

Yukarıda verilen ifadelerden hangisi veya hangileri Lizbon Antlaşması'na göre AB ülkelerinin ulaşmayı amaçladıklarını hedefler arasında yer alır?

I ve II

- 17.** Cesaretlendirme ve teşvik gibi araçlarla diplomasi ve müzakereler yoluyla iktisadi yatırım ve yardım vaatleri ile kullanılan güce ne ad verilir?

Yumuşak güç

- 18.** Avrupa Birliği Adalet divanı'nın bir üye devletin AB hukuku ihlal edip etmediğini tespit ettiği dava türü aşağıdakilerden hangisidir?

İhlal davası

- 19.** Genişleme-derinleşme tartışmaları ile birlikte gündeme gelen konusu ilk kez 1975 tarihli Tindemans Raporu olarak bilinen bildiride yer almıştır.

Yukarıdaki cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi doğru şekilde tamamlar ?

İki Vitesli Avrupa

- 20.** Aşağıdaki ülkelerden hangisi hem AB'nin hem NATO'nun kurucu üyesidir?

Hollanda

- 21.** AB'nin gerçekleştirdiği iki askeri ortak Güvenlik ve Savunma Politikası (OGSP) operasyonu olan BM Güvenlik Konseyi kararı doğrultusunda başlatılmıştır.

Yukarıdaki cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi doğru şekilde tamamlar ?

Artemis - Demokratik Kongo Cumhuriyeti'nde

- 22.** "İster kalıcı ister geçici biçimde olsun her politika alanı bakımından her üye devletin aynı hız ile ilerlemesi imkanı ve ihtimali" olarak tanımlanabilen aşağıdakilerden hangisidir?

Farklılaştırılmış bütünleşme

- 23.** Aşağıdakilerden hangisi AB Dışişleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi'nin görevleri arasında yer almaz?

AB'nin yıllık bütçesini Avrupa Parlamentosu ile birlikte belirlemek

- 24.** Ortak Güvenlik ve Savunma Politikası (OGSP)'nın geliştirilmesi aşamasında üye devletleri ve Bakanlar Konseyini desteklemek amacıyla kurulan Avrupa Savunma Ajansı kaç yılında kurulmuştur?

2004

25. Aşağıdaki kurallardan hangisinde yayılma (spill over) temel kavramlardan biri olarak kullanılmaktadır ?

Yeni-işlevselcilik

26. Devlet sorumluluğu ilkesi Avrupa Birliği Adalet Divanı'nın hangi kararı ile ilk kez ortaya konulmuştur ?

Francovich kararı

27. Bir AB üyesi ülkenin Avro bölgesine katılabilmesi için yerine getirmesi gereken kriterlere ne ad verilir ?

Yakınlaşma kriterler

28. AB'nin ortak dış ve güvenlik politikası alanında kullanılan kararların oybirliği ile alınmasını teyit ederken karara katılmayan üye devletlere çekimser kalabilme hakkı tanıyan ilke aşağıdakilerden hangisidir ?

Yapıcı çekimserlik

29. Aşağıdakilerden hangisi Ekonomik ve Parasal Birlik alanında yer alan ülkelerden biridir ?

Estonya

30. Avrupa Merkez Bankası'nın temel amacı aşağıdakilerden hangisidir ?

Fiyat istikrarını sağlamak

31. AB anayasa taslağının Fransa ve Hollanda'da yapılan referandumlar da reddedilmesinin ardından söz konusu taslağın maddeleri yumuşatılarak daha fazla içeren Hangi anlaşmaya dönüştürülmüştür ?

Lizbon Antlaşması

32. Batı Avrupa Birliği'nin öncelikli amacı aşağıdakilerden hangisidir ?

Dış saldırı durumunda karşılıklı askeri yardımlaşma

33. Aşağıdakilerden hangisi son yıllarda ekonomik ve parasal birlik alanında yer alan ve tüm yakınlaşma kriterlerini sağlayan ülkelerden biri değildir ?

Danimarka

34. 1973'te Avrupa parasal işbirliği fonunun kurulmasıyla Birlik içinde döviz kurlarında istikrarın sağlanmasını amaçlayan ve ülkelerin ulusal paralarını belli bir oranda dalgalanma marjıyla birbirine bağlayan uygulama aşağıdakilerden hangisidir ?

Tüneldeki yılan

35. Bazı üye devletler bazı politika alanları bakımından dışta kalma imkânına (opt-out) sahiptir. Örneğin yönünden Birleşik Krallık ve Danimarka bu politika alanlarının dışında kalma imkânını kullanmaktadır.

Yukarıdaki cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi doğru olarak tamamlar ?

Ekonomik ve parasal birlik

36. AB'nin gelişimine katkıda bulunmak üzere kamu sektörü ve özel sektör projelerinin finansmanı ile ilgilenen AB Kurumu aşağıdakilerden hangisidir ?

Avrupa yatırım bankası

37. Amerika'nın Irak'ı işgali sırasında Birlik içinde ortak dış ve güvenlik politikasında farklılıkları gün yüzüne çıkmıştır. Aşağıdaki ülkelerden hangisi Amerika'nın Irak'ı işgaline açıkça karşı olan bir politika takip etmiştir ?

Almanya

38. Haziran 2016'da gerçekleştirilen referandum sonucunda Avrupa Birliği'nden ayrılma sürecine giren ülke aşağıdakilerden hangisidir ?

İngiltere

39. Aşağıdakilerden hangisi İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Batı Avrupa'da savunma amaçlı örgütlenmenin temelini oluşturan ilk örgüttür?

Brüksel Antlaşması örgütü

40. Hükümlerinin uygulanması yönünden seçim şansı vermeksizin muhatapları için bütünüyle bağlayıcıdır. Ancak genel uygulama alanına sahip değildir. Genellikle bir yada daha çok üye devlete belirli gerçek veya tüzel kişilere ya da kurumlara yöneliktir

Yukarıda sözü edilen AB tasarrufu aşağıdakilerden hangisidir?

Karar

41. Akdeniz'e komşu ülkeler ile AB üyelerini bir çatı altında toplamayı amaçlayan "Akdeniz İçin Birlik" projesinin Fikri önderliğini aşağıdakilerden hangisi yapmıştır?

Nicolas Sarkozy

42. AB içinde işgücünün sermayenin malların serbest dolaşımını sınırlayan unsurları kaldıran ve kurucu anlaşmada ilk kez değişiklik yapan belge aşağıdakilerden hangisidir?

Avrupa tek senedi

43. NATO'ya Türkiye ve Yunanistan yılında üye olmuştur. Soğuk savaşın ardından NATO yeni üyelerle genişlemesini sürdürmüştür.

Yukarıdaki cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi doğru şekilde tamamlar?

1952

SINCE 2020

44. Dış politikanın içeriğini sabit unsurlar ve zaman içinde değişim kaydedebilen unsurlar belirlemektedir. Aşağıdakilerden hangisi zaman içinde değişim kaydedebilen unsurlar arasında yer almaz?

Tarih unsurları

45. Avrupa devletlerinin ortak bir dış politika oluşturulması hususunda ilk hukuki üstlenmesi olan Tek Senet hangi yıl yürürlüğe girmiştir?

1987

46. Ortak paranın kullanıldığı ya da üye ülke paralarının sabit bir kurdan birbirine bağlandığı ekonomik bütünleşme aşaması aşağıdakilerden hangisidir?

Parasal Birlik

47. Aşağıdakilerden hangisi Lizbon Antlaşması'nda AB'nin sivil ve askeri imkanları kullanabileceği görevler arasında yer almaz?

Nükleer silahların kınanması görevi

48. Avrupa Parlamentosu Başkanı, Parlamento Üyeleri arasından bir dönem için seçilir.

Yukarıdaki cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi doğru şekilde tamamlar?

2,5 yıllık

49. Aşağıdaki AB zirvelerinden hangisinde “Daha İyi Bir Dünyada Güvenli Bir Avrupa” başlıklı Avrupa Güvenlik stratejisi benimsenmiştir ?

2003 Brüksel

50. Aşağıdakilerden hangisi Avrupa Birliği'ne 2004 yılında tam üye olarak kabul edilen ülkelerden biri değildir?

Romanya